OCENIANIE

Wymagania edukacyjne w klasach II– VIII

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 33
W TORUNIU
TORUŃSKA SZKOŁA TERAPEUTYCZNA

OCENIANIE W KLASACH II-III

W klasach II-III obowiązują następujące wymagania edukacyjne z zajęć:

1. edukacji polonistycznej
2. języka angielskiego
3. edukacji społecznej
4. edukacji przyrodniczej
5. edukacji matematycznej
6. edukacji plastycznej
7. edukacji muzycznej
8. edukacji technicznej
9. edukacji informatycznej
10. wychowania fizycznego

Uczeń realizuje podstawę programową z dostosowaniem wymagań do potrzeb i możliwości, z pomocą nauczyciela lub/i samodzielnie.

I. Edukacja polonistyczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Słucha wypowiedzi innych, tekstów i lektur czytanych przez nauczyciela, szanuje osobę mówiącą. 2) Słucha i wykonuje polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów. 3) Uczestniczy w rozmowach, kulturalnie zabiera głos. 4) Jest kulturalny w czasie uroczystości.	1) Kulturalnie zachowuje się podczas różnego typu zdarzeń kulturalnych.
Osiągnięcia w zakresie mówienia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) W czasie wypowiedzi stosuje poznane techniki języka mówionego. 2) Układa pytania na podany temat. 3) Buduje krótką wypowiedź na tematy bliskie, związane z konkretną sytuacją lub czytanym tekstem. 4) Formułuje krótkie zdania na temat wykonanej pracy. 5) Recytuje krótkie wiersze.	1) Wyraża szacunek i empatię do rozmówcy poprzez właściwe zachowanie.
Osiągnięcia w zakresie czytania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Czyta głośno i w miarę wyraziście krótkie teksty wyrazami, zdaniami. . 2) Określa nastrój przeczytanego utworu, wyodrębnia w nim głównego bohatera. 3) Rozpoznaje formy literackie takie jak: życzenia, zaproszenia, ogłoszenie. 4) Wyróżnia w utworze elementy fikcyjne. 5) Wskazuje właściwą kolejność wydarzeń w tekście. 6) Ocenia zachowanie bohatera. 7) Opowiada treść utworu własnymi słowami. 8) W miarę możliwości czyta wskazane teksty.	1) Samodzielnie czyta wskazane teksty. 2) Samodzielnie i twórczo opowiada treść utworu.
Osiągnięcia w zakresie pisania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Pisze czytelnie wyrazy i krótkie zdania, zachowuje kształt, proporcje i właściwe rozmieszczenie liter, dbając o estetykę i poprawność graficzną pisma. 2) Utrzymuje prawidłowe tempo pisania. 3) Przepisuje proste zdania, rozwija je. 4) Zapisuje wyrazy i zdania ze słuchu uwzględnieniem poznanego słownictwa. 5) Poprawnie zapisuje krótki tekst ze	1) Pisze teksty korzystając z aplikacji komputerowych. 2) Samodzielnie odrabia zadania domowe.

słuchu, z pamięci. 6) Stara się układać i poprawnie zapisywać życzenia, zaproszenie, list, krótki opis. 7) Dobiera wyrazy zdrobniałe i o znaczeniu przeciwstawnym. 8) Zna wszystkie litery alfabetu., ustala kolejność wg pierwszej litery. 9) Pamięta o wielkiej literze w pisowni imion i nazwisk. 10) Układa w logicznej kolejności krótką historyjkę obrazkową. 11) W miarę samodzielnie wykonuje proste zadania domowe.	
Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie. 2) Dokonuje analizy i syntezy głoskowej. 3) Wyróżnia głoski w nagłosie, śródgłosie, wygłosie. 4) Zna oraz rozróżnia samogłoski i spółgłoski. 5) Dzieli wyrazy na sylaby. 6) Zna różnicę między głoską i literą. 7) Oddziela wyrazy w zdaniu i zdania w tekście. 8) Wie, że w zależności od rodzaju zdania, na końcu stawia się następujące znaki przestankowe: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik. 9) Rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.	1) Poprawnie formułuje zdania złożone. 2) Sprawnie dzieli wyrazy na sylaby, głoski, litery.
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Korzysta z ilustrowanych słowników. 2) Ma swoje zainteresowania.	1) Wykazuje chęć poznawania świata, rozwijania swoich zainteresowań.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Słucha wypowiedzi innych, tekstów i lektur czytanych przez nauczyciela, szanuje osobę mówiącą. 2) Zachowuje się kulturalnie podczas występów i przedstawień. 3) Wykonuje zadania zgodnie z instrukcją. 4) Czeka cierpliwie na swoją kolej, aby zabrać głos.	1) Zawsze odpowiednio zachowuje się podczas różnego typu zdarzeń kulturalnych.
Osiągnięcia w zakresie mówienia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) W czasie wypowiedzi stosuje poznane techniki języka mówionego.	1) Wyraża szacunek i empatię do rozmówcy, stosując odpowiednią formę

2) Formułuje pytania na podany temat. 3) Buduje krótką wypowiedź na tematy bliskie, związane z konkretną sytuacją lub czytanym tekstem. 4) Opowiada o wykonanej pracy. 5) Recytuje wiersze. 6) Dobiera adekwatne formy komunikowania się w sytuacjach społecznych.	komunikacji werbalnej i adekwatne zachowanie.
Osiągnięcia w zakresie czytania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Czyta głośno i wyraziście krótkie teksty zbudowane z wyrazów opracowanych na lekcji. 2) Czyta cicho i w skupieniu krótkie teksty drukowane. 3) Określa nastrój przeczytanego utworu, wyodrębnia w nim głównego bohatera. 4) Rozróżnia elementy fikcyjne i rzeczywiste. 5) Układa właściwą kolejność zdarzeń w wysłuchanym utworze. 6) Wyszukuje w utworze wskazane fragmenty. 7) Dokonuje oceny bohatera. 8) Zmienia treść utworu dopowiadając dalsze losy bohatera. 9) Czyta wskazane książki.	1) Systematycznie czyta książki. 2) Komponuje krótkie opowiadanie twórcze.
Osiągnięcia w zakresie pisania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Pisze czytelnie wyrazy, zdania i bardzo krótkie teksty, zachowując kształt, proporcje i właściwe rozmieszczenie liter. 2) Pamięta omawiane formy wypowiedzi pisemnej. 3) Formułuje krótki opis osoby, przedmioty na podstawie obserwacji lub fragmentu utworu. 4) Pisze z pamięci i ze słuchu, dbając o poprawność zapisu. 5) Zna alfabet i układa wyrazy w kolejności według pierwszej litery. 6) Pamięta o wielkiej literze w pisowni imion i nazwisk. 7) Porządkuje zdarzenia we właściwej kolejności, zapisuje je.	1) Pisze teksty korzystając z aplikacji komputerowych. 2) Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne.
Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dzieli krótką wypowiedź na zdania, zdania na wyrazy, odróżnia samogłoski od spółgłosek. 2) Poprawnie formułuje zdania pojedyncze i złożone.	1) Chętnie czyta utwory wierszowane i pisane prozą.

3) Rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych. 4) Dokonuje przekształceń zdań. 5) Wyróżnia rzeczowniki i czasowniki. 6) Rozróżnia wyrazy o znaczeniu przeciwnym. 7) Określa, który tekst jest notatką, ogłoszeniem, opisem i życzeniami.	
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Z pomocą nauczyciela korzysta ze zbiorów bibliotecznych i innych źródeł informacji . 2) Rozwija swoje zainteresowania.	1) Poznaje świat korzystając z dotychczas zdobytych umiejętności.

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wykazuje szacunek do osób mówiących. 2) Zachowuje kulturę podczas uroczystości, koncertów i przedstawień. 3) Uważnie słucha wypowiedzi innych, tekstów i lektur czytanych przez nauczyciela, rozumie je. 4) Wysłuchuje tekstów interpretowanych artystycznie. 5) Wykonuje zadania zgodnie z instrukcją, zadaje dodatkowe pytania. 6) Czeka na swoją kolejkę, aby zabrać głos.	1) Zawsze odpowiednio zachowuje się podczas różnego typu zdarzeń kulturalnych.
Osiągnięcia w zakresie mówienia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Mówi wyraziście, stosuje poznane techniki języka mówionego. 2) Formułuje pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami kolegów, nauczyciela. 3) Buduje dłuższą wypowiedź na tematy bliskie, związane z konkretną sytuacją lub czytaną lekturą. 4) Zdaje ustne sprawozdanie z wykonanej pracy. 5) Recytuje wiersze oraz krótkie fragmenty prozy. 6) Dba o umiejętny dobór właściwych form komunikowania się w sytuacjach społecznych. 7) Wypowiada się na temat treści przeczytanych tekstów i ilustracji, nadaje im tytuły i znaczenie.	1) Wyraża szacunek i empatię do rozmówcy, stosując odpowiednią formę komunikacji werbalnej i właściwe zachowanie.
Osiągnięcia w zakresie czytania	

Podstawowe	Ponadpodstawowe
1) Czyta głośno i wyraziście teksty związane z doświadczeniami i oczekiwaniami dzieci. 2) Czyta cicho i w skupieniu teksty drukowane. 3) Określa nastrój przeczytanego utworu, wyodrębnia w nim bohaterów głównych i drugorzędnych. 4) Rozróżnia elementy fikcyjne i rzeczywiste oraz byty rzeczywiste i medialne. 5) Porządkuje kolejność zdarzeń w utworze. 6) Wskazuje wydarzenia mające wpływ na zmianę postępowania danego bohatera, wyszukuje konkretne fragmenty. 7) Dokonuje oceny bohaterów, uzasadniając swoją opinię. 8) Przekształca tekst na podstawie ilustracji bądź fragmentu utworu, zmienia jego początek lub koniec. 9) Wskazuje dialog, opowiadanie, opis. 10) Czyta wybrane książki.	1) Systematycznie czyta wybrane książki. 2) Komponuje opowiadanie twórcze.
Osiągnięcia w zakresie pisania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Pisze czytelnie zdania i krótkie teksty z zachowaniem poprawnego kształtu, proporcji i rozmieszczenia liter, sprawdza poprawność zapisu. 2) Krótko formułuje i zapisuje dotychczas poznane formy wypowiedzi pisemnej. 3) Opisuje osoby, przedmioty, elementy świata przyrody na podstawie obserwacji lub lektury. 4) Zapisuje dane nadawcy i odbiorcy. 5) Pisze bardzo krótkie teksty z wykorzystaniem aplikacji komputerowych. 6) Pisze z pamięci i ze słuchu teksty, dba o poprawność gramatyczną i ortograficzną zapisu. 7) Zna i stosuje poznane skróty. 8) Zna alfabet, układa wyrazy w kolejności alfabetycznej wg pierwszej i drugiej litery. 9) Zapisuje nazwy liczebników. 10) Pamięta o wielkiej literze w zapisie imion, nazwisk i tytułów książek. 11) Porządkuje zdarzenia we właściwej kolejności, zapisuje je.	1) Pisze teksty korzystając z aplikacji komputerowych. 2) Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne.
Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dzieli wypowiedź na zdania, zdania na wyrazy, odróżnia samogłoski od	1) Chętnie czyta utwory wierszowane i pisane prozą.

spółgłosek. 2) Poprawnie formułuje zdania pojedyncze i złożone. 3) Rozpoznaje i tworzy wszystkie rodzaje zdań. 4) Dokonuje przekształceń zdań. 5) Dzieli wyrazy na rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, stosując ich właściwą formę. 6) Rozróżnia wyrazy o znaczeniu przeciwnym. 7) Rozpoznaje utwory wierszowane i pisane prozą. 8) Określa, co to jest notatka, zagadka, list, życzenia, podziękowanie, ogłoszenie, opis.	2) Posiada rozległą wiedzę gramatyczną.
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Próbuje zapisać nowo wyrazy, sprawdza je w słowniku ortograficznym. 2) W miarę możliwości korzysta ze zbiorów bibliotecznych i innych źródeł informacji . 3) Poszerza swoje zainteresowania. 4) Poznaje świat, wykorzystując zdobyte umiejętności.	1) Sprawnie korzysta ze zdobytych umiejętności, eksploruje świat.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie słuchania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Szanuje osoby mówiące w otoczeniu. 2) Właściwie zachowuje się podczas uroczystości, koncertów i przedstawień. 3) Uważnie słucha wypowiedzi innych oraz tekstów i lektur czytanych przez nauczyciela, rozumie je. 4) Kulturalnie wysłuchuje tekstów interpretowanych artystycznie. 5) Wykonuje zadania zgodnie z instrukcją, w razie jakikolwiek niejasności zadaje dodatkowe pytania. 6) Zachowuje powściągliwość przed nagłym wypowiadaniem się.	1) Wysłuchuje tekstów, szukając własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym. 2) Zawsze odpowiednio zachowuje się podczas różnego typu zdarzeń kulturalnych.
Osiągnięcia w zakresie mówienia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wypowiada się płynnie i wyraziście, stosując wszystkie poznane oraz adekwatne do sytuacji 2) techniki języka mówionego. 3) Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami kolegów, nauczyciela oraz omawianymi	1) Eksperymentuje z językiem tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi. 2) Zawsze wyraża szacunek i empatię do rozmówcy, stosując odpowiednią formę komunikacji werbalnej i właściwe zachowanie.

tekstami. 4) Formułuje uporządkowane, rozwinięte wypowiedzi na tematy związane z własnymi przeżyciami, konkretną sytuacją, zadaniem lub przeczytaną lekturą. 5) Opowiada oraz zdaje ustne sprawozdanie z wykonanej pracy. 6) Recytuje wiersze oraz krótkie fragmenty prozy. 7) Dba o umiejętny dobór właściwych form komunikowania się w sytuacjach społecznych. 8) Wypowiada się na temat treści przeczytanych tekstów i ilustracji, nadaje im tytuły i znaczenie.	
Osiągnięcia w zakresie czytania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Czyta głośno płynnie, poprawnie i wyraziście teksty związane z doświadczeniami i oczekiwaniami dzieci. 2) Czyta cicho i w skupieniu teksty drukowane oraz te zapisane w zeszycie. 3) Określa nastrój przeczytanego utworu, wyodrębnia w nim bohaterów głównych i drugorzędnych. 4) Rozróżnia elementy fikcyjne i rzeczywiste oraz byty rzeczywiste i medialne. 5) Porządkuje kolejność zdarzeń w utworze, oceniając ich wzajemną zależność. 6) Wskazuje wydarzenia mające wpływ na zmianę postępowania danego bohatera, wyszukuje konkretne fragmenty. 7) Dokonuje oceny bohaterów, uzasadniając swoją opinię. 8) Przekształca tekst na podstawie ilustracji bądź fragmentu utworu, zmieniając jego początek lub zakończenie. 9) Rozróżnia dialog, opowiadanie, opis. 10) Czyta wybrane książki.	1) Systematycznie czyta wybrane książki. 2) Samodzielnie komponuje opowiadanie twórcze.
Osiągnięcia w zakresie pisania	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Pisze czytelnie, w zeszycie w jedną linię, zdania i krótkie teksty z zachowaniem poprawnego kształtu liter, proporcji oraz właściwego rozmieszczenia, dokonuje autokorekty. 2) Formułuje i zapisuje dotychczas poznane formy wypowiedzi pisemnej. 3) Dokonuje opisu osoby, przedmiotu, elementu świata przyrody na podstawie	1) Pisze teksty z wykorzystaniem aplikacji komputerowych. 2) Tworzy dłuższe pisemne wypowiedzi na dany temat. 3) Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne.

obserwacji lub lektury. 4) Adresuje list, wpisując dane nadawcy i odbiorcy. 5) Pisze krótkie teksty z wykorzystaniem aplikacji komputerowych. 6) Pisze z pamięci i ze słuchu teksty, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną zapisu. 7) Zna i stosuje poznane skróty, w tym matematyczne. 8) Zna alfabet, układa wyrazy w kolejności alfabetycznej wg pierwszej i drugiej litery. 9) Zapisuje nazwy liczebników oraz pojęcia w zakresie różnych dyscyplin naukowych. 10) Pamięta o wielkiej literze w zapisie imion, nazwisk, tytułów, książek i poznanych nazw geograficznych, 11) Porządkuje zdarzenia i zapisuje je we właściwej kolejności, tworzy plan wypowiedzi.	
Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dzieli wypowiedź na zdania, zdania na wyrazy, odróżnia samogłoski od spółgłosek. 2) Poprawnie formułuje zdania pojedyncze, tworzy z nich zdania złożone. 3) Rozpoznaje i tworzy wszystkie rodzaje zdań. 4) Dokonuje przekształceń zdań. 5) Dzieli wyrazy na rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, stosując ich właściwą formę. 6) Rozróżnia wyrazy o znaczeniu przeciwnym, bliskoznacznym oraz wyrazy pokrewne. 7) Rozpoznaje utwory wierszowane i pisane prozą. 8) Wskazuje notatkę, zagadkę, list, życzenia, podziękowanie, ogłoszenie, opowiadanie, opis.	1) Samodzielnie czyta utwory wierszowane i pisane prozą. 2) Posiada szeroką wiedzę gramatyczną.
Osiągnięcia w zakresie samokształcenia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Próbuje zapisać nowopoznane wyrazy i dokonuje ich autokorekty, korzystając ze słownika ortograficznego. 2) Korzysta ze zbiorów bibliotecznych (encyklopedii) i innych źródeł informacji (Internetu). 3) Poszerza swoje zainteresowania, dbając o własny rozwój. 4) Korzysta ze zdobytych umiejętności,	1) Tworzy indywidualne strategie uczenia się. 2) Sprawnie korzysta ze zdobytych umiejętności, eksploruje świat.

aby rozwiązywać problemy i poznawać świat.	

II. Język angielski – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Znajomość środków językowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematów: 2) Uczeń dość poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym strukturami There is/there are; popełnia błędy. 3) Uczeń z pomocą nauczyciela tworzy struktury językowe, w tym pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia błędy. 4) Uczeń z pomocą nauczyciela posługuje się strukturami językowymi, w tym strukturami I (don't) like… i Do you like…?; popełnia liczne błędy. 5) Uczeń nie zawsze poprawnie posługuje się strukturami językowymi , w tym How much is…? Can I have…? Here you are; popełnia błędy.	1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych popełniając nieliczne błędy w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się na ogół poprawnie strukturami językowymi, w tym strukturami There is/there are; popełnia nieliczne błędy. 3) Uczeń na ogół poprawnie tworzy struktury językowe, w tym pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia nieliczne błędy. 4) Uczeń posługuje się przeważnie poprawnie strukturami językowymi, w tym strukturami I (don't) like… i Do you like…?; popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń posługuje się, przeważnie poprawnie, strukturami językowymi, w tym How much is…? Can I have…? Here you are; popełnia nieliczne błędy.
Rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, 2) artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej 3) odmianie języka: 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje na nie reagować, wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań, wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom, częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje na nie reagować, wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; z pomocą nauczyciela dobiera liczby, imiona i nazwy do postaci; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy. 6) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela	1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, 2) artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej 3) odmianie języka, popełnia nieliczne błędy: 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje, wskazuje właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań, wykonuje na ogół odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom, rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia niewielkie błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje właściwe elementy obrazków; na ogół poprawnie dobiera liczby, imiona i nazwy do postaci podczas słuchania nagrań; wykonuje przeważnie odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia niewielkie błędy. 6) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela

i próbuje na nie reagować; wskazuje poprawnie niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie reaguje na pytania dotyczące upodobań kulinarnych; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia błędy. 7) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków; nie zawsze poprawnie dobiera liczby i ceny do przedmiotów podczas słuchania nagrań; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia błędy.	i właściwie na nie reaguje; na ogół poprawnie wskazuje elementy obrazków podczas słuchania nagrań; na ogól poprawnie reaguje na pytania dotyczące upodobań kulinarnych, wykonuje przeważnie odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy. 7) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół poprawnie elementy obrazków; przeważnie poprawnie dobiera liczby i ceny do przedmiotów podczas słuchania nagrań; wykonuje w większości odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy.
Tworzenie wypowiedzi ustnych (Przetwarzanie wyrazów i prostych zdań)	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń wypowiada się na temat oznak jesieni, podaje niektóre nazwy obiektów w mieście, przy pomocy nauczyciela określa, co znajduje się w mieście, usiłuje recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem, usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i fonetyczne, które częściowo zakłócają komunikację. 2) Uczeń podaje większość liczb z zakresu 11-20; z pomocą nauczyciela pyta o dane osobowe i udziela w miarę prawidłowych odpowiedzi na takie pytania; wymawia niektóre słowa dotyczące bezpiecznej jazdy na rowerze, usiłuje recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem, usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak zimy i bezpiecznego zachowania się; podaje niektóre nazwy produktów spożywczych; z pomocą nauczyciela mówi, co lubi, a czego nie lubi jeść i pyta o upodobania kulinarne; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem; usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 4) Uczeń podaje większość liczb dziesiętnych z zakresu 10-100; przy pomocy nauczyciela pyta o cenę i udziela odpowiedzi na takie pytania; mówi niektóre nazwy zabawek;	1) Uczeń wypowiada się na temat oznak jesieni, podaje nazwy obiektów w mieście, określa, co znajduje się w mieście, recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub fonetyczne, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 2) Uczeń podaje liczby 11-20, pyta na ogół poprawnie o dane osobowe i udziela przeważnie prawidłowych odpowiedzi na takie pytania, wymawia słowa dotyczące bezpiecznej jazdy na rowerze, recytuje rymowanki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak zimy i bezpiecznego zachowania się; na ogół poprawnie podaje nazwy produktów spożywczych; mówi, co lubi, a czego nie lubi jeść; pyta o upodobania kulinarne; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji. 4) Uczeń podaje liczebniki dziesiętne z zakresu 10-100; pyta o cenę i udziela odpowiedzi na takie pytania; mówi na ogół poprawnie nazwy zabawek; wymawia nazwy sklepów

wymawia niektóre nazwy sklepów w okolicy i słowa dotyczące zdrowego odżywiania się; stara się recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację.	w okolicy i słowa dotyczące zdrowego odżywiania się; recytuje rymowanki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji.
Rozumienie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń rozpoznaje niektóre formy pisane poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami, rozumie z pomocą nauczyciela proste zdania; 2) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych liczebników w zakresie 11-20; z pomocą nauczyciela rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; rozumie niektóre zdania dotyczące bezpiecznej jazdy rowerem 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami; nie zawsze rozumie proste zdania opisujące upodobania kulinarne; 4) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych liczebników dziesiętnych z zakresu 10-100; rozumie niektóre zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące ceny zabawek i innych przedmiotów; rozumie niektóre zdania opisujące sklepy;	1) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami, na ogół rozumie proste zdania; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane liczebników 11-20; na ogół rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; rozumie większość zdań dotyczących bezpiecznej jazdy rowerem; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane większości poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami; na ogół rozumie proste zdania opisujące upodobania kulinarne; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane liczebników dziesiętnych z zakresu 10-100; na ogół rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące ceny zabawek i innych przedmiotów; rozumie większość zdań opisujących sklepy;
Tworzenie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń pisze po śladzie lub przepisuje nazwy obiektów znajdujących się w mieście, uzupełnia tekst pocztówki z opisem miejscowości; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację, nie zachowuje odpowiedniej staranności. 2) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje liczebniki, z trudnością pisze pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 3) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy produktów spożywczych; pisze odpowiedzi na pytania, dotyczące upodobań kulinarnych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 4) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje liczebniki, nazwy sklepów, zabawek, przedmiotów i produktów spożywczych, nie zawsze poprawnie uzupełnia pytania i odpowiedzi dotyczące zakupów; popełnia	1) Uczeń pisze po śladzie lub przepisuje nazwy obiektów znajdujących się w mieście, pisze pocztówkę z opisem swojej miejscowości; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność. 2) Uczeń przepisuje liczebniki, pisze pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 3) Uczeń przepisuje, na ogół poprawnie, nazwy produktów spożywczych; pisze odpowiedzi na pytania; opisuje swoje upodobania kulinarne; popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność. 4) Uczeń przeważnie poprawnie przepisuje liczebniki, nazwy sklepów, zabawek, przedmiotów i produktów spożywczych; na ogół poprawnie uzupełnia pytania i odpowiedzi dotyczące zakupów; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność.

liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację, nie zachowuje odpowiedniej staranności.	5)
Przetwarzanie wypowiedzi	
1) Uczeń poprawnie wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre obiekty w mieście i elementy przyrody związane z jesienią, 2) Uczeń rozpoznaje i nazywa większość liczebników w zakresie 11-20; nazywa nieliczne przedmioty związane z bezpieczną jazdą na rowerze; 3) Uczeń rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre produkty spożywcze i elementy przyrody związane z zimą; 4) Uczeń rozpoznaje i nazywa większość liczebników dziesiętnych w zakresie 10-100; nazywa niektóre zabawki i inne przedmioty kupowane w sklepach, nazywa niektóre sklepy i produkty spożywcze;	1) Uczeń na ogół poprawnie wskazuje na obrazkach i nazywa obiekty w mieście i elementy przyrody związane z jesienią, 2) Uczeń rozpoznaje i nazywa liczebniki w zakresie 11-20; nazywa niektóre przedmioty związane z bezpieczną jazdą na rowerze; 3) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa produkty spożywcze i elementy przyrody związane z zimą; 4) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje i nazywa liczebniki dziesiętne w zakresie 10-100; przeważnie poprawnie nazywa zabawki i inne przedmioty kupowane w sklepach; na ogół poprawnie nazywa sklepy i produkty spożywcze;

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Znajomość środków językowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się, nie zawsze poprawnie, strukturami językowymi, w tym przyimkami położenia in/on/under oraz strukturami there is/there are; popełnia błędy. 3) Uczeń posługuje się częściowo poprawnie strukturami językowymi, w tym; I've got…; He/She's got…; It's made of…; popełnia błędy. 4) Uczeń przy pomocy nauczyciela posługuje się strukturami i językowymi, w tym I'm wearing …and….; popełnia błędy. 5) Uczeń nie zawsze poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym I can …but I can't…., Can you…?; popełnia dość liczne błędy.	1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych popełniając nieliczne błędy w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się, przeważnie poprawnie, strukturami językowymi; w tym przyimkami położenia in/on/under oraz strukturami there is/there are; popełnia nieliczne błędy. 3) Uczeń posługuje się strukturami językowymi, w tym; I've got…; He/She's got…; It's made of…; popełnia nieliczne błędy. 4) Uczeń posługuje się przeważnie prawidłowo strukturami i językowymi, w tym I'm wearing … and… ; popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń na ogół poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym I can …but I can't…., Can you…?; popełnia nieliczne błędy.
Rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka: 2) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania	1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, popełnia nieliczne błędy: 2) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie

sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia liczne błędy. 3) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia liczne błędy. 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom, częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu numerowanie, dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy.	wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy. 3) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje na ogół odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom, rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy. 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje przeważnie właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; na ogół poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu numerowanie, dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy.
Tworzenie wypowiedzi ustnych (Przetwarzanie wyrazów i prostych zdań)	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń wymienia niektóre słowa dotyczące oznak wiosny; podaje niektóre nazwy elementów wyposażenia sypialni; z pomocą nauczyciela określa położenie przedmiotów; stara się recytować rymowanki i śpiewać z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację.	1) Uczeń wypowiada się na temat oznak wiosny, wiosennych porządków i wyposażenia sypialni; na ogol poprawnie podaje nazwy elementów umeblowania; przeważnie prawidłowo określa położenie przedmiotów; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie

2) Uczeń wymienia niektóre słowa dotyczące zabaw na świeżym powietrzu i ochrony środowiska; podaje niektóre nazwy zabawek, sprzętu sportowego i materiałów; z pomocą opisuje przedmioty, z pomocą mówi, co posiada i co posiadają inni; stara się recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 3) Uczeń wymawia niektóre słowa dotyczące oznak lata i letnich sportów; podaje nazwy niektórych kolorów, ubrań i sprzętów sportowych; przy pomocy nauczyciela mówi, w co jest ubrany; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odgrywać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 4) Uczeń wymawia niektóre słowa dotyczące umiejętności sportowych, podaje niektóre nazwy sportów; z pomocą zadaje pytania o umiejętności sportowe i udziela odpowiedzi; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odgrywać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację.	zakłócają komunikacji. 2) Uczeń wypowiada się na temat zabaw na świeżym powietrzu i ochrony środowiska; na ogół prawidłowo podaje nazwy zabawek, sprzętu sportowego i różnych materiałów; opisuje przeważnie poprawnie przedmioty; na ogół poprawnie mówi co posiada i co posiadają inni; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak lata i letnich sportów; na ogół prawidłowo podaje nazwy kolorów, ubrań i sprzętu sportowego; przeważnie poprawnie mówi, w co jest ubrany; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 4) Uczeń wypowiada się na temat umiejętności sportowych, parków i produkowania miodu; na ogół poprawnie podaje nazwy sportów; na ogół poprawnie zadaje pytania o umiejętności sportowe i udziela odpowiedzi; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji.
Rozumienie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych w rozdziale wyrazów; przy pomocy nauczyciela czyta ze zrozumieniem proste zdania opisujące wyposażenie sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania opisujące stan posiadania i ochronę środowiska; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania opisujące noszone ubrania; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania oraz krótkie teksty opisujące parki i umiejętności sportowe;	1) . Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych w rozdziale wyrazów; czyta ze zrozumieniem proste zdania opisujące wyposażenie sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania opisujące stan posiadania i ochronę środowiska; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane większości poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania opisujące noszone ubrania; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania oraz krótkie teksty opisujące parki i umiejętności sportowe;
Tworzenie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń częściowo poprawnie przepisuje nazwy elementów przyrody związanych z	1) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy elementów przyrody związanych z wiosną

wiosną oraz elementów wyposażenia sypialni; stara się uzupełniać zdania dotyczące opisu sypialni i położenia przedmiotów odpowiednimi wyrażeniami; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 2) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy zabawek, sprzętu sportowego, materiałów; uzupełnia zdania dotyczące posiadanych przedmiotów; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 3) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy kolorów, ubrań i sprzętów sportowych; uzupełnia zdania dotyczące noszonych ubrań; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 4) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy sportów; uzupełnia zdania dotyczące umiejętności sportowych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności.	oraz elementów wyposażenia sypialni; uzupełnia zdania dotyczące wyposażenia pokoju i położenia przedmiotów; opisuje swoją sypialnię; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 2) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy zabawek, sprzętu sportowego, materiałów; uzupełnia zdania dotyczące posiadanych przedmiotów; opisuje wybrane przedmioty; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 3) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy kolorów, ubrań i sprzętów sportowych, uzupełnia zdania dotyczące noszonych ubrań; opisuje w co jest ubrany; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 4) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy sportów; uzupełnia zdania dotyczące umiejętności sportowych; opisuje swoje umiejętności sportowe; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność.
Przetwarzanie wypowiedzi	
1) Uczeń rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre elementy przyrody związane z wiosną oraz niektóre elementy wyposażenia sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy, częściowo wskazuje na obrazkach i nazywa zabawki, sprzęt sportowy i różne materiały oraz ich fakturę, 3) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy oraz wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre kolory, ubrania i sprzęty sportowe; 4) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy sportów i nazywa niektóre sporty; zna część słów dotyczących świata przyrody.	1) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa elementy przyrody związane z wiosną oraz elementy wyposażenia sypialni; 2) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy, wskazuje na obrazkach i nazywa zabawki, sprzęt sportowy i różne materiały oraz ich fakturę; 3) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy oraz wskazuje na obrazkach i nazywa kolory, ubrania i sprzęty sportowe; 4) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy sportów i nazywa sporty; przeważnie prawidłowo posługuje się słowami dotyczącymi świata przyrody.

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Znajomość środków językowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematów: 2) Uczeń dość poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym strukturami There is/there are; popełnia błędy. 3) Uczeń z pomocą nauczyciela tworzy	1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych popełniając nieliczne błędy w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się na ogół poprawnie strukturami językowymi, w tym strukturami There is/there are; popełnia nieliczne błędy.

struktury językowe, w tym pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia błędy. 4) Uczeń z pomocą nauczyciela posługuje się strukturami językowymi, w tym strukturami I (don't) like… i Do you like…?; popełnia liczne błędy. 5) Uczeń nie zawsze poprawnie posługuje się strukturami językowymi , w tym How much is…? Can I have…? Here you are; popełnia błędy.	3) Uczeń na ogół poprawnie tworzy struktury językowe, w tym pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia nieliczne błędy. 4) Uczeń posługuje się przeważnie poprawnie strukturami językowymi, w tym strukturami I (don't) like… i Do you like…?; popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń posługuje się, przeważnie poprawnie, strukturami językowymi, w tym How much is…? Can I have…? Here you are; popełnia nieliczne błędy.
Rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka: 2) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje na nie reagować, wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań, wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom, częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia błędy. 3) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje na nie reagować, wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; z pomocą nauczyciela dobiera liczby, imiona i nazwy do postaci; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy. 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje na nie reagować; wskazuje poprawnie niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie reaguje na pytania dotyczące upodobań kulinarnych; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków; nie zawsze poprawnie dobiera liczby i ceny do przedmiotów podczas słuchania nagrań; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia błędy. 6)	1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, popełnia nieliczne błędy: 2) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje, wskazuje właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań, wykonuje na ogół odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom, rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia niewielkie błędy. 3) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje właściwe elementy obrazków; na ogół poprawnie dobiera liczby, imiona i nazwy do postaci podczas słuchania nagrań; wykonuje przeważnie odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia niewielkie błędy. 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; na ogół poprawnie wskazuje elementy obrazków podczas słuchania nagrań; na ogól poprawnie reaguje na pytania dotyczące upodobań kulinarnych, wykonuje przeważnie odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół poprawnie elementy obrazków; przeważnie poprawnie dobiera liczby i ceny do przedmiotów podczas słuchania nagrań; wykonuje w większości odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy.
Tworzenie wypowiedzi ustnych	

(Przetwarzanie wyrazów i prostych zdań)	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń wypowiada się na temat oznak jesieni, podaje niektóre nazwy obiektów w mieście, przy pomocy nauczyciela określa, co znajduje się w mieście, usiłuje recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem, usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i fonetyczne, które częściowo zakłócają komunikację. 2) Uczeń podaje większość liczb z zakresu 11-20; z pomocą nauczyciela pyta o dane osobowe i udziela w miarę prawidłowych odpowiedzi na takie pytania; wymawia niektóre słowa dotyczące bezpiecznej jazdy na rowerze, usiłuje recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem, usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak zimy i bezpiecznego zachowania się; podaje niektóre nazwy produktów spożywczych; z pomocą nauczyciela mówi, co lubi, a czego nie lubi jeść i pyta o upodobania kulinarne; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem; usiłuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 4) Uczeń podaje większość liczb dziesiętnych z zakresu 10-100; przy pomocy nauczyciela pyta o cenę i udziela odpowiedzi na takie pytania; mówi niektóre nazwy zabawek; wymawia niektóre nazwy sklepów w okolicy i słowa dotyczące zdrowego odżywiania się; stara się recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki, popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację.	1) Uczeń wypowiada się na temat oznak jesieni, podaje nazwy obiektów w mieście, określa, co znajduje się w mieście, recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub fonetyczne, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 2) Uczeń podaje liczby 11-20, pyta na ogół poprawnie o dane osobowe i udziela przeważnie prawidłowych odpowiedzi na takie pytania, wymawia słowa dotyczące bezpiecznej jazdy na rowerze, recytuje rymowanki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak zimy i bezpiecznego zachowania się; na ogół poprawnie podaje nazwy produktów spożywczych; mówi, co lubi, a czego nie lubi jeść; pyta o upodobania kulinarne; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki, popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji. 4) Uczeń podaje liczebniki dziesiętne z zakresu 10-100; pyta o cenę i udziela odpowiedzi na takie pytania; mówi na ogół poprawnie nazwy zabawek; wymawia nazwy sklepów w okolicy i słowa dotyczące zdrowego odżywiania się; recytuje rymowanki i śpiewa piosenki z nagraniem, odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji. 5)
Rozumienie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń rozpoznaje niektóre formy pisane poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami, rozumie z pomocą nauczyciela proste zdania; 2) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych liczebników w zakresie 11-20; z pomocą nauczyciela rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; rozumie niektóre zdania dotyczące bezpiecznej jazdy rowerem	1) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami, na ogół rozumie proste zdania; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane liczebników 11-20; na ogół rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; rozumie większość zdań dotyczących bezpiecznej jazdy rowerem; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane większości

3) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami; nie zawsze rozumie proste zdania opisujące upodobania kulinarne; 4) Uczeń rozpoznaje większość form pisanych liczebników dziesiętnych z zakresu 10-100; rozumie niektóre zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące ceny zabawek i innych przedmiotów; rozumie niektóre zdania opisujące sklepy;	poznanych w rozdziale wyrazów ilustrowanych obrazkami; na ogół rozumie proste zdania opisujące upodobania kulinarne; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane liczebników dziesiętnych z zakresu 10-100; na ogół rozumie zapisane pytania i odpowiedzi dotyczące ceny zabawek i innych przedmiotów; rozumie większość zdań opisujących sklepy;
Tworzenie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń pisze po śladzie lub przepisuje nazwy obiektów znajdujących się w mieście, uzupełnia tekst pocztówki z opisem miejscowości; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację, nie zachowuje odpowiedniej staranności. 2) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje liczebniki, z trudnością pisze pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 3) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy produktów spożywczych; pisze odpowiedzi na pytania, dotyczące upodobań kulinarnych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 4) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje liczebniki, nazwy sklepów, zabawek, przedmiotów i produktów spożywczych, nie zawsze poprawnie uzupełnia pytania i odpowiedzi dotyczące zakupów; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację, nie zachowuje odpowiedniej staranności.	1) Uczeń pisze po śladzie lub przepisuje nazwy obiektów znajdujących się w mieście, pisze pocztówkę z opisem swojej miejscowości; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność. 2) Uczeń przepisuje liczebniki, pisze pytania i odpowiedzi dotyczące danych osobowych; popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 3) Uczeń przepisuje, na ogół poprawnie, nazwy produktów spożywczych; pisze odpowiedzi na pytania; opisuje swoje upodobania kulinarne; popełnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność. 4) Uczeń przeważnie poprawnie przepisuje liczebniki, nazwy sklepów, zabawek, przedmiotów i produktów spożywczych; na ogół poprawnie uzupełnia pytania i odpowiedzi dotyczące zakupów; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji, zachowuje pewną staranność.
Przetwarzanie wypowiedzi	
1) Uczeń poprawnie wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre obiekty w mieście i elementy przyrody związane z jesienią, 2) Uczeń rozpoznaje i nazywa większość liczebników w zakresie 11-20; nazywa nieliczne przedmioty związane z bezpieczną jazdą na rowerze; 3) Uczeń rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre produkty spożywcze i elementy przyrody związane z zimą; 4) Uczeń rozpoznaje i nazywa większość liczebników dziesiętnych w zakresie 10-100; nazywa niektóre zabawki i inne przedmioty kupowane w sklepach, nazywa niektóre	1) Uczeń na ogół poprawnie wskazuje na obrazkach i nazywa obiekty w mieście i elementy przyrody związane z jesienią, 2) Uczeń rozpoznaje i nazywa liczebniki w zakresie 11-20; nazywa niektóre przedmioty związane z bezpieczną jazdą na rowerze; 3) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa produkty spożywcze i elementy przyrody związane z zimą; 4) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje i nazywa liczebniki dziesiętne w zakresie 10-100; przeważnie poprawnie nazywa zabawki i inne przedmioty kupowane w sklepach; na

sklepy i produkty spożywcze;	ogół poprawnie nazywa sklepy i produkty spożywcze;

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Znajomość środków językowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się, nie zawsze poprawnie, strukturami językowymi, w tym przyimkami położenia in/on/under oraz strukturami there is/there are; popełnia błędy. 3) Uczeń posługuje się częściowo poprawnie strukturami językowymi, w tym; I've got…; He/She's got…; It's made of…; popełnia błędy. 4) Uczeń przy pomocy nauczyciela posługuje się strukturami i językowymi, w tym I'm wearing …and….; popełnia błędy. 5) Uczeń nie zawsze poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym I can …but I can't…., Can you…?; popełnia dość liczne błędy.	1) Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych popełniając nieliczne błędy w zakresie tematów: 2) Uczeń posługuje się, przeważnie poprawnie, strukturami językowymi; w tym przyimkami położenia in/on/under oraz strukturami there is/there are; popełnia nieliczne błędy. 3) Uczeń posługuje się strukturami językowymi, w tym; I've got…; He/She's got…; It's made of…; popełnia nieliczne błędy. 4) Uczeń posługuje się przeważnie prawidłowo strukturami i językowymi, w tym I'm wearing … and… ; popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń na ogół poprawnie posługuje się strukturami językowymi, w tym I can …but I can't…., Can you…?; popełnia nieliczne błędy.
Rozumienie wypowiedzi i reagowanie na wypowiedzi.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, 2) artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej 3) odmianie języka: 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia liczne błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną	1) Uczeń rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, 2) artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej 3) odmianie języka, popełnia nieliczne błędy: 4) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy. 5) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje na ogół odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom, rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy.

historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia liczne błędy. 6) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom, częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy. 7) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i próbuje właściwie na nie reagować; wskazuje niektóre elementy obrazków podczas słuchania nagrań; nie zawsze poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu numerowanie, dopasowywanie lub wybieranie; wykonuje niektóre gesty towarzyszące piosenkom; częściowo rozumie i próbuje odgrywać słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia liczne błędy.	6) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje na ogół właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów, popełnia nieliczne błędy. 7) Uczeń rozumie proste polecenia nauczyciela i właściwie na nie reaguje; wskazuje przeważnie właściwe elementy obrazków podczas słuchania nagrań; na ogół poprawnie wykonuje proste zadania sprawdzające rozumienie usłyszanych w nagraniach tekstów, typu numerowanie, dopasowywanie lub wybieranie; na ogół wykonuje odpowiednie gesty towarzyszące piosenkom; rozumie i odgrywa słuchaną historyjkę obrazkową za pomocą gestów; popełnia nieliczne błędy.
Tworzenie wypowiedzi ustnych (Przetwarzanie wyrazów i prostych zdań)	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Uczeń wymienia niektóre słowa dotyczące oznak wiosny; podaje niektóre nazwy elementów wyposażenia sypialni; z pomocą nauczyciela określa położenie przedmiotów; stara się recytować rymowanki i śpiewać z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 2) Uczeń wymienia niektóre słowa dotyczące zabaw na świeżym powietrzu i ochrony środowiska; podaje niektóre nazwy zabawek, sprzętu sportowego i materiałów; z pomocą opisuje przedmioty, z pomocą mówi, co posiada i co posiadają inni; stara się recytować rymowanki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odegrać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 3) Uczeń wymawia niektóre słowa dotyczące oznak lata i letnich sportów; podaje nazwy niektórych kolorów, ubrań i sprzętów sportowych; przy pomocy nauczyciela mówi, w co jest ubrany; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem;	1) Uczeń wypowiada się na temat oznak wiosny, wiosennych porządków i wyposażenia sypialni; na ogol poprawnie podaje nazwy elementów umeblowania; przeważnie prawidłowo określa położenie przedmiotów; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 2) Uczeń wypowiada się na temat zabaw na świeżym powietrzu i ochrony środowiska; na ogół prawidłowo podaje nazwy zabawek, sprzętu sportowego i różnych materiałów; opisuje przeważnie poprawnie przedmioty; na ogół poprawnie mówi co posiada i co posiadają inni; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 3) Uczeń wypowiada się na temat oznak lata i letnich sportów; na ogół prawidłowo podaje nazwy kolorów, ubrań i sprzętu sportowego; przeważnie poprawnie mówi, w co jest ubrany; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki

próbuje odgrywać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację. 4) Uczeń wymawia niektóre słowa dotyczące umiejętności sportowych, podaje niektóre nazwy sportów; z pomocą zadaje pytania o umiejętności sportowe i udziela odpowiedzi; stara się recytować wierszyki i śpiewać piosenki z nagraniem; próbuje odgrywać rolę postaci z historyjki; popełnia liczne błędy językowe i wymowy, które częściowo zakłócają komunikację.	z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które na ogół nie zakłócają komunikacji. 4) Uczeń wypowiada się na temat umiejętności sportowych, parków i produkowania miodu; na ogół poprawnie podaje nazwy sportów; na ogół poprawnie zadaje pytania o umiejętności sportowe i udziela odpowiedzi; recytuje wierszyki i śpiewa piosenki z nagraniem; odgrywa rolę postaci z historyjki; popełnia nieliczne błędy językowe i/lub wymowy, które nie zakłócają komunikacji.
Rozumienie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych w rozdziale wyrazów; przy pomocy nauczyciela czyta ze zrozumieniem proste zdania opisujące wyposażenie sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania opisujące stan posiadania i ochronę środowiska; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania opisujące noszone ubrania; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane niektórych poznanych wyrazów; z pomocą czyta ze zrozumieniem zdania oraz krótkie teksty opisujące parki i umiejętności sportowe;	1) Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych w rozdziale wyrazów; czyta ze zrozumieniem proste zdania opisujące wyposażenie sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania opisujące stan posiadania i ochronę środowiska; 3) Uczeń rozpoznaje formy pisane większości poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania opisujące noszone ubrania; 4) Uczeń rozpoznaje formy pisane poznanych wyrazów; czyta ze zrozumieniem zdania oraz krótkie teksty opisujące parki i umiejętności sportowe;
Tworzenie wypowiedzi pisemnych	
1) Uczeń częściowo poprawnie przepisuje nazwy elementów przyrody związanych z wiosną oraz elementów wyposażenia sypialni; stara się uzupełniać zdania dotyczące opisu sypialni i położenia przedmiotów odpowiednimi wyrażeniami; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 2) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy zabawek, sprzętu sportowego, materiałów; uzupełnia zdania dotyczące posiadanych przedmiotów; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 3) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy kolorów, ubrań i sprzętów sportowych; uzupełnia zdania dotyczące noszonych ubrań; popełnia liczne błędy,	1) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy elementów przyrody związanych z wiosną oraz elementów wyposażenia sypialni; uzupełnia zdania dotyczące wyposażenia pokoju i położenia przedmiotów; opisuje swoją sypialnię; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 2) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy zabawek, sprzętu sportowego, materiałów; uzupełnia zdania dotyczące posiadanych przedmiotów; opisuje wybrane przedmioty; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 3) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy kolorów, ubrań i sprzętów sportowych, uzupełnia zdania dotyczące noszonych ubrań; opisuje w co jest ubrany; popełnia nieliczne

częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności. 4) Uczeń nie zawsze poprawnie przepisuje nazwy sportów; uzupełnia zdania dotyczące umiejętności sportowych; popełnia liczne błędy, częściowo zakłócające komunikację; nie zachowuje odpowiedniej staranności.	błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność. 4) Uczeń na ogół poprawnie przepisuje nazwy sportów; uzupełnia zdania dotyczące umiejętności sportowych; opisuje swoje umiejętności sportowe; popełnia nieliczne błędy, które na ogół nie zakłócają komunikacji; zachowuje pewną staranność.
Przetwarzanie wypowiedzi	
1) Uczeń rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre elementy przyrody związane z wiosną oraz niektóre elementy wyposażenia sypialni; 2) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy, częściowo wskazuje na obrazkach i nazywa zabawki, sprzęt sportowy i różne materiały oraz ich fakturę, 3) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy oraz wskazuje na obrazkach i nazywa niektóre kolory, ubrania i sprzęty sportowe; 4) Uczeń rozpoznaje niektóre nazwy sportów i nazywa niektóre sporty; zna część słów dotyczących świata przyrody.	1) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje, wskazuje na obrazkach i nazywa elementy przyrody związane z wiosną oraz elementy wyposażenia sypialni; 2) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy, wskazuje na obrazkach i nazywa zabawki, sprzęt sportowy i różne materiały oraz ich fakturę; 3) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy oraz wskazuje na obrazkach i nazywa kolory, ubrania i sprzęty sportowe; 4) Uczeń na ogół poprawnie rozpoznaje nazwy sportów i nazywa sporty; przeważnie prawidłowo posługuje się słowami dotyczącymi świata przyrody.

III. Edukacja społeczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; 2) Respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; 3) Rozumie, że wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; 4) Przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; 5) Ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość,	1) Znajomość wszystkich praw i obowiązków; 2) Zna zwyczaje i tradycje świąteczne w różnych regionach Polski i krajach

pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;	
Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
6) Opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne; 7) Rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka; 8) Uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;	1) Zna legendę o powstaniu państwa polskiego oraz dotyczące swojego regionu; 2) Zna godło, barwy, hymn narodowy;

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; 2) Respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; 3) Rozumie, że wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; 4) Przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; 5) Ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane	1) Znajomość wszystkich praw i obowiązków; 2) Zna zwyczaje i tradycje świąteczne w różnych regionach Polski i krajach

przez środowisko szkolne; 6) Stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, np. stowarzyszenia pomocy chorym; 7) Szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;	
Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne; 2) Rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka; 3) Uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;	1) zna legendę o powstaniu państwa polskiego oraz dotyczące swojego regionu; 2) zna godło, barwy, hymn narodowy

Wymagania edukacyjne - śródroczne – klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych; 2) Rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które, wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;	1) Swobodnie komunikuje się za pomocą nowych technologii;

3) Opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne; 4) Wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.	
Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron", wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski; 2) Wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich; 3) Opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.; 4)	1) Zna pierwszego króla Polski, pierwszą stolicę Polski, obecnego prezydenta; 2) Zna wybrane zwyczaje i tradycje polskie;

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych; 2) Opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne; 3) Wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.	1) Swobodnie komunikuje się za pomocą nowych technologii;
Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron", wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego	1) Zna pierwszego króla Polski, pierwszą stolicę Polski, obecnego prezydenta; 2) Zna wybrane zwyczaje i tradycje polskie;

prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski; 2) Wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich; 3) Opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.; 4) Opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II, nauczycielka – cichociemna gen. Elżbieta Zawacka „Zo”.	

IV. Edukacja przyrodnicza – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych. 2) Rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym. 3) Prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi. 4) Wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych. 5) Chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody. 6) Segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.	1) Samodzielnie wyszukuje informacji na temat środowiska przyrodniczego, interesuje się życiem zwierząt. 2) Samodzielnie planuje i prowadzi własne hodowle. 3) Wykonuje obserwacje, doświadczenia i eksperymenty o podwyższonym stopniu trudności, sporządza notatki z obserwacji. 4) Samodzielnie wykazuje inicjatywę w ramach dbania o środowisko oraz segregacji śmieci, interesuję się tematyką sposobów ochrony przyrody. 5) Interesuje się światem przyrody, systematycznie poszerza wiadomości.
Osiągnięcie w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi. 2) Posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej. 3) Dba o higienę oraz estetykę własną i	1) Samodzielnie potrafi udzielić pierwszej pomocy. 2) Stosuje się do zasad zdrowego odżywiania.

otoczenia. 4) Reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby. 5) Ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze. 6) Ubiera się odpowiednio do stanu pogody. 7) Rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych. 8) Stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. 9) Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego. 10) Zna zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych.	
Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa położenie swojej miejscowości oraz okolicy,opisuje interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne. 2) Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki. 3) Wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie. 4) Rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów. 5) Przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.	1) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji rzeczywistości. 2) Samodzielnie odszukuje odpowiedzi na pytania dotyczące geografii, 3) Interesuje się kosmosem, stale poszerza swoją wiedzę,

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
6) Rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną. 7) Rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, las. 8) Rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym.	1) Samodzielnie wyszukuje informacji na temat środowiska przyrodniczego, interesuje się życiem zwierząt. 2) Samodzielnie prowadzi własne hodowle. 3) Wykonuje obserwacje, doświadczenia i eksperymenty o podwyższonym stopniu trudności, sporządza notatki z obserwacji. 4) Samodzielnie wykazuje inicjatywę w ramach dbania o środowisko oraz segregacji śmieci, interesuję się tematyką sposobów ochrony

9) Prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi. 10) Planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych. 11) Chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody. 12) Segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.	przyrody. 5) Interesuje się światem przyrody, systematycznie poszerza wiadomości.
Osiągnięcie w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik. 2) Posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej. 3) Posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowym i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. 4) Dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia. 5) Reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby. 6) Ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych,zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze. 7) Ubiera się odpowiednio do stanu pogody. 8) Rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych. 9) Stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. 10) Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza. 11) Zna zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, respektuje ograniczenia związane z czasem	1) Samodzielnie potrafi udzielić pierwszej pomocy, 2) Stosuje się do zasad zdrowego odżywiania.

pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety.	
Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy,opisuje interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne. 2) Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki. 3) Czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie. 4) Wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie. 5) Przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny w której Polska odnosi sukcesy . 6) Rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów. 7) Przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.	1) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji rzeczywistości. 2) Samodzielnie odszukuje odpowiedzi na pytania dotyczące geografii. 3) Interesuje się kosmosem, stale poszerza swoją wiedzę.

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną. 2) Rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy. 3) Rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym. 4) Prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi. 5) Planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji. 6) Chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie. 7) Segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.	1) Samodzielnie wyszukuje informacji na temat środowiska przyrodniczego, interesuje się życiem zwierząt. 2) Samodzielnie prowadzi zaawansowane hodowle, 3) Wykonuje obserwacje, doświadczenia i eksperymenty o podwyższonym stopniu trudności, 4) Samodzielnie wykazuje inicjatywę w ramach dbania o środowisko oraz segregacji śmieci, interesuję się tematyką sposobów ochrony przyrody. 5) Interesuje się światem przyrody, systematycznie poszerza wiadomości. 6) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji otaczającej rzeczywistości.
Osiągnięcie w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku	

Podstawowe	Ponadpodstawowe
1) Przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik. 2) Posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej. 3) Posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowym i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. 4) Dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia. 5) Reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby. 6) Wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych,zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze. 7) Ubiera się odpowiednio do stanu pogody. 8) Rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego. 9) Stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. 10) Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowani się człowieka w takich sytuacjach. 11) Zna zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety. 12) Ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na	1) Samodzielnie potrafi udzielić pierwszej pomocy. 2) Stosuje się do zasad zdrowego odżywiania.

utratę zdrowia człowieka. 13) Ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.	
Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe. 2) Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki. 3) Czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie. 4) Wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie. 5) Przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie. 6) Wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów. 7) Przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.	1) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji rzeczywistości. 2) Samodzielnie odszukuje odpowiedzi na pytania dotyczące geografii. 3) Interesuje się kosmosem, stale poszerza swoją wiedzę. 4) Potrafi posługiwać się mapą, poruszać się na jej podstawie.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną. 2) Rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie. 3) Rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym. 4) Odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia. 5) Prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi.	1) Samodzielnie wyszukuje informacji na temat środowiska przyrodniczego, interesuje się życiem zwierząt. 2) Samodzielnie prowadzi zaawansowane hodowle. 3) Wykonuje obserwacje, doświadczenia i eksperymenty o podwyższonym stopniu trudności, 4) Samodzielnie wykazuje inicjatywę w ramach dbania o środowisko oraz segregacji śmieci, interesuję się tematyką sposobów ochrony przyrody. 5) Interesuje się światem przyrody, systematycznie poszerza wiadomości. 6) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji otaczającej rzeczywistości.

6) Planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo skutkowego i czasowego. 7) Chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie. 8) Segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.	
Osiągnięcie w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych. 2) Posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej. 3) Posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowym i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. 4) Dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia. 5) Reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby. 6) Wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze. 7) Przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia. 8) Ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet. 9) Rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego. 10) Stosuje się do zasad bezpieczeństwa w	1) Samodzielnie potrafi udzielić pierwszej pomocy. 2) Wie, czym charakteryzują się zajęcia i zawody, również te zanikające oraz mało popularne. 3) Stosuje się do zasad zdrowego odżywiania.

szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. 11) Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowani się człowieka w takich sytuacjach. 12) Ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi. 13) Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety. 14) Ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka. 15) Ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.	
Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe. 2) Wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych. 3) Czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem. 4) Wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie. 5) Przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne	1) Formułuje wnioski na podstawie obserwacji rzeczywistości. 2) Samodzielnie odszukuje odpowiedzi na pytania dotyczące geografii. 3) Interesuje się kosmosem, stale poszerza swoją wiedzę. 4) Potrafi posługiwać się mapą, poruszać się na jej podstawie. 5) Wskazuje ma mapie fizycznej Polskie miasta, jeziora, rzeki, nazwy pasm górskich. Na mapie świata wskazuje i nazywa kontynenty, oceany, najważniejsze morza Europy.

np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie. 6) Wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów. 7) Przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.	

V. Edukacja matematyczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Umiejętności w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni, 2) kreśla i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób, 3) Określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku).	1) Posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos. 2) Porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, dokonuje klasyfikacji przedmiotów.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; 2) Wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; 3) Porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: <, =, >.	1) Wykonuje obliczenia w zakresie 100.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, 3) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci (w zakresie 100 w prostszych przykładach). 4) Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko).	1) Rozwiązuje równania o wyższym poziomie trudności, 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę dwucyfrową, 3) Oblicza iloczyny w zakresie 30; stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy	1) Rozwiązuje i układa zadania tekstowe o wyższym stopniu

własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób; 2) Układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną;	trudności, 2) Układa zadania i wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; 2) Mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; 3) Dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.	1) Sprawnie rysuje odręcznie prostokąty, 2) Sprawnie posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi, 3) Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru,
Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; 2) Dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka; 3) Wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, 4) Odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; 5) Posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta; 6) Zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie do XII; 7) Mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją; 8) Wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; 9) Wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.	1) Dokonuje obliczeń zegarowych (pełne minuty), 2) Sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze, 3) Posługuje się jednostkami czasu: sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera 4) Wskazuje różnice w sile nabywczej pieniądza; 5) Odmierza płyny i używa określeń: litr, pół litra; 6) Waży; używa określeń: kilogram, dekagram; zna zależności między tymi jednostkami; 7) Dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Umiejętności w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni, 2) Określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób, 3) Określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku), 4) Porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, dokonuje klasyfikacji przedmiotów;	1) Posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; 2) Wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki, określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; 3) Porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: <, =, >.	1) Wykonuje obliczenia w zakresie 1000, 2) Odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca,
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, mnoży i dzieli w pamięci w zakresie 30 3) Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); 4) Stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań; 5) Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby cząstkowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik	1) Rozwiązuje równania o wyższym poziomie trudności, 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę dwucyfrową, 3) Podaje iloczyny i ilorazy w zakresie 50, 4) Oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: 250 + 50, 180 – 30; jeśli ma taką potrzebę, cząstkowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.
Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny	1) Rozwiązuje i układa zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności, 2) Układa zadania i wybrane działania realizuje za pomocą

wybrany przez siebie sposób; 2) Układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną;	prostych aplikacji komputerowych.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; 2) Mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; 3) Dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka. 4) Sprawnie rysuje odręcznie prostokąty,	1) Sprawnie posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi, 2) Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru,
Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; 2) Dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka; 3) Wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, 4) Odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta; 5) Zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie do XII; 6) Mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją; 7) Waży; używa określeń: kilogram, dekagram; zna zależności między tymi jednostkami; 8) Odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra; 9) Wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne; 10) Wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.	1) Dokonuje obliczeń zegarowych (pełne minuty), 2) Sprawnie posługuje się zegarem w systemach 12i 24-godzinnym, 3) Posługuje się jednostkami czasu: sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera 4) Używa pojęcia: ćwierć; 5) Wskazuje różnice w sile nabywczej pieniądza; 6) Używa określeń: gram, tona, 7) Odmierza płyny i używa określeń: ćwierć litra.

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Umiejętności w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni, 2) Określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób, 3) Określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku), 4) Porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. Długości czy masy, dokonuje klasyfikacji przedmiotów;	1) Posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; 2) Wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; 3) Porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: <, =, >.	1) Wykonuje obliczenia w zakresie 1000, 2) Odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca,
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach); 3) Mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; 4) Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); 5) stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; 6) Posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań; 7) Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby cząstkowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; 8) Oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: 250 + 50, 180 – 30;	1) Rozwiązuje równania o wyższym poziomie trudności, 2) Mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, cząstkowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.
Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**

1) Analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób; 2) Układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.	1) Rozwiązuje i układa zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; 2) Kreśli przy linijce odcinki i łamane; 3) Rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową; 4) Mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; 5) Wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; 6) Mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; 7) Dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.	1) Sprawnie rysuje odręcznie prostokąty, 2) sprawnie posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi, 3) Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru, 4) Wyjaśnia pojęcie kilometr; 5) Oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach.
Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; 2) Dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka; 3) Wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej; 4) Odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); 5) Wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; 6) Posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; 7) Zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę	1) Dokonuje obliczeń zegarowych (pełne minuty), 2) Sprawnie posługuje się zegarem w systemach 12i 24-godzinnym, 3) Sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze, 4) Dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć; 5) Waży; używa określeń: gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami.

bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie do XII; 8) Mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją; 9) Dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych; 10) Waży; używa określeń: kilogram, dekagram; zna zależności między tymi jednostkami; 11) Odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; 12) Wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne; 13) Wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.	

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Umiejętności w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni, 2) posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos. 3) określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób, 4) określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku), 5) porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy, dokonuje klasyfikacji przedmiotów;	1) Potrafi operować kilkoma pojęciami jednocześnie, wie kiedy i w jakiej sytuacji użyć określone pojęcia.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; 2) wykonuje obliczenia w zakresie 1000, 3) odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000); 4) wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; 5) porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: <, =, >.	1) Wykonuje obliczenia o wyższym poziomie trudności.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**

1) Wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; 2) Dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach); 3) Mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; 4) Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; 5) Posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań; 6) Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby cząstkowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; 7) Oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: 250 + 50, 180 – 30; 8) Mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, cząstkowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.	1) Rozwiązuje równania o wyższym poziomie trudności.
Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób; 2) Układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.	1) Rozwiązuje i układa zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności.
Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; 2) Kreśli przy linijce odcinki i łamane; 3) Rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową; 4) Mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; 5) Posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi;	1) Rozwiązuje zadania o wyższym poziomie trudności. 2) Łączy figury geometryczne z jednostkami długości w zadaniach tekstowych o wyższym poziomie trudności.

wyjaśnia pojęcie kilometr; 6) Mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; 7) Oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach; 8) Dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.	
Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; 2) Dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka; 3) Dzieli na dwie i cztery równe części, np. Kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć; 4) Wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej; 5) Odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); 6) Wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; 7) posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; 8) Zapisuje daty np. Swojego urodzenia lub datę bieżącą; 9) Posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do xii; 10) Mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją; 11) Dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych; 12) Waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; 13) Odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; 14) Wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne; 15) Wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.	1) Wykonuje obliczenia pieniężne o wyższym poziomie trudności. 2) Potrafi odnieść zdobytą wiedzę w omawianym zakresie do sytuacji życiowych (obliczenia zegarowe, pieniężne, kalendarzowe) 3) Stosuje jednostki masy i potrafi je odnieść do życia codziennego.

VI. Edukacja plastyczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne – śródroczne - klasa II:

Podstawowe	Ponadpodstawowe
Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń	
1) wyróżnia w obrazach, ilustracjach, na fotografiach: - kształty obiektów – nadaje im nazwę; - wielkości i położenie obiektów, - barwę, fakturę, - cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;	1) Samodzielnie potrafi wyróżnić na ilustracjach, fotografiach i w obrazach wymienione elementy. 2) Określa walor różnych barw;
Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej	
1) Rysuje kredką, kredą, ołówkiem, mazakiem. 2) Wydziera, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy itp. 3) Modeluje modeliny, plasteliny; 4) Wykonuje rekwizyty potrzebne do aktywności artystycznej. 5) Wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. Zaproszenie). 6) Ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką.	1) Projektuje oraz wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. 2) Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów.
Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych	
1) Nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. Malarstwo, rzeźbę. 2) Rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret. 3) Wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.	1) Swobodnie wypowiada się na temat wybranych dziedzin sztuki. 2) Właściwie organizuje swoje stanowisko pracy. 3) Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat.

Wymagania edukacyjne – roczne - klasa II

Podstawowe	Ponadpodstawowe
Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń	
1) Wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: - kształty obiektów – nadaje im nazwę i części składowe. - wielkości i położenie obiektów, - barwę, walor różnych barw, fakturę, - cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;	1) Określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej. 2) Samodzielnie określa i wyróżnia wymienione elementy na obrazach i ilustracjach, plakatach.

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej	
1) Rysuje kredką, kredą, ołówkiem, mazakiem. 2) Maluje farbami przy użyciu pędzli. 3) Wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton itp.. 4) Modeluje modeliny, plasteliny; 5) Wykonuje rekwizyty potrzebne do aktywności artystycznej. 6) Wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. Zaproszenie). 7) Ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką.	1) Projektuje oraz wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. 2) Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów. 3) Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym.
Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych	
1) Nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. Malarstwo, rzeźbę. 2) Rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy. 3) Wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.	1) Swobodnie wypowiada się na temat wybranych dziedzin sztuki. 2) Właściwie organizuje swoje stanowisko pracy. 3) Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat. 4) Rozwija zainteresowania związane ze sztuką.

Wymagania edukacyjne – śródroczne - klasa III

Podstawowe	Ponadpodstawowe
Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń	
1) Wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: - kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, - wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, - barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę, - cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;	1) Wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: - kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, - wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt, - barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę,
Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej	
1) Rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem. 2) Maluje farbami przy użyciu pędzli , palców, stempli.	1) Projektuje oraz wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. 2) Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów.

3) Wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.; 4) Modeluje modeliny, plasteliny. 5) Wykonuje prace i rekwizyty potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej. 6) Wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. Prezent, zaproszenie). 7) Ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką. 8) Tworzy proste plakaty przy użyciu aplikacji komputerowej.	3) Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym.
Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych	
1) Nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. Malarstwo, rzeźbę. 2) Rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy regionu swego pochodzenia lub innych. 3) Wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.	1) Swobodnie wypowiada się na temat wybranych dziedzin sztuki. 2) Właściwie organizuje swoje stanowisko pracy. 3) Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat. 4) Rozwija zainteresowania związane ze sztuką.

Wymagania edukacyjne – roczne - klasa III

Podstawowe	Ponadpodstawowe
Osiągnięcia w zakresiepercepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń	
1) Wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: - kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, - wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt, - barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę, - cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się; 2) określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany),	1) Samodzielnie wyróżnia wymienione elementy. 2) Wypowiada się swobodnie na temat obrazu, ilustracji, zdjęcia, plakatu uwzględniając elementy tj kształt obiektu, wielkość, proporcja, barwy, cechy charakterystyczne.

kompozycje o budowie symetrycznej.	
Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej	
1) Rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem. 2) Maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli. 3) Wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.. 4) Modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych. 5) Powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. Z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych; 6) Wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej. 7) Wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. Prezent, zaproszenie). 8) Ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych. 9) Tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. Plakaty, ulotki i inne wytwory.	1) Projektuje oraz wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. 2) Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów. 3) Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym.
Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych	
1) Nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. Malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. Meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową. 2) Rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych. 3) Wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.	1) Swobodnie wypowiada się na temat wybranych dziedzin sztuki. 2) Właściwie organizuje swoje stanowisko pracy. 3) Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat. 4) Rozwija zainteresowania związane ze sztuką.

VII. Edukacja muzyczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne -śródroczne - klasa II:

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Śpiewa piosenki w grupie z odpowiednią dynamika, artykulacją i w	1) Śpiewa piosenki z odpowiednią artykulacją, dynamiką , w odpowiednim

odpowiednim tempie. 2) Wykonuje inscenizacje do zabaw i piosenek przy muzyce. 3) Potrafi wykonać układy taneczne do krakowiaka i polki.	tempie solo. 2) Proponuje własne inscenizacje do wlasnych piosenek i zabaw. 3) Wykonuje układy taneczne podczas występów na forum szkoły.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Akompaniuje do śpiewanych piosenek 2) wykonuje proste improwizacje rytmiczne do piosenek.	1) Wykonuje własne akompaniamenty do śpiewanych piosenek. 2) Wykonuje improwizacje rytmiczne oraz proponuje własne akompaniamenty rytmiczne do piosenek.

Wymagania edukacyjne –roczne - klasa II:

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Śpiewa piosenki w grupie z odpowiednią dynamika, artykulacją i w odpowiednim tempie. 2) Wykonuje inscenizacje do zabaw i piosenek przy muzyce. 3) Potrafi wykonać układy taneczne do krakowiaka i polki. 4) Wykonuje inscenizacje ruchowe do słuchanych utworów. 5) Rozróżnia elementy muzyki. 6) Słucha utworów muzycznych i doznania wyraża różnymi sposobami.	1) Śpiewa piosenki z odpowiednią artykulacją, dynamiką , w odpowiednim tempie solo. 2) Proponuje własne inscenizacje do własnych piosenek i zabaw. 3) Wykonuje układy taneczne podczas występów na forum szkoły. 4) Wykonuje samodzielnie układy ruchowe poprawnie pod każdym względem. 5) Wskazuje różnice w elementach muzyki dwóch słuchanych utworów muzycznych. 6) Bezbłędnie wskazuje instrumenty w słuchanych utworach.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Akompaniuje do śpiewanych piosenek. 2) wykonuje proste improwizacje rytmiczne do piosenek. 3) Tworzy ilustracje muzyczne do wierszy i opowiadań przy pomocy nauczyciela.	1) Wykonuje własne akompaniamenty do śpiewanych piosenek. 2) Wykonuje improwizacje rytmiczne oraz proponuje własne akompaniamenty rytmiczne do piosenek 3) Samodzielnie tworzy ilustracje muzyczne do wierszy i opowiadań.

Wymagania edukacyjne -śródroczne - klasa III:

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Śpiewa piosenki ze słuchu w grupie poprawnie pod względem tempa, dynamiki i artykulacji. 2) Śpiewa hymn państwowy w grupie	1) Śpiewa piosenki solo poprawnie pod względem tempa, dynamiki i artykulacji. 2) Śpiewa poprawnie solo hymn państwowy.

3) Wykonuje proste akompaniamenty rytmiczne do piosenek. 4) Wykonuje improwizacje rytmiczne do piosenek.	3) Wykonuje akompaniamenty do piosenek –rytmiczno-melodyczne. 4) Wykonuje imporowizacje rytmiczno-melodyczne do piosenek.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Akompaniuje do piosenek 2) Improwizuje rytmicznie do piosenek. 3) Reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki i artykulacji.	1) Samodzielnie tworzy akompaniamenty do piosenek. 2) Wykonuje improwizacje rytmiczno-melodyczne do utworów muzycznych.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Śpiewa piosenki ze słuchu w grupie poprawnie pod względem tempa, dynamiki i artykulacji. 2) Śpiewa hymn państwowy w grupie. 3) Wykonuje proste akompaniamenty rytmiczne do piosenek. 4) Wykonuje improwizacje rytmiczne do piosenek. 5) Rozróżnia podstawowe elementy muzyki. 6) Słucha w skupieniu utworów muzycznych. 7) Wie , jak zbudowana jest forma ab, aba, rondo. 8) Tańczy podstawowe kroki krakowiaka, kujawiaka, polkę.	1) Śpiewa piosenki solo poprawnie pod względem tempa, dynamiki i artykulacji. 2) Śpiewa poprawnie solo hymn państwowy. 3) Wykonuje akompaniamenty do piosenek –rytmiczno-melodyczne. 4) Wykonuje improwizacje rytmiczno-melodyczne do piosenek. 5) Rozróżnia elementy muzyki w piosenkach i słuchanych utworach muzycznych. 6) Słucha utworów muzycznych i wskazuje w nich formę aba i rondo. 7) Tańczy układy taneczne do krakowiaka, polki i kujawiaka.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Akompaniuje do piosenek. 2) Improwizuje rytmicznie do piosenek. 3) Reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki i artykulacji. 4) Tworzy improwizacje rytmiczne do piosenek.	1) Samodzielnie tworzy akompaniamenty do piosenek. 2) Wykonuje improwizacje rytmiczno-melodyczne do utworów muzycznych. 3) Tworzy improwizacje melodyczno-rytmiczne do utworów muzycznych oraz opowiadań i wierszy.

VIII. Edukacja techniczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne -śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**

1) Wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa. 2) Ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: - systematyczność działania, - pracowitość, konsekwencja, - gospodarność, oszczędność, - umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń.	1) Zawsze ma ład i porządek w miejscu pracy.
Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne: z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp., z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna.	1) Potrafi wykonać własne projekty stosując połączenia nierozłączne, rozłączne, szycie, zszywanie, sklejanie taśmą, bez użycia kleju, z wykorzystaniem prądu elektrycznego.
Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole.	

Wymagania edukacyjne -roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa. 2) Ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: - systematyczność działania, - pracowitość, konsekwencja, - gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń.	
Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**

1) Przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne: z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywką sklejanie taśmą itp.,używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną, bez użycia kleju, taśm, zszywek, wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane, z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna.	1) Potrafi wykonać własne projekty stosując połączenia nierozłączne, rozłączne, szycie, zszywanie, sklejanie taśmą, bez użycia kleju, z wykorzystaniem prądu elektrycznego.
Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole.	

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie.	1) Zawsze zgodnie współpracuje przy wykonywaniu własnych projektów.
Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną. 2) Wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.	1) Samodzielnie wyszukuje i odczytuje instrukcje papierowe i multimedialne.
Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.	1) Potrafi samodzielnie dokonywać pomiarów.

Wymagania edukacyjne -roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**

1) Planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie.	1) Zawsze zgodnie współpracuje przy wykonywaniu własnych projektów.
Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną. 2) Stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych. 3) Wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.	1) Samodzielnie wyszukuje i odczytuje instrukcje papierowe i multimedialne.
Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.	1) potrafi samodzielnie dokonywać pomiarów

IX.Edukacja informatyczna – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. na codzienne czynności.	1) Tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu. 2) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Tworzy proste rysunki, np. powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne, zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.	1) Tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania,

	rachowania i prezentowania swoich pomysłów; zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania.	1) Kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem; 2) Korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię.	1) Wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami. 2) Przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie.	1) Rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. na codzienne czynności. 2) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.	1) Tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów; zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.	1) Programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi	

i sieciami komputerowymi	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania. 2) Korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.	1) Kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię.	1) Wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami. 2) Przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.	1) Rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. na codzienne czynności. 2) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów. 3) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. na codzienne czynności.	1) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów; zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.	1) Programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	

Podstawowe	Ponadpodstawowe
1) Posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania. 2) Korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.	1) Kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię.	1) Wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami. 2) Przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie. 3) Rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet.	1) Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. Na codzienne czynności. 2) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów. 3) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)składające się m.in. Na codzienne czynności. 4) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.	1) Rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki o wyższym poziomie trudności. 2) Układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia o wyższym stopniu trudności.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza,	1) Tworzy zaawansowane prace łącząc tekst z grafiką.

kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów; zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.	
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania. 2) Kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem. 3) Korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.	1) Potrafi korzystać z urządzeń wielofunkcyjnych i wykorzystać z dobytą wiedzę w praktyce.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię. 2) Wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.	1) Potrafi korzystać w zaawansowany sposób z nowoczesnej technologii, śledzi na bieżąco zmiany zachodzące w technologii informacyjnej.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami. 2) Przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie. 3) Rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet.	1) Potrafi samodzielnie kontrolować swoją pracę przy komputerze rozróżniając przy tym zasady bezpieczeństwa (samokontrola ucznia).

X.Wychowanie fizyczne – klasy II – III

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dba o higienę osobistą. 2) Wykonuje ćwiczenia gimnastyczne. 3) Zauważa, że koleżanki i koledzy prezentują różne poziomy sprawności fizycznej.	1) Wie, że sport jest ważny w życiu człowieka.. 2) Zawsze wytrwale wykonuje wszystkie ćwiczenia gimnastyczne.
Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	

Podstawowe	Ponadpodstawowe
1) Zna podstawowe pozycje do ćwiczeń, w tym: postawa zasadnicza, stanie jednonóż oraz różne sposoby siadu. 2) Pokonuje naturalne przeszkody. 3) Skacze, biega, realizuje marszobieg. 4) Rzuca do celu. 5) Czworakuje, skacze jednonóż i wspina się. 6) Wykonuje skłony, skręty, podnosi i przenosi przybory. 7) Wykonuje łatwe ćwiczenia zapobiegające ewentualnym wadom postawy. 8) Wykonuje ćwiczenia równoważne.	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Systematycznie wykonuje ćwiczenia profilaktyczne z zakresu gimnastyki korekcyjnej.
Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Organizuje zabawy ruchowe. 2) Przestrzega zasad ustalonych w zabawie. 3) Rozumie, jak należy zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki. 4) Bierze udział w zabawach zespołowych. 5) Rzuca i chwyta ringo. 6) Kozłuje piłkę i podaje ją do partnera. 7) Wykonuje strzały do celu. 8) Korzysta ze sprzętu sportowego typu: rower, rolki.	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Organizuje i zawsze aktywnie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa II:

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dba o higienę osobistą, zmieniając odzież przed i po zajęciach ruchowych. 2) Wytrwale wykonuje ćwiczenia. 3) Rozumie, że koleżanki i koledzy prezentują różny poziom sprawności fizycznej, akceptuje to.	1) Systematycznie uprawia sport dla utrzymania dobrego zdrowia. 2) respektuje prawo kolegów do indywidualnego tempa rozwoju w zakresie sprawności fizycznej.
Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Zna podstawowe pozycje do ćwiczeń, w tym: klęk prosty i podparty, leżenie w różnych pozycjach, podpory i przysiad. 2) Pokonuje naturalne przeszkody i sztuczne. 3) Skacze, biega, realizuje marszobieg. 4) Rzuca do celu i podaje jednorącz oraz oburącz. 5) Skacze jednonóż i obunóż, czworakuje i wspina się. Wykonuje skłony, skręty,	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Systematycznie wykonuje ćwiczenia profilaktyczne z zakresu gimnastyki korekcyjnej.

podnosi i przenosi przybory. 6) Wykonuje proste ćwiczenia z zakresu gimnastyki korekcyjnej zapobiegające wadom postawy. 7) Wykonuje ćwiczenia równoważne z i bez przyborów.	
Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Organizuje zabawy ruchowe, z różnymi przyborami lub bez. 2) Przestrzega zasad zabaw ruchowych. 3) Wie, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas rywalizacji indywidualnej i zespołowej. 4) Zna zasady ruchu drogowego w odniesieniu do poszczególnych jego uczestników. 5) Bierze udział w zabawach zespołowych, z piłką. 6) Rzuca i chwyta ringo. 7) Kozłuje piłkę i podaje ją do partnera. 8) Wykonuje strzały do celu. 9) Rozumie, że na wspólny sukces wpływa sprawność, zaradność i współpraca całego zespołu. 10) Jeździ na rowerze, rolkach, łyżwach.	1) Systematycznie korzystnie z ulubionego sprzętu sportowego.. 2) Organizuje i zawsze aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych.

Wymagania edukacyjne - śródroczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dba o czystość całego ciała, zmienia odzież przed i po zajęciach ruchowych. 2) Dostosowuje strój gimnastyczny do pogody, pory roku oraz miejsca zajęć. 3) Sumiennie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne. 4) Wie, że każdy człowiek ma inny poziom sprawności fizycznej, akceptuje to.	1) Systematycznie uprawia sport dla utrzymania dobrego zdrowia
Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Zna wszystkie podstawowe pozycje do ćwiczeń. 2) Pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne. 3) Realizuje marszobieg i biega w różnym tempie. 4) Rzuca do celu oraz podaje jednoi oburącz. 5) Skacze jednoi obunóż zmieniając tempo, kierunek i pozycję ciała. 6) Czworakuje, wspina się, wykonuje	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Samodzielnie wykonuje ćwiczenia profilaktyczne z zakresu gimnastyki korekcyjnej.

skłony i skręty. 7) Robi przewrót w przód. 8) Zna ćwiczenia z zakresu gimnastyki korekcyjnej zapobiegając wadom postawy. 9) Wykonuje ćwiczenia równoważne z przyborami i bez, kształcąc skoczność i zwinność.	
Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Organizuje gry i zabawy ruchowe, z i bez przyborów 2) Zna zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim. 3) Prawidłowo reaguje na zwycięstwo i porażkę, akceptując je. 4) Respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do poszczególnych jego uczestników. 5) Bierze udział w zabawach i grach zespołowych, wykorzystując piłek. 6) Rzuca i chwyta ringo. 7) Kozłuje piłkę, prowadzi ją, podaje do partnera, strzela do celu. 8) Ma świadomość, że na wspólny sukces wpływa współpraca całego zespołu. 9) Jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach, łyżwach i sankach.	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Organizuje i zawsze aktywnie uczestniczy w grach i zabawach ruchowych.

Wymagania edukacyjne - roczne - klasa III:

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Dba o czystość rąk i całego ciała. 2) Zmienia odzież przed i po zajęciach ruchowych, dostosowując go do pogody i pory roku oraz miejsca treningu. 3) Systematycznie i wytrwale wykonuje ćwiczenia. 4) Ma świadomość odmiennej sprawności fizycznej u każdego człowieka, akceptuje to.	1) Wie, jakie znaczenie ma ruch dla utrzymania właściwego zdrowia. 2) Systematycznie uprawia sport dla utrzymania dobrego zdrowia
Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Zna i przyjmuje wszystkie podstawowe pozycje do ćwiczeń. 2) Pokonuje przeszkody, skacze. 3) Realizuje marszobieg i biega w różnym tempie. 4) Rzuca do celu i podaje jednorącz oraz oburącz. 5) Skacze jednoi obunóż zmieniając tempo, kierunek i pozycję ciała.	1) Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. 2) Systematycznie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia profilaktyczne z zakresu gimnastyki korekcyjnej.

6) Czworakuje, wspina się, wykonuje skłony, skręty, podnoszenia i przenoszenia przyborów. 7) Robi przewrót w przód. 8) Wykonuje ćwiczenia z zakresu gimnastyki korekcyjnej zapobiegając wadzie postawy. 9) Wykonuje ćwiczenia równoważne w różnych układach, z przyborami i bez, kształcąc skoczność i zwinność.	
Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych	
Podstawowe	**Ponadpodstawowe**
1) Organizuje gry i zabawy ruchowe, z różnymi przyborami lub bez. 2) Respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim. 3) Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę. 4) Respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do poszczególnych jego uczestników, dba o bezpieczeństwo. 5) Bierze udział w zabawach i grach zespołowych, wykorzystując różne rodzaje piłek. 6) Rzuca i chwyta ringo. 7) Kozłuje piłkę, prowadzi ją, podaje do partnera, strzela do celu. 8) Ma świadomość, że na wspólny sukces wpływa sprawność, zaradność i współpraca całego zespołu. 9) Jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach, łyżwach i sankach.	1) Systematycznie korzysta z ulubionego sprzętu sportowego. 2) Organizuje i zawsze aktywnie uczestniczy w grach i zabawach ruchowych.

OCENIANIE W KLASACH IV-VIII

W klasach IV-VIII obowiązują następujące wymagania edukacyjne na poszczególne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych:

1. Język polski
2. Język angielski
3. Język niemiecki
4. Muzyka
5. Plastyka
6. Technika
7. Historia
8. Przyroda
9. Geografia
10. Biologia
11. Chemia
12. Fizyka
13. Matematyka
14. Informatyka
15. Wiedza o społeczeństwie
16. Wychowanie fizyczne

1. **Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z języka polskiego dla klasy IV-VIII**

Oceny śródroczne z języka polskiego dla klasy IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,*
- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe,
- jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia,
- odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
- czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, równie teksty spoza listy lektur,
- wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi,
- odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje,
- wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł(np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym;
- porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
- wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury,
- dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam,
- odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość,
- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania,
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur,
- interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych,
- tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych,
- wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi,
- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki,
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,*
- przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi,
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich,
- wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu,
- nazywa intencje nadawcy komunikatu,
- wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w

wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą,
  - oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych,
  - odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce,
  - wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie,
- głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu,
- wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami,
- konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami,
- objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim,
- wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu,
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość–nienawiść, przyjaźń–wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami,
- uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych,
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym,
- komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów,
- uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury,
- sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa(dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi),
- składni(tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi),
- fleksji(w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania)
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,*
- koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów,
- odróżnia informacje ważne od mniej ważnych,
- na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania,
- właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu,
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich;
- wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio,
- rozumie funkcję akapitu,
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych,
- rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie,
- głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji;
- uzasadnia swoje reakcje czytelnicze,
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas,

miejsce, bohaterowie, zdarzenia,
- rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu,
- rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście,
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość–nienawiść, przyjaźń–wrogość,
- przedstawia własne zdanie w rozmowie,
- świadomie dobiera intonację zdaniową,
- udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi,
- uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami,
- wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki,
- wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu,
- stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń,
- stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó–u, rz–ż, ch– h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych(np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów)
- w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw,
- stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi,
- pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie,
- streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń,
- zapisuje dialog w opowiadaniu,
- dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia;
- umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- fonetyki(stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie).

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,* jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada,
- wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi,
- powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii,
- rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów;
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,
- określa temat i główną myśl tekstu,
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych,
- wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami,
- poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów;
- nazywa swoje reakcje czytelnicze,
- odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze,
- określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia,
- rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren,

- przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość –nienawiść, przyjaźń– wrogość,
- odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym(dosłownym),
- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej,
- dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące,
- formułuje pytania otwarte,
- wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą,
- stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe(np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem,
- składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry,
- wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne,
- opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni,
- recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens,
- posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi(mimiką, gestem);
- stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó–u, rz–ż, ch–h i interpunkcji,
- odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą,
- dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczającą i sylabotwórczą *i* w typowych przykładach,
- konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym,
- samodzielnie zapisuje dialog,
- dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne,
- tworzy ramowy plan wypowiedzi,
- układa opowiadanie odtwórcze,
- w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny;
- stosuje wiedzę językową w zakresie:
- fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki);
- stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu.

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,* ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób,
- reagujenawypowiedziinnychwerbalnieiniewerbalnie(mimiką,gestem,postawą),
- rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów,
- rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny,
- wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza jego warstwie dosłownej,
- rozumie ogólny sens słuchanych utworów,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji,
- rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny,
- rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- rozumie ogólny sens czytanych utworów,

- stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym,
- sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym,
- mówi o swoich reakcjach czytelniczych,
- wie, co tworzy rytm,
- wskazuje wers, strofę, refren,
- odróżnia fikcję od rzeczywistości,
- odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych,
- określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia,
- rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator),
- nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami nauczycielem,
- formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym,
- wypowiada komunikaty zawierające proste informacje,
- wyraża wprost swoje intencje,
- stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem,
- mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu,
- stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym,
- wygłasza tekst utworu z pamięci,
- stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu,
- zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó–u, rz–ż, ch–h,
- dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu,
- zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi,
- zapisuje kilkuzdaniowe opowiadanie odtwórcze,
- stara się o estetykę zapisu wypowiedzi,
- stosuje wiedzę językową w zakresie:
- składni(konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery, na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu),
- fonetyki(zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby),
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,* które są niezbędne do dalszego kształcenia,a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie rozpoznaje literackich form gatunkowych;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia;

Oceny roczne z języka polskiego dla klasy IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole,*
- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe,
- jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia,
- odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
- - czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, równie teksty spoza listy lektur,
- wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi,
- odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje,
- wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł(np. czasopism, stron internetowych)we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym;
- porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
- wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury,
- dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam,
- odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość,
- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania,
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur,
- interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych,
- tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych,
- wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi,
- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki,
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole, W domu, Na podwórku i poza jego granicami, W krainach snu, marzeń i baśni,*
- przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi,
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich,
- wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu,
- nazywa intencje nadawcy komunikatu,
- wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą,
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu

znaczeń dosłownych i przenośnych,
- odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce,
- wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach,
- objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście,
- wyróżnia w śród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy,
- rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego,
- w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką,
- poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym,
- w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła,
- interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania,
- zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu,
- wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi,
- dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka,
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym,
- w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką,
- komponuje i przekształca plan wypowiedzi,
- pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń,
- w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła,
- dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu,
- sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa(dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej),
- składni(stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych),
- fleksji(poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym),
- fonetyki(biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów),
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole, W domu, Na podwórku i poza jego granicami, W krainach snu, marzeń i baśni,*
- wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu,
- wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi,
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach,

życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach,
- wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych;
- identyfikuje baśń i legendę,
- objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście,
- wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski,
- odczytuje przesłanie utworu;
- łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu,
- wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń,
- stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika,
- gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw,
- w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć,
- objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów,
- odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów,
- w kilku zdaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji,
- w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika,
- w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne,
- układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie,
- w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć,
- umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi),
- składni(stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji),
- fleksji(używa odmiennych części mowy w poprawnych formach),

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach : *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole, W domu, Na podwórku i poza jego granicami, W krainach snu, marzeń i baśni,* jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu,
- rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji , przepisu,
- wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych;
- nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich(epitet, porównanie, przenośnia, rym), rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce,
- dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne(poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe,
- wskazuje cechy baśni i legendy w utworze,
- zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena,

widownia, próba,
- odczytuje morał baśni,
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych,
- dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne,
- stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych,
- używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych,
- w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytającei rozkazujące,
- zapisuje pytania otwarte,
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych,
- redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu,
- zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry,
- tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni,
- stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa(wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy rodzinę wyrazów)
- składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożon i równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych),
- fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym).

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole, W domu, Na podwórku i poza jego granicami, W krainach snu, marzeń i baśni*, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost,
- dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy,
- zna cechy baśni i legendy,
- wyodrębnia komiks, film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury,
- odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie,
- za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę,
- za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat,
- uzupełnia prosty schemat, tabelę,
- z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi,
- za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia,
- za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu,
- stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów)
- składni(rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, wskazuje orzeczenie w zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające),
- fleksji(wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennych części mowy, odróżnia części

mowy odmienne od nieodmiennych),
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Wśród znajomych i przyjaciół, W szkole, W domu, Na podwórku i poza jego granicami, W krainach snu, marzeń i baśni*, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie rozpoznaje literackich form gatunkowych;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny śródroczne z języka polskiego dla klasy V:

g) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- odczytuje głośno i wygłasza z pamięci utwory poetyckie i prozatorskie oraz je interpretuje,
- wybiera i twórczo wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym,
- dba o czystość i poprawność swojej wypowiedzi, korzystając z różnych źródeł: słowników, poradników, audycji radiowych i programów telewizyjnych,
- porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
- wskazuje elementy mitu, bajki, przypowieści w innych tekstach kultury
- odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość
- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania,
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie piątej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur,
- wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi.
- W sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

h) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi
- odczytuje i omawia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
- wyraża spójne zdanie na temat wysłuchanego komunikatu
- charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich oraz identyfikuje nadawcę i odbiorcę w sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia

- oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakty od opinii i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych, dokonuje selekcji materiału na podstawie faktów i opinii zawartych w tekście
- ma świadomość konstrukcji wypowiedzi, rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie
- świadomie posługuje się akapitami w celu oddzielania od siebie poszczególnych zagadnień
- płynnie oddziela fakty od opinii w dłuższych tekstach
- odczytuje i twórczo wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce
- wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- systematycznie korzysta ze słownika ortograficznego
- świadomie używa słowników wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny w celu wzbogacenia warstwy językowej tekstu
- swobodnie opowiada o swoich reakcjach czytelniczych, nazywa je, uzasadnia; ocenia i opisuje utwór,konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami
- rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza, nie utożsamiając ich ze sobą;
- wykorzystuje wiedzę na temat podmiotu lirycznego, adresata i bohatera wiersza do interpretacji utworu
- szczegółowo omawia obrazy poetyckie w wierszu i ich funkcję w utworze
- objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim
- identyfikuje mit, bajkę, przypowieść i nowelę, szczegółowo omawia ich cechy
- rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora trzecioosobowego i dostrzega różnice między narracją pierwszo- i trzecioosobową
- objaśnia morał bajki na poziomie metaforycznym, samodzielnie odczytuje przesłanie utworu, np. przypowieści
- rozumie funkcję: wersu, zwrotki, rymu, refrenu w ukształtowaniu brzmieniowej warstwy tekstu
- wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury, interpretuje je na poziomie dosłownym i przenośnym
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do różnych wartości, konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami i doświadczeniami innych bohaterów literackich
- samodzielnie odczytuje sens utworów na poziomie dosłownym i przenośnym
- uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych, świadomie używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnorodnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych
- dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym, świadomie dobiera intonację zdaniową,
- poprawnie stosuje formy czasownika w różnych trybach, w zależności od kontekstu i adresata wypowiedzi
- w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje poprawny język, bogate słownictwo oraz frazeologizmy związane z omawianą tematyką
- w sposób przemyślany i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując bogate i właściwe tematowi słownictwo oraz słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć
- swobodnie dobiera i stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne oraz poprawne związki wyrazowe
- świadomie wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi
- składa pomysłowe życzenia, tworzy precyzyjną wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry

- dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka
- bezbłędnie stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, systematycznie stosuje poznane reguły interpunkcyjne, stosuje w swoich pracach dwukropek, myślnik, wielokropek, średnik; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu
- bezbłędnie odróżnia nazwy własne od pospolitych i bezbłędnie stosuje zasady dotyczące pisowni wielką literą
- pisze bezbłędnie pod względem kompozycyjnym i treściowym ramowy i szczegółowy plan wypowiedzi, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny,
- zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, plan ramowy i szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, dba o ciekawą formę swojego tekstu i/lub rzetelność zawartych w nim danych
- układa szczegółowe/pomysłowe, wyczerpujące, poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, list z perspektywy bohatera, zachowując porządek chronologiczny i uwzględniając hierarchię wydarzeń
- świadomie wprowadza dialog do opowiadania jako element rozbudowanej kompozycji,
- w wypowiedziach pisemnych konsekwentnie stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi, dba, aby zapis jego wypowiedzi ułatwiał odbiorcy jej czytanie
- tworzy szczegółowy, dobrze skomponowany opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując właściwe danej dziedzinie szuki nazewnictwo i słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć
- uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym
- w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo, frazeologizmy związane z omawianą tematyką; jego język jest poprawny
- dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, stylistycznym i treściowym
- Sprawnie stosuje i wykorzystuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa – dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, składni – swobodnie rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte),
- fleksji – rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, bezbłędnie określa formę odmiennych części mowy, w tym poprawnie rozpoznaje i odmienia rzeczowniki (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne), stosuje formy różnych czasów i trybów czasownika, typy liczebnika, zaimki, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na *-no*, *-to*), zastępuje rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki fonetyki – biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów, stosuje w praktyce wszystkie poznane zasady akcentowania wyrazów
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

i) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- koncentrujeuwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów
- wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie tabeli, schematu, punktów, kilkuzdaniowej wypowiedzi, rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów

- odróżnia informacje ważne od mniej ważnych
- na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: piszeplan, formułuje pytania
- właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
- krótko charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich oraz identyfikuje nadawcę i odbiorcę w sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia
- rozpoznaje dosłowne i symboliczne intencje nadawcy
- przytacza informacje zawarte w tekście, wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakt od opinii
- omawiatemat i główną myśl na poziomie dosłownym, formułuje ogólne wnioski, próbuje omówić je na poziomie przenośnym
- czytateksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, stara się interpretować je głosowo
- głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji, akcentowania i intonacji
- wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i rozumie ich funkcję, posługuje się akapitami
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach
- wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
- wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi
- w razie potrzeby sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym
- wybiera informacje z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych
- samodzielnie korzysta ze słowników wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny
- nazywa i uzasadnia swoje reakcje czytelnicze
- rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza
- wskazuje obrazy poetyckie w liryce i rozumie ich funkcję
- wskazuje cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: narrator, akcja, rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego
- identyfikuje mit, bajkę
- rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu, refrenu
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- odczytuje sens analizowanych utworów na poziomie semantycznym (dosłownym), a z niewielką pomocą nauczyciela – na poziomie przenośnym
- przedstawia własne, logiczne zdanie w rozmowie, stosując się do reguł grzecznościowych; używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych
- dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie w typowych sytuacjach dobiera różne rodzaje wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, świadomie dobiera intonację zdaniową
- udziela odpowiedzi w formie krótkiej, sensownej wypowiedzi
- wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń
- stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, przysłówka, liczebnika i czasownika
- gromadzi wyrazy określające i nazywające na przykład cechy wyglądu i charakteru
- wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe

- aktywnie uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami
- w sposób logiczny i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, przedmot, obraz, ilustrację, plakat, stosując właściwe tematowi słownictwo oraz słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć
- wygłasza z pamięci teksty poetyckie, posługując się pauzą, barwą głosu
- świadomie posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)
- stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń
- składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry
- odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od metaforycznych i objaśnia znaczenia metaforyczne
- dobiera i stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne oraz poprawne związki wyrazowe
- bezbłędnie stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, stosuje w większości typowych sytuacji w swoich pracach podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące przecinka (np. przecinek przy wymienianiu oraz przed wybranymi zaimkami), dwukropka, myślnika; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu
- poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó–u, rz–ż, ch–h, *nie* z różnymi częściami mowy, *-by* z czasownikami i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach neutralnych i zdrobnieniach)
- zna i stosuje wyjątki od poznanych reguł ortograficznych
- odróżnia nazwy własne od pospolitych i stosuje odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
- zna i stosuje zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego,
- zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, notatkę (w różnych formach)
- układa spójne, uporządkowane pod względem chronologicznym poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, stara się, aby były one wierne utworowi / pomysłowe, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki, przyimki i wyrażenia przyimkowe; opowiadaz perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń, wprowadza dialog, a także elementy innych form wypowiedzi, np. opis
- stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi
- w sposób uporządkowany opisuje obraz, ilustrację, plakat, rzeźbę, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć
- zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi
- w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji
- w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika we wszystkich trybach
- w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy na przykład charakteru na podstawie zachowań i postaw
- dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia
- Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa – wzbogaca tworzony tekst na przykład zdrobnieniami, wyrazami bliskoznacznymi, przeciwstawnymi, związkami frazeologicznymi
- składni – rozpoznaje i stosuje różnorodne typy zdań: pojedynczych i złożonych oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, neutralnych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; wskazuje podmiot i orzeczenie, buduje spójne zdania pojedyncze, w których poprawnie

łączy w związki wszystkie wyrazy; wzbogaca zdaniafleksji – rozpoznaje i poprawnie odmienia typowe rzeczowniki (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne), czasowniki, przymiotniki, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na *-no, -to*),

– fonetyki – stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby, a także różnic między pisownią i wymową w poprawnym ich zapisie, bezbłędnie dzieli głoski na ustne, nosowe, twarde, miękkie, dźwięczne, bezdźwięczne, dzieli na głoski wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów w języku polskim

j) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

– słucha innych ze zrozumieniem, uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada
– wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi, rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów
– powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, formułuje pytania
– identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w omawianych w klasie tekstach literackich oraz sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia
– rozpoznaje dosłowne intencje nadawcy
– przytacza informacje z odpowiednich fragmentów przeczytanego tekstu,zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost
– określa temat i główną myśl tekstu, zwłaszcza na poziomie dosłownym
– czytateksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym
– poprawnie akcentuje i artykułuje większość wyrazów, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów
– w prostych tekstach oddziela fakty od opinii
– wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami
– rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu
– wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
– wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
– sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym
– potrafi wybrać odpowiednie informacje ze słownika wyrazów bliskoznacznych, słownika poprawnej polszczyzny, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych
– nazywa swoje reakcje czytelnicze
– z niewielką pomocą nauczyciela odróżnia autora, adresata i bohatera wiersza
– dostrzega funkcję obrazowania poetyckiego w liryce
– dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) i użytkowe
– określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: wątek, akcja, fabuła, punkt kulminacyjny
– rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego
– wskazuje cechy mitu, bajki
– samodzielnie cytuje morał bajki
– rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotkę, rym, refren
– wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów
i tekstów kultury, odczytuje je na poziomie dosłownym
– przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
– opowiada, streszcza przeczytane teksty, odczytuje sens omawianych utworów na poziomie metaforycznym

- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej, stosując się do reguł grzecznościowych; używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych
- w typowych sytuacjach dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
- wypowiada się w logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą, filmem itp.
- wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, zdaje relację z wydarzenia
- opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni; krótko, ale w sposób uporządkowany opisuje postać, zwierzę, przedmiot itp.
- recytuje utwory poetyckie, oddając jego ogólny nastrój i sens
- stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych
- składa życzenia, tworzy krótką wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry
- wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym
- dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, z reguły stosuje poprawne związki wyrazowe
- posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)
- stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, najczęściej stosuje podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące używania przecinka (np. przecinek przy wymienianiu) i dwukropka, myślnika w zapisie dialogu; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu
- poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i najczęściej stosuje podstawowe zasady dotyczące pisowni ó–u, rz–ż, ch–h, pisowni *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i czasownikami, cząstki *-by* z czasownikami
- potrafi wymienić najważniejsze wyjątki od poznanych reguł ortograficznych
- odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
- zna i stosuje podstawowe zasady układu graficznego ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego
- zapisuje, uwzględniając większość niezbędnych elementów, plan ramowy i (z pomocą nauczyciela) szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny
- układa opowiadanie odtwórcze i twórcze, zachowując właściwą kolejność zdarzeń, wprowadza podstawowe elementy opisu świata przedstawionego
- tworzy na ogół poprawny opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni
- stosuje co najmniej trzy akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- na ogół zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi
- konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym
- używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych
- w zależności od adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
- stara się dostrzegać błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawiać
- wyszukuje cytaty i zapisuje je w cudzysłowie

- W typowych sytuacjach stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa – wykorzystuje zdrobnienia, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy poprawne związki wyrazowe
- składni – rozpoznaje i konstruuje zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte oraz równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych; neutralnych, wskazuje podmiot i orzeczenie, łączy w związki wyrazowe wyrazy w zdaniu, rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika, konstruuje wykres zdania pojedynczego
- fleksji – rozpoznaje i odmienia typowe rzeczowniki (własne, pospolite), czasowniki, przymiotniki, liczebniki, zaimki, określa formę gramatyczną czasowników w różnych czasach, trybach, stopniuje przymiotniki i przysłówki, używa przyimków do określenia relacji czasowych i przestrzennych; poprawnie zapisuje czasowniki z cząstką *-by*, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na *-no*, *-to*)
- fonetyki – zna alfabet, wyjaśnia różnicę między głoską a literą, dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby, zna i stosuje podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować

k) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
- skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób, rozumie ogólny sens słuchanych utworów, rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów
- wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, rozpoznaje proste intencje nadawcy
- reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą)
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji
- rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny, zaproszenie
- wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich fragmentach przeczytanego tekstu,zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost
- odczytuje informacje zamieszczone na przykład w słowniczku przy tekście, przy obrazie
- rozumie ogólny sens czytanych utworów
- czytateksty płynnie, stara się czytać je poprawnie pod względem artykulacyjnym
- stara się poprawnie akcentować wyrazy
- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela lub uczniów wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami
- rozpoznaje następujące formy wypowiedzi: życzenia, ogłoszenie, instrukcję, przepis
- wybiera najważniejsze informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
- wie, jakiego typu informacje znajdują się w słowniku ortograficznym, słowniku wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny
- potrafi sprawdzać pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym
- pod kierunkiem nauczyciela odszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych i sprawdza użycie związków w słowniku poprawnej polszczyzny
- mówi o swoich reakcjach czytelniczych
- dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce
- zna pojęcia: *autor*, *adresat* i *bohaterwiersza*
- odróżnia teksty użytkowe od literackich
- krótko mówi o wybranych elementach świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: bohater, akcja
- rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator)
- rozpoznaje na znanych z lekcji tekstach mit, bajkę
- zna pojęcie *morał*, wyjaśnia go z pomocą nauczyciela

- zna pojęcia: *wers,zwrotka, rym, refren, rytm*
- przypisuje podstawowe cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem, stosuje się do podstawowych reguł grzecznościowych właściwych podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem
- formułuje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym, stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym
- mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu
- wypowiada komunikaty zawierające proste informacje
- wyraża wprost swoje intencje
- w kilku zdaniach opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, postać, zwierzę itp.
- wygłasza tekst utworu z pamięci
- posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)
- stara się poprawnie wymawiać i akcentowaćwyrazy
- składa skonwencjonalizowane życzenia, tworzy w punktach krótką wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry
- stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, dwukropek przy wyliczeniu, przecinek, myślnik w zapisie dialogu; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu
- poprawnie zapisuje głoski miękkie
- zna i próbuje stosować podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó–u, rz–ż, ch–h
- zna podstawowe zasady dotyczące pisowni *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i czasownikami
- odróżnia nazwy własne od pospolitych i stara się stosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
- zna i próbuje stosować podstawowe zasady układu graficznego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego
- z pomocą nauczyciela zapisuje plan ramowy i szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny
- pisze krótkie opowiadanie odtwórcze i twórcze, dba o następstwo zdarzeń
- tworzy kilkuzdaniowy opis obrazu, rzeźby i plakatu
- stara się stosować akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi
- stara się, by wypowiedzi były czytelne
- konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logicznym, stara się, by były one poprawne pod względem językowym
- Zna podstawową wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa (np. rozpoznaje zdrobnienia, potrafi dobrać parami wyrazy bliskoznaczne, stara się tworzyć poprawne związki wyrazowe)
- składni – konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, złożone i równoważnik zdania, wskazuje podmiot i orzeczenie w typowym zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające, neutralne i wykrzyknikowe, wskazuje w zdaniu wyrazy, które łączą się ze sobą, rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika
- fleksji – odmienia według wzoru lub z niewielką pomcą nauczyciela rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, wskazuje czasowniki w różnych czasach, trybach, rzeczowniki własne i pospolite, przymiotniki, przysłówki
- fonetyki – zna alfabet,dzieli wyrazy znane z lekcji na głoski, dzieli wyrazy litery i sylaby, zna podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w poszczególnych działach, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny roczne z języka polskiego dla klasy V:

l) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich,
- samodzielnie czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur,
- wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych, samodzielnych wypowiedzi,
- szuka inspiracji do wzbogacenia swoich tekstów w słownikach wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny,
- dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam
- interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych,
- tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym twórczym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych,
- świadomie stosuje i twórczo wykorzystuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki.

m) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie i krytycznie wybiera różnorodne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie dostosowanej do potrzeb (np. plan, tabela, schemat, kilkuzdaniowa wypowiedź), rozpoznaje nastrój i nazywa intencje nadawcy komunikatu
- wyjaśnia dosłowne i symboliczne intencje nadawcy
- przytacza i wyjaśnia informacje w tekście, wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi na przykład opisującejlub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą
- szczegółowo omawia temat i główną myśl tekstu na poziomie dosłownym i przenośnym
- czytateksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, interpretuje je głosowo, zwracając uwagę na przykład na wyrażane emocje i interpunkcję
- głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu; poprawnie akcentuje wyrazy, również te, które w języku polskim akcentuje się nietypowo

- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach, listach oficjalnych, dziennikach i pamiętnikach
- wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami
- odnajduje w utworze poetyckim apostrofy, powtórzenia, zdrobnienia, uosobienia, ożywienia, obrazy poetyckie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, objaśnia ich funkcję i znaczenie przenośne
- szczegółowo omawia cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe
- funkcjonalnie używa w swoich wypowiedziach pojęć z zakresu filmu i radia, m.in. *graaktorska*, *reżyser*, *scenariusz*, *adaptacja* (*filmowa*, *muzyczna*, *radiowa* itd.), *ekranizacja*, *kadr*, *ujęcie*, *słuchowisko*; wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych słuchowiska i różne gatunki filmowe
- rozumie pojęcie *neologizm*, wskazuje neologizmy w tekście, rozumie zasady ich tworzenia
- zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści wygłaszanych z pamięci lub recytowanych utworów
- interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania
- stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów (również akcentowanych nietypowo) i intonowania wypowiedzeń
- komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów; płynnie stosuje poznane reguły ortograficzne, zna i stosuje wyjątki od nich
- pisze bezbłędnie pod względem kompozycyjnym i treściowym list oficjalny, wywiad, dziennik, pamiętnik, notatkę biograficzną, streszczenie
- zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, list oficjalny, wywiad, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę biograficzną (w różnych formach) i streszczenie,
- układa szczegółowe/pomysłowe, wyczerpujące, poprawnie skomponowany list oficjalny, dziennik i pamiętnik, streszcza przeczytane utwory literackie,
- świadomie, wprowadza inne formy wypowiedzi, np. opisu, charakterystyki bezpośredniej, świadomie stara się różnicować język bohaterów i narratora
- sprawnie wyszukuje cytaty, zapisuje je w cudzysłowie, szczególnie dba o całkowicie wierny zapis cytatu, potrafi płynnie wprowadzić cytat do własnego tekstu
- słownictwa –, samodzielnie dobiera zdrobnienia, wyrazy bliskoznaczne, przeciwstawne i frazeologizmy, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej
- składni – swobodnie rozpoznaje zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot i orzeczenie, tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, wzbogaca zdania, dodając przydawki, dopełnienia i okoliczniki, dba o poprawne łączenie wyrazów w związki i interpunkcję wypowiedzeń złożonych)
- fleksji – rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach liczebniki odpowiednimi zaimkami, poprawnie stosuje krótsze i dłuższe formy zaimków, wykorzystuje wiedzę o obocznościach w odmianie wyrazów do pisowni poprawnej pod względem ortograficznym.

n) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w listach oficjalnych, dziennikach, pamiętnikach, relacjach
- odnajduje w omawianych tekstach apostrofy, powtórzenia, zdrobnienia, uosobienia, ożywienia, obrazy poetyckie, wyrazy dźwiękonaśladowcze i objaśnia ich znaczenie
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: fabuła, wątek, punkt kulminacyjny
- identyfikuje przypowieść i nowelę, wskazuje ich cechy
- przytacza i parafrazuje morał bajki, odczytuje przesłanie utworu, np. przypowieści
- wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów

i tekstów kultury, omawia je na poziomie dosłownym i probuje je zinterpretować
- używa pojęć: *gra aktorska*, *reżyser*, *adaptacja*, *ekranizacja*, *kadr*, *ujęcie*, a także zna odmiany filmu, wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia różne gatunki filmowe
- wskazuje neologizmy w tekście
- łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe w zdaniu
- zna i stosuje zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, dziennika, pamiętnika, notatki, streszczenia
- zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, list oficjalny, wywiad, z dziennika i pamiętnika, streszczenie
- sprawnie wyszukuje cytaty, zapisuje je w cudzysłowie i wprowadza do swojego tekstu
- Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- składni – rozpoznaje i stosuje różnorodne typy zdań dodając przydawki, dopełnienia i okoliczniki; poprawnie rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, tworząc wykres zdania pojedynczego, stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji
- fleksji – rozpoznaje i poprawnie odmienia liczebniki, zaimki i określa ich formę, rozpoznaje czasy i typy liczebników, wskazuje zaimki w tekście, podaje ich przykłady, wyjaśnia ich funkcję i stosuje je w celu uniknięcia powtórzeń, poprawnie używa krótszych i dłuższych form zaimków, używa odmiennych części mowy w poprawnych formach

o) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich: apostrofa, powtórzenia, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, podmiot liryczny, (także zbiorowy), wyraz dźwiękonaśladowczy
- wskazuje cechy przypowieści i noweli w utworze
- samodzielnie cytuje sens przypowieści
- zna pojęcia: *gra aktorska*, *reżyser*, *adaptacja*, *ekranizacja*, a także odmiany filmu
- zna i stosuje podstawowe zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, dziennika, pamiętnika notatki, streszczenia
- zapisuje, uzwględniając większość niezbędnych elementów, krótki list oficjalny, kilkuzdaniowy wywiad, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę (np. w tabeli) i proste krótkie streszczenie
- W typowych sytuacjach stosuje wiedzę językową w zakresie:
- składni – rozpoznaje i konstruuje wypowiedzenia złożone
- rozpoznaje na typowych przykładach typy liczebników, podaje przykłady zaimków i wyjaśnia ich funkcję, oddziela temat od końcówki w typowych wyrazach odmiennych, stosuje wykrzykniki i partykuły, rozpoznaje zaimki w tekście)
- fonetyki –dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe, potrafi je nazywać, wykorzystuje wiedzę na temat rozbieżności między mową a pismem do poprawnego zapisywania wyrazów.

p) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
- z pomocą nauczyciela wskazuje apostrofę, powtórzenia, zdrobnienia, obrazy poetyckie, uosobienie, ożywienie, wyraz dźwiękonaśladowczy
- odróżnia utwory pisane wierszem i prozą
- krótko mówi o wybranych elementach świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: wątek, fabuła, wie, czym jest punkt kulminacyjny
- rozpoznaje na znanych z lekcji tekstach, przypowieść i nowelę, podaje z pomocą nauczyciela ich główne cechy
- wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury
- z pomocą nauczyciela podejmuje próby odczytania sensu metaforycznego utworów
- odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do typowej sytuacji

komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie
- zna i próbuje stosować podstawowe zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, dziennika, pamiętnika, notatki, streszczenia
- z pomocą nauczyciela zapisuje list oficjalny, wywiad, kartki z dziennika i pamiętnika, notatkę i streszczenie
- przepisuje cytat w cudzysłowie
- Zna podstawową wiedzę językową w zakresie:
- fleksji – odmienia według wzoru lub z niewielką pomcą nauczyciela zaimek, potrafi podać przykłady zaimków, wskazuje zaimki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennych części mowy, oddziela temat od końcówki w wyrazach znanych z lekcji, stopniuje przymiotniki i przysłówki, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na *-no*, *-to*), przyimek, partykułę i wykrzyknik
- fonetyki –odróżnia głoskę od litery, z pomocą nauczyciela dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne, podaje przykłady głosek ustnych i nosowych,

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w poszczególnych działach, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny śródroczne z języka polskiego dla klasy VI:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- uczeń twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej,
- proponuje rozwiązania nietypowe, oryginalne różnych problemów i treści objętych podstawą programową,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia,
- bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych, osiąga w nich sukcesy,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny.
- bezbłędnie i dojrzale redaguje wypowiedzi ustne, krótkie i dłuższe formy pisemne:

- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach szkolnych, międzyszkolnych;
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacjach teatralnych, itp.);
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości,*
- - sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, logicznym,
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie,
- sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- tworzy relację z wydarzeń; unika powtórzeń (sprawnie dobiera słownictwo), różnicuje wypowiedź składniowo,
- buduje ogłoszenie prasowe: nazywa cechy charakteru, usposobienia, temperamentu i predyspozycji człowieka,
- buduje wypowiedź o charakterze informacyjnym: stosuje właściwy rodzaj wypowiedzeń,
- używa różnych typów wypowiedzeń w zależności od celu i sytuacji mówienia,
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki,
- określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- redaguje list do postaci literackiej,
- bezbłędnie pisze krótsze i dłuższe formy wypowiedzi
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu,
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza,
- podaje zasadę ortograficzną objaśniającą pisownię wskazanych wyrazów, uzupełnia interpunkcję w zapisie cytatu,
- używa cudzysłowu w zapisie wyrazów (wyrażeń, zwrotów) o charakterze przenośnym, ironicznym,
- prace pisemne są poprawne pod względem językowym,
- czyta wszystkie lektury szkolne i bierze aktywny udział w ich omawianiu.
- stosuje we własnej wypowiedzi formy nieosobowe czasownika na „-no”, „-to"
- potrafi wyjaśniać od czego zależą formy odmiany rzeczownika
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu
- biegle stosuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym
- rozpoznaje różne typy liczebników, określa ich formy gramatycznej funkcje w zdaniu,
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości,*
- - uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- - rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.
- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- potrafi tworzyć różne formy wypowiedzi pisemnej np. opowiadanie twórcze z dialogiem i elementami opisu, list , sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,
- dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- czyta wszystkie lektury szkolne i czasami bierze udział w ich omawianiu.
- wymienia rodzaje zaimków,
- wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy,
- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie czemu służy stopniowanie,
- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia konstrukcje czasownikowe z „się" użyte w znaczeniu strony zwrotnej,
- stosuje poprawne formy rzeczowników pospolitych i nazwisk żeńskich oraz par małżeńskich i bezbłędnie je zapisuje,
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,
- rozpoznaje orzeczenia czasownikowe i imienne; posługuje się obu konstrukcjami,
- buduje konstrukcję z orzeczeniem czasownikowym imiennym; stroną czynną i bierną;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach : *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości,* jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
  - poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających
  z podstawy programowej,
  - uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej.
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę poprawnie, samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, ogłuszenie, sms, zawiadomienie, przepis, itp.,
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienia tekstu,
- zna przewidziane programem gatunki literackie,
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego,
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat,
- czyta niektóre lektury szkolne i czasami bierze udział w ich omawianiu.

- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników,
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki; wskazuje tematy oboczne,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki, liczebniki,
- stopniuje przymiotniki,
- rozróżnia przyimki proste,
- stosuje poprawnie formy fleksyjne rzeczownika "cudzysłów",
- tworzy właściwe formy fleksyjne liczebników głównych i zbiorowych, poprawnie je zapisuje,
- rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzeń, rozróżnia zdania i równoważniki, buduje je,
- stosuje właściwą interpunkcję,
- buduje zdanie pojedyncze rozwinięte z rozsypanki wyrazowej stosując właściwy szyk wyrazów,
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe,

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości,* ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 umożliwia osiąganie celów polonistycznych, jego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności,
- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, względna poprawność językowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu zagadnienia,
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu.
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości,* które są niezbędne do dalszego kształcenia ,a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w
- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 uniemożliwia osiąganie celów polonistycznych,
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności.
- Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności objętych podstawa programową:
- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym,

- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych,
- nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności,
- nie czyta lektur szkolnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny roczne z języka polskiego dla klasy VI:

– na daną oceną uczeń opanował treści z półrocza oraz

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, wynikającą z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
- zna wszystkie obowiązkowe lektury i potrafi w sposób twórczy analizować i opisywać ich świat przedstawiony;
- twórczo i samodzielnie rozwija polonistyczne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy;
- bezbłędnie i dojrzale redaguje wypowiedzi ustne, krótkie i dłuższe formy pisemne:
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach szkolnych, międzyszkolnych;
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacjach teatralnych, itp.);
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości, Siła wyobraźni, Słowa i obrazy, Smak przygody,*
  - sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, logicznym,
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie,
- sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- tworzy relację z wydarzeń; unika powtórzeń (sprawnie dobiera słownictwo), różnicuje wypowiedź składniowo,
- buduje ogłoszenie prasowe: nazywa cechy charakteru, usposobienia, temperamentu i predyspozycji człowieka,
- buduje wypowiedź o charakterze informacyjnym: stosuje właściwy rodzaj wypowiedzeń,
- używa różnych typów wypowiedzeń w zależności od celu i sytuacji mówienia,

- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki,
- określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- redaguje list do postaci literackiej,
- bezbłędnie pisze krótsze i dłuższe formy wypowiedzi
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu,
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza,
- podaje zasadę ortograficzną objaśniającą pisownię wskazanych wyrazów, uzupełnia interpunkcję w zapisie cytatu,
- używa cudzysłowu w zapisie wyrazów (wyrażeń, zwrotów) o charakterze przenośnym, ironicznym,
- prace pisemne są poprawne pod względem językowym,
- czyta wszystkie lektury szkolne i bierze aktywny udział w ich omawianiu.
- stosuje we własnej wypowiedzi formy nieosobowe czasownika na „-no”, „-to"
- potrafi wyjaśniać od czego zależą formy odmiany rzeczownika
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu
- biegle stosuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym
- rozpoznaje różne typy liczebników, określa ich formy gramatycznej funkcje w zdaniu,
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki),
- rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę,
- omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia,
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy,
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów.
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości, Siła wyobraźni, Słowa i obrazy, Smak przygody,*
- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.
- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- potrafi tworzyć różne formy wypowiedzi pisemnej np. opowiadanie twórcze z dialogiem i elementami opisu, list , sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,
- dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- czyta wszystkie lektury szkolne i czasami bierze udział w ich omawianiu.
- wymienia rodzaje zaimków,
- wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy,
- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie czemu służy stopniowanie,

- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia konstrukcje czasownikowe z „się” użyte w znaczeniu strony zwrotnej,
- stosuje poprawne formy rzeczowników pospolitych i nazwisk żeńskich oraz par małżeńskich i bezbłędnie je zapisuje,
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,
- rozpoznaje orzeczenia czasownikowe i imienne; posługuje się obu konstrukcjami,
- buduje konstrukcję z orzeczeniem czasownikowym imiennym; stroną czynną i bierną;
- wybiera z wywiadu wskazane informacje i buduje wypowiedź w formie mowy zależnej,
- stosuje poprawny szyk wyrazów w zdaniu; poprawia błędy w tym zakresie,
- przekształca zdania pojedyncze na zdania złożone podrzędnie, samodzielnie dobiera właściwy spójnik, oddziela przecinkiem zdanie nadrzędne od podrzędnego,
- samodzielnie dobiera stosowny tryb czasowników,
- rozróżnia zdania i równoważniki zdań,
- tworzy wyrazy pochodne o podanych znaczeniach; samodzielnie dobiera właściwe formanty,
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- zgodnie z regułą ortograficzną pisze rzeczowniki zakończone na „ii” , „ji”, wskazuje spójniki, przed którymi nie stawia się przecinka,
- tworzy wyrazy złożone i umie je bezbłędnie napisać.
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności od 75% do 89% punktów możliwych do zdobycia.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach : *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości, Siła wyobraźni, Słowa i obrazy, Smak przygody,* jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programiei wynikającychz podstawy programowej,
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej.
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę poprawnie, samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, ogłuszenie, sms, zawiadomienie, przepis, itp.,
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienia tekstu,
- zna przewidziane programem gatunki literackie,
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego,
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat,
- czyta niektóre lektury szkolne i czasami bierze udział w ich omawianiu.
- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników,
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki; wskazuje tematy oboczne,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki, liczebniki,

- stopniuje przymiotniki,
- rozróżnia przyimki proste,
- stosuje poprawnie formy fleksyjne rzeczownika "cudzysłów",
- tworzy właściwe formy fleksyjne liczebników głównych i zbiorowych, poprawnie je zapisuje,
- rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzeń, rozróżnia zdania i równoważniki, buduje je,
- stosuje właściwą interpunkcję,
- buduje zdanie pojedyncze rozwinięte z rozsypanki wyrazowej stosując właściwy szyk wyrazów,
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe,
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych,
- wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie,
- eliminuje powtórzenia wyrazowe,
- przekształca notatkę w spójną kilkuzdaniową wypowiedź,
- rozumie znaczenia słów; dokonuje korekty w zakresie nieprawidłowego ich zastosowania w zdaniu,
- rozpoznaje wyrazy obcego pochodzenia,
- buduje różne konstrukcje składniowe,
- stosuje równoważniki zdań i konstrukcje bezpodmiotowe w oficjalnych tekstach urzędowych, układa zdanie pojedyncze rozwinięte składające się ze wskazanych części mowy,
- przekształca zdanie złożone na pojedyncze,
- nazywa gazety i czasopisma ze względu na częstotliwość ukazywania się,
- stosuje poprawne formy fleksyjne zaimków osobowych,
- dobiera określenia tworzące grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym,
- tworzy poprawne formy fleksyjne liczebników,
- tworzy poprawne formy czasu przyszłego prostego i stosuje je we własnej wypowiedzi,
- buduje wypowiedzenia z zastosowaniem trybu rozkazującego; poprawnie pisze "nie" z czasownikiem w formie osobowej,
- poprawnie zapisuje imiona i nazwiska,
- stosuje wielką literę w tytułach książek, filmów, obrazów, itp.,
- zgodnie z regułą ortograficzną pisze nazwy mieszkańców i przymiotniki utworzone do nazw miejscowości,
- właściwie zapisuje wyraz "nie" z poznanymi i utrwalonymi częściami mowy,
- tworzy wyrazy i ich formy z ubezdźwięcznieniem, stosuje poprawny zapis,
- umie zapisać utrwalone liczebniki proste i złożone,
- stosuje przecinki i dwukropek przy wyliczaniu.

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości, Siła wyobraźni, Słowa i obrazy, Smak przygody*, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 umożliwia osiąganie celów polonistycznych, jego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności,

- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, względna poprawność językowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu zagadnienia,
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych,o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu.
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe,
- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,
- przeprowadza analizę słowotwórczą,
- wskazuje podstawę słowotwórczą i formant,
- nazywa typy formantów,
- tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów,
- czyta pojedyncze lektury szkolne lub ich fragmenty i sporadycznie bierze udział w ich omawianiu.
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *Mój szlak, Bicie serca, Dbam o Polskę, Dar miłości, Siła wyobraźni, Słowa i obrazy, Smak przygody,* które są niezbędne do dalszego kształcenia ,a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie,
- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6 uniemożliwia osiąganie celów polonistycznych,
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności,
- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym,
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych,
- nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności,
- nie czyta lektur szkolnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny śródroczne z języka polskiego dla klasy VII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, wynikającą z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę ,korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
- zna wszystkie obowiązkowe lektury i potrafi w sposób twórczy analizować i opisywać ich świat przedstawiony;
- twórczo i samodzielnie rozwija polonistyczne uzdolnienia i zainteresowania;

- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy;
- bezbłędnie i dojrzale redaguje wypowiedzi ustne, krótkie i dłuższe formy pisemne:
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach szkolnych, międzyszkolnych;
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacjach teatralnych, itp.);
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje,* słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu,
- interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy,
- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego,
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym,
- wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych,
- ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp.
- charakteryzując postać fikcyjną, ocenia i wartościuje jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych,
- analizuje uczucia własne i bohaterów literackich,
- próbuje interpretować głosowo wygłaszany tekst, m.in. przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie,
- krytycznie, rzeczowo omawia oraz ocenia recytację własną i kolegów,
- pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym,
- dobierając odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencje nadawcy,
- posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania
- posługując się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę(różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe,
- wykorzystując wiedzę o języku, analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu,
- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa,
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje,*
- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu,
- analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację,
- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji,
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym,
- określa funkcję przeczytanego tekstu,
- interpretuje tytuł utworu,
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych,
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu,
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu,
- uzasadnia przynależność gatunkową różnych utworów literackich,
- wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych,
- analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji w reklamie prasowej,
- odczytuje sensy przenośne i symboliczne w odbieranym tekście,
- płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej stylistycznej
- uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów,
- dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji,
- pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami,
- dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu,
- pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie,
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki,
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera,
- recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu,
- ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny,
- umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- dokonuje korekty tworzonego tekstu,
- analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie:
- fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty

dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem,
- słowotwórstwa i słownictwa: odróżnia synonimy od homonimów,
- fleksji(stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy,
- składni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 50% do 74% punktów możliwych do zdobycia;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach:
- *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje,*
- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników,
- żywo reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie,
- określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia wartość wysłuchanego tekstu,
- wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu,
- rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi,
- podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów,
- nazywa różne motywy postępowania bohaterów,
- określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego,
- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki,
- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu,
- wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie,
- rozróżnia takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn,
- identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze,
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości,
- rozumie znaczenie terminów *realizm* i *fantastyka*,
- rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście,
- samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, sporządza prosty przypis,
- rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej,
- dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie,
- wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich,
- analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury,
- wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim,
- pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska,
- zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu,
- stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów,
- rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia,
- stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy,
- uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury,
- uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów,

- pisze wywiad,
- stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi,
- zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonego tekstu,
- wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną,
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, takich jak obraz, plakat, grafika,
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji,
- recytuje tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji,
- dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować,
- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie:
- fonetyki(zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności

  w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem,
- słowotwórstwa i słownictwa(odróżnia synonimy od homonimów),
- fleksji(stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy,),
- kładni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie.

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:

- - ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje,*
- ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela,
- wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi,
- słucha nagrania wzorcowej recytacji,
- mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu,
- rozumie polecenia,
- rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście,
- rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się,
- czyta teksty współczesne i dawne,
- odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika)na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego,
- rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady,
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinię i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo,
- wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi,
- dostrzega różne motywy postępowania bohaterów,
- odczytując sens utworu, dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń,

wierność, patriotyzm; formułuje wnioski,
- odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego,
- rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze,
- czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do epiki,
- wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze,
- wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości,
- rozróżnia narrację pierwszo- i trzecio osobową,
- rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu,
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog,
- rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich,
- posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich,
- wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym,
- zna terminy *adaptacja filmowa* i *adaptacja teatralna*,
- wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator),
- zauważa związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury,
- dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych,
- sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi,
- tworzy plan dłuższej wypowiedzi,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje,
- wypowiada się na temat,
- stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę,
- stara się o estetyczny zapis wypowiedzi,
- wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji,
- przygotowuje wywiad,
- streszcza, skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy,
- wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów,
- pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście,
- opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne,
- stosuje narrację pierwszo- i trzecio osobową,
- opisuje elementy dzieła malarskiego, wykorzystuje z pomocą nauczyciela odpowiednie konteksty,
- układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytat,
- wygłasza z pamięci tekst poetycki,
- wie, czym jest błąd językowy,
- ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego:
- fonetyki(zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem,
- słowotwórstwa i słownictwa: odróżnia synonimy od homonimów,

- fleksji(stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany).
- składni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- - nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje,*
- które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie rozpoznaje literackich form gatunkowych;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny roczne z języka polskiego dla klasy VII

– na daną oceną uczeń opanował treści z półrocza oraz

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, wynikającą z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę ,korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
- zna wszystkie obowiązkowe lektury i potrafi w sposób twórczy analizować i opisywać ich świat przedstawiony;
- twórczo i samodzielnie rozwija polonistyczne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy;
- bezbłędnie i dojrzale redaguje wypowiedzi ustne, krótkie i dłuższe formy pisemne:
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach szkolnych, międzyszkolnych;

- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacjach teatralnych, itp.);
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje, Człowiek i prawo: Najstarsze prawa, Prawa jednostki, Niepisane prawa, Konteksty, nawiązania, deformacje, Przeszłość dla przyszłości: Patriotyzm i heroizm, Figury domu, Konteksty, nawiązania, deformacje;*
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii,
- interpretuje symbole występujące w różnych tekstach kultury,
- udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści i nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji,
- odwołując się do kontekstów, tworzy rozprawkę z tezą lub hipotezą,
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje, Człowiek i prawo: Najstarsze prawa, Prawa jednostki, Niepisane prawa, Konteksty, nawiązania, deformacje, Przeszłość dla przyszłości: Patriotyzm i heroizm, Figury domu, Konteksty, nawiązania, deformacje;*
- dostrzega manipulację i perswazję, wartościowanie w czytanym tekście, w tym w satyrze,
- uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki,
- wystrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej,
- prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu,
- reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację,
- w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami,
- słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp.,
- fleksji(rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany),
- składni(dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 50% do 74% punktów możliwych do zdobycia;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- w opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje, Człowiek i prawo: Najstarsze prawa, Prawa jednostki, Niepisane prawa, Konteksty, nawiązania, deformacje, Przeszłość dla przyszłości: Patriotyzm i heroizm, Figury domu, Konteksty, nawiązania, deformacje;*
- rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym,
- wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację,
- odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania,
- podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej,
- zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady,
- wyszukuje informacje w indeksie i przypisach,
- analizuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury,
- dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację,
- redaguje rozprawkę z tezą bądź hipotezą, formułuje odpowiednie argumenty i popiera je odpowiednimi przykładami,
- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie:
- słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp.,
- fleksji(rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany).

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje, Człowiek i prawo: Najstarsze prawa, Prawa jednostki, Niepisane prawa, Konteksty, nawiązania, deformacje, Przeszłość dla przyszłości: Patriotyzm i heroizm, Figury domu, Konteksty, nawiązania, deformacje;*
- ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe są do usunięcia w dłuższym czasie;
- wie, czym jest perswazja, sugestia, ironia, z pomocą nauczyciela i klasy rozpoznaje aluzję,
- rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim,
- czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren,
- zna podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton,
- dostrzega symbole i alegorie w tekstach kultury,
- ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego:

- –słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp.,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- - nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: *U źródeł: My - spadkobiercy, Śladami cywilizacji, Konteksty, nawiązania, deformacje, Śladami cywilizacji – dom: Dom i jego przestrzenie, W domu dzieciństwa i młodości, Powroty do domu, Konteksty, nawiązania, deformacje, Człowiek i prawo: Najstarsze prawa, Prawa jednostki, Niepisane prawa, Konteksty, nawiązania, deformacje, Przeszłość dla przyszłości: Patriotyzm i heroizm, Figury domu, Konteksty, nawiązania, deformacje;*
- które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie rozpoznaje literackich form gatunkowych;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny śródroczne z języka polskiego dla klasy VIII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą, a ponadto przejawia wiele umiejętności w zakresie przykładowo podanych zagadnień:

- ocenia wysłuchany tekst pod względem merytorycznym oraz poprawnościowym, stosuje kryteria oceny odpowiednio dobrane do celu wypowiedzi i intencji nadawcy
- samodzielnie odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji
- analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu
- czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania oraz spoza niego) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
- samodzielnie i z pasją interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając

intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji, proponuje własną interpretację głosową tekstu
- praktyczniewykorzystuje informacjewybrane z tekstuliterackiego, popularnonaukowego,naukowego; systematycznie i skutecznie szuka nowych informacji w celu realizacji zainteresowań humanistycznych
- krytycznie, wielostronnie i z zaangażowaniem poznawczym ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego
  i etycznego
- analizuje niejednorodność dzieł literackich
- samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne, ciekawe stanowisko lub płynnie dowodzi przyjętych racji za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe
- tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem
- podejmuje próby własnej twórczości literackiej, świadomie stosując różnorodne środki stylistyczne, parafrazuje utwory znanych twórców
- pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną i pomysłową kompozycję; jego język charakteryzuje się własnym stylem lub jego zaczątkami
- aktywnie uczestniczy w realizacji projektów, będąc przewodniczącym grup projektowych lub pełniąc inną ważną dla danego projektu funkcję
- proponuje tematy rozmów odnoszące się do omawianych utworów
- aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski, formułuje oryginalne, przemyślane sądy i spostrzeżenia
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych, charakter tekstu, konteksty
- przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa
- oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej, pozostaje przy tym bezstronny i życzliwy
- wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:
- aktywnie słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych, analizuje treść i kompozycję wypowiedzi innych, poprawność językową i stylistyczną
- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu
- interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy, w tym aluzję, sugestię, manipulację
- analizuje i omawia w wysłuchanych utworach elementy komizmu, kpiny i ironii jako wyraz intencji wypowiedzi
- samodzielnie odczytujeteksty współczesne i dawne na poziomie przenośnym i symbolicznym, interpretuje je w różnych kontekstach, czyta płynnie, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego
- analizuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźbę, grafikę) na poziomie

dosłownym, przenośnym i symbolicznym, określa temat utworu i poruszone problemy, ustosunkowuje się do nich, dąży do zrozumienia ich złożoności i niejednoznaczności, samodzielnie interpretuje tytuł utworu, odnosi się do kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego

– zauważa, rozumie i omawia emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty i przykłady w wypowiedzi, polemizuje z nimi
– interpretuje informacje zawarte w tekście, przytacza i komentuje opinie, odnosząc się do nich
– odróżnia prawdę od prawdopodobieństwa, wskazuje elementy biograficzne i autobiograficzne w dziełach literackich, odróżnia je od wspomnień i pamiętnika lub dziennika; płynnie stosuje terminy *realizm* i *fantastyka*
– ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, sugestia, ironia, aluzja, wartościowanie, manipulacja itp., płynnie stosuje ww. terminy
– całościowo omawia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie złożone sytuacje, w jakich znajdują się bohaterowie
– szczegółowo charakteryzuje nadawcę i adresata wypowiedzi, podaje odpowiednie fragmenty tekstu na potwierdzenie swych ustaleń
– dostrzega i wyjaśnia złożone motywy postępowania bohaterów, wartościuje ich zachowaniai postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych, stara się unikać prostych, jednoznacznych ocen
– wskazuje w tekstach cechy typowe dla liryki, epiki czy dramatu, cechy gatunkowe takich tekstów, jak pieśń, hymn, sonet, tren, fraszka
– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza (jej sytuację, uczucia i stany), podaje odpowiednie fragmenty tekstu na potwierdzenie swych ustaleń
– analizuje środki stylistyczne, takie jak neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację, pytanie retoryczne, apostrofę, anaforę, porównanie, porównanie homeryckie, archaizację, kolokwializm, określa ich funkcje w tekście i wpływ na kształt i wymowę utworu
– wnikliwie omawia obrazy poetyckie obecne w tekście
– odróżnia i omawia cechy gatunkowe noweli, powieści (i jej gatunków), opowiadania, legendy, baśni, przypowieści (paraboli), mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, fantasy, epopei, podaje odpowiednie fragmenty tekstu na potwierdzenie swych ustaleń
– przedstawia i szczegółowo analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu
– stosuje w praktyce słownictwo dotyczące dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog (w tym monolog wewnętrzny) i dialog, zna cechy tragedii, komedii i dramatu właściwego, potrafi zakwalifikować utwory dramatyczne do poszczególnych rodzajów dramatu, odróżnia dramat od inscenizacji i adaptacji
– proponuje własną interpretację głosową dialogów ze scenariuszy, rozumie budowę i treść dramatu
– omawia cechy literatury dydaktycznej, podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki
– wskazuje, jaką funkcję pełnią w balladzie i satyrze elementy typowe dla różnych rodzajów literackich
– wykorzystuje do pracy spis treści, wyszukuje i zapisuje cytaty z poszanowaniem praw autorskich, sporządza przypis, wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych – używa ich do własnych celów
– ma świadomość różnic stylu i intencji między tekstem literackim, naukowym, popularnonaukowym i publicystycznym
– wymienia i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż; podaje cechy tych gatunków, uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki; w wypowiedziach świadomie i konsekwentnie stosuje nazwy gatunków publicystycznych; wie, czym publicystyka różni się od literatury

- analizuje i interpretuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury, określa ich funkcje
- wie, czym się różni adaptacja od oryginalnego tekstu; analizuje zamysł pisarza i twórców adaptacji
- określa i ocenia rolę osób uczestniczących w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator, scenarzysta, producent, operator, dźwiękowiec, rekwizytor, inspicjent, sufler, statysta, oświetleniowiec, kostiumolog)
- dostrzega i omawia funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie
- interpretuje pejzaż, portret, scenę rodzajową, martwą naturę; wybiera i omawia konteksty związane z analizowanym dziełem
- pisze wyczerpująco i na temat, stosując funkcjonalną, urozmaiconą kompozycję, logikę wypowiedzi
- zachowuje poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tworzonego tekstu, stosuje zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, pisze teksty wyczerpujące temat, zrozumiałe, klarowne
- zachowuje przemyślaną, trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu; konsekwentnie i logicznie stosuje akapity, dba o spójne, ciekawe nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi
- zachowuje estetykę zapisu, jego teksty są poprawne, przejrzyste i czytelne
- posługując się bogatym słownictwem, poprawnie redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę (różnorodne postaci)
- redaguje poprawne ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację, apel, uwzględniając w nich wszystkie elementy i właściwy zapis graficzny i funkcję tekstu
- tworzy plan ramowy i rozbudowany szczegółowy dłuższej wypowiedzi
- formułuje treść sms-a, e-maila, stosując poprawny zapis ortograficzny, dodaje trafny, przemyślany komentarz do przeczytanej informacji elektronicznej
- streszcza, skraca, parafrazuje tekst (w tym tekst naukowy i popularnonaukowy), poprawnie i samodzielnie przytaczając zagadnienia
- pisze opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, dziennik, pamiętnik, zgodnie z cechami gatunkowymi tekstów,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, odwołując się do kontekstów, np. historycznego, biograficznego, kulturowego; w rozprawce swobodnie formułuje tezę, hipotezę oraz wnikliwe argumenty; samodzielnie podaje przykłady do argumentów; wnioskuje, dobierając słownictwo właściwe rozprawce
- w opowiadaniu odtwórczym i twórczym indywidualizuje język bohatera, wprowadza nieszablonowe rozwiązania kompozycyjne
- w tekstach własnych swobodnie i celowo wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera
- wnikliwie opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje cechy bohaterów literackich i rzeczywistych, ocenia i wartościuje ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych
- przeprowadza i zapisuje wywiad, stosuje w nim właściwy zapis graficzny, dba o ciekawe pytania, wykorzystuje zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie
- opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w wybranych tekstach kultury, interpretuje tekst kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
- pisze scenariusz na podstawie własnych pomysłów
- samodzielne argumenty poparte celnie dobranymi przykładami, np. wprowadza cytaty z tekstów filozoficznych, sentencje, przysłowia na poparcie swojego stanowiska

– stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów
i zdań, zna i stosuje wyjątki w akcentowaniu wyrazów, unika regionalizmów i elementów gwary środowiskowej, które są niezgodne z normą językową
– wygłasza poprawny, ciekawy monolog, przemówienie, uczestniczy w dyskusji, posługując się wieloma środkami wyrazu
– wyraża swoje zdanie i umie je logicznie uzasadnić, czynnie się odnosi do cudzych poglądów i poznanych idei
– aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści; nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji
– dobiera i stosuje różnorodne środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu
– prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi, przemyślanymi argumentami, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu
– stosuje środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu
– zna i swobodnie stosuje językowe sposoby osiągania porozumienia, zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy
– reaguje swobodnie i z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
– recytuje z pamięci teksty poetyckie, interpretując je głosowo z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji oraz na przykład przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie
– krytycznie ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów; przedstawia rzeczowe, wnikliwe, bezstronne i życzliwe uzasadnienie swojej oceny
– płynnie mówi na podany temat, zachowujączasady poprawności językowej i stylistycznej; udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych
w logiczny wywód
– Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
– stosowania w praktyce zasad ortograficznych (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek), korzysta ze słownika ortograficznego, by wyjaśnić wątpliwości dotyczące wyrazów rzadkich, o nietypowej pisowni
– dostrzegania i korekty błędów językowych w tworzonym przez siebie tekście
– analizy elementów językowych w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, piosence), z wykorzystaniem wiedzy o języku w zakresie fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni
– ma wiedzę, którą płynnie stosuje w praktyce, z zakresu:
– fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie; ma świadomość rozbieżności między mową a pismem i świadomie to wykorzystuje, dbając o poprawność ortograficzną pisanych tekstów,
– słowotwórstwa i słownictwa – rozpoznajewyraz podstawowy i pochodny, podstawę słowotwórczą, formant, rdzeń, tworzy rodzinę wyrazów; odróżnia wyraz pokrewny od bliskoznacznego, poprawnie stosuje formanty do tworzenia wyrazów pochodnych, umie je nazwać, rozpoznaje wyrazy złożone słowotwórczo, wskazuje różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, zna typy skrótów i skrótowców oraz stosuje zasady interpunkcji w ich

zapisie; świadomie stosuje w swoich wypowiedziach popularne przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy we właściwym kontekście itp., rozróżnia synonimy, homonimy, antonimy, wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone;
– fleksji – swobodnie nazywa i odmienia odmienne części mowy (także w przypadku wyrazów podchwytliwych): rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany,
w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje), oddziela temat od końcówki, także w wyrazach, w których występują oboczności; nazywa nieodmienne części mowy (także w przypadku podchwytliwych wyrazów): przysłówek (w tym odprzymiotnikowy), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek, wykrzyknik), stosuje wiedzę o częściach mowyw poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły *nie i -by* z różnymi częściami mowy, tworzy i odmienia imiesłowy,
– składni – rozpoznaje i nazywa części zdania: podmiot (i jego rodzaje: gramatyczny, logiczny, szeregowy i domyślny), orzeczenie (odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego), przydawkę, dopełnienie, okolicznik (czasu, miejsca, sposobu, przyczyny, celu), nazywa związki wyrazów w zdaniu pojedynczym (w tym rozpoznaje wyraz nadrzędny i podrzędny w związkach wyrazów, rozpoznaje związek zgody, rządu i przynależności),a także zależności między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym, wskazuje człon nadrzędny i podrzędny, wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy rozbudowanych zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, wyodrębnia zdania składowe w zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi określić typy zdań pojedynczych (rozwinięte i nierozwinięte, oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), a także rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłącznie, przeciwstawnie i wynikowo) i podrzędnie (przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe i orzecznikowe) na prostych przykładach; w swoich wypowiedziach stosuje zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące

– swobodnie wykorzystuje znane normy językowe i zasady grzecznościowe odpowiednie dla wypowiedzi publicznych
– rozpoznaje i rozumie przykłady manipulacji i prowokacji językowej, aktywnie je komentuje i reaguje na nie
– zna językowe sposoby osiągania porozumienia, aktywnie i asertywnie je stosuje
– w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

– uważnie słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela, żywo reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o ich powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie
– słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu
– wskazuje w tekstach treści informacyjne i perswazyjne
– analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację

– rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi
– samodzielnieodczytuje większość tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów czyta płynnie, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji
– rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach literackich, odszukuje ich znaczenie w przypisach
– interpretuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźbę, grafikę, fotografię) na poziomie dosłownym i przenośnym, określa temat utworu i różnorakie poruszone w nim problemy, interpretuje tytuł utworu, odnosi się do najważniejszych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego
– rozumie i omawia podstawowe emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty i przykłady w wypowiedzi
– odczytuje informacje zawarte w tekście, przytacza i sensownie komentuje opinie
– odróżnia opinię od faktu, fikcję od kłamstwa, fikcję od rzeczywistości w tekstach literackich i dziennikarskich, stosuje te rozróżnienia w praktyce, płynnie stosuje terminy: *realizm*i *fantastyka*
– analizuje w tekście manipulację, perswazję, sugestię, ironię, aluzję, nazywa je
– omawia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie sytuację, w jakiej się znajdują bohaterowie
– charakteryzuje nadawcę i adresata wypowiedzi
– dostrzega i wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych
– omawia w tekście poetyckim cechy liryki
– identyfikuje utwory należące do takich gatunków lirycznych,jak pieśń, hymn, tren, sonet, fraszka; wskazuje ich cechy
– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza (jej sytuację, uczucia i stany), nie utożsamiając ich z autorem
– przytacza środki wyrazu artystycznego wypowiedzi: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację, pytanie retoryczne, apostrofę, anaforę, porównanie, określa ich funkcje w tekście
– odróżnia i omawia cechy gatunkowe noweli, powieści (i jej gatunków), opowiadania, legendy, baśni, przypowieści (paraboli), mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, epopei
– przedstawia i analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu
– omawia wpływ rodzaju narracji na kształt utworu
– w komiksach, piosenkach i innych tekstach kultury popularnej znajduje nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych
– wyodrębnia w tekście epickim fragmenty np. charakterystyki pośredniej i bezpośredniej, opisu przeżyć, tekstów użytkowych
– wymienia cechy dramatu jako rodzaju literackiego, stosuje w praktyce słownictwo dotyczące dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog (w tym monolog wewnętrzny) i dialog, zna cechy tragedii komedii i dramatu właściwego, potrafi zakwalifikować utwory dramatyczne do poszczególnych rodzajów dramatu
– interpretuje głosowo dialogi ze scenariuszy, rozumie budowę i treść dramatu
– omawia cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki
– omawia w balladzie i satyrze elementy typowe dla różnych rodzajów literackich
– wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym,
– wykorzystuje do pracy spis treści, wyszukuje i zapisuje cytaty z poszanowaniem praw autorskich, sporządza przypis, wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych
– dostrzega różnice stylu i intencji między tekstem literackim, naukowym i popularnonaukowym, wyszukuje w nich potrzebne informacje
– wymienia i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż,

podaje cechy tych gatunków, uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki
- analizuje i podejmuje próby odczytania symboli i alegorii występujących w poznanych tekstach kultury
- ocenia adaptację filmową i teatralną, muzyczną i inne; krytycznie wypowiada się na jej temat, odwołując się do jej struktury i treści
- analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury (np. obrazem,plakatem, dziełem muzycznym, rzeźbą)
- samodzielnie dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji wybranych zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych
- analizuje i omawia językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie
- analizuje funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie
- wyróżnia w tekście cechy stylu oficjalnego, nieoficjalnego (potocznego), urzędowego (mówionego i pisanego) i artystycznego
- interpretuje pejzaż, portret, scenę rodzajową, martwą naturę; wie, czym się różnią, dostrzega ważne elementy i wybrane konteksty dzieła malarskiego
- pisze na temat, stosując przejrzystą kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte przykładami
- zachowuje poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tworzonego tekstu, stosuje najważniejsze zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego
  i wielokrotnie złożonego, pisze przeważnie teksty wyczerpujące temat, zrozumiałe, klarowne
- układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytat i potrafi go wprowadzić do tekstu, pamiętając o cudzysłowie oraz nawiązaniu, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi, w tym w przemówieniu
- zachowuje estetykę zapisu
- dobiera formę notatki dotyczącej wysłuchanej wypowiedzi do własnych potrzeb
- redaguje poprawne ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację, apel, uwzględniając w nich wszystkie elementy i właściwy zapis graficzny
- tworzy plan ramowy i szczegółowy dłuższej wypowiedzi, uwzględniając w nim najważniejsze zagadnienia, zgodnie z funkcją tworzonego tekstu
- formułuje treść sms-a, e-maila, stosując poprawny zapis ortograficzny; dodaje poprawny komentarz do przeczytanej informacji elektronicznej
- streszcza, skraca, parafrazuje tekst (w tym tekst naukowy i popularnonaukowy), poprawnie i samodzielnie przytaczając większość zagadnień, zgodnie z funkcją skracanego czy przekształcanego tekstu
- pisze poprawne opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, dziennik, pamiętnik, zgodnie z cechami gatunkowymi tekstów i funkcją tekstu
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje, stosuje właściwe rozprawce słownictwo
- w opowiadaniu odtwórczym i twórczym stosuje elementy charakterystyki pośredniej, wprowadza realia epoki w tekście odwołującym się do minionych epok
- stosuje, w zależności od potrzeb tworzonego przez niego tekstu, narrację pierwszo- lub trzecioosobową
- w tekstach własnych swobodnie wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera
- opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje cechy bohaterów literackich i rzeczywistych

– przeprowadza i zapisuje wywiad, stosuje w nim właściwy zapis graficzny, stara się formułować ciekawe pytania, wykorzystuje zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie
– opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w wybranych tekstach kultury, podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
– pisze scenariusz na podstawie dzieła literackiego lub twórczy, zapisuje w nim dialogi i didaskalia
– pisze recenzję książki/filmu/przedstawienia, uwzględniając w niej swoją opinię oraz podstawowe słownictwo związane z dziedziną recenzowanego zjawiska
– wyraża swoje zdanie i umie je logicznie uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów i poznanych idei
– stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów
i zdań, zna i stosuje wyjątki w akcentowaniu wyrazów
– wygłasza poprawny monolog, przemówienie, aktywnie uczestniczy w dyskusji
– prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu
– uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury, logicznie formułuje argumenty
– potrafi zastosować środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych
i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
– zna i stosuje językowe sposoby osiągania porozumienia, zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy
– reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
– recytuje z pamięci tekst poetycki, interpretując go z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji
– ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny
– sprawnie stosuje w praktyce zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek), w razie wątpliwości korzysta ze słownika ortograficznego
– koryguje błędy językowe w tworzonym przez siebie tekście, analizuje i porównuje przy tym wiedzę z różnych źródeł informacji
– analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni
– ma wiedzę, którą stosuje w praktyce, z zakresu:
  – fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie; wskazuje upodobnienia pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, zjawiska utraty dźwięczności w wygłosie, dostrzega rozbieżności między mową a pismem i zgodnie z tym zapisuje wyrazy, w których te rozbieżności występują,
  – słowotwórstwa i słownictwa – rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny, podstawę słowotwórczą, formant, rdzeń, tworzy rodzinę wyrazów; odróżnia wyraz pokrewnyod bliskoznacznego, stosuje poprawnie formanty do tworzenia wyrazów pochodnych, umie je nazwać, rozpoznaje wyrazy złożone słowotwórczo, wskazuje różnicę między realny a słowotwórczym znaczeniem wyrazów; zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie stosuje w swoich wypowiedziach popularne przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy we właściwym kontekście itp., rozróżnia synonimy, homonimy, antonimy, wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone; wyjaśnia różnice między treścią a zakresem wyrazu, różnicuje wyrazy ze względu na ich treść i zakres, odróżnia język ogólnonarodowy od gwary i dialektu,

– fleksji – nazywa i odmienia odmienne części mowy: rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, czasownik w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje); oddziela temat od końcówki, także w wyrazach, w których występują oboczności; nazywa nieodmienne części mowy: przysłówek (w tym odprzymiotnikowy), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek, wykrzyknik); stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły *nie* i *-by* z różnymi częściami mowy; tworzy i odmienia imiesłowy,

– składni – rozpoznaje i nazywa części zdania: podmiot (i jego rodzaje: gramatyczny, logiczny, szeregowy i domyślny), orzeczenie (odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego), przydawkę, dopełnienie, okolicznik (czasu, miejsca, sposobu, przyczyny, celu); nazywa związki wyrazów w zdaniu pojedynczym (w tym rozpoznaje wyraz nadrzędny i podrzędny), a także zależności między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym, wskazuje człon nadrzędny i podrzędny; wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie; dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, wyodrębnia zdania składowe w zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi określić typy zdań pojedynczych (rozwinięte i nierozwinięte, oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), a także rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłącznie, przeciwstawnie i wynikowo) i podrzędnie (przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe i orzecznikowe); w swoich wypowiedziach stosuje zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące

– świadomie stosuje znane mu normy językowe i zasady grzecznościowe odpowiednie dla wypowiedzi publicznych
– analizuje przykłady manipulacji i prowokacji językowej, nie poddaje się im
– zna językowe sposoby osiągania porozumienia, świadomie je stosuje

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

– świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników, rozumie większość wypowiedzi, reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o ich powtórzenie, wyjaśnienie
– określa tematykę wysłuchanego utworu, ocenia wartość wysłuchanego tekstu, wybiera z wysłuchanego tekstu potrzebne informacje
– rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym
– podejmuje próby rozpoznania intencji nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację
– rozpoznaje w typowych tekstach i sytuacjach komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi
– podejmuje próbysamodzielnegoodczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, podejmuje próby odczytania ich w różnych kontekstach
– odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźbę, grafikę, fotografię) na poziomie dosłownym i przenośnym, przy niewielkiej pomocy określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do najważniejszych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego
– zauważa i rozumie podstawowe emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty i przykłady w wypowiedzi
– samodzielnie wskazuje najważniejsze informacje zawarte w tekście, przytacza opinie

– odróżnia opinię od faktu, fikcję od kłamstwa oraz fikcję od rzeczywistości, rozumie znaczenie terminów *realizm* i *fantastyka*
– dostrzega w analizowanym tekście perswazję, sugestię, ironię i nieskomplikowane aluzje
– wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie sytuację, w jakiej znajdują się bohaterowie
– identyfikuje nadawcę i adresata wypowiedzi i określa ich główne cechy
– dostrzega i omawia główne motywy postępowania bohaterów
– identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki
– rozróżnia takie gatunki liryczne, jak pieśń, hymn, sonet, tren, fraszka
– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza, nie utożsamia ich z autorem
– wskazuje środki wyrazu artystycznego wypowiedzi: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację, pytanie retoryczne, apostrofę, anaforę, porównanie
– wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie i omawia sposób obrazowania
– odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści (i jej gatunków), opowiadania, legendy, baśni, przypowieści (paraboli), mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, fantasy, epopei
– identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze
– omawia fabułę, odróżnia fabułę utworu od akcji
– analizuje funkcję podtytułu, motta, puenty, punktu kulminacyjnego w utworach
– omawia i analizuje elementy komiksu, piosenki
– określa rodzaj narracji w tekście (pierwszoosobowa, trzecioosobowa)
– wyodrębnia w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu
– rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście, stosuje w praktyce słownictwo dotyczące dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog (w tym monolog wewnętrzny) i dialog, zna najważniejsze cechy tragedii komedii i dramatu właściwego, potrafi zakwalifikować typowe utwory dramatyczne do poszczególnych rodzajów dramatu
– czyta z podziałem na role i ze zrozumieniem dialogi ze scenariuszy, rozumie budowę i treść dramatu
– podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki
– wskazuje w balladzie i satyrze elementy typowe dla różnych rodzajów literackich
– wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym, indeksie i przypisach, wykorzystuje do pracy spis treści
– wyszukuje i zapisuje cytaty z poszanowaniem praw autorskich, sporządza prosty przypis
– wymienia i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż
– analizuje proste symbole i alegorie występujące w poznanych tekstach kultury
– rozpoznaje adaptację filmową i teatralną, wie, czym się one różnią od oryginalnego tekstu
– określa rolę osób uczestniczących w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator, scenarzysta, producent, operator, dźwiękowiec, rekwizytor, inspicjent, sufler, statysta, oświetleniowiec, kostiumolog)
– dostrzega związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury (np. obrazem, plakatem, dziełem muzycznym, rzeźbą)
– wspólnie z innymi lub samodzielnie dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji wybranych zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych
– w cudzej wypowiedzi (w tym literackiej) zauważa elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy wyliczenia, wykrzyknienia
– rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej
– dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie
– rozpoznaje na typowych przykładach styl oficjalny, nieoficjalny (potoczny), urzędowy (mówiony i pisany) i artystyczny

– potrafi nazwać, pejzaż, portret, scenę rodzajową, martwą naturę
– pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, pisze teksty zrozumiałe i klarowne, wyraża opinię i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska
– wykazuje dbałość o poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, zna najważniejsze zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, stara się je stosować w praktyce
– układa tekst o trójdzielnej kompozycji, stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi
– wykazuje dbałość o estetykę zapisu
– sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą treści przeczytanego tekstu
– redaguje ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację, uwzględniając w nich z reguły wszystkie elementy i właściwy zapis graficzny
– tworzy plan ramowy i szczegółowy dłuższej wypowiedzi
– formułuje treść sms-a, e-maila, stosując poprawny zapis ortograficzny, dodaje poprawny komentarz do przeczytanej informacji elektronicznej
– streszcza, skraca, parafrazuje tekst (w tym tekst naukowy i popularnonaukowy), poprawnie i samodzielnie przytaczając większość zagadnień
– pisze opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, zgodnie z cechami gatunkowymi tekstów
– tworzy krótką wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, dobiera przykłady do argumentów, podejmuje próbę wnioskowania, stosuje właściwe rozprawce słownictwo, rozróżnia rozprawkę z tezą od rozprawki z hipotezą
– pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; umieszcza dialog w tekście
– stosuje, w zależności od potrzeb tworzonego przez niego tekstu, narrację pierwszo- lub trzecioosobową
– w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć, charakterystykę
– opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje najważniejsze cechy bohaterów literackich i rzeczywistych
– przeprowadza i zapisuje wywiad, stosuje właściwy zapis graficzny
– opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje wybrane sensy przenośne w różnych tekstach kultury
– pisze prosty scenariusz na podstawie dzieła literackiego lub twórczy, zapisuje w nim dialogi i didaskalia
– pisze schematyczną recenzję książki/filmu/przedstawienia, uwzględniając w niej swoją opinię
– płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej
– wyraża swoje zdanie i umie je logicznie uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów i poznanych idei
– zna zasady poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów
– wygłasza poprawny monolog, krótkie przemówienie, stara się uczestniczyć w dyskusji
– uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury
– rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
– zna i stosuje językowe sposoby osiągania porozumienia, stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy
– dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
– recytuje z pamięci tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej

z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji

– uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów

– zna zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i małą litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek) i wyjątki od nich, stosuje je w praktyce, w razie problemów korzysta ze słownika ortograficznego

– dostrzega większość błędów językowych, korzysta z różnych źródeł, by je skorygować

– stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni

– ma podstawową wiedzę i stosuje ją w praktyce na typowych przykładach z zakresu:

– fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde i miękkie; wskazuje upodobnienia pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, utratę dźwięczności w wygłosie w poznanych przykładach, dostrzega rozbieżności między mową a pismem i zgodnie z tym zapisuje wyrazy, w których rozbieżności te występują,

– słowotwórstwa i słownictwa – wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów i rozpoznaje je na typowych przykładach; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych, zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, stosuje w swoich wypowiedziach przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., potrafi podać przykłady synonimów, homonimów, antonimów, wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone; rozumie różnice między treścią

a zakresem wyrazu, w parze wyrazów potrafi wskazać wyraz o bogatszej treści i mniejszym zakresie, a także o uboższej treści i większym zakresie, wyjaśnia pojęcia: *język ogólnonarodowy*, *gwara*, *dialekt*,

– fleksji – rozpoznaje części mowy: odmienne – rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, czasownik w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje), potrafi je odmieniać, oddziela temat od końcówki w wyrazach, w których występują oboczności; rozpoznaje nieodmienne części mowy – przysłówek (w tym odprzymiotnikowy), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek), stara się stosować wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły *nie* i *-by* z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany,

– składni – rozpoznaje części zdania: podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie, okolicznik, rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu pojedynczym, a także zależności między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym, wskazuje człon nadrzędny i podrzędny, wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, wyodrębnia zdania składowe w typowych zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi wymienić i określić na typowych przykładach typy zdań pojedynczych (rozwinięte i nierozwinięte, oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), w swoich wypowiedziach stosuje zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące

– zna i stosuje znane mu normy językowe i zasady grzecznościowe odpowiednie dla wypowiedzi publicznych

– rozpoznaje i analizuje wybrane przykłady manipulacji i prowokacji językowej
– zna i świadomie stosuje językowe sposoby osiągania porozumienia

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
– rozumie większość poleceń
– uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela, wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi
– słucha nagrania wzorcowej recytacji
– mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu
– rozpoznaje typowe fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście
– rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się, rozumie ogólny sens jej wypowiedzi
– czyta teksty współczesne i dawne, w tym pisane gwarą
– odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźbę, grafikę, fotografię) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego
– rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady
– rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinie i fakty
– rozróżnia fikcję i kłamstwo
– wie, czym są perswazja, sugestia, ironia, rozpoznaje je w typowych tekstach i sytuacjach
– zauważa wybrane elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim
– wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi
– dostrzega i krótko omawia główne motywy postępowania bohaterów
– odczytując sens utworu, dostrzega wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm;
– czyta utwory liryczne i dostrzega cechy liryki jako rodzaju literackiego
– zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren, hymn, fraszka
– odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego
– wymieniaśrodki wyrazu artystycznego wypowiedzi: epitet, uosobienie, ożywienie, neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację, pytanie retoryczne, apostrofę, anaforę, porównanie, porównanie homeryckie, archaizację, kolokwializm – potrafi je wskazać z pomocą nauczyciela
– dostrzega obrazy poetyckie w utworze, potrafi krótko je opisać
– czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, wymienia gatunki należące do epiki – opowiadanie, powieść (i jej odmiany), legendę, baśń, przypowieść (parabolę), mit, nowelę, bajkę pamiętnik, dziennik, fantasy, epopeję
– zna elementy rytmizujące wypowiedź – wers, rym, strofa, refren
– wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze
– wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych, wątek główny i poboczny, omawia zdarzenia wchodzące w skład akcji utworu
– odróżnia narratora od autora tekstu i bohatera utworu
– rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobową
– rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu
– wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę, punkt kulminacyjny
– zna cechy komiksu, piosenki
– odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog (w tym monolog wewnętrzny) i dialog; zna podział dramatu na tragedię, komedię i dramat właściwy
– czyta scenariusze, rozumiejąc ich specyficzną budowę i treść
– potrafi zakwalifikować znane mu teksty jako baśń, bajkę, legendę, mit, nowelę, pamiętnik, dziennik, balladę i satyrę

– posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich
– odróżnia tekst literacki od naukowego i popularnonaukowego, z pomocą nauczyciela wyszukuje najważniejsze informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym
– wymienia gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż
– z pomocą nauczyciela wskazuje symbole i alegorie w omawianych tekstach kultury
– zna terminy *adaptacja filmowa* i *adaptacja teatralna*
– wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator, scenarzysta, kostiumolog)
– zauważa najważniejsze związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
– wspólnie z innymi dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych w ramach różnych projektów grupowych
– identyfikuje styl oficjalny, nieoficjalny (potoczny), urzędowy (mówiony i pisany) i artystyczny
– pisze na temat, stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu
– zna najważniejsze zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, stara się je stosować w praktyce, popełnione błędy nie uniemożliwiają zrozumienia całości tekstu,
– układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytat
– stara się o estetyczny zapis wypowiedzi
– sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi
– redaguje zrozumiałe ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację, uwzględniając w nich najważniejsze, niezbędne elementy oraz właściwy zapis graficzny
– tworzy plan dłuższej wypowiedzi
– formułuje treść sms-a, e-maila, starając się o ich poprawny zapis ortograficzny, dodaje komentarz do przeczytanej informacji elektronicznej
– streszcza, skraca tekst (w tym tekst popularnonaukowy), poprawnie przytaczając większość zagadnień
– pisze schematyczny opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny
– tworzy krótką wypowiedź o charakterze argumentacyjnym
– w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, odróżnia przykład od argumentu, wnioskuje, stara się stosować właściwe rozprawce słownictwo
– pisze proste opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście
– stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową
– opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje wybrane cechy bohaterów literackich i rzeczywistych
– pisze swój życiorys, CV, a z pomocą nauczyciela podanie i list motywacyjny we własnej sprawie
– przygotowuje prosty wywiad, zachowując jego układ (pytania – odpowiedzi)
– opisuje elementy dzieła malarskiego, grafiki, plakatu, rzeźby, fotografii, wykorzystuje w nich z pomocą nauczyciela podane konteksty
– wspólnie z innymi uczniami pisze scenariusz na podstawie dzieła literackiego lub twórczy, zapisuje w nim dialogi
– pisze prostą, schematyczną recenzję książki/filmu/przedstawienia
– mówi na temat
– wyraża swoje zdanie i umie je krótko, ale logicznie uzasadnić
– w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę, nie popełnia wielu rażących błędów językowych, jego wypowiedź jest komunikatywna
– wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji

– wygłasza z pamięci tekst poetycki
– zna podstawowe zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości spółgłosek) i najważniejsze wyjątki od nich, stara się stosować je
w praktyce, w razie problemów korzysta ze słownika ortograficznego
– wie, czym jest błąd językowy, stara się stosować podstawowe zasady poprawności językowej, a w razie wątpliwości korzysta ze słowników, przede wszystkim słownika języka polskiego, słownika poprawnej polszczyzny oraz słownika frazeologicznego
– ma podstawową wiedzę (stosuje ją w praktyce samodzielnie lub z niewielką pomocą) z zakresu gramatyki języka polskiego:
– fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne (np. w parach p-b, t-d itd.), ustne, nosowe, twarde i miękkie; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, dostrzega rozbieżności między mową a pismem,
– słowotwórstwa i słownictwa – wie, czym sąwyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów i rozpoznaje je na przykładach omawianych na lekcji, rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych, zna typy skrótów i skrótowców oraz stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, zna i rozumie znaczenie wybranych przysłów, powiedzeń, frazeologizmów itp., z pomocą nauczyciela odróżnia synonimy, antonimy, homonimy, rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, zna pojęcia *treść* i *zakres wyrazu*, *język ogólnonarodowy*, *gwara*, *dialekt*,
– fleksji – rozpoznaje na typowych przykładach części mowy: odmienne – rzeczownik
(z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, czasownik w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje), potrafi je odmieniać, w wyrazach oddziela temat od końcówki; rozpoznaje na typowych przykładach nieodmienne części mowy – przysłówek (w tym odprzymiotnikowy), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek), stara się stosować wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły *nie* i *-by* z różnymi częściami mowy, zna imiesłowy, z pomocą nauczyciela wyjaśnia zasady ich tworzenia i odmiany,
– składni – rozpoznaje na typowych przykładach części zdania: podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie, okolicznik, rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu pojedynczym, a także zależności między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym, przy pomocy nauczyciela wskazuje człon nadrzędny i podrzędny, wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, rozpoznaje zdania bezpodmiotowe, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy typowych zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, wyodrębnia zdania składowe w typowych zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi wymienić i określić na łatwych przykładach rodzaje zdań pojedynczych (rozwinięte i nierozwinięte, oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), odróżnia zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, stosuje je w swoich wypowiedziach

– zna i próbuje stosować normy językowe i zasady grzecznościowe odpowiednie dla wypowiedzi publicznych
– wie, czym są manipulacja i prowokacja językowa
– zna językowe sposoby osiągania porozumienia, intuicyjnie je stosuje
– w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 40% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
– nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w poszczególnych działach, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
– nie uczestniczy w rozmowach;
– nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
– nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
– nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
– nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
– nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
– nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
– nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
– nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
– w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

Oceny roczne z języka polskiego dla klasy VIII:
– na daną oceną uczeń opanował treści z półrocza oraz
a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń - absolwent, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą, a ponadto przejawia wiele umiejętności w zakresie przykładowo podanych zagadnień:
– ocenia wysłuchany tekst pod względem merytorycznym oraz poprawnościowym, stosuje kryteria oceny odpowiednio dobrane do celu wypowiedzi i intencji nadawcy
– samodzielnie odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji
– analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu
– czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania oraz spoza niego) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
– samodzielnie i z pasją interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji, proponuje własną interpretację głosową tekstu
– praktyczniewykorzystuje informacjewybrane z tekstuliterackiego, popularnonaukowego,naukowego; systematycznie i skutecznie szuka nowych informacji w celu realizacji zainteresowań humanistycznych
– krytycznie, wielostronnie i z zaangażowaniem poznawczym ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego
i etycznego
– analizuje niejednorodność dzieł literackich
– samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne, ciekawe stanowisko lub płynnie dowodzi przyjętych racji za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne

konteksty kulturowe
- tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem
- podejmuje próby własnej twórczości literackiej, świadomie stosując różnorodne środki stylistyczne, parafrazuje utwory znanych twórców
- pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną i pomysłową kompozycję; jego język charakteryzuje się własnym stylem lub jego zaczątkami
- aktywnie uczestniczy w realizacji projektów, będąc przewodniczącym grup projektowych lub pełniąc inną ważną dla danego projektu funkcję
- proponuje tematy rozmów odnoszące się do omawianych utworów
- aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski, formułuje oryginalne, przemyślane sądy i spostrzeżenia
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych, charakter tekstu, konteksty
- przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa
- oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej, pozostaje przy tym bezstronny i życzliwy
- wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń - absolwent, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:
- rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach literackich, odszukuje ich znaczenie w przypisach lub innych źródłach, odróżnia archaizm od archaizacji
- wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym, indeksie i przypisach;
- wnikliwie, korzystając z różnych źródeł informacji, analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury (np. obrazem, plakatem, dziełem muzycznym, rzeźbą)
- samodzielnie dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji wybranych zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów, samodzielnych lub grupowych, podejmuje w nich tematy związane z historią, filozofią, sztuką
- interpretuje aforyzm i anegdotę
- w cudzej wypowiedzi (w tym literackiej) analizuje i omawia elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia
- wnikliwie analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji (np. w reklamie prasowej), reaguje adekwatnie do nich, nie ulega im niepotrzebnie
- wskazuje elementy stylu oficjalnego, nieoficjalnego (potocznego), urzędowego (mówionego i pisanego) i artystycznego w tekstach, np. literackich, i określa ich funkcję
- samodzielnie pisze życiorys, CV, podanie i list motywacyjny
- pisze wyczerpującą temat recenzję książki/filmu/przedstawienia, uwzględniając w niej swoją opinię i operując właściwym dla recenzji słownictwem, omwaia krytycznie elementy tekstu kultury , stosując odpowiednio dobrane słownictwo
- wyraża własne zdanie, trafnie polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe i samodzielne argumenty poparte celnie dobranymi przykładami, np. wprowadza cytaty z tekstów filozoficznych, sentencje, przysłowia na poparcie

swojego stanowiska
- wyjaśnia różnice między treścią a zakresem wyrazu, różnicuje wyrazy ze względu na ich treść i zakres, odróżnia język ogólnonarodowy od gwary i dialektu,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń - absolwent, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:
- przytacza środki wyrazu artystycznego wypowiedzi: porównanie homeryckie, archaizację, kolokwializm, określa ich funkcje w tekście
- podejmuje próby interpretacji obrazów poetyckich
- interpretuje aforyzm i anegdotę
- w cudzej wypowiedzi (w tym literackiej) zauważa elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy wyliczenia, wykrzyknienia; analizuje wybrane z nich
- posługuje się stylem urzędowym, samodzielnie pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń - absolwent, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:
- rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach literackich lub odszukuje ich znaczenie w przypisach
- wskazuje środki wyrazu artystycznego wypowiedzi: porównanie homeryckie, archaizację, kolokwializm
- rozpoznaje aforyzm i anegdotę
- samodzielnie pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny we własnej sprawie

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń - absolwent, który:
- wskazuje w tekstach archaizmy i wyrazy należące do gwar, odszukuje ich znaczenie w przypisach
- wie, czym jest aforyzm i anegdota
- z pomocą nauczyciela wskazuje w cudzej wypowiedzi (w tym literackiej) elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w poszczególnych działach, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym czasie i przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w rozmowach;
- nie zna podstawowych pojęć literackich i językowych;
- nie przeczytał obowiązkowych lektur nawet we fragmentach;
- nie potrafi analizować świata przedstawionego w tekstach kultury;
- nie potrafi formułować pytań do tekstu literackiego.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania, co uniemożliwia zrozumienie tekstów literackich;
- nie czyta ze zrozumieniem tekstów literackich;
- nie redaguje wypowiedzi pisemnych poprawnych pod względem językowym, stylistycznym i merytorycznym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 29% punktów możliwych do zdobycia.

2. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z języka angielskiego dla klasy IV-VIII

Oceny śródroczne z języka angielskiego dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi, jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału stosując poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosując poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta określone teksty w większości poprawnie i płynnie.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz

słownictwa określonego
w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej, które częściowo zakłócają komunikację.

- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych, usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia jednak błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej, które znacznie utrudniają komunikację.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie tylko ogólny sens komunikatów oraz pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy czwartej.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki.
-

Oceny roczne z języka angielskiego dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy czwartej.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału stosując poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych

struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy czwartej.

- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału..
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
- w rozkładzie materiału w do klasy czwartej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta określone teksty w większości poprawnie i płynnie oraz potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału w do klasy czwartej, które częściowo zakłócają komunikację.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych, usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać część żądanych informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia jednak błędy leksykalne oraz błędy gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w do klasy czwartej, które znacznie zakłócają komunikację.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów oraz pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w do klasy czwartej.

– pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
– braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki.

Oceny śródroczne z języka angielskiego dla kl. V

I. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem angielskim, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.
- mówi bezbłędnie, płynnie w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: forma dzierżawcza*'s*, przedimki nieokreślone *a/an*, określnikis*ome* i *any*, konstrukcjaz *Thereis/Thereare*, zaimki wskazujące *this, that, these, those*, czasownik *have/hasgot*, czasownik *to be* w czasie*presentsimple*, czas*presentsimple*, tryb rozkazujący, przysłówki częstotliwościoraz czasownik modalny *can*,czas *presentcontinuous*, przymiotniki dzierżawcze i zaimki dzierżawcze, czasownik modalny *can/could* ,czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, przysłówki częstotliwości (przysłówki częstotliwości), przysłówki sposobu (*adverbs of manner*),czas *presentsimple*, przyimki miejsca, czasownik *to be* w czasie *past simple*, konstrukcja*There was/Therewere*, czas *past simple*i czasowniki regularne w formie przeszłej, przyimki miejsca oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

II. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: czasownik *to be*, liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników, przedimek nieokreślony *a/an*, zaimki osobowe, przymiotniki dzierżawcze, czas *presentsimple*, zaimki pytajne: *Who, What, Where, When, How (old)*, zaimki wskazujące:*this, that, those, these*.,czas *presentsimple*, czasownik *havegot* w 3 os. liczby pojedynczej, dopełniacz*'s*, czasownik *havegot* w czasie *presentsimple*oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiałumówi w naturalnym tempie.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.

- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

III. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędyw zakresie następujących zagadnień gramatycznych:forma dzierżawcza *'s*, przedimki nieokreślone *a/an,* określnikis*ome* i *any*,konstrukcję*Thereis/Thereare*, zaimki wskazujące *this, that, these, those*, czasownik *have/hasgot*, czasownik *to be* w czasie*presentsimple,* czas*presentsimple,* tryb rozkazujący, przysłówki częstotliwościoraz czasownik modalny *can*,czas*presentcontinuous*, przymiotniki dzierżawcze i zaimki dzierżawcze, czasownik modalny *can/could* ,czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, przysłówki częstotliwości (przysłówki częstotliwości), przysłówki sposobu (*adverbs of manner*),czas *presentsimple*, przyimki miejsca, czasownik *to be* w czasie *past simple,* konstrukcja*There was/Therewere,* czas *past simple*i czasowniki regularne w formie przeszłej, przyimki miejsca oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi
- czyta teksty określone w większości poprawnie i płynnie.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone
  w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

IV. Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych:forma dzierżawcza *'s*, przedimki nieokreślone *a/an,* określnikis*ome* i *any*, konstrukcję z *Thereis/Thereare*, zaimki wskazujące *this, that, these, those*, czasownik *have/hasgot*, czasownik *to be* w czasie*presentsimple,* czas*presentsimple,* tryb rozkazujący, przysłówki częstotliwościoraz czasownik modalny *can*,czas*presentcontinuous*, przymiotniki dzierżawcze i zaimki dzierżawcze, czasownik modalny *can/could* ,czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, przysłówki częstotliwości (przysłówki częstotliwości), przysłówki sposobu (*adverbs of manner*),czas *presentsimple*, przyimki miejsca, czasownik *to be* w czasie *past simple,* konstrukcja*There was/Therewere,* czas *past simple*i czasowniki regularne w formie przeszłej, przyimki miejsca oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- błędy językowe częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie.
- tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych ,usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji.
- czyta w wolnym tempie.
- częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

V. Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych:forma dzierżawcza*'s*, przedimki nieokreślone *a/an,* określnikis*ome* i *any*,konstrukcjęz *Thereis/Thereare*, zaimki wskazujące *this, that, these, those,* czasownik *have/hasgot*, czasownik *to be* w czasie*presentsimple,* czas*presentsimple,* tryb rozkazujący, przysłówki częstotliwościoraz czasownik modalny *can*,czas*presentcontinuous*, przymiotniki dzierżawcze i zaimki dzierżawcze, czasownik modalny *can/could* ,czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, przysłówki częstotliwości (przysłówki częstotliwości), przysłówki sposobu (*adverbs of manner*),czas *presentsimple*, przyimki miejsca, czasownik *to be* w czasie *past simple,* konstrukcja*There was/Therewere,* czas *past simple*i czasowniki regularne w formie przeszłej, przyimki miejsca oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału. Błędy te znacznie utrudniających komunikację.
- potrzebuje dużego wsparcia ze strony nauczyciela.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów.
- rozumie pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela,popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

VI. Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania następujących zagadnień gramatycznych:forma dzierżawcza *'s*, przedimki nieokreślone *a/an,* określnikis*ome* i *any*, konstrukcję z *Thereis/Thereare*, zaimki wskazujące *this, that, these, those,* czasownik *have/hasgot*, czasownik *to be* w czasie*presentsimple,* czas*presentsimple,* tryb rozkazujący, przysłówki częstotliwościoraz czasownik modalny *can*,czas*presentcontinuous*, przymiotniki dzierżawcze i zaimki dzierżawcze, czasownik modalny *can/could* ,czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, przysłówki częstotliwości (przysłówki częstotliwości), przysłówki sposobu (*adverbs of manner*),czas *presentsimple*, przyimki miejsca, czasownik *to be* w czasie *past simple,* konstrukcja*There was/Therewere,* czas *past simple* i czasowniki regularne w formie przeszłej, przyimki miejsca orazsłownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie)na dalszym etapie nauki.

Oceny roczne z języka angielskiego dla kl. V

I. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych
  z językiem angielskim, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

- mówibezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: czas *presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*.,czas *presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

II. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie,płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: czas *presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*.,czas*presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

III. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędyw zakresie następujących zagadnień gramatycznych:czas*presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*.,czas *presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi
- czyta określone teksty w większości poprawnie i płynnie.
- potrafi sam poprawić popełnione błędy.

- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

IV. Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- popełnia dużo błędów w wymowie w zakresie następujących zagadnień gramatycznych:czas *presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*,czas *presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie.
- tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych ,usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- czyta w wolnym tempie.
- częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia jednak błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

V. Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych:czas *presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*,czas *presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełniabłędy, które znacznie utrudniają komunikację.
- potrzebuje dużego wsparcia ze strony nauczyciela.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów.
- rozumie pojedyncze informacje
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela,popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

VI. Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania następujących zagadnień gramatycznych: czas *presentsimple*, czasowniki regularne i nieregularne w czasie *past simple*, czas *presentsimple*, czas *presentcontinuous*, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, *some* i *any*, pytania z *How much/How many?*, formy*lots of/much/many*, czas *presentsimple*, stopień wyższy przymiotników, konstrukcję *as…as*,czas*presentsimple*, przymiotniki w stopniu najwyższym oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.

- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie)na dalszym etapie nauki.

Oceny śródroczne z języka angielskiego dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału .
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta teksty określone w większości poprawnie i płynnie, potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie

stosując słownictwo określone
w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej, które częściowo zakłócają komunikację,
- mówi w wolnym tempie, tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych, usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej, które znacznie utrudniają komunikację.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów oraz pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy szóstej.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie)na dalszym etapie nauki.

Oceny roczne z języka angielskiego dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy szóstej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź

pisemną
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych
  z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą
  z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy szóstej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału do klasy szóstej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta określone teksty w większości poprawnie i płynnie, potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone
  w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału do klasy szóstej, które częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie, tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych ,usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy szóstej, które znacznie utrudniają komunikację.

- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa, czasami rozumie ogólny sens komunikatów.
- rozumie pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału do klasy szóstej.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki.

Oceny śródroczne z języka angielskiego dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą
  z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału, stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.

- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi
- czyta teksty określone w większości poprawnie i płynnie, potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej, które częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie, tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych, usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej, które znacznie utrudniają komunikację.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów oraz pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznychoraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w pierwszym półroczu klasy siódmej.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki.

Oceny roczne z języka angielskiego dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy siódmej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych
  z języka angielskiego, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą
  z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy siódmej.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędy w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
  w rozkładzie materiału do klasy siódmej, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta określone teksty w większości poprawnie i płynnie, potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście.
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz

słownictwa określonego
w rozkładzie materiału do klasy siódmej, które częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie, tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych ,usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji w słuchanym tekście lub dialogu.
- czyta w wolnym tempie, częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego
w rozkładzie materiału do klasy siódmej, które znacznie utrudniają komunikację.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów oraz pojedyncze informacje.
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela, popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału do klasy siódmej.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki.

Oceny śródroczne z języka angielskiego dla kl. VIII

I. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem angielskim, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.
- mówibezbłędnie, płynniei naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: mowa zależna z czasownikami *say, tell, ask* ,stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly,*spójniki*and, but, or* ,czas *past continuous,* porównanie czasów *past simple i past continuous,* konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.

- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

II. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: mowa zależna z czasownikami *say, tell, ask* ,stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly*,spójniki *and, but, or* ,czas *past continuous,* porównanie czasów *past simple i past continuous,* konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.

.

III. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając sporadyczne błędyw zakresie następujących zagadnień gramatycznych: mowa zależna z czasownikami: *say, tell, ask,*stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly*,spójniki *and, but, or* ,czas *past continuous,* porównanie czasów *past simple i past continuous,* konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi.
- czyta teksty określone w większości poprawnie i płynnie.
- potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy.

IV. Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych: mowa zależna z czasownikami: *say, tell, ask,*stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly*,spójniki *and, but, or* ,czas *past continuous,* porównanie czasów *past simple i past continuous,* konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które częściowo zakłócają komunikację.
- mówi w wolnym tempie.
- tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych ,usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji.
- czyta w wolnym tempie.
- częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym.

- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.

V. Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych: mowa zależna z czasownikami *say, tell, ask* ,stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly*,spójniki *and, but, or* ,czas *past continuous*, porównanie czasów *past simple i past continuous*, konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy, które znacznie utrudniają komunikację.
- potrzebuje dużego wsparcia ze strony nauczyciela.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa.
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów.
- rozumie pojedyncze informacje
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela,popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

VI. Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania następujących zagadnień gramatycznych: mowa zależna z czasownikami *say, tell, ask* ,stopniowanie przymiotników, proste przysłówki sposobu, *np. well, quickly, quietly*,spójniki *and, but, or* ,czas *past continuous*, porównanie czasów *past simple i past continuous*, konstrukcja *be going to* oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie)na dalszym etapie nauki.

Oceny roczne z języka angielskiego dla kl. VIII

I. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje również stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem angielskim, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, jest aktywny na zajęciach, dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z języka angielskiego, bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy.
- mówi bezbłędnie, płynnie i w naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych:czas *presentperfect*: czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja *used to,* zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, stronę bierną w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.

- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- używa poprawnej pisowni i interpunkcji.

II. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- mówi bezbłędnie, płynnie i naturalnym tempie z zastosowaniem poznanych struktur gramatycznych: czas *presentperfect*: czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja *used to,* zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, stronę bierną w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- bezbłędnie wybiera styl i formę wypowiedzi.
- potrafi zrozumieć sens różnorodnych komunikatów, wyodrębnić w wysłuchanym komunikacie zarówno główną ideę wypowiedzi jak również żądane informacje zawarte w rozkładzie materiału.
- rozumie pytania i polecenia nauczyciela.
- potrafi płynnie czytać ze zrozumieniem teksty i dialogi określone w rozkładzie materiału.
- stosuje poprawną intonację.
- potrafi domyślać się znaczenia nieznanych wyrazów w oparciu o kontekst, wyodrębnia żądane informacje i rozumie ogólny sens tekstu czytanego.
- potrafi sformułować bogatą leksykalnie i poprawną gramatycznie wypowiedź pisemną.
- używa poprawnej pisowni i interpunkcji.

III. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając sporadyczne błędyw zakresie następujących zagadnień gramatycznych: czas *presentperfect*: czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja *used to,* zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, stronę bierną w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy językowe, które nieznacznie zakłócają komunikację.
- mówi w tempie zbliżonym do naturalnego.
- potrafi zrozumieć ogólny sens oraz większość kluczowych informacji wypowiedzi
- czyta teksty określone w większości poprawnie i płynnie.
- potrafi sam poprawić popełnione błędy.
- rozumie ogólny sens oraz potrafi odszukać większość żądanych informacji w czytanym tekście
- potrafi sformułować wypowiedź pisemną poprawną gramatycznie i leksykalnie stosując słownictwo określone w rozkładzie materiału, sporadyczne popełnia błędy i nie zakłócają one komunikacji.

IV. Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych:czas *presentperfect*,czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja*used to,*zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, strona bierna w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- mówi w wolnym tempie.

- tworzy zdania proste.
- nie zawsze potrafi zrozumieć ogólny sens prostych, usłyszanych tekstów, określonych w rozkładzie materiału.
- wyszukuje część żądanych informacji.
- czyta w wolnym tempie.
- częściowo stosuje poprawną wymowę.
- rozumie częściowo ogólny sens i potrafi wyszukiwać żądane informacje w tekście czytanym
- potrafi sformułować prostą wypowiedź pisemną, popełnia błędy leksykalne oraz gramatyczne, które częściowo utrudniają komunikację.
-

V. Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się popełniając bardzo dużo błędów w zakresie następujących zagadnień gramatycznych: czas *presentperfect*, czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja*used to,*zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, strona bierna w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- popełnia błędy te znacznie utrudniają komunikację.
- potrafi z pomocą nauczyciela poprawić większość błędów.
- potrzebuje dużego wsparcia ze strony nauczyciela.
- dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa .
- czasami rozumie ogólny sens komunikatów.
- rozumie pojedyncze informacje
- czyta bardzo powoli, potrzebuje pomocy i wsparcia nauczyciela,popełnia bardzo dużo błędów.
- rozumie tylko niektóre informacje i domyśla się ogólnego sensu tekstu czytanego.
- popełnia bardzo dużo błędów gramatycznych oraz leksykalnych w wypowiedzi pisemnej, tylko pojedyncze zdania są zrozumiałe.

VI. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania następujących zagadnień gramatycznych: czas *presentperfect*, czasowniki regularne i nieregularne, konstrukcja*used to,*zdania względne (tzw. *relativeclauses*),pytania pozorne*(questiontags*),pierwszy i drugi tryb warunkowy, strona bierna w czasie teraźniejszym, przeszłym, przyszłym, pytania pośrednie oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału.
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu.
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie)na dalszym etapie nauki.

3. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z języka niemieckiego dla klasy VII-VIII

Oceny śródroczne z języka niemieckiego dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
   - spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto osiąga dobre rezultaty w konkursach językowych (w tym szkolnych);
   - wykazuje się bardzo dobrą znajomością słownictwa i konstrukcji gramatycznych, także w zadaniach o zwiększonym stopniu trudności i w nowym kontekście;
   - mówi płynnie nie tylko na tematy omawiane wcześniej na lekcji ;

- poprawnie wymawia i akcentuje wyrazy; praktycznie nie popełnia błędów. Wykonuje dodatkowe zdania zlecone przez nauczyciela.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- stosuje szeroki zakres słownictwa wymaganego w danej klasie (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; nie popełnia błędów w wymowie ani w pisowni (dozwolone sporadyczne, drobne błędy – może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)
- jego wypowiedzi ustne są poprawne, rozbudowane, a słownictwo bogate; potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie i zabiera głos w rozmowie na każdy z omówionych na lekcjach tematów; mówi płynnie, można go z łatwością zrozumieć; swobodnie, w języku obcym, porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie; (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać niewielkie trudności z płynnością wypowiedzi w języku obcym)
- w pełni rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety z łatwością uzyskuje kluczowe informacje z wysłuchanego tekstu; (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty ze zrozumieniem tekstów z płyty)
- potrafi płynnie czytać teksty z podręcznika oraz inne teksty o podobnym stopniu trudności (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- zawsze rozumie pisemne polecenia ćwiczeń oraz ogólny sens tekstu pisanego; bez trudu wyszukuje w tekście informacje kluczowe oraz szczegółowe i potrafi je zinterpretować; swobodnie rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty dobrze zorganizowane i spójne, zawierające wszystkie istotne punkty; jego wypowiedzi są obszerne i wykazują bogatą znajomość poznanego na lekcjach słownictwa oraz umiejętność zastosowania złożonych struktur gramatycznych; pisownia jest poprawna, zastosowane zasady interpunkcji; (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie stosować wszystkie poznane struktury gramatyczne w mowie i piśmie (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis", czasowniki modalne „können, müssen", spójnik „denn", stopniowanie przysłówka „gern", liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf"); (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i wzorowo odrabia zadania domowe;
- starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach, wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela oraz wykazując się spontaniczną aktywnością

c) Ocenę**dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zazwyczaj używa zakresu słownictwa wymaganego w danej klasie (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca

wypoczynku, środki transportu), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; popełnia niewiele błędów w wymowie i w pisowni (może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)

- jego wypowiedzi ustne są w miarę poprawne, dość rozbudowane, a słownictwo zazwyczaj dość bogate (u osób ze stwierdzoną dysleksją słownictwo może byś nieco uboższe); potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć kłopoty ze spójnością oraz płynnością swych wypowiedzi), zabiera głos w rozmowie na większość z omówionych na lekcjach tematów; można go zrozumieć bez trudności; potrafi się porozumieć z nauczycielem i kolegami w klasie w nauczanym języku (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać życzliwego naprowadzenia przez nauczyciela)
- rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć większość kluczowych informacji z wysłuchanego tekstu (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty zwłaszcza ze zrozumieniem tekstów z kasety)
- dość płynnie czyta teksty z podręcznika, ale może mieć pewne kłopoty z tekstami pochodzącymi z innych źródeł; popełnia nieliczne błędy w wymowie wyrazów (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- rozumie pisemne polecenia ćwiczeń; rozumie ogólny sens tekstu pisemnego; wyszukuje w tekście większość kluczowych informacji i potrafi je zinterpretować; rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, ale dość schematyczne; stara się stosować urozmaicone słownictwo i złożone struktury gramatyczne, popełniając niewiele błędów w pisowni i interpunkcji (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie zastosować większość poznanych struktur gramatycznych w mowie i piśmie (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am,um, von … bis", czasowniki modalne „können, müssen", spójnik „denn", stopniowanie przysłówka „gern", liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf"); (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe od innych uczniów kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją lub dysortografią mogą mieć dość niestaranne lub mało czytelne pismo, pomimo włożonych starań)
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj używa dość wąskiego zakresu wymaganego słownictwa (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu); może popełniać błędy w wymowie i w pisowni (zwłaszcza uczniowie z udokumentowaną dysleksją lub dysortografią popełniają charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; mogą mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek, a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny)

- jego wypowiedzi ustne są czasem mało poprawne i krótkie; potrafi jednak odpowiadać na proste pytania oraz wypowiadać się na przećwiczone wcześniej tematy; z trudnością spontanicznie porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie w języku obcym
- zazwyczaj rozumie polecenia nauczyciela, ale może mieć kłopoty ze zrozumieniem ogólnego sensu dłuższych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć przynajmniej część kluczowych informacji z tekstu, chociaż musi wysłuchać płyty przynajmniej dwa razy, a czasem potrzebuje naprowadzenia przez nauczyciela
- czyta stosunkowo wolno, potrzebuje pomocy nauczyciela przy wymowie trudniejszych wyrazów, popełnia błędy w ich wymowie (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć większe od pozostałych uczniów z oceną dostateczną kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- rozumie pisemne polecenia i ogólny sens tekstu pisemnego; z trudem jednak wyszukuje informacje szczegółowe i czasem nie potrafi ich zinterpretować
- potrafi pisać proste zdania; jego wypowiedzi są jednak dość krótkie, a słownictwo podstawowe (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)
- potrafi zastosować tylko proste struktury gramatyczne (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis", czasowniki modalne „können, müssen", spójnik „denn", stopniowanie przysłówka „gern", liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf"); może popełniać błędy w pisowni i interpunkcji
- przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- dysponuje podstawowym zakresem słownictwa wymaganego w danym semestrze (może podać najprostsze przykłady z każdego zakresu tematycznego (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu); (uczniowie z udokumentowaną dysleksja mogą mieć, większe od innych uczniów z oceną dopuszczającą, kłopoty z poprawną wymową poznanych wyrazów oraz z zapamiętaniem słownictwa - wymagają więcej ćwiczeń wspomagających zapamiętanie)
- jego wypowiedzi ustne są krótkie, ubogie; może popełniać błędy uniemożliwiające komunikację; rzadko zabiera głos; trudno mu się spontanicznie porozumieć z nauczycielem i kolegami w języku obcym;
- potrzebuje pomocy nauczyciela w rozumieniu poleceń w języku obcym; słuchając płyty często tylko przy pomocy nauczyciela potrafi wydobyć kluczowe informacje z tekstu;
- czyta bardzo wolno, może popełniać wiele błędów w wymowie, z trudem czyta dłuższe wypowiedzenia;
- z trudem rozumie pisemne polecenia w języku obcym oraz dłuższe teksty; potrzebuje wydatnej pomocy nauczyciela przy wyszukiwaniu w tekście informacji oraz ich interpretacji;
- próbuje pisać zdania zawierające proste struktury i słownictwo, może popełniać błędy w pisowni; tekst jest często bardzo krótki i może być niespójny; (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)

- z pomocą nauczyciela zazwyczaj rozpoznaje poznane wcześniej struktury gramatyczne (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis”, czasowniki modalne „können, müssen”, spójnik „denn”, stopniowanie przysłówka „gern”, liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf”), ale nie zawsze potrafi je w pełni prawidłowo zastosować
- przygotowuje się do zajęć (odrabia zadania domowe na miarę swych możliwości)
- prowadzi zeszyt oraz ćwiczenia (przepisuje wszystko z tablicy, stara się uzupełniać ćwiczenia na bieżąco)
- czynnie uczestniczy w zajęciach (skupia uwagę na poleceniach nauczyciela i próbuje je wykonać)

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w do klasy siódmej
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki

Oceny roczne z języka niemieckiego dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto osiąga dobre rezultaty w konkursach językowych (w tym szkolnych);
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością słownictwa i konstrukcji gramatycznych, także w zadaniach o zwiększonym stopniu trudności i w nowym kontekście;
- mówi płynnie nie tylko na tematy omawiane wcześniej na lekcji ;
- poprawnie wymawia i akcentuje wyrazy; praktycznie nie popełnia błędów. Wykonuje dodatkowe zdania zlecone przez nauczyciela.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- stosuje szeroki zakres słownictwa wymaganego w danej klasie (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; nie popełnia błędów w wymowie ani w pisowni (dozwolone sporadyczne, drobne błędy – może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)
- jego wypowiedzi ustne są poprawne, rozbudowane, a słownictwo bogate; potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie i zabiera głos w rozmowie na każdy z omówionych na lekcjach tematów; mówi płynnie, można go z łatwością zrozumieć; swobodnie, w języku obcym, porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie; (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać niewielkie trudności z płynnością wypowiedzi w języku obcym)
- w pełni rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety z łatwością uzyskuje kluczowe informacje z wysłuchanego tekstu; (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć

pewne kłopoty ze zrozumieniem tekstów z płyty)

- potrafi płynnie czytać teksty z podręcznika oraz inne teksty o podobnym stopniu trudności (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- zawsze rozumie pisemne polecenia ćwiczeń oraz ogólny sens tekstu pisanego; bez trudu wyszukuje w tekście informacje kluczowe oraz szczegółowe i potrafi je zinterpretować; swobodnie rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty dobrze zorganizowane i spójne, zawierające wszystkie istotne punkty; jego wypowiedzi są obszerne i wykazują bogatą znajomość poznanego na lekcjach słownictwa oraz umiejętność zastosowania złożonych struktur gramatycznych; pisownia jest poprawna, zastosowane zasady interpunkcji; (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie stosować wszystkie poznane struktury gramatyczne w mowie i piśmie (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis", czasowniki modalne „können, müssen", spójnik „denn", stopniowanie przysłówka „gern", liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf"); (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i wzorowo odrabia zadania domowe;
- starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach, wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela oraz wykazując się spontaniczną aktywnością

c) Ocenę**dobrą**otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj używa zakresu słownictwa wymaganego w danej klasie (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; popełnia niewiele błędów w wymowie i w pisowni (może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)
- jego wypowiedzi ustne są w miarę poprawne, dość rozbudowane, a słownictwo zazwyczaj dość bogate (u osób ze stwierdzoną dysleksją słownictwo może byś nieco uboższe); potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć kłopoty ze spójnością oraz płynnością swych wypowiedzi), zabiera głos w rozmowie na większość z omówionych na lekcjach tematów; można go zrozumieć bez trudności; potrafi się porozumieć z nauczycielem i kolegami w klasie w nauczanym języku (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać życzliwego naprowadzenia przez nauczyciela)
- rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć większość kluczowych informacji z wysłuchanego tekstu (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty zwłaszcza ze zrozumieniem tekstów z kasety)
- dość płynnie czyta teksty z podręcznika, ale może mieć pewne kłopoty z tekstami pochodzącymi z innych źródeł; popełnia nieliczne błędy w wymowie wyrazów (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne

kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)

- rozumie pisemne polecenia ćwiczeń; rozumie ogólny sens tekstu pisemnego; wyszukuje w tekście większość kluczowych informacji i potrafi je zinterpretować; rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, ale dość schematyczne; stara się stosować urozmaicone słownictwo i złożone struktury gramatyczne, popełniając niewiele błędów w pisowni i interpunkcji (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie zastosować większość poznanych struktur gramatycznych w mowie i piśmie (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am,um, von … bis", czasowniki modalne „können, müssen", spójnik „denn", stopniowanie przysłówka „gern", liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf"); (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe od innych uczniów kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją lub dysortografią mogą mieć dość niestaranne lub mało czytelne pismo, pomimo włożonych starań)
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj używa dość wąskiego zakresu wymaganego słownictwa (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu); może popełniać błędy w wymowie i w pisowni (zwłaszcza uczniowie z udokumentowaną dysleksją lub dysortografią popełniają charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; mogą mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek, a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny)
- jego wypowiedzi ustne są czasem mało poprawne i krótkie; potrafi jednak odpowiadać na proste pytania oraz wypowiadać się na przećwiczone wcześniej tematy; z trudnością spontanicznie porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie w języku obcym
- zazwyczaj rozumie polecenia nauczyciela, ale może mieć kłopoty ze zrozumieniem ogólnego sensu dłuższych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć przynajmniej część kluczowych informacji z tekstu, chociaż musi wysłuchać płyty przynajmniej dwa razy, a czasem potrzebuje naprowadzenia przez nauczyciela
- czyta stosunkowo wolno, potrzebuje pomocy nauczyciela przy wymowie trudniejszych wyrazów, popełnia błędy w ich wymowie (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć większe od pozostałych uczniów z oceną dostateczną kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- rozumie pisemne polecenia i ogólny sens tekstu pisemnego; z trudem jednak wyszukuje informacje szczegółowe i czasem nie potrafi ich zinterpretować
- potrafi pisać proste zdania; jego wypowiedzi są jednak dość krótkie, a słownictwo podstawowe (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)
- potrafi zastosować tylko proste struktury gramatyczne (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis", czasowniki

modalne „können, müssen”, spójnik „denn”, stopniowanie przysłówka „gern”, liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf”); może popełniać błędy w pisowni i interpunkcji
- przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- dysponuje podstawowym zakresem słownictwa wymaganego w danym semestrze (może podać najprostsze przykłady z każdego zakresu tematycznego (pory dnia, czynności związane z harmonogramem dnia i obowiązkami, artykuły spożywcze, opakowania, pory roku, zjawiska atmosferyczne, miesiące, miejsca wypoczynku, środki transportu); (uczniowie z udokumentowaną dysleksja mogą mieć, większe od innych uczniów z oceną dopuszczającą, kłopoty z poprawną wymową poznanych wyrazów oraz z zapamiętaniem słownictwa - wymagają więcej ćwiczeń wspomagających zapamiętanie)
- jego wypowiedzi ustne są krótkie, ubogie; może popełniać błędy uniemożliwiające komunikację; rzadko zabiera głos; trudno mu się spontanicznie porozumieć z nauczycielem i kolegami w języku obcym;
- potrzebuje pomocy nauczyciela w rozumieniu poleceń w języku obcym; słuchając płyty często tylko przy pomocy nauczyciela potrafi wydobyć kluczowe informacje z tekstu;
- czyta bardzo wolno, może popełniać wiele błędów w wymowie, z trudem czyta dłuższe wypowiedzenia;
- z trudem rozumie pisemne polecenia w języku obcym oraz dłuższe teksty; potrzebuje wydatnej pomocy nauczyciela przy wyszukiwaniu w tekście informacji oraz ich interpretacji;
- próbuje pisać zdania zawierające proste struktury i słownictwo, może popełniać błędy w pisowni; tekst jest często bardzo krótki i może być niespójny; (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)
- z pomocą nauczyciela zazwyczaj rozpoznaje poznane wcześniej struktury gramatyczne (czasowniki rozdzielnie złożone, rzeczowniki złożone, przyimki „am, um, von … bis”, czasowniki modalne „können, müssen”, spójnik „denn”, stopniowanie przysłówka „gern”, liczebniki porządkowe, zdania z przyimkami „an, in, auf”), ale nie zawsze potrafi je w pełni prawidłowo zastosować
- przygotowuje się do zajęć (odrabia zadania domowe na miarę swych możliwości)
- prowadzi zeszyt oraz ćwiczenia (przepisuje wszystko z tablicy, stara się uzupełniać ćwiczenia na bieżąco)
- czynnie uczestniczy w zajęciach (skupia uwagę na poleceniach nauczyciela i próbuje je wykonać)

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w do klasy siódmej
- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki

Oceny roczne z języka niemieckiego dla kl. VIII

f) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto osiąga dobre rezultaty w konkursach językowych (w tym szkolnych);
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością słownictwa i konstrukcji gramatycznych, także w zadaniach o zwiększonym stopniu trudności i w nowym kontekście;
- mówi płynnie nie tylko na tematy omawiane wcześniej na lekcji ;
- poprawnie wymawia i akcentuje wyrazy; praktycznie nie popełnia błędów. Wykonuje dodatkowe zdania zlecone przez nauczyciela.

g) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:

- stosuje szeroki zakres słownictwa wymaganego w danej klasie (nazwy pomieszczeń, , mebli i sprzętów domowych, nazwy miejsc i budynków w mieście, nazwy pomieszczeń w szkole, określenia związane z uczestnictwem w życiu kulturalnym *kino, teatr, muzyka*, określenia związane z podróżowaniem i zakwaterowaniem), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; nie popełnia błędów w wymowie ani w pisowni (dozwolone sporadyczne, drobne błędy – może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)
- jego wypowiedzi ustne są poprawne, rozbudowane, a słownictwo bogate; potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie i zabiera głos w rozmowie na każdy z omówionych na lekcjach tematów; mówi płynnie, można go z łatwością zrozumieć; swobodnie, w języku obcym, porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie; (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać niewielkie trudności z płynnością wypowiedzi w języku obcym)
- w pełni rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety z łatwością uzyskuje kluczowe informacje z wysłuchanego tekstu; (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty ze zrozumieniem tekstów z płyty)
- potrafi płynnie czytać teksty z podręcznika oraz inne teksty o podobnym stopniu trudności (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- zawsze rozumie pisemne polecenia ćwiczeń oraz ogólny sens tekstu pisanego; bez trudu wyszukuje w tekście informacje kluczowe oraz szczegółowe i potrafi je zinterpretować; swobodnie rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty dobrze zorganizowane i spójne, zawierające wszystkie istotne punkty; jego wypowiedzi są obszerne i wykazują bogatą znajomość poznanego na lekcjach słownictwa oraz umiejętność zastosowania złożonych struktur gramatycznych; pisownia jest poprawna, zastosowane zasady interpunkcji; (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie stosować wszystkie poznane struktury gramatyczne w mowie i piśmie (dopełniacz, przyimki określające położenie użyte z celownikiem, przyimki określające kierunek użyte z biernikiem, zaimek zwrotny w celowniku, czas przyszły Futur I) ; (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i wzorowo odrabia zadania domowe;
- starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach, wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela oraz wykazując się spontaniczną aktywnością

-

h) Ocenę**dobrą**otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj używa zakresu słownictwa wymaganego w danej klasie (nazwy pomieszczeń, , mebli i sprzętów domowych, nazwy miejsc i budynków w mieście, nazwy pomieszczeń w szkole, określenia związane z uczestnictwem w życiu kulturalnym *kino, teatr, muzyka*, określenia związane z podróżowaniem i zakwaterowaniem), także słownictwo o charakterze abstrakcyjnym; popełnia niewiele błędów w wymowie i w pisowni (może popełniać więcej błędów, jeśli stwierdzono u niego dysleksję lub dysortografię, są to jednak charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; może mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek - wymaga więcej ćwiczeń - a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny, jeśli uczeń ma opinię z poradni)
- jego wypowiedzi ustne są w miarę poprawne, dość rozbudowane, a słownictwo zazwyczaj dość bogate (u osób ze stwierdzoną dysleksją słownictwo może byś nieco uboższe); potrafi wyrażać swe poglądy, mówi spójnie (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć kłopoty ze spójnością oraz płynnością swych wypowiedzi), zabiera głos w rozmowie na większość z omówionych na lekcjach tematów; można go zrozumieć bez trudności; potrafi się porozumieć z nauczycielem i kolegami w klasie w nauczanym języku (osoby z udokumentowaną dysleksją mogą w tym miejscu wymagać życzliwego naprowadzenia przez nauczyciela)
- rozumie polecenia nauczyciela oraz ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć większość kluczowych informacji z wysłuchanego tekstu (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty zwłaszcza ze zrozumieniem tekstów z kasety)
- dość płynnie czyta teksty z podręcznika, ale może mieć pewne kłopoty z tekstami pochodzącymi z innych źródeł; popełnia nieliczne błędy w wymowie wyrazów (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć pewne kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- rozumie pisemne polecenia ćwiczeń; rozumie ogólny sens tekstu pisemnego; wyszukuje w tekście większość kluczowych informacji i potrafi je zinterpretować; rozpoznaje struktury gramatyczne w tekście;
- pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, ale dość schematyczne; stara się stosować urozmaicone słownictwo i złożone struktury gramatyczne, popełniając niewiele błędów w pisowni i interpunkcji (osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe kłopoty od innych uczniów ze spójnością tekstu)
- potrafi poprawnie zastosować większość poznanych struktur gramatycznych w mowie i piśmie (dopełniacz, przyimki określające położenie użyte z celownikiem, przyimki określające kierunek użyte z biernikiem, zaimek zwrotny w celowniku, czas przyszły Futur I); (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją mogą mieć większe od innych uczniów kłopoty z zastosowaniem poprawnych struktur gramatycznych, zwłaszcza w mowie)
- zawsze przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt i ćwiczenia (niektóre osoby ze stwierdzoną dysleksją lub dysortografią mogą mieć dość niestaranne lub mało czytelne pismo, pomimo włożonych starań)
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

i) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj używa dość wąskiego zakresu wymaganego słownictwa (nazwy pomieszczeń, , mebli i sprzętów domowych, nazwy miejsc i budynków w mieście, nazwy pomieszczeń w szkole, określenia związane z uczestnictwem w życiu kulturalnym *kino, teatr, muzyka*, określenia związane z podróżowaniem i zakwaterowaniem); może popełniać błędy w wymowie i w pisowni (zwłaszcza

uczniowie z udokumentowaną dysleksją lub dysortografią popełniają charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.; mogą mieć również kłopoty z zapamiętaniem nowych słówek, a także z ich wymową, co nie wpływa na obniżenie oceny)

- jego wypowiedzi ustne są czasem mało poprawne i krótkie; potrafi jednak odpowiadać na proste pytania oraz wypowiadać się na przećwiczone wcześniej tematy; z trudnością spontanicznie porozumiewa się z nauczycielem i kolegami w klasie w języku obcym
- zazwyczaj rozumie polecenia nauczyciela, ale może mieć kłopoty ze zrozumieniem ogólnego sensu dłuższych tekstów i rozmów; słuchając kasety potrafi wydobyć przynajmniej część kluczowych informacji z tekstu, chociaż musi wysłuchać płyty przynajmniej dwa razy, a czasem potrzebuje naprowadzenia przez nauczyciela
- czyta stosunkowo wolno, potrzebuje pomocy nauczyciela przy wymowie trudniejszych wyrazów, popełnia błędy w ich wymowie (niektóre osoby z udokumentowaną dysleksją mogą mieć większe od pozostałych uczniów z oceną dostateczną kłopoty z płynnością czytania oraz poprawnością wymowy, zwłaszcza nowych wyrazów)
- rozumie pisemne polecenia i ogólny sens tekstu pisemnego; z trudem jednak wyszukuje informacje szczegółowe i czasem nie potrafi ich zinterpretować
- potrafi pisać proste zdania; jego wypowiedzi są jednak dość krótkie, a słownictwo podstawowe (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)
- potrafi zastosować tylko proste struktury gramatyczne (dopełniacz, przyimki określające położenie użyte z celownikiem, przyimki określające kierunek użyte z biernikiem, zaimek zwrotny w celowniku, czas przyszły Futur I); może popełniać błędy w pisowni i interpunkcji
- przygotowuje się do zajęć i odrabia zadania domowe;
- prowadzi zeszyt i ćwiczenia;
- czynnie uczestniczy w zajęciach wypełniając wszystkie polecenia nauczyciela;

j) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje podstawowym zakresem słownictwa wymaganego w danym semestrze (może podać najprostsze przykłady z każdego zakresu tematycznego (nazwy pomieszczeń, , mebli i sprzętów domowych, nazwy miejsc i budynków w mieście, nazwy pomieszczeń w szkole, określenia związane z uczestnictwem w życiu kulturalnym *kino, teatr, muzyka*, określenia związane z podróżowaniem i zakwaterowaniem); (uczniowie z udokumentowaną dysleksja mogą mieć, większe od innych uczniów z oceną dopuszczającą, kłopoty z poprawną wymową poznanych wyrazów oraz z zapamiętaniem słownictwa - wymagają więcej ćwiczeń wspomagających zapamiętanie)
- jego wypowiedzi ustne są krótkie, ubogie; może popełniać błędy uniemożliwiające komunikację; rzadko zabiera głos; trudno mu się spontanicznie porozumieć z nauczycielem i kolegami w języku obcym;
- potrzebuje pomocy nauczyciela w rozumieniu poleceń w języku obcym; słuchając płyty często tylko przy pomocy nauczyciela potrafi wydobyć kluczowe informacje z tekstu;
- czyta bardzo wolno, może popełniać wiele błędów w wymowie, z trudem czyta dłuższe wypowiedzenia;
- z trudem rozumie pisemne polecenia w języku obcym oraz dłuższe teksty; potrzebuje wydatnej pomocy nauczyciela przy wyszukiwaniu w tekście informacji oraz ich interpretacji;
- próbuje pisać zdania zawierające proste struktury i słownictwo, może popełniać

błędy w pisowni; tekst jest często bardzo krótki i może być niespójny; (uczniowie ze stwierdzona dysleksją lub dysortografią mogą mieć dodatkowo mało czytelne pismo oraz popełniać charakterystyczne błędy typu: zamiana kolejności liter, mylenie: p-b, m-n, k-g, itp.)

- z pomocą nauczyciela zazwyczaj rozpoznaje poznane wcześniej struktury gramatyczne (dopełniacz, przyimki określające położenie użyte z celownikiem, przyimki określające kierunek użyte z biernikiem, zaimek zwrotny w celowniku, czas przyszły Futur I), ale nie zawsze potrafi je w pełni prawidłowo zastosować
- przygotowuje się do zajęć (odrabia zadania domowe na miarę swych możliwości)
- prowadzi zeszyt oraz ćwiczenia (przepisuje wszystko z tablicy, stara się uzupełniać ćwiczenia na bieżąco)
- czynnie uczestniczy w zajęciach (skupia uwagę na poleceniach nauczyciela i próbuje je wykonać)

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie podejmuje w ogóle próby opanowania zagadnień gramatycznych oraz słownictwa określonego w rozkładzie materiału w do klasy ósmej

- pomoc i wsparcie nauczyciela nie przynosi efektu
- braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie umiejętności w zakresie sprawności językowych (mówienie, rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie) na dalszym etapie nauki

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z muzyki dla klasy IV- VIII

Oceny śródroczne z muzyki dla klasy czwartej

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który śpiewa :

- piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);
- kanony;
- Wykorzystuje w praktyce pojęcia muzyczne oraz określa elementy muzyki.
- Zna i odczytuje wszystkie znaki notacji muzycznej , oznaczenia muzyczne
- Tworząc kolekcje muzyczne róznicuje nagrania i dokonuje chronologicznego ich podziału

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który

- śpiewa ze słuchu lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) ponad 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
- piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);
- kanony;

zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

- podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi;
- określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację);
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
- nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;

- tworzy kolekcję, gromadząc wartościowe utwory muzyczne, które zna, lubi słuchać i potrafi rozpoznać;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

śpiewa

- ze słuchu lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
- piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);

zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

- podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi;
- określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę);

odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:

– nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
– różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
- tworzy kolekcję, gromadząc wartościowe utwory muzyczne, które zna, lubi słuchać i potrafi rozpoznać;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który

śpiewa

- ze słuchu lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
- piosenki z repertuaru dziecięcego i ludowego;
- wybrane pieśni (w tym patriotyczne);

zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

– podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, wartość rytmiczna, dźwięk, gama) oraz zależności między nimi;
– określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę);

odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:

– nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
– różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz; tworzy kolekcję, gromadząc wartościowe utwory muzyczne, które zna, lubi słuchać i potrafi rozpoznać;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

śpiewa

– ze słuchu lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
– piosenki z repertuaru dziecięcego
– wybrane pieśni (w tym patriotyczne);

zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

– podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz) oraz zależności między nimi;
– określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię);
– odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
– nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii; różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;

- tworzy kolekcję, gromadząc wartościowe utwory muzyczne, które zna, lubi słuchać i potrafi rozpoznać;

Oceny roczne z muzyki dla klasy czwartej

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

Śpiewa

- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);
- kanony;
- poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego"
- śpiewa dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i in., zachowując naturalne predyspozycje głosu (barwa, brzmienie, głośność);
- wykonuje solo lub w zespole „rapowanki", rytmiczne recytacje chóralne;
- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
- struktury melodyczne;
- sygnały dźwiękowe;
- prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny);
- głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
- improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela
- wykorzystuje w praktyce pojęcia muzyczne oraz określa elementy muzyki.
- zna i odczytuje wszystkie znaki notacji muzycznej , oznaczenia muzyczne
- określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację);
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
- nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
- zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, da capo al fine;
- zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne, fermatę;
- potrafi posługiwać się symboliką beznutową, (np. tabulaturą, fonogestyką, uproszczoną fonogestyką, tataizacją);
- tworząc kolekcje muzyczne róznicuje nagrania i dokonuje chronologicznego ich podziału
- potrafi wymienić utwory skomponowane przez najważniewjszych w dziejach muzyki kompozytorówJan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Piotr Czajkowski, George Gershwin, Wojciech Kilar, Krzysztof Penderecki) i współczesnej kultury muzycznej (np. Erick Clapton, Luis Armstrong, Michael Jackson, Leonard Cohen, Bob Dylan, The Beatles, ABBA, Queen, Perfect, Dżem i in

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

wykonuje

- piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);
- kanony;
- poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego"

– śpiewa dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i in., zachowując naturalne predyspozycje głosu (barwa, brzmienie, głośność);
– wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje chóralne;
– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
- struktury melodyczne;
-sygnały dźwiękowe;
-prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny);
-głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
– improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela
– określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację);
– odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
-nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
-różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
-zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, da capo al fine;
-zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne, fermatę;
-potrafi posługiwać się symboliką beznutową, (np. tabulaturą, fonogestyką, uproszczoną fonogestyką, tataizacją);
- potrafi wymienić utwory kompozytorów:Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Piotr Czajkowski, George Gershwin, Wojciech Kilar, Krzysztof Penderecki) i współczesnej kultury muzycznej (np. Erick Clapton, Luis Armstrong, Michael Jackson, Leonard Cohen, Bob Dylan, The Beatles, ABBA, Queen, Perfect, Dżem i in

c)Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który

- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- śpiewa wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);

– poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”
– śpiewa dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i in., zachowując naturalne predyspozycje głosu (barwa, brzmienie, głośność);
– wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje chóralne;
– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
-struktury melodyczne;
- sygnały dźwiękowe;
- prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny);
-głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
– improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela
– Określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację);
– Odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
-nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
- zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, da capo al fine;
- zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne, fermatę;
-potrafi posługiwać się symboliką beznutową, (np. tabulaturą, fonogestyką, uproszczoną fonogestyką, tataizacją);

– Tworzy kolekcje muzyczne utworów kompozytorów:Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Piotr Czajkowski, George Gershwin, Wojciech Kilar, Krzysztof Penderecki) i współczesnej kultury muzycznej (np. Erick Clapton, Luis Armstrong, Michael Jackson, Leonard Cohen, Bob Dylan, The Beatles, ABBA, Queen, Perfect, Dżem i in

c) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:
- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
- wybrane pieśni oraz
- poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego"
- śpiewa dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i in., zachowując naturalne predyspozycje głosu (barwa, brzmienie, głośność);
- określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię);
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
- nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, da capo al fine;
- zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne, fermatę;
- potrafi wymienić utwory kompozytorówJan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart

d) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:
- śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;

– poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należytą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego"
– śpiewa dbając o emisję i higienę głosu
– określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię);
– odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
– nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
– zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne, fermatę;
– Potrafi wymienić utwory kompozytorówJan Sebastian Bach, Wolfgang Amadeusz Mozart

Oceny śródroczne z muzyki dla klasy V:

q) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, wynikającą z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę ,korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
- zna wszystkie obowiązkowe do słuchania utwory muzyczne i potrafi je analizować pod kątem elementów muzyki, śpiewa i gra na instrumentach poprawnie pod każdym względem
- twórczo i samodzielnie rozwija muzyczne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy;
- bierze udział w uroczystościach szkolnych i osiąga sukcesy w muzycznych konkursach szkolnych, międzyszkolnych;

r) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w programie nauczania
- samodzielnie pracował na lekcjach wykonując poprawnie śpiew , grę na instrumentach, tworzenie muzyki do słuchanych utworów.
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione pytania dotyczące utworów muzycznych prezentowanych na zajęciach muzycznych
- uczestnicząc w uroczystościach szkolnych poprawnie wykonuje pieśni
- sprawnie potrafi posługiwać się poznanymi pojęciami muzycznymi
- samodzielnie tworzy akompaniamenty do utworów muzycznych

s) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego przeznaczonego na I półrocze nauki w klasie V
- rozpoznaje różne formy utworów muzycznych, poprawnie je nazywa
- podejmuje próby wypowiadania się w różnych formach muzycznych: formie AB,ABA, rondzie
- bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione pytania dotyczące utworów muzycznych prezentowanych na zajęciach muzycznych
- uczestnicząc w uroczystościach szkolnych zazwyczaj poprawnie wykonuje pieśni
- sprawnie potrafi posługiwać się większością poznanych pojęć muzycznych
- samodzielnie tworzy niektóre akompaniamenty do utworów muzycznych

t) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- ma świadomość popełnianych błędów i potrafi je poprawić przy pomocy nauczyciela;
- rozpoznaje różne formy utworów muzycznych, poprawnie je nazywa
- zazwyczaj uczstniczy aktywnie w uroczystościach szkolnych wykonując śpiew
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonywać akompaniamenty do utworów muzycznych
-

u) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego przeznaczonego na I półrocze nauki w klasie V
- rozpoznaje podstawowe pojęcia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- doskonali technikę śpiewu i gry na instrumentach muzycznych, tworzy akompaniamenty w miarę swoich możliwości;
- uczestnicząc analizie dzieła muzycznego słucha innych i podejmuje próby włączenia się ;
- operuje słownictwem muzycznych

v) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego przy pomocy nauczyciela;
- nie uczestniczy w zajęciach
- nie przynosi podręcznika , zeszytu, piórnika
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem oraz nie przejawia żadnej aktywności na lekcjach
-

Oceny roczne z muzyki dla klasy V:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego klasy V wynikającą z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę ,korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
- zna wszystkie obowiązkowe do słuchania utwory muzyczne i potrafi w sposób twórczy je analizować i opisywać
- twórczo i samodzielnie rozwija muzyczne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy;
- bezbłędnie i dojrzale redaguje wypowiedzi dotyczące słuchanych utworów
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do poznanych utworów wokalnych i instrumentalnych
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego klasy V
- samodzielnie wykonał wszystkie pieśni i utwory instrumentalne objęte tokiem nauczania
- zdobytą wiedzę muzyczną stosuje w odniesieniu do nowych utworów muzycznych
- sprawnie potrafi posługiwać się poznanymi formami Ab,ABA , rondem-wykonując utwory instrumentalne
- samodzielnie sporządza notatki i uzasadnia swoje ulubione gatunki muzyki, których słucha
- zna grupy instrumentów
- analizuje słuchane utwory muzyczne
- wyodrębnia elementy muzyki w słuchanym utworze
- wskazuje różnice między formą wokalną i instrumentalną

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego klasy V
- samodzielnie wykonał pieśni i utwory instrumentalne objęte tokiem nauczania
- zdobytą wiedzę muzyczną zazwyczaj stosuje w odniesieniu do nowych utworów muzycznych
- potrafi posługiwać się poznanymi formami Ab,ABA , rondem-wykonując utwory instrumentalne
- sporządza notatki i uzasadnia swoje ulubione gatunki muzyki, których słucha
- zna grupy instrumentów
- analizuje niektóre słuchane utwory muzyczne
- wyodrębnia niektóre elementy muzyki w słuchanym utworze
- wskazuje ważne różnice między formą wokalną i instrumentalną

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie umiejętności z zakresu materiału programowego klasy V
- samodzielnie wykonał pieśni i utwory instrumentalne objęte tokiem nauczania
- wskazuje dwie róznice między formą wokalną i instrumentalną

- wyodrębia dwa elemnenty muzyki w sluchanym utworze
- zna grupy instrumentów dętych
- posługuje się formą AB,ABA tworząc utwory instrumentalne

e) Ocenę **dopuszczająca** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego klasy V
- rozpoznaje podstawowe pojęcia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- określa charakter słuchanego utworu z pomocą nauczyciela;
- doskonali technikę śpiewu w miarę swoich możliwości
- poprawnie przepisuje pojęcia muzyczne poznane na lekcji;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie uczestniczy w zajęciach

- nie przynosi podręcznika , zeszytu, piórnika

- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem oraz nie przejawia żadnej aktywności na lekcjach

Oceny śródroczne z muzyki dla klasy VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

– Samodzielnie tworzy i prezentuje na forum klasy i szkoły
-struktury rytmiczne;
-swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
-instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
– określa wszystkie cechy:
- polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
-wybranych tańców regionalnych polskich i różnych narodów;
- wybranych tańców towarzyskich i współczesnych;
– Prezentuje na forum klasy własne przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
–

b)Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
-struktury rytmiczne;
- swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
- instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
– określa charakterystyczne cechy:
-polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
- wybranych tańców regionalnych polskich i różnych narodów;
- wybranych tańców towarzyskich i współczesnych;
– poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;

c)Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
-struktury rytmiczne;
-swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
-instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich
– określa charakterystyczne cechy:
- polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
-wybranych tańców regionalnych polskich i różnych narodów;
-wybranych tańców towarzyskich
– poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;

d)Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
-struktury rytmiczne;
-swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
– określa charakterystyczne cechy:
- polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
- wybranych tańców regionalnych polskich i różnych narodów;
– poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;

e)Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

– tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
- struktury rytmiczne;
– określa charakterystyczne cechy:
- polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
– poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu
–

Oceny końcoworoczne z muzyki dla klasy VI

a)Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

– samodzielnie tworzy i prezentuje na forum klasy i szkoły
- struktury rytmiczne;
b) swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
c) instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
d) improwizuje
– określa wszystkie cechy:
a) polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
b) wybranych tańców regionalnych polskich i różnych narodów;
c) wybranych tańców towarzyskich i współczesnych;
– charakteryzuje epoki w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm , muzyka XXw)
– Prezentuje na forum klasy własne przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; Ma własną kolekcję nagrań w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki, charakterystyki stylów

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:

- struktury rytmiczne;
- swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
-instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
-improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;

- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm , muzyka XXw)
- wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki, charakterystyki stylów, przygotowującprezentacje, muzyczne portfolio, jednocześnie przestrzegając praw autorskich;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
  -struktury rytmiczne;
  -swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
  - improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm , muzyka XXw)
- wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki,przygotowując prezentacje, muzyczne portfolio, jednocześnie przestrzegając praw autorskich;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
  -struktury rytmiczne;
  - improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, barok, romantyzm , muzyka XXw)
- wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki,przygotowując prezentacje, muzyczne portfolio, jednocześnie przestrzegając praw autorskich;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:

- struktury rytmiczne;

- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, romantyzm , muzyka XXw)
- wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, muzyczne portfolio, jednocześnie przestrzegając praw autorskich;

Oceny śródroczne z muzyki dla klasy VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

– Tworzy układy taneczne do
- polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
-wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
-wybranych tańców różnych narodów;
– zna sylwetki i twórczość kompozytorów Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin,
– Zdobywa nagrody i wyróżnienia podczas projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:
– odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
– wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
- polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
-wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
- wybranych tańców różnych narodów;
-wybranych tańców towarzyskich;
– porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin,
– inicjuje, uczestniczy i współdziała w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

c)Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

– ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
– wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
- polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
-wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
-wybranych tańców różnych narodów;
– porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Fryderyk Chopin,
– inicjuje, uczestniczy i współdziała w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

c) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

– odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
– wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
- polskich tańców narodowych: poloneza;
- wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
-wybranych tańców różnych narodów;
– porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi
– inicjuje, uczestniczy i współdziała w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

d) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
- wykonuje kroki, figury i układy taneczne:

- polskich tańców narodowych: poloneza;

- porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi
- inicjuje, uczestniczy i współdziała w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

Oceny końcowe z muzyki dla klasy VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

- tworzy układy taneczne do
  - polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
  - wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
  -wybranych tańców różnych narodów;
  - wybranych tańców towarzyskich;
- zna sylwetki i twórczość kompozytorów Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki, Krzysztof Penderecki;
- Zdobywa nagrody i wyróżnienia podczas projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym z wykorzystaniem technologii informacyjnej;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
- wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
  - polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka; b) wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
  - wybranych tańców różnych narodów;
  - wybranych tańców towarzyskich;
  -improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki;
- zna sylwetki i twórczość kompozytorówMikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar
- zdobywa nagrody i wyróżnienia podczas projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym z wykorzystaniem technologii informacyjnej;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
- wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
  -polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
  - wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
  - wybranych tańców różnych narodów;
  - wybranych tańców towarzyskich;
- zna sylwetki i twórczość kompozytorówMikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven
- tworzy projekty edukacyjne o charakterze interdyscyplinarnym z wykorzystaniem technologii informacyjnej;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

– odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
– wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
- polskich tańców narodowych: poloneza
– zna sylwetki i twórczość kompozytorówMikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach
– tworzy projekty edukacyjne o charakterze interdyscyplinarnym z wykorzystaniem technologii informacyjnej;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:
– odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
– wykonuje kroki do polskich tańców narodowych: poloneza
– Zna sylwetki i twórczość kompozytorówMikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach
– tworzy projekty edukacyjne o charakterze interdyscyplinarnym z wykorzystaniem technologii informacyjnej;

Oceny śródroczne z muzyki dla klasy VIII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

– zna i rozpoznaje utwory od średniowiecza do muzyki XXw
– argumentuje swoje preferencje muzyczne i potrafi odnieść się do wyborów innych słuchaczy,
– bierze udział w koncertach i wydarzeniach muzycznych

b) Ocen **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

– świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
- reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
- muzyki jazzowej i rozrywkowej;
-polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
- utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;
– rozpoznaje ze słuchu:
- brzmienie instrumentów muzycznych;
- brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas;
– potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory;
– uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

– świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
- reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
- muzyki jazzowej i rozrywkowej;
- polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
- utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej; rozpoznaje ze słuchu:
– potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory;
– uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
  -reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
  - muzyki jazzowej i rozrywkowej;
  - polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
  - utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej; rozpoznaje ze słuchu:
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych

Oceny końcowe z muzyki dla klasy VIII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

- zna i rozpoznaje utwory od średniowiecza do muzyki XXw .Rozpoznaje brzmienia instrumentów i głosów ludzkich,
- argumentuje swoje preferencje muzyczne i potrafi odnieść się do wyborów innych słuchaczy, tworzy utwory muzyczne
- bierze udział w koncertach i wydarzeniach muzycznych.Jest tolerancyjny wobec osób , które mają inne zainteresowania muzyczne

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
  - reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
  - muzyki jazzowej i rozrywkowej;
  - polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
  - utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;
- rozpoznaje ze słuchu:
  -brzmienie instrumentów muzycznych;
  -brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas;
  - poznane style i formy muzyczne;
  - polskie tańce narodowe;
  -aparat wykonawczy (solista, zespół kameralny, chór, orkiestra); rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory; tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania z dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):

-reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
- muzyki jazzowej i rozrywkowej;
- polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
-utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;

- rozpoznaje ze słuchu:
  - brzmienie instrumentów muzycznych;
  - brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas;
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory; tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania z dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

d)Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
  -reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
  - muzyki jazzowej i rozrywkowej;
  - polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory; tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania z dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

e)Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
- reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory; tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania z dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

Uczeń realizuje podstawę programową z dostosowaniem wymagań do potrzeb i możliwości, z pomocą z pomocą nauczyciela i samodzielnie

5. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z plastyka dla klasy IV- VII

Ocena zajęć artystycznych uwzględnia przede wszystkim stosunek ucznia do danego przedmiotu oraz wysiłek wkładany w realizację wymagań

Oceny śródroczne z plastyki dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę o plamie, barwie i technikach plastycznych i znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania w I semestrze,
- posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości o plamie, barwie i technikach plastycznych
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności w I semestrze,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej określone programem nauczania w I semestrze,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania w I semestrze,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada podstawowe wiadomości określone programem nauczania w I semestrze,
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w I semestrze programu nauczania dla przedmiotu plastyka
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny roczne z plastyki dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę o plamie, barwie i technikach plastycznych i znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości o plamie, barwie i technikach plastycznych
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej o plamie, barwie i technikach plastycznych
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada podstawowe wiadomości o plamie, barwie i technikach plastycznych
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w

naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny śródroczne z plastyki dla kl. V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę określoną programem nauczania w I semestrze znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania w I semestrze,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie określone w programie nauczania I semestru wiadomości
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności w I semestrze,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej określone w programie nauczania I semestru,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania I semestru,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawowe wiadomości obejmujące materiał nauczania zawarty w I semestrze,
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania I semestru dla przedmiotu plastyka,
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w

naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny roczne z plastyki dla kl. V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę o plamie, barwie, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie i architekturze znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości o plamie, barwie, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie i architekturze
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej o plamie, barwie, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie i architekturze
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada podstawowe wiadomości o plamie, barwie, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie i architekturze
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,

- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny śródroczne z plastyki dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę obejmującą materiał zawarty w programie nauczania I semestru znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania I semestru,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości obejmujące materiał zawarty w programie nauczania I semestru klasy VI,
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności w I semestrze klasy VI,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej obejmującej materiał zawarty w programie nauczania I semestru klasy VI
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania I semestru klasy VI,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności obejmujące materiał I semestru klasy VI,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawowe wiadomości obejmujące materiał zawarty w programie nauczania I
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka w I semestrze
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny roczne z plastyki dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę o plamie, barwie, świetle, przestrzeni, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie, grafice i architekturze, mediach w sztuce (teatr, film, fotografia, grafika komputerowa), o instytucjach kultury oraz sztuce regionalnej, znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości o plamie, barwie, świetle, przestrzeni, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie, grafice i architekturze, mediach w sztuce (teatr, film, fotografia, grafika komputerowa), o instytucjach kultury oraz sztuce regionalnej,
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej o plamie, barwie, świetle, przestrzeni, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie, grafice i architekturze, mediach w sztuce (teatr, film, fotografia, grafika komputerowa), o instytucjach kultury oraz sztuce regionalnej,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi

- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada podstawowe wiadomości o plamie, barwie, świetle, przestrzeni, kompozycji, technikach plastycznych, rzeźbie, grafice i architekturze, mediach w sztuce (teatr, film, fotografia, grafika komputerowa), o instytucjach kultury oraz sztuce regionalnej,
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny śródroczne z plastyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę określona programem nauczania w I semestrze znacznie wykraczającą poza wymagania określone w programie nauczania,
- posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania I semestru,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości W I semestrze
- opanował wszystkie umiejętności określone w programie nauczania w I semestrze,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej określone w programie nauczania w I semestrze,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania w I semestrze,
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności zawarte w programie nauczania w I semestrze,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawowe wiadomości określone w programie nauczania w I semestrze,
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka w I semestrze,
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

Oceny roczne z plastyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.)
- posiada wiedzę na temat środkach wyrazu plastycznego, sztuki nowoczesnej (fotografia, film, asamblaż, instalacja, happening), media w sztuce znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Dokonuje analizy dzieła sztuki
- Posiada umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach plastycznych
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości na temat środkach wyrazu plastycznego, sztuki nowoczesnej (fotografia, film, asamblaż,

instalacja, happening), media w sztuce znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Dokonuje analizy dzieła sztuki
- opanował wszystkie określone w programie nauczania umiejętności,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznych działaniach plastycznych,
- z dużą łatwością dobiera techniki i środki wyrazu plastycznego,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią,
- wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaną pracę,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- stosuje w praktyce elementy wiedzy teoretycznej na temat środkach wyrazu plastycznego, sztuki nowoczesnej (fotografia, film, asamblaż, instalacja, happening), media w sztuce znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- Dokonuje przy małej pomocy nauczyciela analizy dzieła sztuki,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami plastycznymi
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- Wykazuje zaangażowanie podczas pracy

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania,
- dokonuje przy pomocy nauczyciela analizy dzieła sztuki
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy,
- nie zawsze angażuje się w wykonywana pracę,
- nie zawsze dba o estetykę wykonywanej pracy.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada podstawowe wiadomości na temat środkach wyrazu plastycznego, sztuki nowoczesnej (fotografia, film, asamblaż, instalacja, happening), media w sztuce określone w programie nauczania,
- Dokonuje przy pomocy nauczyciela analizy dzieła sztuki,
- posiada podstawowe umiejętności zawarte w programie nauczania dla przedmiotu plastyka
- zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela,
- wykorzystuje sugerowane narzędzia i techniki plastyczne,
- rzadko angażuje się w wykonywane zadanie,,
- nie kończy rozpoczętej pracy.

Komentarz - ocena niedostateczna nie jest uwzględniana przy ocenie osiągnięć plastycznych, ze względów wychowawczych i terapeutycznych. Zajęcia artystyczne w naszej szkole pełnią funkcję swoistej terapii, która ma pomóc dzieciom w ich codziennym pokonywaniu różnorodnych trudności w nauce i zachowaniu.

6. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie techniki dla klasy IV- VI

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,

- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.
- W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywanej pracy. Istotne są też: pomysłowość, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację

Oceny śródroczne z techniki dla kl. IV

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;

a) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;

b) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;

c) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- nie zawsze bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;

d) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- nie zawsze bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.

e) **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Oceny roczne z techniki dla kl. IV

a) Ocenę**celującą**otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- interpretuje znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;
- konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- interpretuje znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;
- konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- interpretuje znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;
- konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

f) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- nie zawsze bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- interpretuje podstawowe znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;
- konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa z pomocą nauczyciela

g) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- nie zawsze bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym, jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- interpretuje nieliczne znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty;
- konserwuje i reguluje rower z dużą pomocą nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.
- stopień **niedostateczn**y uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje

zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Ocena śródroczne z techniki dla klasy V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o powierzone narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie większości znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace, z nieznaczną pomocą, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie podstawowych znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z pomocą nauczyciela, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który

- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- Nie zna znaczenia większości znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- Nie zawsze dba o narzędzia i przybory;
- Nie zawsze współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z małą starannością i dbałością;
- nie zawsze jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.

Stopień **niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Ocena roczne z techniki dla klasy V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o powierzone narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;
- ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
  posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;
- ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie większości znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace, z nieznaczną pomocą, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie podstawowych znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z pomocą nauczyciela, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- Nie zna znaczenia większości znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- Nie zawsze dba o narzędzia i przybory;
- Nie zawsze współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z małą starannością i dbałością;
- nie zawsze jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.

Ocena śródroczne z techniki dla klasy VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- dba o powierzone narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;
- Ponadto bierze udział w konkursach przedmiotowych,
-

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- sam dobiera i dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

c) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- zazwyczaj sam dobiera i dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace, z nieznaczną pomocą, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

d) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie podstawowych znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- z pomocą nauczyciela dobiera przybory ale nie zawsze o nie dba;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z pomocą nauczyciela, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

e) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- Nie zawsze dba o narzędzia i przybory;
- Nie zawsze współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z małą starannością i dbałością;
- nie zawsze jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.

Stopień niedostateczny uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

ocena roczne z techniki dla klasy VI

c) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- dba o powierzone narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;

- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego;
- Ponadto bierze udział w konkursach przedmiotowych,
-

d) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem i z reguły samodzielnie,
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- sam dobiera i dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- zazwyczaj sam dobiera i dba o narzędzia i przybory;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace, z nieznaczną pomocą, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- wyjaśnia znaczenie podstawowych znaków bezpieczeństwa (piktogramów);
- z pomocą nauczyciela dobiera przybory ale nie zawsze o nie dba;
- współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z pomocą nauczyciela, z należytą starannością i dbałością;
- jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który
- przestrzega regulaminu pracowni technicznej;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku;
- Nie zawsze dba o narzędzia i przybory;
- Nie zawsze współpracuje i podejmuje powierzone mu role w pracy w zespole;
- posługuje się podstawowym nazewnictwem technicznym;
- wykonuje prace z małą starannością i dbałością;
- nie zawsze jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki;
- pracuje niesystematycznie,
- często jest nieprzygotowany do lekcji.

Stopień **niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

7. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie historia dla klasy IV- VIII

Oceny śródrocznez historii dla klasy IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych
- ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych
- wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu
- omawia genezę polskich symboli narodowych
- podaje przykłady mniejszości narodowych żyjących w Polsce
- przedstawia najważniejsze odkrycia archeologiczne na ziemiach polskich
- wskazuje przykłady lokalizacji najstarszych budowli zakonnych na ziemiach polskich
- podaje przykłady różnych herbów

potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych. bierze udział w konkursach i apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów
- wskazuje lokalne przykłady instytucji dbających o regionalną kulturę i historię
- tworzy przewodnik po własnej miejscowości i regionie
- wyjaśnia znaczenie dbałości o tradycję regionalną
- wyjaśnia, dlaczego należy szanować inne tradycje narodowe
- przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych

interpretuje i wyciąga wnioski z mapy
charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego
omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla obu państw
wyjaśnia charakter obyczajowości i kultury rycerskiejprzedstawia postanowienie pokoju toruńskiego oraz skutki bitwy pod Grunwaldem
przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika
wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznejsamodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- porównuje pracę historyków i archeologów
- wskazuje różne przykłady źródeł pisanych i niepisany
- wskazuje na mapie Polski własną miejscowość, region, województwo i jego stolicę
- podaje przykłady regionalnych tradycji
- charakteryzuje własną „małą ojczyznę”

– wskazuje Polskę na mapie świata

– wskazuje na mapie główne krainy historyczno-geograficzne Polski oraz największe miasta
– rozróżnia pojęcia naród i społeczeństwo– opisuje właściwy sposób zachowania względem symboli narodowych –
przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych

- rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną
- przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu
- wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego
- opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów
- przedstawia okoliczności zawiązania unii polsko-litewskiej
- charakteryzuje rycerski kodeks honorowy
- przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim
- opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem
- wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik
- przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika

– umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna najważniejsze wydarzenia, daty i postaci historyczne
– umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
– w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie posługuje się terminami: dzieje, archeologia, źródła pisane, źródła materialne
- potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych
- dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych
- poprawnie posługuje się terminami: tradycja, drzewo genealogiczne, „mała ojczyzna”
- wyjaśnia, czym jest patriotyzm
- poprawnie posługuje się terminami: społeczeństwo, symbole narodowe, Polonia
- przedstawia polskie symbole narodowe
- przedstawia najważniejsze święta państwowe
- wskazuje na mapie stolicę państwa
- odczytuje z mapy podstawowe informacje
- poprawnie posługuje się terminem: Piastowie
- przytacza przykłady legend o początkach państwa polskiego
- zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025
- opisuje wygląd i uzbrojenie woja z drużyny książęcej
- zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370
- wyjaśnia powiedzenie: Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną
- poprawnie posługuje się terminem: unia
- zna wydarzenia związane z datami: 1385
- przedstawia główne konsekwencje unii w Krewie
- zna wydarzenia związane z datami: 1410

- charakteryzuje postać Zawiszy Czarnego
- wyjaśnia powiedzenie: wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
  - w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: współczesność, przeszłość, historia, historycy, legenda, baśń,ojczyzna, patriotyzm
- podaje przykłady świąt rodzinnych
- podaje przykłady pamiątek rodzinnych
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: państwo, region, naród
- wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice
- zna poprawną nazwę państwa polskiego
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: państwo, region, naród
- wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice
  przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: mapa, plan
- dostrzega różnice między mapą a planem
  wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski
- opisuje wygląd grodu średniowiecznego
- opisuje wygląd średniowiecznego zamku
- wie, kim był Władysław Jagiełło, Mikołaj Kopernik, Kazimierz Wielki
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: rycerz, miecz, herb
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania, wyjaśnia konieczne podstawowe terminy historyczne, wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy, opisuje przeszłość na podstawie materiałów ilustracyjnych
  w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny roczn z historii dla klasy IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia kontrowersje w ocenie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego
- podaje przykłady i ocenia różne postawy Polaków w okresie rozbiorów
- charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte
- przedstawia różne metody walki o polskość
  opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej

- wyjaśnia sytuację polityczną w Europie powstałą w wyniku I wojny światowej
  – przedstawia przebieg powstania warszawskiego
  – wymienia największe niemieckie obozy koncentracyjne
  – wyjaśnia znaczenie i skutki rozmów Okrągłego Stołu
  –potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych. –bierze udział w konkursach i apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości
  –w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia;
- Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wskazuje przykłady zabytków doby oświecenia w kraju i w regionie
- wyjaśnia znaczenie powołania Komisji Edukacji Narodowej dla państwa polskiego
- wyjaśnia, dlaczego rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja została ogłoszona świętem narodowym
- wyjaśnia przyczyny klęski powstania kościuszkowskiego
- wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla
- wyjaśnia, w jaki sposób rozwój gospodarczy wpływa na sytuację obywateli
- charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego
- przedstawia politykę okupantów wobec Polaków
- wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego
- wyjaśnia, jaką rolę odegrał stan wojenny
- wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej– samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej –w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- zna królów Polski: Stefana Batorego i Zygmunta II Augusta
- opisuje państwo polskie rządzone przez szlachtę w XVI w.
- przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry
- wskazuje na mapie: Szwecję, Jasną Górę, Turcję, Chocim, Wiedeń
- przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- opisuje Legiony Polskie we Włoszech
- charakteryzuje sytuację narodu polskiego w zaborze rosyjskim
- opisuje charakter i przebieg powstania styczniowego
- porównuje szkolnictwo XIX-wieczne i współczesne
- przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla
- wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym
- wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego
- opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego

- opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenałem
- ocenia postawę młodzieży polskiej pod okupacją
- przedstawia główne postulaty „Solidarności”
- wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego
- wyjaśnia symbolikę Okrągłego Stołu
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna najważniejsze wydarzenia, daty i postaci historyczne
  – umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
  – w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%

c) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- poprawnie posługuje się terminami: kanclerz, hetman, akademia
- charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego
- poprawnie posługuje się terminami: potop szwedzki, odsiecz
- zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683
- zna postaci: Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania
- poprawnie posługuje się terminami: konstytucja, kosynierzy
- zna wydarzenia związane z datami: 3 maja 1791 r., 1794, 1795,1797
- charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki
- charakteryzuje postaci oraz dokonania gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego
- poprawnie posługuje się terminami: działalność konspiracyjna, branka, dyktator, zesłanie
- zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864
- charakteryzuje postać i dokonania Romualda Traugutta
- charakteryzuje, na czym polegało tajne nauczanie
- charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie
- zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r., 15 sierpnia 1920 r.
- charakteryzuje postać Józefa Piłsudskiego
- poprawnie posługuje się terminami: łapanki, Armia Krajowa, Szare Szeregi
- zna wydarzenia związane z datami: 1 września 1939 r., 1 sierpnia 1944 r.
- wyjaśnia, dlaczego Jan Paweł II był darzony wielkim szacunkiem
- poprawnie posługuje się terminami: związek zawodowy, „Solidarność”, stan wojenny, Okrągły Stół
- wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych
- zna głównych bohaterów „Solidarności” – Lecha Wałęsę, , Jerzego Popiełuszkę
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
  – w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

d) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: szlachta
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: potop szwedzki, husaria, Jasna Góra

- opisuje wygląd i uzbrojenie husarii
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: rozbiory, powstanie
- wymienia państwa, które dokonały rozbiorów
- zna nazwisko autora hymnu państwowego
- potrafi objaśnić pierwszą zwrotkę i refren hymnu
- charakteryzuje taktykę walki partyzanckiej
- wyjaśnia, dlaczego Polacy nie mogli odbywać edukacji w języku polskim
- wskazuje na mapie obszar II RP
- wie, kiedy i z jakiej okazji obchodzimy święto państwowe w dniu 11 listopada
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: port, przemysł, minister, bezrobocie
- wskazuje na mapie Polski Gdynię
- wie, kiedy i gdzie wybuchła II wojna światowa
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: obozy koncentracyjne
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: papież
- wie, kim był Karol Wojtyła
- wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku „Solidarność" i późniejszy prezydent

  - przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania, wyjaśnia konieczne podstawowe terminy historyczne, wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy, opisuje przeszłość na podstawie materiałów ilustracyjnych

  –w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%.

Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem i innymi uczniami,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu,
- pisze prace pisemne od 0% do 29%

Oceny śródroczne z historii dla klasy V

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

– wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach. Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych, bierze udział w apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości , zna ważne pojęcia, daty, postaci, w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia.
– przedstawia kraje leżące obecnie na obszarze dawnej Mezopotamii
– wyjaśnia terminy: synagoga, rabin

– porównuje ustroje Aten i Sparty
– opisuje przebieg bitwy pod Termopilami i ocenia postać króla Leonidasa
– charakteryzuje rolę kultury w życiu społecznym
– przybliża postać i dokonania Archimedesa
– podaje przykłady wpływu dokonań starożytnych Greków na współczesną kulturę i naukę
– przedstawia siedem cudów świata
– wymienia państwa, które leżą dziś na terenach podbitych przez Aleksandra Wielkiego
– przedstawia postać Hannibala i wojny punickie
– ocenia, które z dokonań Rzymian uważa za najwybitniejsze, i uzasadnia swoją odpowiedź
– opisuje, jakie ludy żyły na ziemiach polskich w okresie funkcjonowania bursztynowego szlaku
– wyjaśnia, jaki wpływ na chrześcijaństwo miał podział Rzymu na część zachodnią i wschodnią
– ocenia potrzebę tolerancji religijnej
– ocenia rolę krucjat w kształtowaniu się relacji między chrześcijanami a muzułmanami
– wskazuje posiadłości zakonu na obszarze dzisiejszej Polski
– przedstawia literackie ideały rycerskie: hrabiego Rolanda, króla Artura i rycerzy Okrągłego Stołu

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

–musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy, wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej, samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty, w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia
– wskazuje umiejętności, których nabycie umożliwiło ludziom przejście na osiadły tryb życia
– tłumaczy, w jaki sposób powstawały pierwsze państwa
– opisuje, w jaki sposób wznoszono piramidy
– wyjaśnia, w jaki sposób pismo obrazkowe przekształciło się w klinowe
– przedstawia genezę współczesnego pisma polskiego
– opisuje, w jaki sposób walczyli starożytni Grecy
– opisuje wybrane miejsca kultu starożytnych Greków
– omawia znaczenie wyroczni w życiu starożytnych Greków
– przedstawia współczesną tradycję igrzysk olimpijskich
– porównuje igrzyska antyczne ze współczesnymi
– omawia znaczenie Biblioteki Aleksandryjskiej
– charakteryzuje sposób walki wojsk Aleksandra Macedońskiego
– charakteryzuje siedem cudów świata
– omawia przyczyny oraz okoliczności upadku republiki rzymskiej
– wyjaśnia wpływ kultury rzymskiej na podbite ludy
– wyjaśnia, dlaczego dobra sieć drogowa jest ważna dla funkcjonowania każdego państwa
– opisuje najstarsze symbole chrześcijańskie
– wyjaśnia, w jaki sposób położenie geograficzne wpłynęło na bogactwo Konstantynopola

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać

się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel, , umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map, w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,
– porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym
– opisuje rolę wielkich rzek w rozwoju rolnictwa, handlu i komunikacji
– charakteryzuje i podaje przykłady państw-miast z terenu Mezopotamii
– wyjaśnia rolę Nilu w rozwoju cywilizacji egipskiej
– przedstawia strukturę społeczną Egiptu
– podaje przykłady bogów i charakteryzuje wierzenia Egipcjan
– przyporządkowuje różne rodzaje pisma do cywilizacji, które je stworzyły
– opisuje, kto posiadał prawa polityczne w Atenach
– charakteryzuje ustrój i społeczeństwo starożytnej Sparty
– posługuje się wyrażeniami: spartańskie warunki, mówić lakonicznie
– omawia różne mity greckie
– opisuje charakter i cele antycznego teatru
– przedstawia dokonania nauki greckiej
– objaśnia, czym jest filozofia, i przedstawia jej najwybitniejszych przedstawicieli
– przedstawia skutki podbojów Aleksandra
– charakteryzuje ustrój republiki rzymskiej
– opisuje konflikt społeczny między patrycjuszami a plebejuszami
– opisuje przyczyny podziału cesarstwa na wschodnie i zachodnie
– opisuje okoliczności upadku cesarstwa zachodniego
– wyjaśnia, dlaczego Rzym był nazywany Wiecznym Miastem
– wymienia greckie odpowiedniki najważniejszych rzymskich bóstw
– omawia najwybitniejsze dzieła sztuki i architektury rzymskiej
– wyjaśnia rolę praw i przepisów w funkcjonowaniu państwa na przykładzie Rzymu
– charakteryzuje styl bizantyjski w sztuce
– podaje przyczyny i skutki upadku cesarstwa bizantyjskiego
– zna postać Justyniana I Wielkiego
– omawia dokonania Justyniana I Wielkiego
– omawia osiągnięcia Arabów w dziedzinie kultury i nauki w średniowieczu

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

–powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu, poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci , potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne, w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%
– opisuje życie ludzi pierwotnych
– wyjaśnia znaczenie nabycia umiejętności wskrzeszania ognia przez człowieka
– wymienia najważniejsze osiągnięcia cywilizacyjne ludów starożytnej Mezopotamii
– wymienia najważniejsze osiągnięcia cywilizacji egipskiej
– opisuje zakres władzy faraona
– wymienia osiągnięcia cywilizacji chińskiej
– wyjaśnia, w jaki sposób umiejętność pisania wpłynęła na dalsze osiągnięcia człowieka
– wyjaśnia znaczenie terminu demokracja i charakteryzuje demokrację ateńską
– przedstawia cele i charakter wychowania spartańskiego
– wyjaśnia, dlaczego Spartan uważano za najlepszych wojowników greckich
– przedstawia wierzenia starożytnych Greków
– wskazuje różne dziedziny kultury i sztuki rozwijane w starożytnej Grecji

– opisuje charakter antycznych igrzysk sportowych
– opisuje dokonania Aleksandra Macedońskiego (Wielkiego)
– przedstawia legendarne początki Rzymu
– wskazuje na mapie: Półwysep Apeniński
– omawia etapy powstawania Imperium Rzymskiego
– charakteryzuje różne grupy społeczeństwa rzymskiego
– wyjaśnia powiedzenie: Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu
– charakteryzuje działalność apostołów po ukrzyżowaniu Jezusa
– wyjaśnia, dlaczego bursztyn był ceniony przez Rzymian

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

– powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, znać podstawowe daty i postaci, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych, w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% t.j
– przy pomocy nauczyciela posługuje się podstawowymi terminami
– potrafi wyjaśnić, jakie korzyści daje człowiekowi umiejętność uprawy ziemi i hodowli zwierząt
– wyjaśnia, jaką funkcję mogą pełnić rzeki w życiu człowieka
– opisuje wygląd piramid
– porównuje wygląd hieroglifów i pisma współczesnego
– wyjaśnia, o czym opowiada Biblia
– wyjaśnia, do czego służy pismo
– przy pomocy nauczyciela opisuje wygląd greckiego polis i życie w nim na przykładzie Aten
– przy pomocy nauczyciela przedstawia cele i charakter wychowania spartańskiego
– przy pomocy nauczyciela charakteryzuje najważniejszych bogów greckich
– opisuje rolę sportu w codziennym życiu
– przedstawia wygląd i uzbrojenie rzymskiego legionisty

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

– nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
– wykazuje brak wiadomości programowych,
– nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
– często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
– odmawia współpracy z nauczycielem
– w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny rocznez historii dla klasy V:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

– wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach. Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych, bierze udział w apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości , zna ważne pojęcia, daty, postaci, w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia.

– znajduje i przedstawia informacje o najstarszych polskich kronikarzach: Gallu Anonimie i Wincentym Kadłubku
– wskazuje pozytywne i negatywne skutki polityki prowadzonej przez Bolesława Chrobrego
– ocenia dokonania Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego
– przedstawia postać Galla Anonima
– wyjaśnia znaczenie dostępu państwa do morza
– przedstawia przykład innej średniowiecznej kroniki polskiej
– przedstawia dynastię panującą na Pomorzu Gdańskim w okresie rozbicia dzielnicowego
– wyjaśnia, dlaczego sól należała niegdyś do najdroższych towarów
– przedstawia wybrany zamek wzniesiony w czasach Kazimierza Wielkiego
– przedstawia Jana Długosza jako historyka i wychowawcę przyszłych królów Polski

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
–musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy, wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej, samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty, w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia
– tłumaczy, dlaczego Karol Wielki jest jednym z patronów zjednoczonej Europy
– przedstawia historię najsłynniejszego polskiego rycerza Zawiszy Czarnego z Garbowa
– opisuje przebieg turniejów rycerskich
– opisuje wybrany średniowieczny zabytek mieszczański w Polsce
– znajduje i przedstawia informacje o założeniu własnej miejscowości
– porównuje styl gotycki i romański
– przedstawia przykłady rzeźby i malarstwa średniowiecznego
– wyjaśnia znaczenie utworzenia niezależnego Kościoła w państwie polskim
– opisuje Drzwi Gnieźnieńskie jako przykład źródła ikonograficznego z najstarszych dziejów Polski
– wyjaśnia przyczyny i skutki sporu króla z biskupem Stanisławem
– wyjaśnia, czym się różnił wojownik drużyny od rycerza
– przedstawia historię zakonu krzyżackiego
– wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki za najważniejsze uznał reformy wewnętrzne państwa
– tłumaczy, jakie znaczenie miało założenie Akademii Krakowskiej
– wyjaśnia, dlaczego Akademia Krakowska została przemianowana na Uniwersytet Jagielloński
– wyjaśnia, dlaczego doszło do zawiązania Związku Pruskiego
– porównuje postanowienia I i II pokoju toruńskiego
– przedstawia, kiedy i w jaki sposób doszło do utworzenia stanów w Polsce
– tłumaczy różnice między monarchią patrymonialną a stanową
– wyjaśnia, jaka jest geneza nazw obu izb sejmu walnego: izby poselskiej oraz senatu

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który**:**
- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel, , umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map, w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,
– wyjaśnia, w jaki sposób władzę w państwie Franków przejęła dynastia Karolingów
– charakteryzuje rozwój kultury i nauki w czasach Karola Wielkiego

– przedstawia postanowienia traktatu w Verdun oraz jego skutki
– wyjaśnia, czym są religie, a czym wyznania religijne
– przedstawia zakony templariuszy, joannitów i Krzyżaków oraz ich zadania
– omawia różnice pomiędzy społeczeństwem stanowym a współczesnym
– opisuje zależność między seniorem a wasalem
– opisuje życie codzienne rycerstwa
– przedstawia poszczególne etapy wychowania rycerskiego
– opisuje ceremonię pasowania na rycerza
– wyjaśnia, dlaczego rycerze byli skłonni uczestniczyć w turniejach
– wyjaśnia, na czym polegały lokacje miast i wsi
– przedstawia organy samorządu miejskiego
– charakteryzuje różne grupy społeczne mieszczan
– wyjaśnia, na czym polegała trójpolówka
– przedstawia najważniejsze zakony średniowieczne
– charakteryzuje średniowieczne szkolnictwo
– porównuje szkolnictwo średniowieczne i współczesne
– przedstawia dokonania świętego Franciszka z Asyżu
– przedstawia najstarsze państwa słowiańskie
– przedstawia okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I
– wyjaśnia skutki chrztu Mieszka I
– przedstawia przebieg i znaczenie zjazdu w Gnieźnie
– opisuje sytuację państwa polskiego po śmierci Bolesława Chrobrego
– charakteryzuje rządy Bolesława Śmiałego
– opisuje rządy Władysława Hermana
– przedstawia przebieg konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem
– przedstawia sukcesy Krzywoustego w walkach z Pomorzanami
– omawia przyczyny ogłoszenia testamentu Krzywoustego
– przedstawia charakter drużyny książęcej
– wyjaśnia powinności ludności względem władcy
– omawia teorie dotyczące pochodzenia Galla Anonima
– wymienia przyczyny powstania kronik
– omawia skutki rozbicia dzielnicowego
– opisuje, w jakich okolicznościach Władysław Łokietek utracił Pomorze Gdańskie
– przedstawia działania Władysława Łokietka na rzecz zjednoczenia kraju
– opisuje przebieg konfliktu Władysława Łokietka z Krzyżakami
– przedstawia i ocenia postanowienia pokoju w Kaliszu
– charakteryzuje reformy Kazimierza Wielkiego
– wyjaśnia, w jaki sposób Kazimierz dbał o obronność państwa
– przedstawia okoliczności objęcia tronu polskiego przez Jadwigę
– wymienia postanowienia unii w Krewie
– przedstawia postanowienia pokoju w Toruniu
– charakteryzuje rządy Kazimierza Jagiellończyka
– opisuje przebieg wojny trzynastoletniej
– przedstawia postanowienia II pokoju toruńskiego
– wyjaśnia, w jaki sposób rycerstwo przekształciło się w szlachtę
– przedstawia najważniejsze przywileje szlacheckie

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
–powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu, poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci , potrafi wykonać proste zadania, opanował

podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne, w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%
– przedstawia, jak wyglądał hołd lenny
– wymienia i charakteryzuje poszczególne stany w społeczeństwie średniowiecznym
– charakteryzuje ideał rycerza średniowiecznego
– wyjaśnia, kto mógł zostać rycerzem
– opisuje uzbrojenie rycerskie
– przedstawia, w jaki sposób byli nagradzani zwycięzcy turniejów
– opisuje, gdzie i w jaki sposób tworzyły się miasta
– charakteryzuje główne zajęcia mieszkańców miast
– opisuje życie i obowiązki ludności wiejskiej
– charakteryzuje stan duchowny w średniowieczu
– opisuje różne role, jakie odgrywali duchowni w społeczeństwie średniowiecznym
– przedstawia okoliczności pojawienia się Słowian na ziemiach polskich
– opisuje zasługi Mieszka I i Dobrawy
– opisuje misję świętego Wojciecha do pogańskich Prusów
– omawia rolę, jaką w dziejach Polski odegrali: Bolesław Chrobry, biskup Wojciech, cesarz Otton III
– poprawnie posługuje się terminem: insygnia królewskie
– charakteryzuje grupy ludności w państwie wczesnopiastowskim
– omawia zakres władzy panującego w państwie pierwszych Piastów
– przedstawia dokonania postaci: Galla Anonima i Wincentego Kadłubka
– charakteryzuje państwo polskie podczas rozbicia dzielnicowego
– omawia postaci: Wacława II, Władysława Łokietka
– poprawnie posługuje się terminami: uniwersytet, Orle Gniazda, Akademia Krakowska
– wyjaśnia przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej
– opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem
– opisuje postaci: Ludwika Węgierskiego, Jadwigi, Władysława Jagiełły, wielkiego księcia Witolda,
– przedstawia sejm walny oraz jego skład

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
– powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, znać podstawowe daty i postaci, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych, w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% t.j
– przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, dlaczego Karol otrzymał przydomek „Wielki”
– opisuje wygląd rycerzy zakonnych
– opisuje uzbrojenie rycerzy
– porównuje życie codzienne mieszkańców średniowiecznych miast i wsi
– przy pomocy nauczyciela omawia życie w średniowiecznym klasztorze i jego organizację
– przy pomocy nauczyciela omawia zabytki sztuki średniowiecznej w Polsce
– wymienia różne dziedziny sztuki średniowiecznej
– przy pomocy nauczyciela opisuje wygląd osady w Biskupinie
– przedstawia wygląd i budowę średniowiecznego grodu
– opisuje sposoby pozyskiwania ziemi uprawnej i jej uprawiania
– wyjaśnia znaczenie słów, że Kazimierz Wielki: zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną
– przy pomocy nauczyciela opisuje przyczyny i przebieg wielkiej wojny z zakonem krzyżackim
– przedstawia, kim był Jan Matejko

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
– nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
– wykazuje brak wiadomości programowych,

– nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
– często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
– odmawia współpracy z nauczycielem
– w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny śródroczne z historii dla klasy VI:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.
- osiąga sukcesy w konkursach,
- bierze czynny udział w życiu szkoły,
- wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną,
- systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych,
- bierze udział w apelach historycznych,
- pisze referaty,
- wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości ,
- zna ważne pojęcia, daty, postaci,
- w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

– w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „ Narodziny nowożytnego świata”, „W Rzeczpospolitej szlacheckiej”, „ W obronie granic Rzeczpospolitej”
– sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania,
- musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych;
- powinien samodzielnie wyciągać wnioski,
- ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe,
- krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy,
- wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji,
- bierze udział w apelach historycznych,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych,
- wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty,

- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „ Narodziny nowożytnego świata", „W Rzeczpospolitej szlacheckiej", „ W obronie granic Rzeczpospolitej"
- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- dostrzega ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,
- integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,
- samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,
- umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel,
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania,
- wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne,
- umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w podstawowym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „ Narodziny nowożytnego świata", „W Rzeczpospolitej szlacheckiej", „ W obronie granic Rzeczpospolitej"
- powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną,
- czyta teksty ze zrozumieniem, dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu,
- poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci ,
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności,
- czyta teksty ze zrozumieniem,
- potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „ Narodziny nowożytnego świata", „W Rzeczpospolitej szlacheckiej", „ W obronie granic Rzeczpospolitej"
- powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy,
- wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,
- zna podstawowe daty i postaci,

- dokonuje opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%

- **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z działu „ Narodziny nowożytnego świata", „W Rzeczpospolitej szlacheckiej", „ W obronie granic Rzeczpospolitej"
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny rocznez historii dla klasy VI

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.
- osiąga sukcesy w konkursach,
- bierze czynny udział w życiu szkoły,
- wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną,
- systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych,
- bierze udział w apelach historycznych,
- pisze referaty,
- wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości ,
- zna ważne pojęcia, daty, postaci,
- w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

– w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach "Od absolutyzmu do republiki', „Upadek Rzeczpospolitej', „Rewolucja francuska i okres napoleoński".
– sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania,

- musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych;
- powinien również samodzielnie wyciągać wnioski,
- ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe,
- krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy,
- wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych,
- wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: ”Od absolutyzmu do republiki’, „Upadek Rzeczpospolitej’, „Rewolucja francuska i okres napoleoński”.
- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- wyraża własną opinię,
- dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,
- integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,
- samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,
- umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel,
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania,
- wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne,
- umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w podstawowym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: ”Od absolutyzmu do republiki’, „Upadek Rzeczpospolitej’, „Rewolucja francuska i okres napoleoński”.
- powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną,
- czyta teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu,
- poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci ,
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności,

- czyta teksty ze zrozumieniem,
- potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%

- **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: ”Od absolutyzmu do republiki’, „Upadek Rzeczpospolitej’, „Rewolucja francuska i okres napoleoński”.
- powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy,
- wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,
- zna podstawowe daty i postaci, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%

- **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z działu ”Od absolutyzmu do republiki’, „Upadek Rzeczpospolitej’, „Rewolucja francuska i okres napoleoński”.
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny śródroczne z historii dla klasy VII:

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:

- przedstawia i ocenia skutki nowego porządku europejskiego
  wyjaśnia, dlaczego Polacy związali swoje nadzieje z Napoleonem
  ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków
  ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim
  opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji
  ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków
  ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu
  ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego
  ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami
  charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w.
  potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych. bierze udział w konkursach i apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z

przeszłości
w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

– omawia postanowienia polityczne i terytorialne kongresu wiedeńskiego
- wskazuje mapie zmiany terytorialne ziem polskich po kongresie wiedeńskim oraz miejsca
- ważniejszych bitew powstania listopadowego
– przedstawia oceny historyków dotyczące szans powstania listopadowego
– wyjaśnia znaczenie wynalezienia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji
- zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817)
– wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości
– przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnegoStanów Zjednoczonych w XIX w.
– przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego
w czasie powstania styczniowego
– wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej– samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej – w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

– wyjaśnia rolę wynalazków w rozwoju cywilizacyjnym Europy i świata w dobie rewolucji przemysłowej
– wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejszezagłębia przemysłowe Europy
– charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu
– omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim
– wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie
– wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.
– charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych
– wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczniowa
– umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna najważniejsze wydarzenia, daty i postaci historyczne
– umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
– w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

– charakteryzuje Legiony Polskie we Włoszech
- przedstawia przyczyny, przebieg i skutki polskich powstań narodowych w I połowie XIX w

- wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska
- wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej
– charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego
– wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji
– przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu
– charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu
- charakteryzuje przebieg walk powstańczych
– charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim
– wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego
  wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa
- wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów;
  wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa
  zna daty: wybuchu powstania listopadowego ,postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego
  wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm
  przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: rycerz, miecz, herb
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania, wyjaśnia konieczne podstawowe terminy historyczne, wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy, opisuje przeszłość na podstawie materiałów ilustracyjnych
  -w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem i innymi uczniami,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu,
- pisze prace pisemne od 0% do 29%

Oceny roczne z historii dla klasy VII::

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:

– omawia konflikty między mocarstwami na przełomie XIX i XX w.;
- przedstawia rywalizację polityczną, gospodarczą i militarną między mocarstwami, która zapowiadała nadciągającą wojnę
- ocenia porządek ustanowiony na konferencji paryskiej oraz działalność Ligi Narodów

- charakteryzuje założenia ideologiczne europejskich totalitaryzmów i przedstawia przykłady ich realizacji
- opisuje proces przejmowania władzy przez lokalne ośrodki polityczne
- przedstawia strukturę społeczną i narodowościową II Rzeczypospolitej i ocenia politykę państwa wobec mniejszości
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych. - bierze udział w konkursach i apelach historycznych, pisze referaty, wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości
- w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- wskazuje pośrednie i bezpośrednie przyczyny I wojny światowej
- charakteryzuje przebieg działań wojennych na różnych frontach I wojny światowej
- przedstawia specyfikę prowadzenia działań wojennych w czasie I wojny światowej
– charakteryzuje ład wersalski oraz przedstawia funkcjonowanie Ligi Narodów
– ocenia postawę państw zachodnich wobec polityki Hitlera
-wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych, sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej- samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych, wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej -w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
– dostrzega wpływ postępu technicznego na sposób prowadzenia działań wojennych
- charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej przed Wielką Wojną i w czasie jej trwania
- opisuje i ocenia polski czyn zbrojny w czasie I wojny światowej
- omawia i ocenia wysiłek dyplomatyczny Polaków na rzecz wskrzeszenia państwowości polskiej
– wyjaśnia, na czym polegał kryzys demokracji w dwudziestoleciu międzywojennym
- opisuje narodziny totalitaryzmu w Europie
- charakteryzuje sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną ziem polskich po I wojnie światowej
– charakteryzuje proces tworzenia struktur władzy w niepodległej Polsce
- przedstawia założenia ustrojowe zapisane w konstytucjach II Rzeczypospolitej;
- omawia przebieg i skutki walk Polaków o kształt terytorialny państwa polskiego
- charakteryzuje sytuację Polski w przededniu II wojny światowej
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania, wyraża własne opinie, zna najważniejsze wydarzenia, daty i postaci historyczne
- umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
– przedstawia i ocenia rolę wybitnych Polaków w walce i odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej.
- przedstawia gospodarcze i społeczne skutki I wojny światowej

- opisuje proces odbudowy powojennej Europy
- przedstawia i ocenia rolę J. Piłsudskiego w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości
- opisuje przebieg i następstwa polityczne zamachu majowego
- omawia i ocenia politykę gospodarczą Polski międzywojennej
- opisuje osiągnięcia II Rzeczypospolitej w zakresie kultury, gospodarki i nauki
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności, czyta teksty ze zrozumieniem, potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia
  - wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej
  - identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego
- wymienia postanowienia traktatu wersalskiego
  - wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm
  - omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego
  - wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja,
  - przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym
  - zna najważniejsze terminy , pojęcia i zagadnienia z okresu I wojny światowej i okresu międzywojennego.
  - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: rycerz, miecz, herb
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania, wyjaśnia konieczne podstawowe terminy historyczne, wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy, opisuje przeszłość na podstawie materiałów ilustracyjnych
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%

e) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem i innymi uczniami,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu,
- pisze prace pisemne od 0% do 29%

Oceny śródroczne z historii dla klasy VIII:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.

- osiąga sukcesy w konkursach,
- bierze czynny udział w życiu szkoły,
- wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną,
- systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych,
- bierze udział w apelach historycznych,
- pisze referaty,
- wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości ,
- zna ważne pojęcia, daty, postaci,
- w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia,
- ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.
- ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię
- ocenia postawy wobec Holokaustu
- porównuje okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa
- ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
- ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej
- ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej
- ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec
- omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

– sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania,
- musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych;
- powinien samodzielnie wyciągać wnioski,
- ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe,
- krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy,
- wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji,
- bierze udział w apelach historycznych,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych,
- wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia
- porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny
- przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski
- porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię

porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców
przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera

- charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy
- omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej
- omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów
- wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją
- opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim
- przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu
- charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji
- opisuje, jak budowano mur berliński
- wyjaśnia, w jaki sposób opinia międzynarodowa zareagowała na budowę muru berlińskiego
- podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich
- omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- dostrzega ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,
- integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,
- samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,
- umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel,
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania,
- wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne,
- umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,
- wymienia miejsca bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi
- przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r.
- przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941
- opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941
- opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie
- omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię
- wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię
- przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943
- charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców
- przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich
- przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów
- przedstawia przebieg walk w Afryce

- charakteryzuje ekspansję japońską w Azji
- omawia działania wojenne na morzach i oceanach
- charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy
- opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa
- omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej
- omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego
- charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji
- omawia przebieg akcji pod Arsenałem
- charakteryzuje warunki życia w getcie
- opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu
- omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego
- opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego
- przedstawia polityczne skutki II wojny światowej
- przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.
- przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej
- opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga
- przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie
- porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej
  omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich
- opisuje walkę o równouprawnienie w USA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną,
- czyta teksty ze zrozumieniem, dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu,
- poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci ,
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności,
- czyta teksty ze zrozumieniem,
- potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%
- wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej
- charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski
- opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy
- przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941
- przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941
- wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.
- przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii
- wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana
- wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki
- charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec

- wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom
- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie
- przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnimi zachodnim
- podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego
- przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS
- wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki
- przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenałem
- wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą
- przedstawia założenia planu „Burza"
- wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej
- wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski
- przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń
- omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym
- opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec
- wskazuje na mapie żelazną kurtynę
- wskazuje okoliczności powstania NATO
- opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego
- wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej
- omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego
- wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach
- charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy,
- wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,
- zna podstawowe daty i postaci,
- dokonuje opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%
- wymienia etapy wojny obronnej Polski
- wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.
- wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię
- omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej
- wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele
- charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej
- wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego
- przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenałem
- wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego
- przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego

- wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)
- wyjaśnia, czym była zimna wojna
- przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich
- omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej
- omawia charakter konfliktu bliskowschodniego

- **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- nie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

Oceny roczne z historii dla klasy VIII:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.
- osiąga sukcesy w konkursach,
- bierze czynny udział w życiu szkoły,
- wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- rozwija swoje zainteresowania, wykazuje się rozległą wiedzę historyczną,
- systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek i czasopism historycznych,
- bierze udział w apelach historycznych,
- pisze referaty,
- wyraża samodzielny stosunek do wydarzeń z przeszłości ,
- zna ważne pojęcia, daty, postaci,
- w pracach pisemnych osiąga 100% możliwych do zdobycia,
- ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
- ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu
- ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych
- ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych
- ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.
- ocenia okres rządów Edwarda Gierka
- ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego
- ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

- ocenia problem terroryzmu
- ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata
- ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.
- –ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania,
- musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych;
- powinien również samodzielnie wyciągać wnioski,
- ujmuje treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe,
- krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy,
- wykazuje się aktywną postawą podczas lekcji, bierze udział w apelach historycznych,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy o treściach historycznych,
- wyciąga wnioski, umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni historycznej, zna ważne pojęcia, postaci i daty,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% możliwych do zdobycia
- przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską
- wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziem Odzyskanych i ich mieszkańców
- wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemie Odzyskane
- omawia przebieg odbudowy Warszawy
- charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.
- charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.
- wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy
- wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem
- wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce
- opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem
- przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013
- wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- wyraża własną opinię,
- dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,
- integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,
- samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,
- umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel,
- umie podać przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,

- jest aktywny na lekcji, umie rozwiązać samodzielnie typowe zadania,
- wyraża własne opinie, zna ważne pojęcia, daty i postaci historyczne,
- umiejętnie lokalizuje fakty w czasie i korzysta z map,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89%,
- wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała ideę Ziem Odzyskanych
- wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemie Odzyskane
- przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce
- przedstawia okoliczności powstania PZPR
- omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu
- charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim
- opisuje narodziny i działalność opozycji
- przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.
- przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego
- charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego
- omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie:
- omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu
- przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego
- omawia koszty społeczne reform gospodarczych
- charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski
- przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej
- ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.
- wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO
- opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem
- przedstawia skutki rozwoju turystyki
- omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie
- ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie
- przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną,
- czyta teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu,
- poprawnie posługuje się pojęciami, zna podstawowe daty i postaci ,
- potrafi wykonać proste zadania, opanował podstawowe umiejętności,
- czyta teksty ze zrozumieniem,
- potrafi opowiadać proste wydarzenia historyczne,

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74%
- wskazuje na mapie państwa należące do UE
- przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej
- przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.
- wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich
- omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r.
- przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej)
- omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków
- omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane
- przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego
- wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni
- przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce
- opisuje zniszczenia wojenne Polski
- wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki
- podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji
- omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce
- wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej
- przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r.
- opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.
- omawia przebieg wydarzeń sierpniowych
- charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce
- przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny
- opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie
- wskazuje cechy współczesnej kultury masowej
- opisuje zjawisko amerykanizacji
- przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata
- wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia
- wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe
- wymienia problemy demograficzne współczesnego świata
- wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne
- prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy,
- wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,
- zna podstawowe daty i postaci, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49%
- wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych
- wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu
- wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu
- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim

- wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce
- przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.
- przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE
- wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NAT
- wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja
- wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja
- omawia zalety i wady nowych środków komunikacji
- wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie
- wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata

- **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- wykazuje brak wiadomości programowych,
- nie opanował podstawowych umiejętności, pojęć, dat i postaci historycznych
- często nie przynosi na lekcję zeszytu, ćwiczeń, podręcznika lub w ogóle ich nie posiada,
- odmawia współpracy z nauczycielem,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29%

8. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z przyrody dla klasy IV

Oceny śródroczne z przyrody dla klasy IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
   - posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
   - potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
   - systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
   - potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych;
   - umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk;
   - potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
   - wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
   - osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
   - sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
   - w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka;
   - samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka;
   - stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk przyrodniczych;
   - potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia, obserwację przyrodniczą;
   - potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;

- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych;
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka;
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je, rozwiązuje problemy;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę**dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka;
- rozwiązuje proste i bardziej złożone zadania dotyczące treści działu: : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka;
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka;
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego;
- ocenia relacje miedzy działalnością człowieka a środowiskiem przyrody;
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologia przyrodniczą.
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności zakresu materiału programowego z przyrody z działów : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego;
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać;
- posługuje sie mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów;
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia, obserwacje przyrodniczą;
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa;

- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody;
- posiada, przejawia jacy sie w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń, obserwacji przyrodniczych;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych;

Oceny roczne z przyrody dla klasy IV:

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych;
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie,
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia, obserwację przyrodniczą;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych;
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka;
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je, rozwiązuje problemy;

- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie;
- rozwiązuje proste i bardziej złożone zadania dotyczące treści działu: : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie;
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka;
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego;
- ocenia relacje miedzy działalnością człowieka a środowiskiem przyrody;
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologia przyrodniczą.
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę**dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności zakresu materiału programowego z przyrody z działów : Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego;
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać;
- posługuje sie mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów;
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z przyrody z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie,ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia, obserwacje przyrodniczą;
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa;

- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody;
- posiada, przejawia jacy sie w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z działów: Warsztat przyrodnika, Pogoda i inne zjawiska przyrodnicze, Świat organizmów, Tajemnice ciała człowieka, Tajemnice zdrowia, Krajobraz najbliższej okolicy, Tajemnice życia w wodzie i na lądzie, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń, obserwacji przyrodniczych;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych;

9. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z geografii dla klasy V - VIII

Oceny śródroczne z geografii dla kl. V:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- swobodnie na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby terenu;
- samodzielnie potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień, również samemu proponując temat mieszczący się we wcześniej wymienionych działach;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby terenu;
- samodzielnie potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa część pasów rzeźby terenu;

- z niewielką pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonuje mapy tematyczne.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa połowę pasów rzeźby terenu;
- z pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w co najmniej w połowie zeszyt ćwiczeń;
- z niewielką lub znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa mniej niż połowę pasów rzeźby terenu;
- ze znaczną pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada częściowo uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- ze znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- na mapie Polski, z pomocą nauczyciela, nie potrafi wskazać i nazwać pojedynczych krain geograficznych;
- na mapie Polski nie wskazuje i nie nazywa pasów rzeźby terenu;
- nie potrafi (nawet z pomocą) wykonać pomiaru odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- nie posiada nawet w części uzupełnionego zeszytu przedmiotowego oraz karty pracy;
- ze znaczną pomocą nie potrafi wykonać map tematycznych.

Oceny roczne z geografii dla kl. V:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: korzystania z mapy, krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- swobodnie na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby trenu, a na mapie świata wskazuje wszystkie kontynenty i oceany;
- samodzielnie potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień, również samemu proponując temat mieszczący się we wcześniej wymienionych działach;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby trenu, a na mapie świata wskazuje wszystkie kontynenty i oceany;
- samodzielnie potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby trenu, a na mapie świata wskazuje kontynenty i oceany (większość obiektów);
- z niewielką pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- z niewielką pomocą wykonuje mapy tematyczne.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby trenu, a na mapie świata wskazuje kontynenty i oceany (połowę obiektów);
- z pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w połowie uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- z niewielką lub znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- na mapie Polski wskazuje i nazywa pasy rzeźby trenu, a na mapie świata wskazuje kontynenty i oceany (kilka obiektów);
- ze znaczną pomocą potrafi wykonać pomiar odległości na mapie i właściwie przeliczyć go stosując skalę mapy;
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- ze znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: korzystania z mapy oraz krajobrazów Polski i świata, a także z ogólnej orientacji na mapie świata;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);

- na mapie Polski nie wskazuje i nie nazywa pasów rzeźby trenu, a na mapie świata nie wskazuje kontynentów i oceanów;
- z pomocą nie potrafi wykonać pomiaru odległości na mapie i właściwie go przeliczyć stosując skalę mapy;
- nie posiada nawet w części uzupełnionego zeszytu ćwiczeń;
- ze znaczną pomocą nie potrafi wykonać map tematycznych.

Oceny śródroczne z geografii dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety);
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, samodzielnie znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety);
- samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, samodzielnie znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności, w większości, nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety);
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, z niewielką pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności, w połowie, nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety);
- posiada w połowie uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, z pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności, w mniej niż połowie, nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety);
- posiada w mniej niż połowie uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, ze znaczną pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- na schemacie Układu Słonecznego nie potrafi poprawnie i we właściwej kolejności nazwać największych obiektów (gwiazdę i planety);
- tylko w niewielkiej części lub nie posiada uzupełnionego zeszytu ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, nie potrafi odnaleźć wybranych miejsc na Ziemi.

Oceny roczne z geografii dla kl. VI

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, samodzielnie znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa największe obiekty (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, samodzielnie znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;

- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa, prawie wszystkie, największe obiekty (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa, prawie wszystkich, sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- posiada prawie w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, z pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa połowę największych obiektów (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa połowę sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- posiada w połowie uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, z pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa mniej niż połowę największych obiektów (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa mniej niż połowę sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- posiada w mniej niż połowie uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, ze znaczą pomocą znajduje wybrane miejsca na Ziemi.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: współrzędnych geograficznych i kosmosu oraz Europy i sąsiadów Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- na schemacie Układu Słonecznego poprawnie i we właściwej kolejności nazywa 2 i mniej obiektów (gwiazdę i planety) oraz na mapie konturowej Europy poprawnie wskazuje i nazywa mniej niż 2 sąsiadów Polski wraz z ich stolicami;
- posiada w niewielkiej części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- posługując się współrzędnymi geograficznymi, nie potrafi odnaleźć wybranych miejsc na Ziemi.

Oceny śródroczne z geografii dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- na mapie Polski swobodnie wskazuje wszystkie województwa i wymienia ich stolice;

- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień, również samemu proponując temat mieszczący się we wcześniej wymienionych działach;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- samodzielnie wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- samodzielnie wykonuje, co najmniej raz w półroczu, zadanie dodatkowe;
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski samodzielnie wskazuje wszystkie województwa i wymienia ich stolice.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- samodzielnie lub dwuosobowej grupie wykonuje, co najmniej raz w półroczu, zadanie dodatkowe;
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 13-16 województw i wymienia ich stolice.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- nie wykonuje lub w grupie dwuosobowej wykonuje, raz w półroczu, zadanie dodatkowe;
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 12-9 województw i wymienia ich stolice.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- nie lub w grupie dwuosobowej wykonuje, raz w półroczu, zadanie dodatkowe;
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 8-5 województw i wymienia ich stolice.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: geologii, geomorfologii, klimatologii, hydrologii, gleboznawstwa, geografii roślin i ochrony środowiska oraz struktury i zmian ludności Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela nie wykonuje (odmawia wykonania) zadań przeznaczonych na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- nie wykonuje zadań dodatkowych;
- nie posiada uzupełnionego zeszytu ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 4 i mniej województw i wymienia ich stolice.

Oceny roczne z geografii dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleńPolski;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki;
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego" samodzielnie wykazuje zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;
- samodzielnie łączy wiedzę teoretyczną i praktyczną, a także wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne;
- na mapie Polski swobodnie wskazuje wszystkie województwa i wymienia ich stolice;
- jako ocenę śródroczną miał co najmniej bdb (5,0);
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego" samodzielnie wykazuje zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;
- na mapie Polski samodzielnie wskazuje wszystkie województwa i wymienia ich stolice;
- na mapie Polski potrafi wskazać i nazwać znaczą większość obiektów omawianych na lekcjach;
- samodzielnie wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- samodzielniełączy wiedzę teoretyczną i praktyczną, a także wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne;
- jako ocenę śródroczną miał co najmniej db (4,0);
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego" samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykazuje zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;

- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- jako ocenę śródroczną miał co najmniej dst (3,0);
- posiada w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 13-16 województw i wymienia ich stolice.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego”z pomocą nauczyciela wykazuje zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- jako ocenę śródroczną miał co najmniej dop (2,0);
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 12-9 województw i wymienia ich stolice.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki, usług oraz stanu środowiska przyrodniczego Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego”z pomocą nauczyciela wykazuje zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela wykonuje zadania przeznaczone na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- jako ocenę śródroczną miał co najmniej dop (2,0);
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 8-5 województw i wymienia ich stolice.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: urbanizacji, struktury gospodarki, rolnictwa, przemysłu, energetyki, usług oraz stanu środowiska przyrodniczego Polski;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- na lekcjach z działu „Relacje między elementami środowiska geograficznego”nie potrafi lub odmawia z pomocą nauczyciela wykazania zależności przyczynowo-skutkowych pomiędzy różnymi elementami otaczającej przestrzeni geograficznej;
- samodzielnie i/lub z pomocą nauczyciela nie wykonuje (odmawia wykonania) zadań przeznaczonych na poszczególne jednostki lekcyjne (schematy, mapy, itd.);
- jako ocenę śródroczną miał ndst (1,0) lub dop (2,0);
- nie posiada w częściu uzupełnionego zeszytu ćwiczeń;
- na mapie Polski wskazuje 4 i mniej województw i wymienia ich stolice.

Oceny śródroczne z geografii dla kl.VIII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;

- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 10 największych państw wraz z ich stolicami;
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień, również samemu proponując temat mieszczący się we wcześniej wymienionych działach;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- swobodnie na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 10 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 7-10 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada prawie w większości uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonuje mapy tematyczne.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 4-6 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- z niewielką lub znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- z pomocą nauczyciela, na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa mniej niż 3 największe państwa wraz z ich stolicami;
- posiada w części uzupełniony zeszyt ćwiczeń;
- ze znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: wiadomości o świecie oraz Azji i Afryce;

- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- z pomocą nauczyciela, na mapie świata nie potrafi wskazać i nazywać wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata nie potrafi wskazać i nazywać mniej niż 3 największych państw wraz z ich stolicami;
- nie posiada nawet w części uzupełnionego zeszytu ćwiczeń;
- ze znaczną pomocą nie potrafi wykonać map tematycznych.

Oceny roczne z geografii dla kl.VIII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- otrzymuje oceny co najmniej bdb (5,0) na sprawdzianach wiedzy z zakresu: wiadomości o świecie oraz Azji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- swobodnie na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 10 największych państw wraz z ich stolicami;
- samodzielnie wykonuje dodatkowe prace pisemne i ustne z powyższych zagadnień, również samemu proponując temat mieszczący się we wcześniej wymienionych działach;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt przedmiotowy oraz komplet kart pracy;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie orazAzji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny db (4,0) i bdb (5,0);
- swobodnie na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 10 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada w pełni uzupełniony zeszyt przedmiotowy oraz komplet kart pracy;
- samodzielnie wykonuje mapy tematyczne.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w niepełnym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie orazAzji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dst (3,0), db (4,0) lub bdb (5,0);
- na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 7-10 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada prawie w większości uzupełniony zeszyt przedmiotowy oraz karty pracy;
- samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonuje mapy tematyczne.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w małym wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie orazAzji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0), dst (3,0) lub db (4,0);
- na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa 4-6 największych państw wraz z ich stolicami;
- posiada w części uzupełniony zeszyt przedmiotowy oraz karty pracy;

- z niewielką lub znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- w niewielkim wymiarze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu:wiadomości o świecie orazAzji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje co najmniej oceny dop (2,0) lub dst (3,0);
- z pomocą nauczyciela, na mapie świata wskazuje i nazywa wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata wskazuje i nazywa mniej niż 3 największe państwa wraz z ich stolicami;
- posiada w części uzupełniony zeszyt przedmiotowy oraz karty pracy;
- ze znaczną pomocą wykonuje mapy tematyczne.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- w nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu: wiadomości o świecie orazAzji, Afryce, Amerykach, Oceanii i obszarach podbiegunowych;
- ze sprawdzianów z powyższych działów tematycznych otrzymuje oceny ndst (1,0) lub dop (2,0);
- z pomocą nauczyciela, na mapie świata nie potrafi wskazać i nazywać wybrane krainy geograficzne;
- na mapie politycznej świata nie potrafi wskazać i nazywać mniej niż 3 największych państw wraz z ich stolicami;
- nie posiada nawet w części uzupełnionego zeszytu przedmiotowego oraz karty pracy;
- ze znaczną pomocą nie potrafi wykonać map tematycznych.

9. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z biologii dla klasy V-VIII

Oceny śródroczne z biologii dla klasy V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń biologicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Biologia jako nauka” , „Budowa i czynności życiowe organizmów”, „Wirusy bakterie protisty i grzyby”
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski
- przygotowuje preparaty mikroskopowe
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- charakteryzuje czynności życiowe organizmów i wybrane dziedziny biologii
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy; rysunki
- wskazuje przystosowania do pobierania pokarmu u rożnych organizmów
- wyjaśnia na czym polega fotosynteza i omawia jej przebieg
- wymienia różnice między komórkami roślin, zwierząt bakterii i grzybów
- wskazuje drogi wnikania bakterii i grzybów do organizmów
- ocenia znaczenie znaczenie wirusów i bakterii w przyrodzie
- przedstawia cechy organizmów na podstawie których można je sklasyfikować
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Biologia jak nauka „,Budowa i czynności życiowe organizmów”, „Wirusy, bakterie protisty i grzyby”
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie
- wskazuje cechy wspólne organizmów
- rozróżnia próbę badawcza i kontrolną
- na podstawie opisu przeprowadza doświadczenie biologiczne
- z pomocą nauczyciela rysuje obraz obiektu
- wyjaśnia rolę poszczególnych elementów komórki
- na podstawie ilustracji opisuje budowę komórki zwierzęcej
- wymienia funkcje wody, cukrów i białek w organizmie
- na podstawie ilustracji przyporządkowuje organizm do królestwa
- charakteryzuje wskazane grzyby i protisty
- wskazuje dlaczego wirusy nie są organizmami
- omawia wybrane czynności bakterii
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Biologia – nauka o życiu”, „Biologia jako nauka”, „ Budowa i czynności życiowe organizmów”, „Wirusy, bakterie protisty i grzyby”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski przy pomocy nauczyciela
- wykonuje proste doświadczenia biologiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- opisuje wskazane cechy organizmów
- za pomocą nauczyciela wykonuje proste preparaty mikroskopowe
- oblicza powiększenie mikroskopu optycznego
- wymienia organelle komórki zwierzęcej
- wymienia produkty spożywcze bogate w białka , cukry. tłuszcze
- wskazuje substancje biorące udział w fotosyntezie i wymienia produkty fotosyntezy
- wskazuje organizmy uzyskujące energie z oddychania tlenowego i fermentacji
- wymienia czynności wybranych grup protistów
- wymienia cechy którymi wirusy różnią się od organizmów
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Biologia jako nauka”„ ‚Budowa czynności życiowe organizmów” „Wirusy ‚bakterie i protisty”
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- wymienia źródła wiedzy biologicznej i korzysta z nich;
- wymienia elementy budowy komórek zwierzęcej, roślinnej, grzybowej, bakteryjnej;
- posługuje się mikroskopem, potrafi nazwać elementy budowy mikroskopu, potrafi obserwować preparaty przygotowane przez nauczyciela;
- wymienia produkty zawierające białko, tłuszcze, cukry,
- podaje przykłady organizmów jednokomórkowych i wielokomórkowych , samożywnych i cudzożywnych
- wymienia jednostki klasyfikacji biologicznej
- wymienia środowisko życia bakterii
- wymienia grupy organizmów należących do protistów
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia biologiczne;
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;

- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- wymienia sposoby oddychania
- wskazuje drożdże jako organizmy przeprowadzające fermentację
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętnościz zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Biologia jako nauka „,Budowa i czynności życiowe organizmów, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie nawet w dłuższym okresie czasu przy pomocy nauczyciela
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z biologii dla klasy V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologiczny
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu

- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń biologicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Tkanki i organy roślinne „,Różnorodność roślin”
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk biologicznych i wykorzystuje je w praktyce
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- wyjaśnia związek budowy organuz pełniona funkcją;;
- omawia i analizuje procesy zachodzące w organach roślinnych
- rozpoznaje rośliny korzystając z atlasów roślin
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy, rysunki, modele;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Tkanki i organy roślinne”, „Różnorodność roślin”,
- rozumie związki między budową, a pełniona funkcją danego organu roślinnego;
- sporządza wykresy, schematy, proste rysunki
- podaje funkcje i znaczenie organów roślinnych ,
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych
- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
- rozpoznaje przykłady różnych gatunków roślin występujących w Polsce
- na przygotowanych sprzętach samodzielnie wykonuje doświadczenia biologiczne i opisuje obserwacje i wnioski;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach", ,,Tkanki i organy roślinne, ,,Różnorodność roślin"
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- wykonuje proste doświadczenia biologiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- posługuje się mikroskopem, przygotowuje preparaty mikroskopowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- wyjaśnia różnicę między pędem a łodygą,
- na materiale zielnikowym lub ilustracji wykazuje związek między budowa liścia a pełnionymi przez niego funkcjami
- na schematach, planszach rozpoznaje najważniejsze tkanki i podaje ich funkcję,
- rozpoznaje na schematach poszczególne organy roślinne oraz podaje funkcje;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Tkanki i organy roślinne:, Różnorodność roślin", ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- rozpoznaje organy roślinne,
- na podstawie ilustracji rozpoznaje mszaki i paprotniki wśród innych roślin,
- wymienia znaczenie roślin okrytonasiennych w przyrodzie
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Tkanki i organy roślinne”, Różnorodność roślin”, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi podczas obserwacji,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny śródroczne z biologii dla klasy VI

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z działu „Swiat zwierząt” „,Od parzydełkowców do pierścienic”„Stawonogii i mięczaki i sprawnie się nimi posługuje;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie niąą operuje;
- potrafi wykazywać związek między budową tkanek a pełnioną funkcją:
- potrafi samodzielnie przeprowadzać obserwacje mikroskopowe;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z biologii dla kl. 6 z przerobionych działów;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści z działów: „Świat zwierząt” „.Od parzydełkowców do pierścienic”, „Stawonogi i mięczaki”:
- wskazuje przystosowania zwierząt do środowiska życia.
- charakteryzuje wybrane czynności życiowe organizmów;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia, obserwację biologiczną;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski:
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6 z działów: „Swiat zwierząt", Od parzydełkowców do pierścienic" „Stawonogi i mięczaki":
- poprawnie używa podręczników oraz pomocy naukowych;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- wymienia przykłady cechy charakterystycznych dla danej grupy zwierzat,
- dostrzega wpływ organizmów na życie i gospodarkę człowieka;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6 z działów: „Swiat zwierząt, „Od parzydełkowców do pierścienic, „Stawonogi i mięczaki": , jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów;
- potrafi wymienić przykłady zwierząt należących do bezkręgowców;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z biologii z działów „Swiat zwierząt", „Od parzydełkowców do pierścienic", „Stawonogi i mięczaki „ , ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności i wiadomości;
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia, obserwacje przyrodniczą;
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie:
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6 z działów; „Swiat zwierząt, „Od parzydełkowców do pierścienic, „Stawonogi i mięczaki" , a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych pojęć biologicznych:
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń, obserwacji przyrodniczych;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z biologii dla klasy VI:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował treści z materiału przewidzianego do realizacji w kl 6 z biologii, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą,
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych;
- przygotowuje prezentacje o wybranej grupie zwierzat;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6:
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach:
- *samodzielnie rozwiązuje zadania;*
- *potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia, obserwację biologiczną;*
- *wskazuje związek między budową a środowiskiem życia organizmów;*
- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań biologicznych;
- podaje charakterystykę zwierząt:
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje:
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6:
- wymienia przykładowe cechy charakterystyczne dla danej grupy zwierząt;
- poprawnie używa podręczników oraz pomocy naukowych;
- korzysta z różnych źródeł informacji:
- ocenia relacje miedzy działalnością człowieka a środowiskiem przyrody;
- dobrze posługując się terminologia biologiczną;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6: , jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i stara się wyciągać poprawne wnioski;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów;
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy;

- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z biologii dla klasy 6,ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia, obserwacje przyrodniczą;
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych;.
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego dla klasy 6 ,a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń, obserwacji biologicznych;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie zna podstawowych pojęć biologicznych;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny śródroczne z biologii dla klasy VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
   - posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
   - potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
   - systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie nią operuje;
   - jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
   - samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
   - formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologicznych;
   - potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
   - wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
   - zna nowe osiągnięcia z zakresu biologii;
   - wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń biologicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;

- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Biologia – nauka o życiu", „Skóra – powłoka organizmu", „ Aparat ruchu", „Układ pokarmowy", „ Układ krążenia", „Układ oddechowy";
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk biologicznych i wykorzystuje je w praktyce;
- podaje nieszablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia biologiczne związane z:
- badanie składu mineralnego kości,
- wykonuje preparaty mikroskopowe i potrafi wskazać organella komórkowe, rozpoznać tkanki;
- sprawdzenie gęstości rozmieszczenia receptorów w skórze,
- wpływ substancji zawartych w ślinie na trawienie skrobi,
- obecność dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- analizuje hierarchiczną budowę organizmu;
- demonstruje zasady udzielania pierwszej pomocy (poparzenie, odmrożenie, złamanie kości, krwotoki);
- wyjaśnia związek budowy narządu z pełniona funkcją;
- przewiduje skutki nieprawidłowego postepowania;
- omawia i analizuje procesy zachodzące w organizmie człowieka (np. trawienie pokarmu, krążenie krwi, oddychanie komórkowe);
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy; rysunki
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Biologia – nauka o życiu", „Skóra – powłoka organizmu", „ Aparat ruchu", „Układ pokarmowy", „ Układ krążenia", „Układ oddechowy", jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- rozumie procesy zachodzące wewnątrz organizmu człowieka (trawienie, wymiana gazowa, oddychanie wewnątrzkomórkowe)
- rozumie związki między budową, a pełniona funkcją danego narządu, układu narządów;

  - sporządza wykresy;
  - rozumie i opisuje zjawiska biologiczne i potrafi wykorzystać wiedzę w życiu codziennym;
  - podaje funkcje i znaczenie narządów wewnętrznych organizmu,
  - korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych;
  - sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
  - potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
  - stosuje wiadomości z biologii w sytuacjach wynikających z codzienności (higiena, profilaktyka, ocena stanu zdrowia, wskazuje specjalistę do którego należy się udać, mierzy ciśnienie krwi, analizuje wyniki badań krwi);
  - wyjaśnia przyczyny i skutki chorób układu ruchu, skóry, układu krążenia, układu oddechowego układu pokarmowego;
  - omawia funkcję i źródła składników pokarmowych (białka, tłuszcze, cukry, witaminy, związki mineralne);
  - na przygotowanych sprzętach samodzielnie wykonuje doświadczenia biologiczne i opisuje obserwacje i wnioski;
  - prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
  - jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Biologia – nauka o życiu”, „Skóra – powłoka organizmu”, „ Aparat ruchu”, „Układ pokarmowy”, „ Układ krążenia”, „Układ oddechowy”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- wykonuje proste doświadczenia biologiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- posługuje się mikroskopem, przygotowuje preparaty mikroskopowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- na schematach, modelach, rysunkach, planszach wskazuje poszczególne elementy układu;
- rozpoznaje komórki, wymienia funkcje poszczególnych organelli komórkowych;
- wymienia przyczyny chorób i zasady profilaktyki (skóry, układu ruchu, układu pokarmowego, układu krążenia, układu oddechowego);
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy;
- rozpoznaje na schematach wady postawy, grzybice, czerniaka, obrzęki;
- wskazuje podstawową rolę składników pokarmowych;
- wskazuje zależności diety z wiekiem, płcią, wykonywaną pracą, zna piramidę pokarmową i ją stosuje w życiu, analizuje indeks masy ciała;
- bada puls i ciśnienie krwi, zna prawidłowe wskaźniki;
- zna zasady transplantologii, transfuzji krwi, wyróżnia rodzaje odporności, wskazuje zalety szczepień;
- omawia zasadę wymiany gazowej, rolę przepony w ruchach oddechowych;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Biologia – nauka o życiu”, „Skóra – powłoka organizmu”, „ Aparat ruchu”, „Układ pokarmowy”, „ Układ krążenia”, „Układ oddechowy”, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- wymienia źródła wiedzy biologicznej i korzysta z nich;
- wymienia elementy budowy komórek zwierzęcej, roślinnej, grzybowej, bakteryjnej;
- posługuje się mikroskopem, potrafi nazwać elementy budowy mikroskopu, potrafi obserwować preparaty przygotowane przez nauczyciela;
- wymienia choroby i potrafi je rozpoznać, wskazuje alergeny;
- zna zasady profilaktyki i stosuje je w życiu codziennym, potrafi udzielić pierwszej pomocy;
- na schematach, modelach wskazuje elementy budowy układów oraz podaje ich podstawowe funkcje;
- wymienia produkty zawierające białko, tłuszcze, cukry, określa rolę witamin;
- zna zasady prawidłowego żywienia, higieny układu krążenia, oddechowego, prawidłowej postawy oraz dbania o skórę;
- wymienia rodzaje odporności, zna różnicę między szczepionką, a surowicą i wie kiedy się je podaje;
- demonstruje na sobie mechanizm wdechu i wydechu, pokazuje, gdzie sprawdza się puls, wskazuje kości i podstawowe mięśnie;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia biologiczne;
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni biologicznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Biologia – nauka o życiu”, „Skóra – powłoka organizmu”, „ Aparat ruchu”, „Układ pokarmowy”, „ Układ krążenia”, „Układ oddechowy”, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi podczas obserwacji,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z biologii dla klasy VII:

g) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu biologii;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń biologicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

h) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Układ wydalniczy", „Regulacja nerwowo-hormonalna", „Narządy zmysłów", „Rozmnażanie i rozwój człowieka", „ Równowaga wewnętrzna organizmu";
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk biologicznych i wykorzystuje je w praktyce;
- podaje nieszablonowe przykłady zjawisk biologicznych w przyrodzie;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia biologiczne związane z: działaniem narządów zmysłów;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- wyjaśnia związek budowy narządu i układu z pełniona funkcją;
- przewiduje skutki nieprawidłowego postepowania;
- omawia i analizuje procesy zachodzące w organizmie człowieka (np. wytwarzanie moczu, regulację hormonalną, mechanizm powstawania ciąży mnogiej i pojedynczej, zasady działania narządów zmysłów);

- wykazuje związek i współpracę układów człowieka w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu (np. nerwowego i hormonalnego; hormonalnego i rozrodczego);
- przewiduje indywidualne i społeczne skutki zarażenia się wirusami, bakteriami;
- omawia mechanizm powstawania uzależnienia, wykazuje związek trybu życia z powstawaniem uzależnienia;
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy, rysunki, modele;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

i) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Układ wydalniczy", „Regulacja nerwowo-hormonalna", „Narządy zmysłów", „Rozmnażanie i rozwój człowieka", „ Równowaga wewnętrzna organizmu";
- rozumie procesy zachodzące wewnątrz organizmu człowieka (np. mechanizm powstawania moczu, powstawania obrazu, dźwięku, powstawanie odruchów, mechanizm zapłodnienia)
- rozumie związki między budową, a pełniona funkcją danego narządu, układu narządów;
- sporządza wykresy, schematy, proste rysunki;
- rozumie i opisuje zjawiska biologiczne i potrafi wykorzystać wiedzę w życiu codziennym;
- podaje funkcje i znaczenie narządów wewnętrznych organizmu,
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
- stosuje wiadomości z biologii w sytuacjach wynikających z codzienności (higiena, profilaktyka, ocena stanu zdrowia, wskazuje specjalistę do którego należy się udać, analizuje wyniki badania moczu);
- wyjaśnia przyczyny i skutki chorób układu wydalniczego, nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, rozrodczego, uzależnień;
- na przygotowanych sprzętach samodzielnie wykonuje doświadczenia biologiczne i opisuje obserwacje i wnioski;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

j) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Układ wydalniczy", „Regulacja nerwowo-hormonalna", „Narządy zmysłów", „Rozmnażanie i rozwój człowieka", „ Równowaga wewnętrzna

organizmu”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- wykonuje proste doświadczenia biologiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- posługuje się mikroskopem, przygotowuje preparaty mikroskopowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- na schematach, modelach, rysunkach, planszach wskazuje poszczególne elementy układów;
- wymienia przyczyny chorób i zasady profilaktyki (układu wydalniczego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu rozrodczego, narządów zmysłów, chorób nowotworowych, społecznych i cywilizacyjnych);
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy, wymienia badania w profilaktyce chorób;
- rozpoznaje na schematach poszczególne układy i narządy i je nazywa oraz podaje funkcje;
- wskazuje zależności powstawania uzależnień z trybem życia, zna objawy cukrzycy, zna zasady radzenia sobie ze stresem, określa zmiany rozwojowe w okresie dojrzewania u chłopców i dziewcząt;
- określa dzienne zapotrzebowanie organizmu na wodę;
- wyjaśnia pojęcia: gruczoł dokrewny, równowaga hormonalna, łuk odruchowy,
- wymienia drogi zakażenia wirusami (np. HIV, HBV, HCV, HPV);
- wykazuje na podstawie zdobytej wiedzy zależności między układem pokarmowym, a krwionośnym;
- rozumie pojęcie równowaga biologiczna organizmu;
- przedstawia negatywny wpływ niektórych substancji na zdrowie człowieka;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

k) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Układ wydalniczy”, „Regulacja nerwowo-hormonalna”, „Narządy zmysłów”, „Rozmnażanie i rozwój człowieka”, „ Równowaga wewnętrzna organizmu”, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- wymienia źródła wiedzy biologicznej i korzysta z nich;
- wymienia choroby układu wydalniczego, nerwowego, hormonalnego, rozrodczego i potrafi je rozpoznać;
- zna zasady profilaktyki i stosuje je w życiu codziennym, potrafi udzielić pierwszej pomocy;
- na schematach, modelach wskazuje elementy budowy układów i narządów zmysłów oraz podaje ich podstawowe funkcje;
- wymienia substancje szkodliwe dla zdrowia człowieka;
- zna zasady prawidłowego stylu życia, higieny układu wydalniczego, nerwowego, hormonalnego, rozrodczego, narządów zmysłów;
- omawia wpływ trybu życia na zdrowie człowieka;

- wyjaśnia mechanizm termoregulacji, homeostazy,
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia biologiczne;
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni biologicznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

l) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Układ wydalniczy", „Regulacja nerwowo-hormonalna", „Narządy zmysłów", „Rozmnażanie i rozwój człowieka", „ Równowaga wewnętrzna organizmu", które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi podczas obserwacji,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny śródroczne z biologii dla klasy VIII

g) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- zapisuje krzyżówki genetyczne przedstawiające dziedziczenie określonej cechy i przewiduje genotyp i fenotyp potomstwa
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych; np. modelu DNA
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;

- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu genetyki
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

h) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Genetyka”,,, Ewolucja życia”,
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić krzyżówkę genetyczną
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

i) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Genetyka, „Ewolucja życi
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

j) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Genetyka” i „Ewolucja życia”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski przy pomocy nauczyciela
- z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje proste krzyżówki genetyczne
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- rozróżnia cechy dziedziczne i nie dziedziczne
- przedstawia budowę nukleotydu

- wymienia przykłady chorób genetycznych i wyjaśnia ich przyczyny
- omawia badania Grzegorza Mendla
- określa cechy chromosomów X i Y
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

k) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „ Genetyka", „Ewolucja życia", ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- określa zakres badań genetyki
- wymienia elementy budowy DNA
- wskazuje miejsce występowania DNA
- wymienia choroby genetyczne
- rozwiązuje proste krzyżówki genetyczne
- na schematach, modelach wskazuje elementy budowy układów oraz podaje ich podstawowe funkcje;
- wymienia czynniki mutagenne;
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

l) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętnościz zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Genetyka", „Ewolucja życia", które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.

- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z biologii dla klasy VIII:

m) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy zjawisk biologicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu biologii;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

n) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Ekologia”, „Człowiek i środowisko”,
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacja
- potrafi wskazać zależności między czynnikami środowiska a występującymi w nim organizmami
- rozpoznaje na ilustracji formy morfologiczne porostów
- wskazuje przyczyny i skutki konkurencji międzygatunkowej i wewnątrzgatunkowej
- wskazuje przystosowania roślin do pasożytniczego trybu życia
- charakteryzuje relacje między rośliną motylkową i bakteriami
- analizuje informacje przedstawione w piramidach ekologicznych
- omawia czynniki, które zakłócają równowagę ekosystemu
- wykazują rolę destruentów w ekosystemach
- charakteryzuje różnice między sukcesja pierwotna i wtórna
- charakteryzuje różne formy ochrony przyrody
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;

- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy, rysunki, modele;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

o) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w dziale „Ekologia ", „Człowiek i środowisko",
- sporządza wykresy, schematy, proste rysunki;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
- rozpoznaje skamieniałości
- wykazuje różnice między doborem naturalnym i sztucznym
- wyjaśnia główne założenia teorii ewolucji Darwina
- określa stanowisko systematyczne człowieka
- klasyfikuje zasoby przyrody na odnawialne i nieodnawialne
- wskazuje różnice między ochroną ścisłą i częściową
- omawia wpływ klimatu na kształtowanie się różnorodności biologicznej
- wskazuj rolę poszczególnych ogniw łańcucha pokarmowego
- analizuje wybrane powiązania pokarmowe we wskazanym ekosystemie
- opisuje sposoby obrony organizmów przed drapieżnikami
- charakteryzuje poziomy różnorodności biologicznej
- omawia racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

p) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach:„Ekologia"", „Człowiek i środowisko;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- wykonuje proste doświadczenia biologiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią biologiczną z niewielkimi błędami;
- omawia łańcuchy pokarmowe,
- wyjaśnia do czego służy skala porostowa,
- wskazuje elementy biotopu i biocenozy w ekosystemach

- wskazuje , ze energia krąży w ekosystemach;

- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

q) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Ekologia", „Człowiek i środowisko", ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności
- wymienia przykłady ekosystemów
- określa wady i zalety życia organizmów w grupie
- wymienia przykłady organizmów roślinożernych, drapieżników i pasożytów
- wymienia ogniwa łańcucha pokarmowego
- przedstawia składniki biocenozy i biotopu
- rozróżnia ekosystemy naturalne i sztuczne,
- określa cele ochrony przyrody
- wymienia przykłady działalności człowieka przyczyniające się do spadku różnorodności biologicznej
- posługuje się nieporadnie terminologią biologiczną;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy biologicznej (tj. wykresy, tablice, plansze, modele, schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni biologicznej;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

r) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Ekologia ",,, Człowiek i środowisko"które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

11. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z chemii dla klasy VII , VIII.

Oceny śródroczne z chemii dla klasy VII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk fizycznych i procesów chemicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna najnowsze osiągnięcia z zakresu chemii;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń chemicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia wykorzystujące gęstość substancji, zawartość substancji w powietrzu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Substancje i ich przemiany”, „Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają”, „Atomy i cząsteczki”;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia procesów i praw chemicznych (typy reakcji chemicznych, obieg tlenu i dwutlenku węgla w przyrodzie, zanieczyszczenia powietrza) i wykorzystuje je w praktyce;
- podaje nieszablonowe przykłady zjawisk fizycznych i przemian chemicznych w przyrodzie i w życiu;
- projektuje doświadczenia dotyczące powietrza i jego składników;

- wymienia różne sposoby otrzymywania dwutlenku węgla, tlenu, wodoru;
- planuje sposoby postępowania umożliwiające ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami;
- wyjaśnia, dlaczego masy atomowe pierwiastków nie są liczbami całkowitymi;
- wyjaśnia związek między podobieństwami właściwości pierwiastków chemicznych w tej samej grupie układu okresowego a budową ich atomów i liczbą elektronów walencyjnych;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- wykorzystuje zdobytą wiedzę chemiczną do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Substancje i ich przemiany", „Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają", „Atomy i cząsteczki"; jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- identyfikuje substancje napodstawie podanych właściwość;
- przeprowadza obliczenia z wykorzystaniem pojęć: *masa, gęstość, objętość;*
- przelicza jednostki podaje sposób rozdzieleniawskazanej mieszaniny na składniki;
- wskazuje różnice między właściwościami fizycznymi składników mieszaniny, które umożliwiają jej rozdzielenie;
- projektuje doświadczenia ilustrujące reakcję chemiczną i formułuje wnioski;
- wskazuje w podanych przykładach reakcjęchemiczną i zjawisko fizyczne;
- wskazuje wśród różnychsubstancji mieszaninęi związek chemiczny;
- wyjaśnia różnicę między mieszaniną a związkiemchemicznym;
- proponuje sposoby zapobiegania powiększaniu się dziury ozonowej i ograniczenia powstawania kwaśnych opadów;
- projektuje doświadczenia, w których otrzyma tlen, tlenek węgla(IV), wodór oraz zbada właściwości tlenu, tlenku węgla(IV), wodoru;
- zapisuje słownie przebiegróżnych rodzajów reakcji chemicznych;
- zalicza reakcje do odpowiedniego typu (synteza, analiza, wymiana, egzoenergetyczna, endoenergetyczna);
- wykonuje obliczenia dotyczące zawartości procentowej substancji w powietrzu;
- wyjaśnia różnice między pierwiastkiem a związkiem chemicznym na podstawie założeń teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii;
- oblicza masy cząsteczkowe związków chemicznych;
- definiuje pojęcie *masy atomowej* jako średniej mas atomów danego pierwiastka, z uwzględnieniem jego składu izotopowego;
- wymienia zastosowania różnych izotopów;
- korzystaz informacji zawartychw układzie okresowympierwiastków chemicznych;
- stosuje wiadomości z chemii w sytuacjach wynikających z codzienności;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Substancje i ich przemiany”, „Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają”, „Atomy i cząsteczki”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- opisuje właściwości substancji z życia codziennego;
- sporządza mieszaninę oraz dobiera metodę rozdzielania mieszaniny na składniki;
- opisuje i porównuje zjawisko fizycznei reakcję chemiczną;
- projektuje doświadczenia ilustrujące zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną;
- definiuje pojęcie stopy metali i podaje ich zastosowania*;*
- podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcjichemicznych zachodzących w otoczeniu człowieka;
- wyjaśnia potrzebęwprowadzenia symboli chemicznych;
- rozpoznaje pierwiastki izwiązki chemiczne;
- wyjaśnia różnicę między pierwiastkiem, związkiem chemicznym i mieszaniną;
- proponuje sposoby zabezpieczenia przed rdzewieniem przedmiotów wykonanych z żelaza;
- podaje właściwości powietrza i składników powietrza;
- wymienia zastosowania składników powietrza;
- przeprowadza doświadczenia pozwalające w prosty sposób wykryć tlen, dwutlenek węgla i wodór;
- opisuje na czym polega powstawanie dziury ozonowej, efektu cieplarnianego, kwaśnych opadów, wymienia przyczyny zanieczyszczeń powietrza;
- planuje doświadczeniepotwierdzające ziarnistośćbudowy materii;
- wyjaśnia zjawisko dyfuzji;
- podaje założenia teoriiatomistyczno-cząsteczkowej budowy materii;
- oblicza masy cząsteczkowe;
- opisuje pierwiastek chemiczny jako zbiór atomów o danej liczbie atomowej *Z;*
- wymienia rodzaje izotopów, wyjaśnia różnice w budowie atomów izotopów wodoru oraz wymienia dziedziny życia, w których stosuje się izotopy;
- wykorzystujeinformacje odczytane z układu okresowegopierwiastków chemicznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Substancje i ich przemiany”, „Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają”, „Atomy i cząsteczki”, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy chemicznej (tj. wykresy, tablice, stałe chemiczne, układ okresowy pierwiastków itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni chemicznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni chemicznej;
- definiuje pojęcia chemiczne (np. gęstość, mieszanina, substancja, dyfuzja, reakcja chemiczna, izotop, atom, pierwiastek chemiczny, związek chemiczny, właściwości substancji);
- rozróżnia związki chemiczne od pierwiastków, metale od niemetali;
- wskazuje na przykładzie ciało fizyczne i substancję z której jest wykonane;

- podaje właściwości substancji z życia codziennego oraz składników powietrza (np. sól, cukier, ocet, mąka, tlen, azot, gazy szlachetne, tlenek węgla (IV), wodór, para wodna);
- odróżnia metale i niemetale na podstawie ich właściwości;
- opisuje, na czym polegają rdzewienie i korozja oraz wymienia niektóre czynniki powodujące korozję
- posługuje się symbolami chemicznymi pierwiastków (H, O, N, Cl, S, C, P, Si, Na, K, Ca, Mg, Fe, Zn, Cu, Al, Pb, Sn, Ag, Hg);
- dokonuje prostych obliczeń np. masę cząsteczkową;
- wskazuje protony, elektrony, neutrony w budowie atomu, przedstawia graficznie budowę atomu pierwiastka;
- wskazuje substraty i produkty reakcji chemicznej oraz określa typy reakcji chemicznych
- określa, co to są tlenki i znaich podział
- wymienia podstawowe źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza
- wskazuje różnicę między reakcjami egzo- i endoenergetyczną podaje przykłady reakcji egzo- i endoenergetycznych
- wymienia niektóre efektytowarzyszące reakcjom chemicznym
- zna podstawowe prawa chemiczne np. prawo okresowości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Substancje i ich przemiany", „Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają", „Atomy i cząsteczki", które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć chemicznych;
- nie korzysta z układu okresowego pierwiastków i innych źródeł wiedzy;
- nie potrafi wskazać zastosowań podstawowych substancji w życiu codziennym;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń chemicznych;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii chemicznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię chemiczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z chemii dla klasy VII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;

- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk fizycznych i procesów chemicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu chemii;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń chemicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych", „Woda i roztwory wodne", Tlenki i wodorotlenki";
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- wykorzystuje poznane prawa chemiczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych (zachowania masy, stałościskładu związku chemicznego);
- wykorzystuje pojęcie *elektroujemności* do określania rodzaju wiązania w podanych substancjach;
- wskazuje podstawowe różnicemiędzy wiązaniamikowalencyjnym a jonowym oraz kowalencyjnym niespolaryzowanym a kowalencyjnymspolaryzowanym ;
- porównuje właściwości związków kowalencyjnych i jonowych (stan skupienia, rozpuszczalność w wodzie, temperatury topnienia i wrzenia, przewodnictwo ciepła i elektryczności);
- zapisuje i odczytuje równania reakcji chemicznych o dużymstopniu trudności;
- porównuje rozpuszczalność w wodzie związków kowalencyjnych i jonowych
- wykazuje doświadczalnie, czyroztwór jest nasycony, czynienasycony
- wykonuje obliczenia stechiometryczne, rozwiązuje z wykorzystaniem gęstości zadania rachunkowedotyczące stężenia procentowegooblicza rozpuszczalnośćsubstancji w danej temperaturze,znając stężenie procentowe jejroztworu nasyconego w tejtemperaturze, oblicza stężenie roztworu powstałego po zmieszaniu roztworów tej samej substancji o różnych stężeniach;
- zapisuje wzór sumaryczny wodorotlenku dowolnego metalu
- planuje doświadczenia, w których wyniku można otrzymać różne wodorotlenki, także praktycznie nierozpuszczalne w wodzie
- zapisuje równania reakcji otrzymywania różnych wodorotlenków
- konstruuje schematy, tabele, wykresy;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych), „Woda i roztwory wodne", Tlenki i wodorotlenki", jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
- posługuje się układem okresowym pierwiastków do odczytania informacji na temat pierwiastka;
- wyjaśnia jak tworzą się wiązania w podanych związkach chemicznych;
- posługuje się pojęciami chemicznymi: wartościowość pierwiastka, elektroujemność;
- zapisuje i odczytuje równania reakcji o zwiększonym stopniu trudności;
- rozwiązuje zadania dotyczące praw chemicznych (prawa zachowania masy, stałości składu)
- wyjaśnia zjawisko polarności;
- przewiduje zdolność różnych substancji do rozpuszczania się w wodzie;
- przedstawia za pomocą modeli procesrozpuszczania w wodziesubstancji o budowie polarnej,np. chlorowodoru;
- podaje rozmiary cząsteksubstancji wprowadzonych do wody i znajdujących sięw roztworze właściwym,koloidzie,zawiesinie;
- wykonuje obliczeniaz wykorzystaniem wykresurozpuszczalności, oblicza masę wody, znając masęroztworu i jego stężenieprocentowe, prowadzi obliczenia z wykorzystaniem pojęcia *gęstości,* oblicza stężenie procentoweroztworu powstałego przezzagęszczenie i rozcieńczenie;
- wymienia czynności prowadzącedo sporządzenia określonej objętościroztworu o określonym stężeniuprocentowym;
- planuje doświadczenia, w których wyniku można otrzymać wodorotlenki sodu, potasu lub wapnia, badanie odczynu roztworu, sporządza roztwór o określonym stężeniu procentowym;
- zapisuje i odczytuje równania dysocjacji jonowej zasad;
- określa odczyn roztworu zasadowego i uzasadnia to opisuje doświadczeniaprzeprowadzane na lekcjach(schemat, obserwacje, wniosek);
- opisuje zastosowania wskaźników;
- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
- stosuje wiadomości z chemii w sytuacjach wynikających z codzienności;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych", „Woda i roztwory wodne", Tlenki i wodorotlenki", jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- opisuje rolę elektronów zewnętrznej powłoki w łączeniu się atomów;
- odczytuje elektroujemność pierwiastków chemicznych;
- opisuje sposób powstawania jonów;
- określa rodzaj wiązania w prostych przykładach cząsteczek;

- podaje przykłady substancjio wiązaniu kowalencyjnymi substancji o wiązaniu jonowym;
- przedstawia tworzenie się wiązań chemicznych kowalencyjnego i jonowego dla prostych przykładów;
- określa wartościowość na podstawieukładuokresowego pierwiastków;
- zapisuje wzory związków chemicznych na podstawie podanej wartościowości lub nazwy pierwiastków chemicznych, określa nazwę związku chemicznego na podstawie wzoru;
- zapisuje równania reakcjichemicznych oraz dobiera współczynniki w równaniach reakcji chemicznych;
- proponuje sposoby racjonalnego gospodarowania wodą;
- tłumaczy, na czym polegają procesy mieszania i rozpuszczania;
- planuje doświadczenia wykazujące wpływ różnych czynników na szybkość rozpuszczania substancji stałych w wodzie, porównuje rozpuszczalnośćróżnych substancji w tej samejtemperaturze;
- oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w określonej objętości wody w podanej temperaturze;
- podaje przykłady substancji, które rozpuszczają się w wodzie, tworząc roztworywłaściwe, koloidy lub zawiesiny;
- przekształca wzór nastężenie procentowe roztworu tak,aby obliczyć masę substancjirozpuszczonej lub masę roztworu, oblicza masę substancjirozpuszczonej lub masęroztworu, znając stężenieprocentowe roztworu;
- podaje sposoby otrzymywania tlenków i opisuje właściwości i zastosowania wybranych tlenków
- podaje wzory i nazwy wodorotlenków, wymienia wspólne właściwości zasad i wyjaśnia, z czego one wynikają;
- wymienia dwie główne metody otrzymywania wodorotlenków i zapisuje równania reakcji otrzymywania wodorotlenku sodu, potasu i wapnia;
- wykonuje proste doświadczenia chemiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych), „Woda i roztwory wodne”, Tlenki i wodorotlenki”, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- zna podstawowe prawa chemiczne (prawo zachowania masy, stałości składu);
- podaje przykłady zjawisk fizycznych i procesów chemicznych z życia;
- wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych występujących w otoczeniu,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- rozpoznaje podstawowe typy reakcji chemicznych, wskazuje substraty i produkty w równaniu reakcji chemicznych;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków w celu utworzenia prostych wzorów chemicznych;
- zna właściwości i zastosowanie wody i wodorotlenków poznanych na zajęciach;
- posługuje się wzorami wody, tlenków, wodorotlenków poznanych na lekcjach;

- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia chemiczne (otrzymywanie wodorotlenków, wpływu czynników na szybkość rozpuszczania substancji w wodzie);
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- wymienia rodzaje roztworów;
- potrafi stosować wzór dotyczący gęstości, stężenia procentowego roztworu;
- zna podstawowe właściwości typowych substancji;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy chemicznej (tj. wykresy, tablice, układ okresowy pierwiastków itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni chemicznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni chemicznej;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych), „Woda i roztwory wodne", Tlenki i wodorotlenki", które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i chemicznych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń chemicznych;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii chemicznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię chemicznych nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- nie odrabia zadań domowych;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny śródroczne z chemii dla klasy VIII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę chemiczną i umiejętności, które wynikają z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności);

- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk fizycznych i procesów chemicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna najnowsze osiągnięcia z zakresu chemii;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń chemicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia wykorzystujące gęstość substancji, zawartość substancji w powietrzu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Kwasy", „Sole";
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia procesów i praw chemicznych (typy reakcji chemicznych,
- zapisuje wzór strukturalnykwasu nieorganicznegoo podanym wzorze sumarycznym
- nazywa dowolny kwas tlenowy (określenie wartościowości pierwiastków chemicznych, uwzględnienie ich w nazwie)
- projektuje i przeprowadza doświadczenia,w których wyniku można otrzymaćkwasy
- identyfikuje kwasy na podstawie podanychinformacji
- odczytuje równania reakcji chemicznych
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o wyższym stopniu trudności
- proponuje sposoby ograniczenia powstawania kwaśnych opadów
- wyjaśnia pojęcie *skala pH*
- wymienia metody otrzymywania soli
- przewiduje, czy zajdzie dana reakcja chemiczna (poznane metody, tabela rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie, szereg aktywności metali)
- zapisuje i odczytuje równania reakcji otrzymywania dowolnej soli
- wyjaśnia, jakie zmiany zaszły w odczynie roztworów poddanych reakcji zobojętniania
- proponuje reakcję tworzenia soli trudno rozpuszczalnej i praktycznie nierozpuszczalnej
- przewiduje wynik reakcji strąceniowej
- identyfikuje sole na podstawie podanych informacji
- podaje zastosowania reakcji strąceniowych
- projektuje i przeprowadza doświadczenia dotyczące otrzymywania soli
- przewiduje efekty zaprojektowanych doświadczeń dotyczących otrzymywania soli (różne metody)
  opisuje zaprojektowane doświadczenia
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Kwasy”, „Sole”; jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- zapisuje równania reakcjiotrzymywania wskazanegokwasu
- wyjaśnia, dlaczego podczas pracyze stężonymi roztworami kwasów należyzachować szczególną ostrożność
- projektuje doświadczenia, w wyniku których można otrzymać omawiane na lekcjach kwasy
- wymienia poznane tlenkikwasowe
- wyjaśnia zasadę bezpiecznego rozcieńczania stężonego roztworu kwasu siarkowego(VI)
- planuje doświadczalne wykryciebiałka w próbceżywności (np.: w serze, mleku, jajku)
- opisuje reakcję ksantoproteinową
- zapisuje i odczytuje równaniareakcjidysocjacji jonowej (elektrolitycznej) kwasów
- zapisuje i odczytuje równaniareakcjidysocjacji jonowej (elektrolitycznej) w formie stopniowej dla H_2S, H_2CO_3
- określa kwasowy odczyn roztworu na podstawie znajomości jonów obecnych w badanym roztworze
- opisuje doświadczeniaprzeprowadzane na lekcjach(schemat, obserwacje, wniosek)
- podaje przyczyny odczynu roztworów: kwasowego, zasadowego, obojętnego
- interpretuje wartość pH w ujęciu jakościowym (odczyny: kwasowy, zasadowy, obojętny)
- opisuje zastosowania wskaźników
- planuje doświadczenie, które pozwala zbadać pH produktów występujących w życiu codziennym
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o wyższym stopniu trudności
- analizuje proces powstawania i skutki kwaśnych opadów
  proponuje niektóre sposoby ograniczenia powstawania kwaśnych opadów
- tworzy i zapisuje nazwy i wzory soli: chlorków, siarczków, azotanów(V), siarczanów(IV), siarczanów(VI), węglanów, fosforanów(V) (ortofosforanów(V))
- zapisuje i odczytuje równaniadysocjacji jonowej (elektrolitycznej) soli
- otrzymuje sole doświadczalnie
- wyjaśnia przebieg reakcji zobojętniania i reakcjistrąceniowej
- zapisuje równania reakcjiotrzymywania soli
- ustala, korzystając z szereguaktywności metali, które metalereagują z kwasami według schematu: metal + kwas $\rightarrow$ sól + wodór
- projektuje i przeprowadza reakcję zobojętniania (HCl + NaOH)
- swobodnie posługuje się tabelą rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie
- projektuje doświadczenia pozwalające otrzymać substancje trudno rozpuszczalne i praktycznie nierozpuszczalne (sole i wodorotlenki) w reakcjach strąceniowych
- zapisuje odpowiednie równania reakcji w formie cząsteczkowej i jonowej (reakcje otrzymywania substancji trudno rozpuszczalnych i praktycznie nierozpuszczalnych w reakcjach strąceniowych)
- podaje przykłady soliwystępujących w przyrodzie
- wymienia zastosowania soli
- opisuje doświadczeniaprzeprowadzane na lekcjach(schemat, obserwacje, wniosek)
- korzystaz informacji zawartychw układzie okresowympierwiastków chemicznych;

- stosuje wiadomości z chemii w sytuacjach wynikających z codzienności;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: „Kwasy" i „Sole", jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- udowadnia, dlaczego w nazwie danego kwasu pojawia się wartościowość
- zapisuje wzory strukturalnepoznanych kwasów
- wymienia metody otrzymywaniakwasów tlenowych i kwasów beztlenowych
- zapisuje równania reakcji otrzymywania poznanych kwasów
- wyjaśnia pojęcie *tlenekkwasowy*
- wskazuje przykłady tlenkówkwasowych
- opisuje właściwości poznanychkwasów
- opisuje zastosowaniapoznanych kwasów
- wyjaśnia pojęcie *dysocjacjajonowa*
- zapisuje wybrane równania reakcji dysocjacji jonowej kwasów
- nazywa kation H^+ i aniony reszt kwasowych
- określa odczyn roztworu (kwasowy)
- wymienia wspólne właściwościkwasów
- wyjaśnia, z czego wynikają wspólnewłaściwości kwasów
- zapisuje obserwacje z przeprowadzanych doświadczeń
- posługuje się skalą pH
- bada odczyn i pH roztworu
- wyjaśnia, jak powstają kwaśne opady
- podaje przykłady skutków kwaśnych opadów
- oblicza masy cząsteczkowe kwasów
- oblicza zawartość procentową pierwiastków chemicznych w cząsteczkach kwasów
- wymienia czterynajważniejsze sposobyotrzymywania soli
- podaje nazwy i wzory soli (typowe przykłady)
- zapisuje równania reakcji zobojętniania w formach: cząsteczkowej, jonowej oraz jonowej skróconej
- podaje nazwy jonów powstałych w wyniku dysocjacji jonowej soli
- odczytuje równania reakcji otrzymywania soli (proste przykłady)
- korzysta z tabeli rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie
- zapisuje równania reakcji otrzymywania soli (reakcja strąceniowa) w formach cząsteczkowej i jonowej (proste przykłady)
- zapisuje i odczytuje wybrane równania reakcji dysocjacji jonowej soli
- dzieli metale ze względuna ich aktywność chemiczną (szereg aktywności metali)
- opisuje sposoby zachowania się metali w reakcji z kwasami(np. miedź i magnezw reakcji z kwasemchlorowodorowym)
- zapisuje obserwacjez doświadczeń przeprowadzanych na lekcji
- wymienia zastosowania najważniejszych soli
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;
- wykorzystujeinformacje odczytane z układu okresowegopierwiastków chemicznych;

- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Kwasy" i „Sole", ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- wymienia zasady bhp dotycząceobchodzenia się z kwasami
- zalicza kwasy do elektrolitów
- definiuje pojęcie *kwasy* zgodnie z teorią Arrheniusa
- opisuje budowę kwasów
- opisuje różnice w budowie kwasów beztlenowych i kwasów tlenowych
- zapisuje wzory sumaryczne kwasów: HCl, H_2S, H_2SO_4, H_2SO_3, HNO_3, H_2CO_3, H_3PO_4
- zapisuje wzory strukturalne kwasów beztlenowych
- podaje nazwy poznanych kwasów
- wskazuje wodór i resztę kwasowąwe wzorze kwasu
- wyznacza wartościowość resztykwasowej
- wyjaśnia, jak można otrzymać np. kwas chlorowodorowy, siarkowy(IV)
- wyjaśnia, co to jest tlenek kwasowy
- opisuje właściwości kwasów, np.: chlorowodorowego,azotowego(V) i siarkowego(VI)
- stosuje zasadę rozcieńczania kwasów
- opisuje podstawowezastosowania kwasów:chlorowodorowego,azotowego(V) i siarkowego(VI)
- wyjaśnia, na czym polega dysocjacjajonowa(elektrolityczna) kwasów
- definiuje pojęcia: *jon, kation* i *anion*
- zapisuje równania reakcji dysocjacjijonowej kwasów (proste przykłady)
- wymienia rodzaje odczynu roztworu
- wymienia poznane wskaźniki
- określa zakres pH i barwy wskaźników dla poszczególnych odczynów
- rozróżnia doświadczalnie odczyny roztworów za pomocą wskaźników
- wyjaśnia pojęcie *kwaśne opady*
- oblicza masy cząsteczkowe HCl i H_2Sopisuje budowę soli
- tworzy i zapisuje wzory sumaryczne soli (np. chlorków, siarczków)
- wskazuje metal i resztę kwasową we wzorze soli
- tworzy nazwy soli na podstawie wzorów sumarycznych (proste przykłady)
- tworzy i zapisuje wzory sumaryczne soli na podstawie ich nazw (np. wzory soli kwasów: chlorowodorowego, siarkowodorowego i metali, np. sodu, potasu i wapnia)
- wskazuje wzory soli wśród wzorów różnych związków chemicznych
- definiuje pojęcie *dysocjacja jonowa (elektrolityczna) soli*
- dzieli sole ze względuna ich rozpuszczalnośćw wodzie
- ustala rozpuszczalność soli w wodzie na podstawie tabelirozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie
- zapisuje równania reakcji dysocjacji jonowej (elektrolitycznej) soli rozpuszczalnych w wodzie (proste przykłady)
- podaje nazwy jonów powstałych w wyniku dysocjacji jonowej soli (proste przykłady)

- opisuje sposób otrzymywaniasoli trzema podstawowymimetodami (kwas + zasada, metal + kwas, tlenek metalu + kwas)
- zapisuje cząsteczkoworównania reakcjiotrzymywania soli (proste przykłady)
- definiuje pojęcia *reakcjazobojętniania* i *reakcja strąceniowa*
- odróżnia zapis cząsteczkowy od zapisu jonowego równania reakcji chemicznej
- określa związek ładunku jonu z wartościowością metalu ireszty kwasowej
- podaje przykłady zastosowań najważniejszych soli
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: „Kwasy" i „Sole", które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć chemicznych;
- nie korzysta z układu okresowego pierwiastków i innych źródeł wiedzy;
- nie potrafi wskazać zastosowań podstawowych substancji w życiu codziennym;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń chemicznych;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii chemicznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię chemiczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z chemii dla klasy VIII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności wynikające z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk fizycznych i procesów chemicznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;

- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu chemii;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń chemicznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Związki węgla z wodorem", „Pochodne węglowodorów" i „ Substancje o znaczeniu biologicznym";
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- analizuje właściwości węglowodorów
- porównuje właściwości węglowodorów nasyconych i węglowodorów nienasyconych
- wyjaśnia zależność między długością łańcucha węglowego a właściwościami fizycznymi alkanów
- opisuje wpływ wiązaniawielokrotnego w cząsteczcewęglowodoru na jego reaktywność
- zapisuje równania reakcjiprzyłączania (np. bromowodoru, wodoru, chloru) do węglowodorów zawierających wiązanie wielokrotne
- projektujedoświadczenia chemiczne dotyczące węglowodorów
- projektuje i przeprowadza doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie węglowodorów nasyconych od węglowodorów nienasyconych
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania zadań obliczeniowych o wysokim stopniu trudności
  analizuje znaczenie węglowodorów w życiu codziennym
- proponuje doświadczenie chemiczne do podanego tematu z działu *Pochodne węglowodorów*
- opisuje doświadczenia chemiczne (schemat, obserwacje, wniosek)
- przeprowadzadoświadczenia chemiczne do działu *Pochodne węglowodorów*
- zapisuje wzory podanychalkoholi i kwasów karboksylowych
- zapisuje równania reakcji chemicznych alkoholi, kwasów karboksylowych o wyższym stopniu trudności (np. więcej niż pięć atomów węgla w cząsteczce)
- wyjaśnia zależność między długością łańcucha węglowego a stanem skupienia i reaktywnością alkoholi oraz kwasów karboksylowych
- zapisuje równania reakcji otrzymywania estru o podanej nazwie lub podanym wzorze
- planuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające otrzymać ester o podanej nazwie
- opisuje właściwości estrów w aspekcie ich zastosowań
- przewiduje produkty reakcji chemicznej
- identyfikuje poznane substancje
- omawia szczegółowo przebieg reakcji estryfikacji

- omawia różnicę między reakcjąestryfikacji a reakcją zobojętniania
- zapisuje równania reakcji chemicznych w formach: cząsteczkowej, jonowej i skróconej jonowej
- analizuje konsekwencje istnieniadwóch grup funkcyjnychw cząsteczce aminokwasu
- zapisuje równanie kondensacji dwóch cząsteczek glicyny
- opisuje mechanizm powstawania wiązania peptydowego
- rozwiązuje zadania dotyczące pochodnych węglowodorów (o dużym stopniu trudności
- podaje wzór tristearynianu glicerolu
- projektuje i przeprowadza doświadczenia chemiczne umożliwiające wykrycie białka
- wyjaśnia, na czym polega wysalanie białek
- wyjaśnia, dlaczego skrobia i celuloza są polisacharydami
- wyjaśnia, co to są dekstryny
- omawia przebieg reakcji chemicznej skrobi z wodą
- planuje i przeprowadza doświadczenie chemiczne weryfikujące postawioną hipotezę
- identyfikuje poznane substancje,
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach:: „Związki węgla z wodorem", „Pochodne węglowodorów" i „ Substancje o znaczeniu biologicznym";
- tworzy wzory ogólne alkanów, alkenów, alkinów (na podstawie wzorów kolejnych związków chemicznych w danym szeregu homologicznym)
- proponuje sposób doświadczalnego wykrycia produktów spalaniawęglowodorów
- zapisuje równania reakcjispalania alkanów przy dużym i małym dostępie tlenu
- zapisuje równania reakcjispalania alkenów i alkinów
- zapisuje równania reakcjiotrzymywaniaetynu
- odczytuje podane równania reakcji chemicznej
- zapisuje równania reakcjietenui etynu z bromem, polimeryzacjietenu
- opisuje rolę katalizatora w reakcji chemicznej
- wyjaśnia zależność między długością łańcucha węglowego a właściwościami fizycznymi alkanów (np. stanem skupienia, lotnością, palnością, gęstością, temperaturą topnienia i wrzenia)
- wyjaśnia, co jest przyczyną większej reaktywności węglowodorów nienasyconych w porównaniu z węglowodorami nasyconymi
- opisuje właściwości i zastosowania polietylenu
- projektuje doświadczenie chemiczneumożliwiające odróżnienie węglowodorów nasyconych od węglowodorów nienasyconych
- opisuje przeprowadzanedoświadczenia chemiczne
- wykonuje obliczenia związane z węglowodorami
- wyszukuje informacje na temat zastosowań alkanów, etenu i etynu; wymienia je
- zapisuje równanie reakcji polimeryzacji etenu
- wyjaśnia, dlaczego alkohol etylowy ma odczyn obojętny
- wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwę systematycznąglicerolu
- zapisuje równania reakcjispalania alkoholi
- podaje nazwy zwyczajowe i systematyczne alkoholi i kwasów karboksylowych

- wyjaśnia, dlaczego niektóre wyższe kwasykarboksylowe nazywa się kwasamitłuszczowymi
- porównuje właściwości kwasóworganicznych i nieorganicznych
- bada i opisuje wybrane właściwości fizyczne i chemiczne kwasu etanowego (octowego)
- porównuje właściwości kwasówkarboksylowych
- opisuje proces fermentacjioctowej
- dzieli kwasy karboksylowe
- zapisuje równania reakcji chemicznych kwasów karboksylowych
- podaje nazwy soli kwasóworganicznych
- określa miejsce występowania wiązania podwójnego w cząsteczce kwasuoleinowego
- podaje nazwy i rysuje wzory półstrukturalne (grupowe) długołańcuchowych kwasów monokarboksylowych (kwasów tłuszczowych) nasyconych (palmitynowego, stearynowego) i nienasyconego (oleinowego)
- projektuje doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie kwasu oleinowego od kwasów palmitynowego lub stearynowego
- zapisuje równania reakcji chemicznych prostych kwasów karboksylowych z alkoholami monohydroksylowymi
- zapisuje równania reakcjiotrzymywania podanych estrów
- tworzy wzory estrów na podstawie nazw kwasów i alkoholi
- tworzy nazwy systematyczne i zwyczajowe estrów na podstawie nazw odpowiednich kwasów karboksylowych i alkoholi
- zapisuje wzór poznanego aminokwasu
- opisuje budowę oraz wybrane właściwości fizyczne i chemiczneaminokwasów na przykładzie kwasu aminooctowego (glicyny)
- opisuje właściwości omawianych związków chemicznych
- wymienia zastosowania: metanolu, etanolu, glicerolu, kwasu metanowego, kwasu octowego
- bada niektóre właściwości fizyczne i chemiczne omawianych związków
- opisuje przeprowadzonedoświadczenia chemiczne
- podaje wzór ogólny tłuszczów
- omawia różnicew budowie tłuszczów stałychi tłuszczów ciekłych
- wyjaśnia, dlaczego olej roślinny odbarwia wodę bromową
- definiuje białkajako związki chemiczne powstające w wyniku kondensacji aminokwasów
- definiuje pojęcia: *peptydy, peptyzacja, wysalanie białek*
- opisuje różnice w przebiegu denaturacji i koagulacji białek
- wyjaśnia, co to znaczy, że sacharoza jest disacharydem
- wymienia różnice we właściwościach fizycznych skrobi i celulozy
- zapisuje poznane równania reakcji sacharydów z wodą
- definiuje pojęcie *wiązanie peptydowe*
- projektuje i przeprowadza doświadczenie chemiczne umożliwiające odróżnienie tłuszczu nienasyconego od tłuszczu nasyconego
- projektuje doświadczenia chemiczne umożliwiające wykrycie białka za pomocą stężonego roztworu kwasu azotowego(V)
- planuje doświadczenia chemiczne umożliwiające badanie właściwości omawianych związków chemicznych
- opisuje przeprowadzonedoświadczenia chemiczne
- opisuje znaczenie i zastosowania skrobi, celulozy i innych poznanychzwiązków chemicznych
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach:„Związki węgla z wodorem”, „Pochodne węglowodorów” i „ Substancje o znaczeniu biologicznym”; jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- wyjaśnia pojęcie *szereg homologiczny*
- tworzy nazwy alkenów i alkinów na podstawie nazw odpowiednich alkanów
- zapisuje wzory: sumaryczne, strukturalne i półstrukturalne (grupowe); podaje nazwy:alkanów, alkenów i alkinów
- buduje model cząsteczki: metanu,etenu, etynu
- wyjaśnia różnicę między spalaniem całkowitym a spalaniem niecałkowitym
- opisuje właściwości fizyczne i chemiczne (spalanie) alkanów (metanu, etanu) oraz etenu i etynu
- zapisuje i odczytuje równania reakcjispalania metanu, etanu, przy dużym i małym dostępie tlenu
- pisze równaniareakcji spalaniaetenu ietynu
- porównuje budowę etenu i etynu
- wyjaśnia, na czym polegająreakcje przyłączania ipolimeryzacji
- opisuje właściwości i niektóre zastosowania polietylenu
- wyjaśnia, jak można doświadczalnie odróżnić węglowodory nasycone od węglowodorów nienasyconych, np. metan od etenu czy etynu
- wyjaśnia, od czego zależą właściwości węglowodorów
- wykonuje proste obliczenia dotyczące węglowodorów
- podaje obserwacje do wykonywanych na lekcji doświadczeń
- zapisuje nazwy i wzory omawianych grup funkcyjnych
- wyjaśnia, co to są alkohole polihydroksylowe
- zapisuje wzory i podajenazwy alkoholi monohydroksylowych o łańcuchach prostych (zawierających do pięciu atomów węgla w cząsteczce)
- zapisuje wzory sumaryczny i półstrukturalny (grupowy) propano-1,2,3-triolu (glicerolu)
- uzasadnia stwierdzenie, że alkohole i kwasy karboksylowe tworząszeregi homologiczne
- podaje odczyn roztworu alkoholu
- opisuje fermentację alkoholową
- zapisuje równania reakcjispalania etanolu
- podaje przykłady kwasów organicznych występujących w przyrodzie (np. kwasy: mrówkowy, szczawiowy, cytrynowy) i wymienia ich zastosowania
- tworzy nazwy prostych kwasów karboksylowych (do pięciu atomów węgla w cząsteczce) i zapisuje ich wzory sumaryczne i strukturalne
- podaje właściwości kwasów metanowego (mrówkowego) i etanowego (octowego)
- bada wybrane właściwości fizyczne kwasu etanowego (octowego)
- opisuje dysocjację jonową kwasówkarboksylowych
- bada odczyn wodnego roztworu kwasu etanowego (octowego)
- zapisuje równania reakcjispalania i reakcji dysocjacji jonowej kwasów metanowego i etanowego
- zapisuje równania reakcjikwasów metanowego i etanowego z metalami, tlenkami metali i wodorotlenkami
- podaje nazwy soli pochodzącychod kwasów metanowego i etanowego

- podaje nazwy długołańcuchowych kwasów monokarboksylowych (przykłady)
- zapisuje wzory sumaryczne kwasów: palmitynowego, stearynowego i oleinowego
- wyjaśnia, jak można doświadczalnieudowodnić, że dany kwaskarboksylowy jest kwasemnienasyconym
- podaje przykłady estrów
- wyjaśnia, na czym polega reakcja estryfikacji
- tworzy nazwy estrów pochodzących od podanych nazw kwasów i alkoholi (proste przykłady)
- opisuje sposób otrzymywania wskazanego estru (np. octanu etylu)
- zapisuje równania reakcji otrzymywania estru (proste przykłady, np. octanu metylu)
- wymienia właściwości fizyczne octanuetylu
- opisuje negatywne skutki działania etanolu na organizm
- bada właściwości fizyczne omawianych związków
- zapisuje obserwacje zwykonywanych doświadczeń chemicznych
- wyjaśnia rolę składników odżywczych w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu
- opisuje budowę cząsteczki tłuszczu jako estru glicerolu i kwasów tłuszczowych
- opisuje wybrane właściwości fizyczne tłuszczów
- opisuje wpływ olejuroślinnego na wodę bromową
- wyjaśnia, jak można doświadczalnie odróżnić tłuszcze nienasycone od tłuszczów nasyconych
- opisuje właściwości białek
- wymienia czynniki powodujące koagulację białek
- opisuje właściwości fizyczne: glukozy, fruktozy, sacharozy, skrobi i celulozy
- bada właściwości fizyczne wybranych związków chemicznych (glukozy, fruktozy, sacharozy, skrobi i celulozy)
- zapisuje równanie reakcjisacharozy z wodąza pomocą wzorów sumarycznych
- opisuje przebieg reakcji chemicznej skrobi z wodą
- wykrywa obecność skrobi i białka w produktach spożywczych
- wykonuje proste doświadczenia chemiczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: :„Związki węgla z wodorem”, „Pochodne węglowodorów” i „ Substancje o znaczeniu biologicznym”, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- wyjaśnia pojęcie *związki organiczne*
- podaje przykłady związków chemicznych zawierających węgiel
- wymienia naturalne źródła węglowodorów
- wymienia nazwy produktów destylacji ropy naftowej i podaje przykłady ich zastosowania
- stosuje zasady bhp w pracy z gazem ziemnym oraz produktami przeróbki ropy naftowej
- definiuje pojęcie *węglowodory*
- definiuje pojęcie *szereg homologiczny*

- definiuje pojęcia: *węglowodory nasycone*, *węglowodory nienasycone, alkany, alkeny, alkiny*
- zalicza alkany do węglowodorów nasyconych, a alkeny i alkiny – donienasyconych
- zapisuje wzory sumaryczne: alkanów, alkenów i alkinów o podanej liczbie atomów węgla
- rysuje wzory strukturalne i półstrukturalne (grupowe): alkanów, alkenów i alkinów o łańcuchach prostych (do pięciu atomów węgla w cząsteczce)
- podaje nazwy systematyczne alkanów (do pięciu atomów węgla w cząsteczce)
- podaje wzory ogólne: alkanów, alkenów i alkinów
- podaje zasady tworzenia nazw alkenów i alkinów
- przyporządkowuje dany węglowodór do odpowiedniegoszeregu homologicznego
- opisuje budowę i występowanie metanu
- opisuje właściwości fizyczne i chemiczne metanu, etanu
- wyjaśnia, na czym polegają spalaniecałkowite i spalanie niecałkowite
- zapisuje równania reakcji spalania całkowitego i spalania niecałkowitego metanu, etanu
- podaje wzory sumarycznei strukturalne etenu i etynu
- opisuje najważniejsze właściwości etenu i etynu
- definiuje pojęcia: *polimeryzacja*, *monomer* i *polimer*
- opisuje najważniejszezastosowania metanu, etenu i etynu
- opisuje wpływ węglowodorównasyconych i węglowodorów nienasyconych na wodębromową (lub rozcieńczonyroztwór manganianu(VII) potasu)
- dowodzi, że alkohole, kwasykarboksylowe, estry i aminokwasy są pochodnymiwęglowodorów
- opisuje budowę pochodnychwęglowodorów (grupawęglowodorowa + grupafunkcyjna)
- wymienia pierwiastki chemiczne wchodzące w skład pochodnychwęglowodorów
- zalicza daną substancjęorganiczną do odpowiedniejgrupy związków chemicznych
- wyjaśnia, co to jest grupa funkcyjna
- zaznacza grupyfunkcyjne w alkoholach, kwasachkarboksylowych, estrach,aminokwasach; podaje ich nazwy
- zapisuje wzory ogólne alkoholi, kwasów karboksylowych i estrów
- dzieli alkohole na monohydroksylowe i polihydroksylowe
- zapisuje wzory sumaryczne i rysuje wzory półstrukturalne (grupowe), strukturalne alkoholimonohydroksylowych o łańcuchach prostych zawierających do trzech atomów węgla w cząsteczce
- wyjaśnia, co to są nazwy zwyczajowe i nazwy systematyczne
- tworzy nazwy systematyczne alkoholimonohydroksylowych o łańcuchach prostych zawierających do trzech atomów węgla w cząsteczce, podaje zwyczajowe (metanolu, etanolu)
- rysuje wzory półstrukturalne (grupowe), strukturalne kwasówmonokarboksylowych o łańcuchach prostych zawierających do dwóch atomów węgla w cząsteczce; podaje ich nazwy systematyczne i zwyczajowe (kwasu metanowego i kwasu etanowego)
- zaznacza resztę kwasową we wzorze kwasukarboksylowego
- opisuje najważniejsze właściwości metanolu, etanolu i glicerolu oraz kwasów etanowego i metanowego
- bada właściwości fizyczne glicerolu
- zapisuje równanie reakcji spalania metanolu
- opisuje podstawowe zastosowaniaetanolu i kwasu etanowego
- dzieli kwasy karboksylowe na nasycone i nienasycone
- wymienia najważniejsze kwasy tłuszczowe

- opisuje najważniejsze właściwości długołańcuchowych kwasów karboksylowych (stearynowegoi oleinowego)
- definiuje pojęcie *mydła*
- wymienia związki chemiczne, które są substratami reakcjiestryfikacji
- definiuje pojęcie *estry*
- wymienia przykłady występowaniaestrów w przyrodzie
- opisuje zagrożenia związane zalkoholami (metanol, etanol)
- wśród poznanych substancji wskazuje te, które mają szkodliwy wpływ na organizm
- omawia budowę i właściwości aminokwasów (na przykładzie glicyny)
- podaje przykłady występowania aminokwasów
- wymienia najważniejsze zastosowania poznanych związków chemicznych (np. etanol, kwas etanowy, kwas stearynowy)
- wymienia główne pierwiastki chemiczne wchodzące w skład organizmu
- wymienia podstawowe składnikiżywności i miejsca ich występowania
- wymienia pierwiastki chemiczne, których atomy wchodzą w skład cząsteczek:tłuszczów, cukrów (węglowodanów) ibiałek
- dzieli tłuszcze ze względu na: pochodzenie i stan skupienia
- zalicza tłuszcze do estrów
- wymienia rodzaje białek
- dzieli cukry (sacharydy) na cukry proste i cukry złożone
- definiuje białkajako związki chemiczne powstające z aminokwasów
- wymienia przykłady: tłuszczów, sacharydów i białek
- wyjaśnia, co to są węglowodany
- wymienia przykłady występowania celulozy i skrobi w przyrodzie
- podaje wzory sumaryczne:glukozy i fruktozy, sacharozy, skrobi icelulozy
- wymienia zastosowania poznanych cukrów
- wymienia najważniejsze właściwości omawianych związków chemicznych
- definiuje pojęcia: *denaturacja, koagulacja, żel, zol*
- wymienia czynniki powodujące denaturację białek
- podaje reakcje charakterystycznebiałek i skrobi
- opisuje znaczenie: wody,tłuszczów, białek, sacharydów, witamin i mikroelementów dla organizmu
- wyjaśnia, co to są związki wielkocząsteczkowe; wymieniaich przykłady
- wymienia funkcje podstawowych składników odżywczych
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni chemicznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni chemicznej;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach:„Związki węgla z wodorem”, „Pochodne węglowodorów” i „ Substancje o znaczeniu biologicznym” , które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i chemicznych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń chemicznych;

- nie zna podstawowej symboliki i terminologii chemicznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię chemicznych nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- nie odrabia zadań domowych;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

12.Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z fizyka dla klasy VII, VIII

Oceny śródroczne z fizyki dla klasy VII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu fizyki;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń fizycznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia połączone z wyprowadzaniem wzorów;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk i praw fizycznych takich jak: napięcie powierzchniowe, ciśnienie hydrostatyczne, gęstość, parcie, Prawo Pascala, Prawo Archimedesa i wykorzystuje je w praktyce;

- wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi w szczególności związki między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym oraz gęstością, masą i objętością;
- podaje nie szablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie;
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: pierwsze spotkanie
  z fizyką, właściwości i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka, przekształcając wzory fizyczne i operując kilkoma wzorami;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne związane z: wyznaczeniem gęstości cieczy oraz ciał stałych o regularnych i nieregularnych; wykazujące właściwości ciał stałych, cieczy i gazów;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości i budowa materii oraz hydrostatyka i aerostatyka, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- rozumie prawa fizyczne takie jak: Prawo Pascala, Prawo Archimedesa i operuje pojęciami takimi jak: napięcie powierzchniowe, ciśnienie hydrostatyczne, gęstość, parcie, siła wypadkowa, równoważąca, powierzchnia swobodna;
- rozumie związki między wielkościami fizycznymi i ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać;
- podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem;
- sporządza wykresy;
- rozumie i opisuje zjawiska fizyczne takie jak: napięcie powierzchniowe, oddziaływanie międzycząsteczkowe;
- wyjaśnia właściwości substancji na podstawie wiedzy o budowie materii;
- przekształca proste wzory i jednostki fizyczne;
- rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemowe związane z zastosowaniem związku między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem grawitacyjnym oraz ze związku gęstości z masą i objętością, przedstawiając swój tok rozumowania, wykonuje konkretne obliczenia, również na podstawie wykresu;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
- przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz z zachowaniem liczb znaczących wynikających z dokładności danych;
- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
- określa różnice i podobieństwa miedzy substancjami takie jak: sprężystość, plastyczność, kruchość, twardość itp.;
- stosuje wiadomości z fizyki w sytuacjach wynikających z codzienności;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości i budowa materii oraz hydrostatyka i aerostatyka, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- zna prawa fizyczne takie jak: Prawo Pascala, Prawo Archimedesa i wielkości fizyczne, stosując je do rozwiązywania prostych problemów;
- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi takimi jak: masa, ciężar i gęstość;
- opisuje proste zjawiska fizyczne takie jak: napięcie powierzchniowe, oddziaływanie międzycząsteczkowe;
- wykonuje proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia stosując prawidłowe jednostki;
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści działów: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości
  i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki;
- podaje przykłady zjawisk fizycznych z życia;
- wyjaśnia przebieg prostych procesów fizycznych, zapisuje je w postaci wzorów z zastosowaniem terminologii i symboliki fizycznej z pomocą nauczyciela;
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne;
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy dotyczące treści działów: pierwsze spotkanie
  z fizyką, właściwości i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka przy wydatnej pomocy nauczyciela (bezpośrednie podstawienie do wzoru);
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- pisze proste wzory fizyczne;
- zna podstawowe właściwości typowych ciał fizycznych;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy fizycznej (tj. wykresy, tablice, stałe fizyczne itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni fizycznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni fizycznej;

- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: pierwsze spotkanie z fizyką, właściwości i budowa materii, hydrostatyka i aerostatyka, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń fizycznych;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii fizycznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię fizyczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny roczne z fizyki dla klasy VII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu fizyki;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń fizycznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia połączone z wyprowadzaniem wzorów;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;

– zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
– stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk i praw fizycznych takich jak: ruch, prędkość, I, II i III zasada dynamiki Newtona, swobodne spadanie ciał, energia, praca, moc, ciepło, temperatura, I zasada termodynamiki, przewodnictwo cieplne, ciepło właściwei wykorzystuje je w praktyce;
– wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi w szczególności związki między siłą i masą a przyspieszeniem, oraz między prędkością, przyspieszeniem i czasem;
– podaje nie szablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie;
– samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, przekształcając wzory fizyczne i operując kilkoma wzorami;
– potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne związane z:
- badaniem ruchu;
- wyznaczeniem ciepła właściwego dowolnego ciała;
– potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
– poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
– potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
– wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych;
– konstruuje schematy, tabele, wykresy;
– formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
– sprostał wymaganiom na niższe oceny;
– w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
– opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
– rozumie prawa fizyczne takie jak: I, II i III zasada dynamiki Newtona i I zasada termodynamiki;
– rozumie związki między wielkościami fizycznymi takimi jak: energia kinetyczna cząsteczek
i temperatura, a także ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać;
– podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem;
– sporządza wykresy zależności:
- prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego;
- prędkości od czasu dla ruchu jednostajnie przyspieszonego i opóźnionego;
- prędkości i przyspieszenia od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego;
– rozumie i opisuje zjawiska fizyczne takie jak: ruch, swobodne spadanie ciał, przewodnictwo cieplne;
– przekształca proste wzory i jednostki fizyczne;
– rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemowe związane z analizą wykresów zależności drogi i prędkości od czasu dla ruchów prostoliniowego jednostajnego i jednostajnie zmiennego;
– rozwiązuje proste i bardziej złożone zadania dotyczące treści działu: kinematyka, dynamika
i termodynamika;
– sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;

- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
- stosuje wiadomości z fizyki w sytuacjach wynikających z codzienności;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- zna prawa fizyczne takie jak: I, II i III zasada dynamiki Newtona i I zasada termodynamiki
  i wielkości fizyczne, stosując je do rozwiązywania prostych problemów;
- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi takimi jak: prędkość, droga, czas, przyspieszenie, siła ciężkości i masa;
- opisuje proste zjawiska fizyczne takie jak: swobodne spadanie ciał, przewodnictwo cieplne, topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimacja i resublimacja;
- posługuje się skalami temperatur;
- wykonuje proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia stosując prawidłowe jednostki;
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści działów: kinematyka, dynamika i termodynamika;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki;
- podaje przykłady zjawisk fizycznych z życia;
- wyjaśnia przebieg prostych procesów fizycznych, zapisuje je w postaci wzorów z zastosowaniem terminologii i symboliki fizycznej z pomocą nauczyciela;
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne;
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy dotyczące treści działów: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, przy wydatnej pomocy nauczyciela (bezpośrednie podstawienie do wzoru);
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- pisze proste wzory fizyczne;
- zna podstawowe właściwości typowych ciał fizycznych;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy fizycznej (tj. wykresy, tablice, stałe fizyczne itp.);

- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni fizycznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni fizycznej;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: kinematyka, dynamika, praca, moc i energia oraz termodynamika, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń fizycznych;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii fizycznej;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię fizyczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny śródrocznez fizyki dla klasy VIII:

:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu fizyki;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń fizycznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia połączone z wyprowadzaniem wzorów;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

– w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

– w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny.
– sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
– zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
– stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk i praw fizycznych takich jak: ciepło właściwe, energia wewnętrzna, elektryzowanie ciał, indukcja elektrostatyczna, natężenie prądu, napięcie elektryczne, prąd elektryczny i wykorzystuje je w praktyce;
– wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi w szczególności związki między:energią wewnętrzną a ciepłem właściwym ciała, natężeniem prądu a przyłożonym napięciem;
– podaje nie szablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie;
– samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny przekształcając wzory fizyczne i operując kilkoma wzorami;
– potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne związane z:
- wyznaczeniem ciepła właściwego;
- właściwościami ciał naelektryzowanych;
- skutkami indukcji elektrostatycznej;
– potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski,wskazać źródła błędów;
– poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
– potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
– wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych
i problemowych;
– konstruuje schematy, tabele, wykresy;
– formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
– sprostał wymaganiom na niższe oceny;
– w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

– opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny,jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
– rozumie i operuje pojęciami takimi jak: energia kinetyczna cząstek, temperatura, przewodnictwo cieplne, konwekcja, ciepło właściwe, elektrony swobodne, maszyna elektrostatyczna;
– rozumie związki między wielkościami fizycznymi i ich jednostkami, w szczególności między: energią kinetyczną cząstek a temperaturą, przepływem ciepła w zjawisku przewodnictwa cieplnego;
– podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem;
– sporządza wykresy:
- zmiany temperatury w procesie topnienia dla ciał krystalicznych i bezpostaciowych;

– rozumie i opisuje zjawiska fizyczne takie jak: przewodnictwo cieplne, przewodnik i izolator ciepła, konwekcja, ciepło właściwe, oddziaływania elektrostatyczne, uziemienie ciała naelektryzowanego i zobojętnienie zgromadzonego na nim ładunku elektrycznego;
– wyjaśnia, co dzieje się z energią pobieraną przez mieszaninę substancji w stanie stałym i ciekłym w stałej temperaturze;
– wyjaśnia, na czym polega uziemienie ciała naelektryzowanego i zobojętnienie zgromadzonego na nim ładunku elektrycznego;
– przekształca proste wzory i jednostki fizyczne szczególnie związane z: ciepłem właściwym, zależnością że każdy ładunek elektryczny jest wielokrotnością ładunku elementarnego;
– rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemoweokreślone w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
– sporządza i interpretuje wykresy oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
– przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz z zachowaniem liczb znaczących wynikających z dokładności danych;
– potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment związany z:
- wykonaniem pracy przez rozprężający się gaz;
- wykazaniem, że do uzyskania jednakowego przyrostu temperatury różnych substancji o tej samej masie potrzebna jest inna ilość ciepła;
- badaniem, od czego zależy szybkość parowania;
- obserwację wrzenia;
- wykorzystaniem (w przyrodzie i w życiu codziennym) przewodnictwa cieplnego (przewodników
i izolatorów ciepła);
- zjawiskiem konwekcji (np. prądy konwekcyjne);
- zmianami stanu skupienia ciał;
- elektryzowaniem ciał przez pocieranie oraz oddziaływanie ciał naelektryzowanych;
- właściwościami magnetycznymi ciał;
– stosuje wiadomości z fizyki w sytuacjach wynikających z codzienności;
– sprostał wymaganiom na niższe oceny;
– w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
– opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
– stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
– czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
– zna pojęcia fizycznetakie jak: energia wewnętrzna, I Zasada Termodynamiki, ciepło właściwe, ładunek elementarny, ładunek elektryczny, jon (ujemny i dodatni), Zasada Zachowania Ładunku Elektrycznego, napięcie elektryczne, opór elektryczny, praca i moc prądu elektrycznego, moc znamionowai wielkości fizyczne oraz stosuje je do rozwiązywania prostych problemów;

- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi takimi jak: temperatura, ciepło właściwe, ładunek, natężenie prądu, napięcie i natężenie prądu, opór elektryczny;
- opisuje proste zjawiska fizyczne takie jak: topnienie, krzepnięcie, parowanie, skraplanie, sublimacja, resublimacja, elektryzowanie ciał;
- wykonuje proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji, takie jak:
- wyznaczenie zmiany zachowania się cząsteczek ciała stałego w wyniku wykonania nad nim pracy;
- wyznaczenie ciepła właściwego wody z użyciem czajnika elektrycznego;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia stosując prawidłowe jednostki;
- rozwiązuje proste zadania dotyczące treści działów: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki, takie jak: energia kinetyczna, temperatura, temperatura wrzenia, ładunek elektryczny, przewodnik i izolator elektryczny, układ izolowany, natężenie prądu, obwód elektryczny;
- podaje przykłady zjawisk fizycznych z życia;
- wyjaśnia przebieg prostych procesów fizycznych, zapisuje je w postaci wzorówz zastosowaniem terminologii isymboliki fizycznej z pomocą nauczyciela;
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne, takie jak:
- obserwacja zmian temperatury ciał w wyniku wykonania nad nimi pracy lub ogrzania;
- zbadanie zjawiska przewodnictwa cieplnego oraz konwekcji;
- obserwacja zmian stanu skupienia wody oraz topnienia substancji;
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy dotyczące treści działów: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny przy wydatnej pomocy nauczyciela (bezpośrednie podstawienie do wzoru);
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- pisze proste wzory fizyczne;
- zna podstawowe właściwości typowych ciał fizycznych;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy fizycznej (tj. wykresy, tablice, stałe fizyczne itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;

- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni fizycznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni fizycznej;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętnościz zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych, obejmujących działy: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń fizycznych, obejmujących działy: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
- nie zna podstawowej symboliki i terminologii fizycznej, obejmujących działy: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię fizyczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela, obejmujących działy: Termodynamika, Elektrostatyka, Prąd elektryczny;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

Oceny rocznez fizyki dla klasy VIII:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy);
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- zna nowe osiągnięcia z zakresu fizyki;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń fizycznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu;
- wykonuje złożone obliczenia połączone z wyprowadzaniem wzorów;

- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk i praw fizycznych takich jak: elektromagnes, rozszczepienie światła w pryzmacie, tęcza, i wykorzystuje je w praktyce;
- wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi w szczególności związki między: okresem i częstotliwością w ruchu okresowym, prędkością światła a długością fali świetlnej w różnych ośrodkach odwołując się do widma światła białego;
- podaje nie szablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie;
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące treści działów: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka, przekształcając wzory fizyczne i operując kilkoma wzorami;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne związane z:
- działaniem siły magnetycznej;
- zasadą działania silnika elektrycznego prądu stałego;
- określeniem od czego zależy, a od czego nie zależy okres i częstotliwość w ruchu okresowym;
- korzystając z ich opisu i przestrzegając zasad bezpieczeństwa; formułuje wnioski na podstawie wyników przeprowadzonych doświadczeń
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych
  i problemowych;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- rozumie i operuje pojęciami takimi jak: domena magnetyczna, wahadło matematyczne, wahadło sprężynowe, częstotliwości drgań własnych, powiększenie obrazu, krótkowzroczność, dalekowzroczność, akomodacja oka;
- rozumie związki między wielkościami fizycznymi takimi jak: okres, częstotliwość a długość fali, ogniskowa a promień krzywizny, a także ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać;

– podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem;
– sporządza i analizuje wykresy:
- zależności położenia od czasu w ruchu drgającym;
- fali w ruchu drgającym;
– rozumie i opisuje zjawiska fizyczne takie jak: oddziaływania elektrostatyczne i magnetyczne, wytwarzanie dźwięku w wybranym instrumencie muzycznym, zaćmienie Słońca i Księżyca;
– przekształca proste wzory i jednostki fizyczne, takie jak: okres, częstotliwość, długość fali, ogniskowa, promień krzywizny;
– rozwiązuje proste i bardziej złożone zadania dotyczące treści działu: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
– przeprowadza doświadczenia przedstawiające:
- wzajemne oddziaływanie magnesów, oddziaływanie magnesów na żelazo i inne materiały magnetyczne;
- zachowanie igły magnetycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem;
- oddziaływania magnesów trwałych i przewodników z prądem oraz wzajemne oddziaływanie przewodników z prądem;
- zależność magnetycznych właściwości zwojnicy od obecności w niej rdzenia z ferromagnetyku oraz liczby zwojów i natężenia prądu płynącego przez zwoje;
- zjawisko prostoliniowego rozchodzenia się światła;
- powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł sferycznych;
- zjawisko: załamania światła na granicy ośrodków, rozszczepienia światła w pryzmacie oraz powstawania obrazów za pomocą soczewek;
– sporządza i interpretuje wykresy oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
– potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment;
– stosuje wiadomości z fizyki w sytuacjach wynikających z codzienności;
– sprostał wymaganiom na niższe oceny;
– w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
– opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach:Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
– stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
– czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
– rozumie i operuje pojęciami takimi jak:biegun magnetyczny, siła magnetyczna, częstotliwość, prędkość rozchodzenia się fali, energia fali natężenie fali, kąt padania, kąt odbicia, powiększenie obrazu, stosując je do rozwiązywania prostych problemów;
– rozumie i operuje wielkościami fizycznymi takimi jak: Herz, Lambda, stosując je do rozwiązywania prostych problemów;
– podaje i stosuje prawo załamania światła w sposób jakościowy;
– podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi takimi jak: częstotliwość a okres drgań, prędkość, długość a częstotliwość fali, wysokość dźwięku a częstotliwość fali, natężenie dźwięku a energia i amplituda fali, kąt padania a kąt odbicia;

– opisuje proste zjawiska fizyczne takie jak: oddziaływania magnesów na materiały magnetyczne, właściwości ferromagnetyczne, oddziaływanie przewodnika z prądem na igłę magnetyczną, ruch drgający, rozchodzenie się fal dźwiękowych w powietrzu, zaćmienie Słońca i Księżyca, odbicie światła od powierzchni chropowatej, załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością rozchodzenia się światła,
– wykonuje proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji, takie jak:
- wyznaczenie okresu i częstotliwości w ruchu okresowym;
- zademonstrowanie dźwięku o różnych częstotliwościach z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego;
- obserwowanie: biegu promieni światła, powstawania cienia i półcienia;
– ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
– podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia stosując prawidłowe jednostki;
– rozwiązuje proste zadania dotyczące treści działów: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
– językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
– sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
– w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

– ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
w działach: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
– zna podstawowepojęcia, prawa i wielkości fizyczne, takie jak:
- zwojnica, okres, częstotliwość, amplituda, częstotliwość i długość fali, promień świetlny, wiązka światła, ośrodek optyczny, ośrodek optycznie jednorodny, oś optyczna soczewki, promień krzywizny zwierciadła, powiększenie obrazu;
– wyjaśnia przebieg prostych procesów fizycznych, zapisuje je w postaci wzorów z zastosowaniem terminologii i symboliki fizycznej z pomocą nauczyciela;
– potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
– potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne, takie jak:
- demonstrowanie zachowania się igły magnetycznej w obecności magnesu;
- demonstrowania ruchu drgającego ciężarka zawieszonego na sprężynie lub nici;
- demonstrowanie powstawania fali na sznurze i wodzie;
- wytwarzanie dźwięku i wykazanie, że do rozchodzenia się dźwięku potrzebny jest ośrodek;
– rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy dotyczące treści działów: Magnetyzm, Drgania
i fale, Optyka, przy wydatnej pomocy nauczyciela (bezpośrednie podstawienie do wzoru);
– potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli;
– językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
– pisze proste wzory fizyczne;
– pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy fizycznej (tj. wykresy, tablice, stałe fizyczne itp.);
– wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;

- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym używanym w pracowni fizycznej;
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni fizycznej;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka, które są niezbędne do dalszego kształcenia,
  a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie zna podstawowych: praw, pojęć, wielkości fizycznych, symboliki i terminologii fizycznej, obejmującej działy: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń fizycznych, obejmujących działy: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię fizyczną nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela, obejmujących działy: Magnetyzm, Drgania i fale, Optyka;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

13.Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z matematyki dla klasy IV- VIII

Oceny śródroczne z matematyki dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;

- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;

- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;
- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy IV, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

Oceny roczne z matematyki dla kl. IV

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki dla klasy IV, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki dla klasy IV;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki dla klasy IV, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;

- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki dla klasy IV, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego z matematyki dla klasy IV, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;
- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego z matematyki dla klasy IV, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

Oceny śródroczne z matematyki dla klasy V:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy V, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci,
- potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych,
- wykorzystuje wiadomości matematyczne w sytuacjach nietypowych i problemowych,
- rozumie pojęcia matematyczne dotyczące liczb wymiernych oraz z zakresu geometrii, potrafi je zastosować w nietypowych sytuacjach,
- korzysta z dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywa potrzebne wiadomości;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji,
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy V;
- biegle liczy w pamięci,
- rozumie pojęcia matematyczne dotyczące liczb naturalnych i dziesiętnych oraz z zakresu geometrii, potrafi je zastosować w nietypowych sytuacjach,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące działań na liczbach naturalnych i dziesiętnych oraz trójkątów i czworokątów,
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje, np. dotyczące własności trójkątów i czworokątów;
- zna i stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;

- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem matematyki;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy V, mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- sprawnie liczy w pamięci, czasami popełnia błędy,
- potrafi sformułować definicje, operować poznanymi pojęciami, stosować je;
- analizuje treść typowego zadania, układa odpowiednie rozwiązania i samodzielnie rozwiązuje;
- zna i stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- potrafi korzystać z poznanych źródeł informacji;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy V, jednak występują braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- rozwiązuje proste zadania, w złożonych potrzebuje pomocy nauczyciela;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy,
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych;
- czyta tekst ze zrozumieniem i z pomocą nauczyciela wyciąga wnioski;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy V, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć; językiem matematyki posługuje się nieporadnie;
- intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia, zna symbole matematyczne;
- potrafi wskazać dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;

- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- jest mało aktywny.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności matematycznych z zakresu pierwszego półrocza klasy V;
- bardzo słabo liczy w pamięci, wspiera się konkretami, nie zna tabliczki mnożenia,
- nie zna podstawowych pojęć i symboli matematycznych;
- nie opanował podstawowych algorytmów,
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych poleceń;
- nie potrafi rozwiązać zadań tekstowych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie pracuje na lekcji, nie jest aktywny.

Oceny roczne z matematyki dla klasy V:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki dla klasy V, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- sprawnie i bezbłędnie wykonuje działania w pamięci,
- wykonuje złożone obliczenia na liczbach naturalnych i ułamkach,
- potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych i problemach z innych dziedzin;
- korzysta z dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywa potrzebne wiadomości;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji,
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy V;
- biegle liczy w pamięci,
- rozumie poznane pojęcia matematyczne, potrafi je zastosować w nietypowych sytuacjach,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące liczb naturalnych i ułamków oraz geometrii;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególne przypadki i uogólnienia;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- zna wzory i umie je prawidłowo zastosować w typowych zadaniach;
- potrafi przeanalizować wynik zadania, sprawdzić, czy jest adekwatny do treści zadania;
- poprawnie posługuje się językiem matematyki;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy V, mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;

- sprawnie liczy w pamięci, czasami popełnia błędy,
- potrafi sformułować definicje, operować poznanymi pojęciami, stosować je;
- zna wzory i zazwyczaj prawidłowo je stosuje w typowych zadaniach,
- analizuje treść typowego zadania, dobiera odpowiednie działanie, samodzielnie rozwiązuje;
- sporządza i interpretuje proste wykresy, diagramy;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- potrafi korzystać z poznanych źródeł informacji;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy V, jednak występują braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- rozwiązuje proste zadania dotyczące liczb naturalnych i ułamków, w złożonych zadaniach potrzebuje pomocy nauczyciela;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy,
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- zna pojęcia matematyczne, ale nie zawsze wie, jak je prawidłowo zastosować w zadaniach;
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia;
- czyta tekst/polecenie ze zrozumieniem i z pomocą nauczyciela wyciąga wnioski;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy V, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania dotyczące liczba naturalnych i ułamków, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć; językiem matematyki posługuje się nieporadnie;
- korzysta ze wzorów do obliczenia prostych zadań matematycznych, przy podstawianiu potrzebuje pomocy nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje potrzebne do rozwiązania zadania;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- jest mało aktywny.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności matematycznych przewidzianych w programie nauczania dla klasy V; a braki są na tyle duże, że uniemożliwiają mu naukę w klasie programowo wyższej;
- bardzo słabo liczy w pamięci, wspiera się konkretami, nie zna tabliczki mnożenia,
- nie zna podstawowych pojęć i symboli matematycznych;

- nie opanował podstawowych algorytmów,
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych poleceń;
- nie potrafi rozwiązać zadań tekstowych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie pracuje na lekcji, nie jest aktywny.

Oceny śródroczne z matematyki dla klasy VI:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy VI, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci,
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe, trudne zadania, wymagające oryginalnego podejścia i rozumowania;
- samodzielnie formułuje definicje z użyciem symboli matematycznych;
- stosuje własności poznanych wielokątów w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych,
- korzysta z dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywa potrzebne wiadomości;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji,
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VI;
- biegle liczy w pamięci,
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące działań na liczbach wymiernych;
- stosuje uogólnienia i analogie,
- rozumie pojęcia matematyczne dotyczące liczb wymiernych oraz z zakresu geometrii, potrafi je zastosować w nietypowych sytuacjach, w innych dziedzinach;
- samodzielnie potrafi formułować definicje,
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem matematyki;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VI, mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- sprawnie liczy w pamięci, czasami popełnia błędy,
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania;
- tworzy proste teksty w stylu matematycznym z użyciem symboli;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- potrafi korzystać z poznanych źródeł informacji;

- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VI, jednak występują braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania prostych zadań i problemów, w złożonych zadaniach potrzebuje pomocy nauczyciela;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy,
- potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VI, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć; językiem matematyki posługuje się nieporadnie;
- zna symbole matematyczne;
- potrafi wskazać dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- jest mało aktywny.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności matematycznych z zakresu pierwszego półrocza klasy VI;
- bardzo słabo liczy w pamięci, wspiera się konkretami, nie zna tabliczki mnożenia,
- nie zna podstawowych pojęć i symboli matematycznych;
- nie opanował podstawowych algorytmów,
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych poleceń;
- nie potrafi rozwiązać zadań tekstowych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie pracuje na lekcji, nie jest aktywny.

Oceny roczne z matematyki dla klasy VI:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki dla klasy VI, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- sprawnie i bezbłędnie wykonuje działania w pamięci,
- wykonuje złożone obliczenia na liczbach wymiernych;
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące graniastosłupów i ostrosłupów;
- wykorzystuje uogólnienia i analogie;
- potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności;
- samodzielnie formułuje definicje z użyciem symboli matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- korzysta z dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywa potrzebne wiadomości;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji,
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VI;
- biegle liczy w pamięci,
- rozumie poznane pojęcia matematyczne, potrafi je zastosować w nietypowych sytuacjach,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące figur płaskich i brył oraz wyrażeń algebraicznych;
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące graniastosłupów i ostrosłupów;
- samodzielnie potrafi formułować definicje,
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególne przypadki i uogólnienia;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące działań na liczbach wymiernych;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy;
- zna wzory i umie je prawidłowo zastosować w typowych zadaniach, np. (pola figur, prędkość)
- potrafi przeanalizować wynik zadania, wskazać źródła błędów;
- poprawnie posługuje się językiem matematyki;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VI, mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- sprawnie liczy w pamięci, czasami popełnia błędy,
- analizuje treść zadania, układa równanie, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania;
- potrafi sformułować definicje, operować poznanymi pojęciami, stosować je;
- zna wzory i zazwyczaj prawidłowo je stosuje w typowych zadaniach, np. (pola figur, objętość, prędkość)
- tworzy proste teksty w stylu matematycznym z użyciem symboli;
- sporządza i interpretuje proste wykresy, diagramy;

- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- potrafi korzystać z poznanych źródeł informacji;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VI, jednak występują braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania prostych zadań i problemów, w złożonych zadaniach potrzebuje pomocy nauczyciela;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy,
- potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- rozwiązuje proste równania, wspomaga się rysunkiem;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych;
- czyta tekst/polecenie ze zrozumieniem i z pomocą nauczyciela wyciąga wnioski;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VI, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć; językiem matematyki posługuje się nieporadnie;
- zna symbole matematyczne;
- korzysta ze wzorów (na pola figur, objętość, prędkość) do obliczenia prostych zadań matematycznych;
- z pomocą nauczyciela wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje potrzebne do rozwiązania zadania;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- jest mało aktywny.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności matematycznych przewidzianych w programie nauczania dla klasy VI; a braki są na tyle duże, że uniemożliwiają mu naukę w klasie programowo wyższej;
- bardzo słabo liczy w pamięci, wspiera się konkretami, nie zna tabliczki mnożenia,
- nie zna podstawowych pojęć i symboli matematycznych;
- nie opanował podstawowych algorytmów,
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych poleceń;

- nie potrafi rozwiązać zadań tekstowych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- nie pracuje na lekcji, nie jest aktywny.

Oceny śródroczne z matematyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy VII, wynikające z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VII;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VII, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;

- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VII, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VII, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;
- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego przeznaczonego do realizacji w pierwszym półroczu klasy VII, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

Oceny roczne z matematyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z klasy VII, wynikające z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VII;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;

- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VII, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VII, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VII, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;
- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;

- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VII, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

Oceny śródroczne z matematyki dla kl. VIII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z pierwszego półrocza klasy VIII, wynikające z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- samodzielnie interpretuje dane z nietypowych diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- samodzielnie tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych, przedstawia dane na różne sposoby, właściwie dobiera formę prezentacji do problemu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VIII;

- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- samodzielnie rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania, interpretuje wyniki w odniesieniu do danych;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych, przedstawia dane na różne sposoby;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VIII, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności, w tym zadania wieloetapowe, rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- rozróżnia założenie i tezę w twierdzeniu sformułowanym w dowolny sposób;
- przeprowadza proste dowody geometryczne;
- uzasadnia nieprawdziwość hipotezy, podając kontrprzykład;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VIII, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- zazwyczaj poprawnie wykonuje działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;

- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy proste diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- wskazuje założenie i tezę w twierdzeniu sformułowanym w formie „jeżeli..., to...”
- odróżnia przykład od dowodu;
- analizuje dowody prostych twierdzeń;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki z pierwszego półrocza klasy VIII, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;
- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy z pomocą nauczyciela proste diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- z pomocą nauczyciela analizuje dowody prostych twierdzeń;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego przeznaczonego do realizacji w pierwszym półroczu klasy VIII, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;

- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela tworzyć prostych diagramów i wykresów na podstawie zebranych danych;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

Oceny roczne z matematyki dla kl. VIII

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres materiału programowego z matematyki z klasy VIII, wynikające z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- biegle liczy w pamięci;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania problemów matematycznych;
- samodzielnie formułuje twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych;
- samodzielnie interpretuje dane z nietypowych diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- samodzielnie tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych, przedstawia dane na różne sposoby, właściwie dobiera formę prezentacji do problemu;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VIII;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- liczy biegle w pamięci;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- sprawnie i niemal bezbłędnie wykonuje działania arytmetyczne, także nowo poznane;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy i zadania tekstowe;
- samodzielnie rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je też w nietypowych sytuacjach;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych, przedstawia dane na różne sposoby;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu;
- wykazuje się dużą aktywnością w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VIII, jednak mogą wystąpić nieznaczne braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych źródeł informacji;
- sprawnie wykonuje działania arytmetyczne, także bardziej złożone rachunkowo, rzadko popełniając pomyłki;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny, potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu;
- rozumie i stosuje pojęcia matematyczne;
- potrafi sformułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je;
- analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, natomiast zadania o większym stopniu trudności, w tym zadania wieloetapowe, rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela;
- odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- przeprowadza proste dowody geometryczne;
- uzasadnia nieprawdziwość hipotezy, podając kontrprzykład;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- jest aktywny w czasie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VIII, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł informacji;
- radzi sobie z rachunkiem pamięciowym, ale popełnia błędy;
- wykonuje (na ogół poprawnie) działania arytmetyczne niezbyt złożone rachunkowo;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą nauczyciela;
- rozumie pojęcia matematyczne, stosuje je w prostych przypadkach;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy proste diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- wskazuje założenie i tezę w twierdzeniu sformułowanym w formie „jeżeli..., to...”
- odróżnia przykład od dowodu;
- analizuje dowody prostych twierdzeń;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych;
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami;
- w czasie lekcji wykazuje się umiarkowaną aktywnością;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VIII, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia i są możliwe do usunięcia w dłuższym czasie;
- z pomocą nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- bardzo słabo liczy w pamięci, nie opanował dobrze tabliczki mnożenia;
- wykonuje, zwykle poprawnie, działania arytmetyczne niezłożone rachunkowo;
- zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, stosuje je z pomocą nauczyciela;
- rozwiązuje najprostsze zadania tekstowe;
- intuicyjnie rozumie pojęcia matematyczne, konieczne do formułowania i rozwiązywania prostych zadań, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady;

- potrafi wskazać w zadaniach dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- tworzy z pomocą nauczyciela proste diagramy i wykresy na podstawie zebranych danych;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela analizuje dowody prostych twierdzeń;
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie;
- jest mało aktywny;
- umiejętności, które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego matematyki dla klasy VIII, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie zna podstawowych pojęć matematycznych;
- nie wykonuje nawet z pomocą nauczyciela działań arytmetyczne niezłożonych rachunkowo;
- nie zna zasad stosowania podstawowych algorytmów;
- nie potrafi wskazać w zadaniach danych, niewiadomych, nie potrafi wykonać rysunków z oznaczeniami do typowych zadań;
- nie rozwiązuje nawet z dużą pomocą nauczyciela najprostszych zadań tekstowych;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela odczytać danych z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela tworzyć prostych diagramów i wykresów na podstawie zebranych danych;
- w ogóle nie posługuje się językiem przedmiotu.

14. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z informatyki dla klasy IV-VIII

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
   - samodzielnie analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
   - formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie,
   - samodzielnie tworzy dokumenty tekstowe,
   - wymienia zasady formatowania teksty i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
   - wymienia i stosuje skróty klawiszowe,
   - samodzielnie umieszcza w tekście tabele,
   - dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
   - tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
   - buduje skrypty rysujące figury geometryczne,
   - samodzielnie określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
   - właściwie interpretuje komunikaty komputera i prawidłowo na nie reaguje,

- wykorzystuje pomoc dostępną w programach,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
- przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
- zawsze przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- zawsze stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- zawsze przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z Interneru.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
- z niewielką pomocą nauczyciela formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie,
- samodzielnie tworzy dokumenty tekstowe,
- wymienia zasady formatowania teksty i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
- wymienia i stosuje skróty klawiszowe,
- dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- z niewielką pomocą nauczyciela tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- wykorzystuje gotowe skrypty rysujące figury geometryczne,
- określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- właściwie interpretuje komunikaty komputera,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- analizuje problem opisany w zadaniu,
- z niewielką pomocą nauczyciela formułuje algorytmy,
- stosuje zasady formatowania tekstu podczas sporządzania dokumentów,
- dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- z pomocą nauczyciela tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- wykorzystuje gotowe skrypty rysujące figury geometryczne,
- określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- właściwie interpretuje komunikaty komputera,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej,
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną,

- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej,
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu

Oceny roczna z informatyki dla kl. IV:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- samodzielnie analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
- formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie,
- samodzielnie tworzy dokumenty tekstowe,
- wymienia zasady formatowania teksty i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
- wymienia i stosuje skróty klawiszowe,
- samodzielnie umieszcza w tekście tabele,
- dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- wykorzystuje polecenia sekwencyjne, warunkowe, iteracyjne,
- programuje konsekwencje zajścia zdarzeń,
- buduje skrypty rysujące figury geometryczne,
- samodzielnie określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- objaśnia zasadę działania zbudowanych skryptów,
- samodzielnie tworzy prezentacje multimedialne,
- właściwie interpretuje komunikaty komputera i prawidłowo na nie reaguje,
- wykorzystuje pomoc dostępną w programach,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- samodzielnie wyszukuje w Internecie obrazy i wykorzystuje je w swoich pracach,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- dba o właściwy podział obowiązków podczas pracy w grupie,
- przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
- zawsze przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- zawsze stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- zawsze przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z Interneru.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- analizuje problem opisany w zadaniu, określa cel do osiągnięcia i opracowuje rozwiązanie zadania,
- z niewielką pomocą nauczyciela formułuje algorytmy określające sterowanie obiektem na ekranie,

- samodzielnie tworzy dokumenty tekstowe,
- wymienia zasady formatowania teksty i stosuje je podczas sporządzania dokumentów,
- wymienia i stosuje skróty klawiszowe,
- dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- z niewielką pomocą nauczyciela tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- wykorzystuje polecenia sekwencyjne, warunkowe, iteracyjne,
- wykorzystuje gotowe skrypty rysujące figury geometryczne,
- określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- tworzy prezentacje multimedialne,
- właściwie interpretuje komunikaty komputera,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z Internetu.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- analizuje problem opisany w zadaniu,
- z niewielką pomocą nauczyciela formułuje algorytmy,
- stosuje zasady formatowania tekstu podczas sporządzania dokumentów,
- dodaje oraz usuwa z tabeli kolumny i wiersze,
- z pomocą nauczyciela tworzy animacje i gry w wizualnym języku programowania,
- wykorzystuje polecenia sekwencyjne, warunkowe, iteracyjne,
- wykorzystuje gotowe skrypty rysujące figury geometryczne,
- określa położenie elementów na ekranie, wykorzystując układ współrzędnych,
- z niewielką pomocą nauczyciela tworzy prezentacje multimedialne,
- właściwie interpretuje komunikaty komputera,
- właściwie zapisuje i przechowuje swoje prace,
- zapisuje tworzone projekty w różnych formatach,
- uczestniczy w pracy grupowej, wykonuje zadania i realizuje projekty,
- przestrzega zasad obowiązujących podczas współpracy z innymi,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- przestrzega praw autorskich, wykorzystując materiały pobrane z Internetu.

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;

- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. V

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach sprawdzających wiedzę i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej;
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę**dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada niewielkie braki w wiedzy teoretycznej przedmiotu;
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu;
- w pracach sprawdzających osiąga od 75% do 89% punktów.

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 50% do 74% punktów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 0% do 29% punktów.

Oceny roczne z informatyki dla kl. V

g) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; swobodnie posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, zapisywania plików dźwiękowych, pracy z programem Logomocja, pracy z edytorem grafiki, tworzeniem filmów, posługiwaniem się Internetem, pracą z programem Scratch;
- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

h) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:

- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; bez problemów posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, zapisywania plików dźwiękowych, pracy z programem Logomocja, pracy z edytorem grafiki, tworzeniem filmów, posługiwaniem się Internetem, pracą z programem Scratch;
- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej.

i) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową; przy niewielkiej pomocy ze strony nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, zapisywania plików dźwiękowych, pracy z programem Logomocja, pracy z edytorem grafiki, tworzeniem filmów, posługiwaniem się Internetem, pracą z programem Scratch;
- posiada niewielkie braki w wiedzy teoretycznej przedmiotu;
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu.

j) Ocenę**dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej; jedynie z pomocą nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, zapisywania plików dźwiękowych, pracy z programem Logomocja, pracy z edytorem grafiki, tworzeniem filmów, posługiwaniem się Internetem, pracą z programem Scratch;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów.

k) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi.

l) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. VI

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;

- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach sprawdzających wiedzę i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej;
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada niewielkie braki w wiedzy teoretycznej przedmiotu;
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu;
- w pracach sprawdzających osiąga od 75% do 89% punktów

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 50% do 74% punktów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;

- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 0% do 29% punktów.

Oceny roczne z informatyki dla kl. VI

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; swobodnie posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programu MS Excel, wirtualnej komunikacji, programu Scratch i GIMP;
- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; bez problemów posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programu MS Excel, wirtualnej komunikacji, programu Scratch i GIMP;
- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej.

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową; przy niewielkiej pomocy ze strony nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programu MS Excel, wirtualnej komunikacji, programu Scratch i GIMP
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;

- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu.

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej; jedynie z pomocą nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programu Logomocja, zamiany kodów paskowych na liczby i liczb na kody paskowe, zrzutów ekranowych, programu PowerPoint, Excel, Word, przeglądarek internetowych, programu Scratch, pracy w chmurze;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu.

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach sprawdzających wiedzę i umiejętności osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową;

- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej;
- w sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową;
- posiada niewielkie braki w wiedzy teoretycznej przedmiotu;
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu;
- w pracach sprawdzających osiąga od 75% do 89% punktów.

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej;
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 50% do 74% punktów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu;
- w przypadku prac sprawdzających osiąga od 0% do 29% punktów.

Oceny roczne z informatyki dla kl. VII

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; swobodnie posługuje się wiedzą z działów dotyczących: komputer i urządzenia cyfrowe, grafika komputerowa, algorytmika i programowanie, praca z dokumentem tekstowym;
- posiada wymaganą na danym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- perfekcyjnie i z dużą swobodą posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- samodzielnie rozwiązuje przedstawione na zajęciach problemy informatyczne;

- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużym stopniem samodzielności i własnej inwencji, złożonością oraz bogactwem użytych efektów i opcji, pomysłowością, oryginalnością, a także wysokimi walorami estetycznymi;
- do swoich prac pozyskuje materiały z bardzo różnych źródeł wiedzy;
- wyróżnia się starannością i solidnością podczas wykonywania powierzonych zadań oraz aktywnością na lekcjach;
- przestrzega norm obowiązujących w pracowni komputerowej, internetowej netykiety, a także zasad związanych z przestrzeganiem praw autorskich;
- wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, mogące objawiać się poszerzoną wiedzą i umiejętnościami zdobywanymi na kółku informatycznym np. prowadzonym w szkole;
- zdobywa wyróżnienia w szkolnych, międzyszkolnych i wyższych konkursach informatycznych;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.

b) Ocenę **bardzo dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna wymagane pojęcia i terminologię komputerową; bez problemów posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programu Logomocja, zamiany kodów paskowych na liczby i liczb na kody paskowe, zrzutów ekranowych, programu PowerPoint, Excel, Word, przeglądarek internetowych, programu Scratch, pracy w chmurze;
- posiada wymaganą na tym etapie nauczania przedmiotu wiedzę teoretyczną;
- posługuje się oprogramowaniem komputerowym, również większością opcji o wysokim stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązuje prostsze problemy informatyczne;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z dużą starannością i dokładnością w odtworzeniu zaprezentowanego przez nauczyciela przykładu;
- uczestniczy w konkursach o tematyce informatycznej.

c) Ocenę **dobrą**otrzymuje uczeń, który:
- zna w dużym zakresie wymagane pojęcia i terminologię komputerową; przy niewielkiej pomocy ze strony nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: : komputer i urządzenia cyfrowe, grafika komputerowa, algorytmika i programowanie, praca z dokumentem tekstowym
- z niewielkimi potknięciami posługuje się oprogramowaniem komputerowym, zna dużą ilość opcji w nich zawartych, również częściowo tych o dużym stopniu trudności;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z niewielkimi brakami w stosunku do przedstawionego przez nauczyciela przykładu.

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej; jedynie z pomocą nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: : komputer i urządzenia cyfrowe, grafika komputerowa, algorytmika i programowanie, praca z dokumentem tekstowym
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną;
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym;
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;

- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu.

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. VIII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
   - samodzielnie wyjaśnia czym jest algorytm,
   - wskazuje specyfikację problemu,
   - samodzielnie przedstawia algorytm w postaci listy kroków oraz schematu blokowego,
   - samodzielnie oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
   - porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
   - wykazuje różnice pomiędzy kodem źródłowym a kodem wynikowym,
   - wykazuje różnice między kompilatorem a interpreterem,
   - potrafi wykorzystać możliwości arkusza kalkulacyjnego w różnych dziedzinach,
   - samodzielnie buduje skrypty w programie Scrach,
   - samodzielnie tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
   - definiuje i stosuje funkcje w programach tworzonych w językach C++,
   - samodzielnie opisuje budowę znaczników języka HTML,
   - tworzy prostą stronę internetową w języku HTML,
   - potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
   - samodzielnie wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
   - chętnie współpracuje z innymi wykonując złożone projekty,
   - selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
   - omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
   - zawsze przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
   - zawsze przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
   - przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
   - zawsze przestrzega zasad netykiety

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
   - wyjaśnia czym jest algorytm,
   - wskazuje specyfikację problemu,
   - przedstawia algorytm w postaci listy kroków oraz schematu blokowego,
   - oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
   - porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
   - potrafi wykorzystać możliwości arkusza kalkulacyjnego w różnych dziedzinach,
   - z niewielką pomocą nauczyciela buduje skrypty w programie Scrach,
   - tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
   - definiuje i stosuje funkcje w programach tworzonych w językach C++,
   - opisuje budowę znaczników języka HTML,
   - tworzy prostą stronę internetową w języku HTML,

- potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
- z niewielką pomocą wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
- współpracuje z innymi wykonując projekty,
- selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
- omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
- przestrzega zasad netykiety

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wyjaśnia czym jest algorytm,
- przedstawia algorytm w postaci listy kroków oraz schematu blokowego,
- oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
- porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
- potrafi wykorzystać możliwości arkusza kalkulacyjnego w różnych dziedzinach,
- z pomocą nauczyciela buduje skrypty w programie Scrach,
- z pomocą nauczyciela tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
- stosuje funkcje w programach tworzonych w językach C++,
- opisuje budowę znaczników języka HTML,
- tworzy prostą stronę internetową w języku HTML,
- potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
- z pomocą nauczyciela wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
- współpracuje z innymi wykonując projekty,
- selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
- omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
- przestrzega zasad netykiety

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej; jedynie z pomocą nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programowania, programu Excel, Word, przeglądarek internetowych, programu Scratch,
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną,
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;

- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu.

Oceny śródroczne z informatyki dla kl. VIII:

a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- samodzielnie wyjaśnia czym jest algorytm,
- samodzielnie przedstawia algorytm w postaci listy kroków oraz schematu blokowego,
- samodzielnie oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
- porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
- wykazuje różnice pomiędzy kodem źródłowym a kodem wynikowym,
- wykazuje różnice między kompilatorem a interpreterem,
- samodzielnie buduje skrypty w programie Scrach,
- samodzielnie tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
- potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
- samodzielnie wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
- chętnie współpracuje z innymi wykonując złożone projekty,
- selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
- omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
- zawsze przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- zawsze przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
- zawsze przestrzega zasad netykiety

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wyjaśnia czym jest algorytm,
- przedstawia algorytm w postaci listy kroków oraz schematu blokowego,
- oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
- porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
- z niewielką pomocą nauczyciela buduje skrypty w programie Scrach,
- tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
- definiuje i stosuje funkcje w programach tworzonych w językach C++,
- potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
- z niewielką pomocą wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
- współpracuje z innymi wykonując projekty,
- selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
- omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
- przestrzega zasad netykiety

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- wyjaśnia czym jest algorytm,

- oblicza największy wspólny dzielnik, wykorzystując algorytm Euklidesa,
- porządkuje elementy w zbiorze metodą wybierania, połowienia i zliczania,
- z pomocą nauczyciela buduje skrypty w programie Scrach,
- z pomocą nauczyciela tworzy proste programy w języku C++ z wykorzystaniem zmiennych,
- stosuje funkcje w programach tworzonych w językach C++,
- potrafi korzystać z różnych urządzeń peryferyjnych,
- z pomocą nauczyciela wyszukuje w Internecie różne rodzaje danych,
- współpracuje z innymi wykonując projekty,
- selekcjonuje i krytycznie ocenia informacje znalezione w Internecie,
- omawia najważniejsze wydarzenia w historii rozwoju komputerów, Internetu i oprogramowania,
- przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,
- przestrzega zasad etycznych korzystając z komputera i Internetu,
- przestrzega przepisów prawa podczas korzystania z Internetu,
- przestrzega zasad netykiety

d) Ocenę **dostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje dużego zainteresowania przedmiotem, jednak zadane ćwiczenia i prace stara się, mimo trudności, wykonać jak najlepiej; jedynie z pomocą nauczyciela posługuje się wiedzą z działów dotyczących: bezpiecznej pracy z komputerem, programowania, programu Excel, Word, przeglądarek internetowych, programu Scratch,
- w posiadanej wiedzy teoretycznej prezentuje duże braki, niemniej większość materiału ma opanowaną,
- z niewielką pomocą nauczyciela posługuje się oprogramowaniem komputerowym,
- wykonuje ćwiczenia, prace i projekty z prostotą, brakiem zastosowania wielu opcji i efektów.

e) Ocenę **dopuszczającą**otrzymuje uczeń, który:
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
- posiada minimalny wymagany zasób wiedzy teoretycznej;
- z pomocą nauczyciela, często niezbyt chętnie, posługuje się oprogramowaniem komputerowym, wykorzystując tylko najbardziej podstawowe, wybrane opcje i efekty;
- ćwiczenia, prace i projekty wykonuje z dużymi brakami w stosunku do zaprezentowanego przez nauczyciela wzoru lub przykładu, z wykorzystaniem najprostszych opcji i narzędzi.

f) Ocenę **niedostateczną**otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje zasad bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu.

15. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z wiedzy o społeczeństwie dla klasy VIII

Oceny śródroczne z wiedzy o społeczeństwie dla klasy VIII

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;

- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy i dokonuje analizy sytuacji konfliktowych
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- bierze aktywny udział w dyskusjach;
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Życie społeczne”,„ Prawo i prawa człowieka” „Społeczność lokalna i regionalna”,
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- zdobyte wiadomości wykorzystuje je w praktyce;
- bierze aktywny udział na rzecz społeczności lokalnej
- potrafi przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski
- przewiduje skutki nieprawidłowego postepowania;
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy; rysunki
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- porównuje strukturę i sposób powoływania władz samorządowych gminy powiatu i województwa
- wyjaśnia jak skutecznie można chronić się przed cyberprzemocą
- wyjaśnia jakich umiejętności wymaga współczesny rynek pracy
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;
- wyjaśnia znaczenie w państwie demokratycznym aktywnego udziału obywateli w życiu publicznym

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Życie społeczne”, „Prawo i prawa człowieka” „Społeczność lokalna i regionalna”
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic, mapy
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie
- rozróżnia grupy społeczne
- wymieni instytucje wspierające rodzinę,
- potrafi zaplanować budżet domowy,
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu,
- stosuje w praktyce zasady skutecznej komunikacji,
- wymieni prawa zawarte w Konwencji Praw Dziecka,
- wymieni instytucje chroniące praw konsumenta,
- rozpoznaje przykłady łamania praw i wolności człowieka,
- określa podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z internetu,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach: : „Zycie społeczne”, „Prawo i prawa człowieka” ‚Społeczność lokalna i regionalna”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski
- posługuje się terminologią z niewielkimi błędami,
- podaje przykłady norm społecznych obowiązujące w danej społeczności np.: w szkole , rodzinie
- określa swoją przynależność do grup społecznych,
- wymienia podstawowe rodzaje komunikacji
- wymienia podstawowe sposoby rozwiazywania konfliktów społecznych,
- wymienia podstawowe funkcje rodziny,
- wypełnia główne prawa i wolności człowieka,
- wymienia podstawowe zasady odpowiedzialności nieletnich,
- wymienia rodzaje samorządów działających w Polsce i zakres ich działalności,
- odróżnia organy uchwałodawcze od wykonawczych,
- potrafi wypełnić podstawowe wnioski np.::o wydanie dowodu osobistego
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Życie społeczna” „„Prawo i prawa człowieka”, Społeczność

lokalna i regionalna” ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,

- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- z pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy (tj. wykresy, tablice, plansze, schematy, mapy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe
- podaje podstawowe potrzeby człowieka
- wymienia przykłady norm społecznych
- podaje sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie
- podaje przykłady grup społecznych
- wymienia podstawowe zasady dobrej komunikacji
- wymienia podstawowe oczekiwania społeczne wobec poszczególnych członków rodziny
- odróżnia dochody rodziny od wydatków, wymienia podstawowe wydatki i żródła dochodów rodziny
- podaje przykłady praw i wolności człowieka
- wymienia instytucje broniące praw człowieka
- podaje przykłady działań samorządu szkolnego
- określa swoją przynależność do gminy, powiatu, województwa,
- podaje przykłady spraw, które załatwianych w gminie , starostwie powiatowym, urzędzie marszałkowskim
- odszuka stronę internetowa własnego urzędu gminy, starostwa powiatowego, urzędu marszałkowskiego
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i rozwiązuje zadania w zeszycie ćwiczeń;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętnościz zakresu materiału programowego z działu „Życie społeczne, „Prawo i prawa człowieka”, Społeczność lokalna i regionalna”,które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;

Oceny roczne z wiedzy o społeczeństwie dla klasy VIII:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego, która wynika z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości;
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach, debatach
- wskazuje skutki niskiej frekwencji wyborczej
- systematycznie wzbogaca swoja wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje;
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych;
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, analizując wykresy, rysunki, schematy, plansze);
- formułuje problemy społeczne i dokonuje ich analizy
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonywującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy;
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu;
- wskazuje na mapie państwa członkowskie NATO
- aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz innych ludzi
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Wspólnota narodowa ”, „Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej”, Sprawy międzynarodowe”;
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania;
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach;
- przygotowuje pomoce dydaktyczne;
- poprawnie posługuje się terminologią ;
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej;
- konstruuje schematy, tabele, wykresy, rysunki, modele;
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje;
- potrafi wymienić święta narodowe i dopasować do nich wydarzenia historyczne:
- przedstawia negatywne i pozytywne aspekty funkcjonowania społeczeństw wielonarodowościowych
- wymienia główne czynniki które decydują o powstawaniu Polonii:
- wskazuje wady i zalety demokracji bezpośredniej i pośredniej:
- wskazuje różnice miedzy monarchia a republiką:
- wymienia podstawowe cechy autorytaryzmu i totalitaryzmu:

- wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego:
- porównuje rolę Sejmu i Senatu w procesie ustawodawczym:
- wyjaśnia czym jest organizacja pożytku publicznego i w jaki sposób można wspomóc jej działalność:
- wymienia organizacje międzynarodowe z którymi związana jest Polska i ich role w polityce obronnej państwa polskiego:
- uzasadnia konieczność oddzielenia faktów od opinii publicznej:
- wyjaśnia zasady funkcjonowania strefy Schengen:
- prezentuje sylwetki polityczne Polaków związanych z UE:
- wymienia przykłady państw autorytarnych i totalitarnych:
- prowadzi wzorowo zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego w działach: „Wspólnota narodowa", „Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej", „ Sprawy międzynarodowe"
- sporządza wykresy, schematy, proste rysunki;
- rozumie i opisuje zjawiska biologiczne i potrafi wykorzystać wiedzę w życiu codziennym;
- podaje funkcje i znaczenie narządów wewnętrznych organizmu,
- korzysta ze schematów, rysunków, tablic do omawiania zagadnień biologicznych;
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie;
- przedstawia historię polskich symboli narodowych:
- wyjaśnia różnice pomiędzy wspólnotą narodowa i wspólnotą etniczna:
- rozpoznaje różne sposoby nabywania obywatelstwa polskiego:
- wymienia prawa i obowiązki obywatela RP:
- wyjaśnia różnice miedzy mniejszością narodowa i grupa etniczną:
- zna podstawowe pojęcia :
- wymienia cechy poszczególnych ustrojów państwa :
- uporządkuje kompetencje Prezydenta (polityka wewnętrzna i zagraniczna):
- omawia główne zasady tworzenia rządu:
- wyjaśnia czego dotyczyły referenda przeprowadzone po 1989 roku wymienia najważniejsze kompetencje Sejmu i Senatu:
- podaje przykłady sytuacji, w których Sejm i Senat działają jako Zgromadzenie Narodowe:
- wyjaśnia na czym polega zasada niezawisłości sędziów:
- wyjaśnia role związków zawodowych:
- rozpoznaje główne zasady postepowania sądowego:
- wskazuje pozytywne i negatywne aspekty funkcjonowania mediów społecznościowych
- wyjaśnia role konsulów i ambasadorów:

- wymienia przykłady aktywności Polski w NATO i ONZ::
- wskazuje na mapie państwa członkowskie UE:
- podaje przykłady wykorzystania funduszy europejskich:
- na wybranych przykładach podaje przyczyny współczesnych konfliktów międzynarodowych
- wymienia skutki rozwoju terroryzmu:
- prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższe oceny;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w działach:„Wspólnota narodowa”, „Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej”, „Sprawy międzynarodowe”, jednak mogą wystąpić braki w wiadomościach i umiejętnościach;
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela;
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce;
- posługuje się terminologią z niewielkimi błędami;
- opisuje polskie symbole narodowe:
- wymienia najważniejsze polskie święta narodowe:
- przedstawia zasady prawidłowego zachowania w czasie uroczystości państwowych, świąt narodowych i wobec symboli narodowych:
- wymienia więzi łączące obywatela i państwo:
- wymienia przejawy patriotyzmu lokalnego i gospodarczego:
- odczytuje z mapy skupiska Polonii;
- wymienia podstawowe funkcje państwa:
- zna cechy państwa demokratycznego:
- wymienia żródła powszechnie obowiązującego prawa w Polsce:
- wymienia zasady wyborów do Sejmu i Senatu:
- wymienia podstawowe kompetencje Prezydenta RP i Rady Ministrów:
- określa główne zadania Trybunału Konstytucyjnego:
- wyjaśnia czym zajmują się sady administracyjne:
- wymienia główne funkcje mediów:
- wymienia główne cele i zadania NATO:
- wymienia główne przyczyny integracji europejskiej:
- wyjaśnia zasady nabywania obywatelstwa UE:
- wymienia prawa z przynależności do UE:
- podaje przykłady organizacji międzynarodowych zajmujących się rozwiazywaniem konfliktów i walką z terroryzmem:
- prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji;
- sprostał wymaganiom na niższą ocenę;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74% punktów;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach: Wspólnota narodowa", „Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej", „Sprawy międzynarodowe",, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- posługuje się nieporadnie terminologią ;
- pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy (tj. wykresy, tablice, plansze, mapy schematy itp.);
- wyodrębnia z tekstów i rysunków informacje kluczowe;
- wymienia i rozpoznaje symbole narodowe,
- rozpoznaje Narodowe Święto Niepodległości i Święto Narodowe Trzeciego Maja
- wymienia podstawowe prawa obywatela RP:
- wymieni postacie wybitnych Polaków:
- podaje postawpatriotycznych wśród współczesnej młodzieży:
- wymienia cechy państwa:
- wymienia organy władzy ustawodawczej wykonawczej i sądowniczej w Polsce:
- wymienia cechy konstytucji:
- podaje przykłady partii politycznych działających w Polsce:
- podaje przykłady uprawnień Prezydenta RP:
- wymienia rodzaje sądów w Polsce:
- podaje przykłady środków masowego przekazu:
- zna przykłady działań podejmowanych przez NATO, ONZ:
- wymienia państwa sąsiadujące z Polską przynależne do UE
- zna termin przystąpienia Polski do UE:
- podaje przykłady pomocy humanitarnej:
- podaje przykłady działań terrorystycznych i konfliktów międzynarodowych:
- prowadzi zeszyt przedmiotowy ;
- jest przygotowany do zajęć i aktywny w trakcie lekcji na miarę swoich możliwości;
- umiejętności które posiadł umożliwiają mu edukację na następnym poziomie nauczania;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego zawartego
  w działach „Wspólnota narodowa":„Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej", „Sprawy międzynarodowe,",które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela;
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 29% punktów;

16. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie z wychowania fizycznego dla klasy IV- VIII

Oceny śródroczne z wychowania fizycznego dla klas IV-VIII

a) Ocenę **celującą**otrzymuje uczeń, który w zakresie :

- postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów):
- jest zawsze przygotowany do zajęć, posiada odpowiedni strój
- nie ćwiczy tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych

- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- reprezentuje szkołę na zawodach sportowych
- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych
- Uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym.
- systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 5 kryteriów)
- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95-100% zajęć
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
- wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- pokazuje i demonstruje większość umiejętności ruchowych
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły
- sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 5 kryteriów)
- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego

- oblicza wskaźnik BMI
- podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej
- aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 5 kryteriów)
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących
- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektownie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych
- wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria)
- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się dużym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który w zakresie :

postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć, posiada odpowiedni strój ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów
- nie ćwiczy tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej
- używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- reprezentuje szkołę na zawodach sportowych
- niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych
- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym
- systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 4 kryteria)
    - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 90 – 94 % zajęć
    - w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
    - bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
    - pokazuje i demonstruje większość umiejętności ruchowych
    - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
    - potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć

- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć
- stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły
- sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 4 kryteria)
- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej
- aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 4 kryteria)
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowychpotrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe efektownie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki, rzuca celnie do kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych

wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria)

- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granic
-

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który w zakresie :

postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć, posiada odpowiedni strój, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów
- nie ćwiczy tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej
- nie zawsze używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły

- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne

systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 3 kryteria)

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85 – 89 % zajęć
- w sposób dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
- dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń
- nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia
- sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 3 kryteria)
- zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej
- aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 3 kryteria)
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje nie zawsze z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o przeciętnym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektownie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych
- wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)
- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego

- wykazuje się dobrym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który w zakresie :

postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć, posiada odpowiedni strój, ale często zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów
- nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej
- często używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 2 kryteria)

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 80 – 84 % zajęć
- w sposób dostateczny wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń
- często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia

sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 2 kryteria)

- zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie oblicza wskaźnika BMI
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 2 kryteria)

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektownie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych

wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju
-

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który w zakresie :

postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju
- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej
- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 70 - 79 % zajęć
- w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń

- bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć, a zachowanie ucznia na lekcji może zagrażać zdrowiu współćwiczących
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły

sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie oblicza wskaźnika BMI
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o bardzo niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektownie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych

wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się niskim zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który w zakresie :

postawy i kompetencji społecznych

- prawie zawsze jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju
- bardzo często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się bardzo niskim poziomem kultury osobistej
- zachowuje się wulgarnie w stosunku do nauczyciela oraz innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy poniżej 70 % zajęć
- w sposób bardzo nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- nigdy nie przygotowuje miejsca ćwiczeń
- nigdy nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć, a zachowanie ucznia na lekcji może zagrażać zdrowiu współćwiczących
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły

sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego

- nie zalicza większości testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

aktywności fizycznej

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z bardzo rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- nie potrafi wykonać ćwiczeń nawet o bardzo niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektownie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych

wiadomości

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego

- posiada niedostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się niedostatecznym zakresem wiedzy na temat bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju